Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε΄. ΘΑΥΜΑ.

Ἡ ἐν τῷ κοίλῳ τῆς Σελινουντίας πλατάνου κορμῷ αὐτόματος ἐντύπωσις τοῦ ἱεροῦ ἀντιτύπου τῆς παναγίας εἰκόνος.

§. α. Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἐνάτου αἰῶνος (τῷ 840 μ. Χ.) ἐπειδὴ (καθὼς προείπομεν) ὁ πρῶτος τῆς Μονῆς ἐμπρησμὸς, καθ' ὃν ὁ μὲν θεῖος Ναὸς, ὡς ἔχομεν ἐκ παραδόσεως, κατεφλέχθη, διεσώθη δὲ ἡ παναγία εἰκὼν, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἄλλων ἱερῶν κειμηλίων τῆς Μονῆς. Τότε δὲ συγχρόνως ἐμαίνετο ἔτι [illegible] κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡ τῶν εἰκονομάχων μιαιφόνος αἵρεσις, ἐφ' ἧς ἔπαθε πολλὰ κατὰ τῆς [illegible] ὀρθοδοξίαν της καὶ ἡ Ἀχαΐα. [illegible] τῆς [illegible] καὶ ἡ [illegible] τοῦ Μοναστηρίου. Ἕως λοιπὸν ἀνηγέρθη ὁ Ναὸς, λαβόντες οἱ περὶ τὸν Ἡγούμενον τῆς Μονῆς τὴν ἁγίαν εἰκόνα, [illegible] μετ' αὐτῆς καὶ μέχρι Πατρῶν καὶ Αἰγίου [illegible] καὶ δι' αὐτῆς, ὡς [illegible] τῶν Ἀποστόλων διδασκαλίας, τὸ κήρυγμα τῆς ὀρθοδοξίας.

§. β. Ἤδη δὲ τοῦ Ναοῦ πάλιν ἀνεγερθέντος, ἐπανακομίζετο καὶ ἡ παναγία εἰκὼν εἰς τὸ ἐγκαίνιον [illegible] αὐτῆς σκήνωμα. Ὡς δὲ ἦλθον περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Σελινοῦντος οἱ τὴν εἰκόνα συνοδεύοντες πατέρες, καὶ τὸ ἔαρ [illegible], ἔμειναν κατ' ἐκεῖνον τὸν [illegible] τόπον, ὅπου τοὺς θείους ἡμῶν πατέρας Συμεὼν καὶ Θεόδωρον καθ' ὕπνους ἐπεφάνησαν οἱ ἁγίοι Ἀπόστολοι, καθὼς προείπομεν ἀνωτέρω (κεφ. Γ΄. §. γ΄.). Φέροντες λοιπὸν οἱ ἱερομόναχοι τὴν ἁγίαν εἰκόνα ἀπεθέσαν [illegible] κρεμάσαντες ἐντὸς κοίλου κορμοῦ πλατάνου μεγάλης ἐκεῖ [illegible], ἥτις μέχρι καὶ τῆς σήμερον [illegible] καὶ [illegible] (πλησίον τῆς κώμης τῆς νῦν [illegible] καλουμένης Κλαπατζούνας (α)) καὶ τὰς συνήθεις ἱερὰς [illegible] μετ' εὐλαβείας [illegible] ἀθρόως [illegible] δὲ καί τινες τῶν [illegible] κατοίκων τῆς κώμης συνοδεύον-

---

(α) [illegible] πλάτανος [illegible] καὶ [illegible] εὑρίσκεται καὶ ἄλλη κατὰ τὴν Ἀχαΐαν τῆς Πελοποννήσου εἰς τὸ Αἴγιον (τὴν Βοστίτσαν) [illegible] παρὰ τὴν ἐκεῖ [illegible] πηγήν. [illegible] δὲ καὶ [illegible] πλατάνου ἡ ἀρχαιότης, καθὼς καὶ τῆς κατὰ τὴν [illegible], ἥτις [illegible] καὶ μέχρι [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible], ὡς λέγουσι, χρόνων. [illegible] δὲ καὶ αἱ ἀρχαῖαι ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν παρὰ [illegible] Μενελάου λεγομένη πλάτανος, [illegible] καὶ ἐπὶ Παυσανίου [illegible] διὰ τῶν χρόνων [illegible] Μενελάου, ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος, [illegible] καὶ τὴν ἐν Δελφοῖς [illegible] (Παυσ. [illegible]). Καὶ τὴν ἐν τῇ Κρήτῃ δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν τῶν Γορτυνίων [illegible] πλάτανον [illegible] ὁ Θεόφραστος ([illegible] α, 15). Καὶ ἄλλα δὲ [illegible] οἱ συγγραφεῖς, [illegible] ἐν [illegible] τῶν Ἀθηνῶν, [illegible] καὶ [illegible] Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος, [illegible] (ὅρα [illegible] ἐν Θεσσαλίᾳ, κτλ. ([illegible]) καὶ ἡ [illegible] Μαμβρῆ (Γεν. ιη, 4) [illegible] τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, καὶ πολλαὶ [illegible] καὶ [illegible], [illegible], [illegible], καὶ ἄλλαι ([illegible] καὶ F. Spanheim. observ. in Hymn. Callimach. T. 2. p. 5[illegible]. [illegible] Moses [illegible] Leben zu verlängern. I. Bd. p. 54. [illegible] 1798.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τούτων· «(καὶ ἅμα τοὺς μετ' αὐτῆς τρεῖς εὐδαιμόνας ἄνδρας θεώμενοι) «Διηνεκῶς βαδίζετε, ἐργαζόμενοι καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ υἱοῦ καὶ Θεοῦ μου, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἀχαΐας, ὅπου καὶ οὗτοι τὸ τοῦ Χριστοῦ γνώρισμα εὐαγγελικῶς ἐφύτευσαν καὶ ἐπότισαν καὶ ἐκαλλιέργησαν. Εἶσι δὲ τούτων ὁ εἷς μὲν, Παῦλος ὁ Ἀπόστολος, οὗτος δὲ, Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος, ὁ δὲ τρίτος ἐκεῖνος, Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστής. Ἐξέλθετε λοιπὸν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ὑπάγετε εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ καθ' ὁδὸν μὲν κηρύττετε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἐπιστρέφοντες ἐκ πλάνης ἁμαρτωλούς, μέχρις ἂν καταντήσητε καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀχαΐας, ὅπου καὶ ἡ χάρις μου καθοδηγήσει ὑμᾶς διὰ τοῦ θείου θελήματος. Ἐκεῖσε δὲ φθάσαντες εὑρήσετε τὸν τύπον τῆς ἐμῆς μορφῆς, κατ' εὐδοκίαν τοῦ υἱοῦ μου καὶ Θεοῦ ἐξεικονισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ θεηγόρου τούτου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ· τὰ δὲ πρὸς εὕρεσιν τῆς εἰκόνος ἅπαντα ὑμῖν ἀποκαλυφθήσεται, ὅταν καταντήσητε εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον· καὶ ἔστω ἐν εἰρήνῃ». Ταῦτα εἰποῦσα ἡ Παντάνασσα Δέσποινα ἀνῆλθεν εἰς οὐρανὸν μετὰ τῶν τριῶν Ἀποστόλων, καὶ οἱ ὅσιοι θεώρουν τὴν ἄνοδον. Ἐξεγερθέντες δὲ τοῦ ὕπνου, ἐθαύμαζον καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν ὀπτασίαν, διηγεῖται ταύτην πρῶτος ὁ Συμεὼν πρὸς τὸν Θεόδωρον, διηγεῖται δὲ μετέπειτα καὶ οὗτος πρὸς ἐκεῖνον ταὐτά· καὶ χωρίς τινος δισταγμοῦ πληροφορηθέντες τὴν θείαν εὐδοκίαν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, «τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω καὶ τῆς αὐτοῦ ἀειπαρθένου τεκούσης Παρθενομήτορος». Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀπῆλθον πάντα πρὸς τὸν ἱερώτατον Μάξιμον. Οὗτος δὲ δοξάσας τὸν Θεὸν, τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ θαυμαστά, καὶ τελέσας εὐχὰς καὶ παρακλήσεις χριστομιμήτως, ἵνα πάντοτε διατελῶσι πρόθυμοι καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὰ τοῦ Κυρίου θελήματα, ἐξαποστέλλει ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων μετὰ θερμῶν δακρύων καὶ ἐγκαρδίων εὐχῶν. Ἐπέδωκε δὲ τούτοις καὶ ἐπιστολὰς πρὸς τὸν τότε Πάπαν τῆς Ῥώμης (Ἰούλιος οὗτος ἦν), ὡς λέγει ἡ παλαιὰ τῶν ἁγίων βιογραφία, ἣν Παῦλος συνώψισεν, καὶ ταύτας ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ῥώμην ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς τῶν ὁσίων ἐξ Ἱεροσολύμων ἀναχωρήσεως, καὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστροφῆς.

§. 1. Ἀναχωρήσαντες δὲ ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων οἱ θεοφόροι πατέρες διήρχοντο πόλεις πολλὰς καὶ χώρας ἀποστολικῶς διδάσκοντες τοὺς χριστιανούς, ἵνα φυλάττωσιν ἀκέραιον καὶ ἀπαραποίητον τὴν Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, καὶ τὰ τῆς πίστεως δόγματα, κατὰ τὰς ἀποστολικὰς διατάξεις καὶ παραδόσεις· ἀποστρέφωνται δὲ πάλιν τὰς διεστραμμένας κακοδοξίας καὶ νεωτερικὰς αἱρέσεις τῶν θεηλάτων Ἀρειανῶν, καὶ ὅσαι ἄλλαι τούτων παραπλήσιαι ἐτάραττον τότε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ψυχόλεθρα βλαστήματα σπέρματα τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου, καὶ μιαιφόνου διαβόλου. Ἐπλήρουν δὲ τὸ κήρυγμα οἱ μακάριοι οὐχ ὡς ὁ λόγος τρέχων ταχέως χωρεῖ, ἀλλὰ μετὰ πόνων καὶ κινδύνων πολλῶν, καὶ μετὰ πάσης τῆς ἀποστολικῆς ἐνεργείας καὶ παρρησίας, ἔχοντες ἐπακολουθοῦντα καὶ τὰ τῶν θαυμάτων σημεῖα, δι' ὧν ὁ Κύριος ἐβεβαίου καὶ ἐν αὐτοῖς τοῦ θείου λόγου τὴν ἀσφάλειαν. Καὶ πολλοὺς μὲν ἰάτρευον ἐκ νόσων ποικίλων, πολλοὺς δὲ ἐκ τῆς ψυχοφθόρου πλάνης τῶν αἱρετικῶν, ποικίλους δὲ πειρασμοὺς ὑπέμενον καὶ θλίψεις ἀδιαλείπτους, καθὼς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὁ Οἶκος.

Ὡς ἰατρὸς καὶ μαθητὴς Λουκᾶ ἠγαπημένος, μυστικῇ χειρουργίᾳ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μου καὶ τὰ τοῦ σώματος ὁμοῦ ἴασαι, καὶ δός μοι κατὰ πάντα εὐεκτεῖν, καὶ σοῦ τὴν πανσέβασμον γηθόμενος γεραίρειν πανήγυριν, ὄμβροις τε δακρύων, ἀντὶ μύρου, τὸ σεπτόν σου καὶ πάντιμον σῶμα καταβρέχειν· ὡς στήλην γὰρ ζωῆς τεθησαυρισμένον ἐν τῷ ναῷ τῷ θαυμαστῷ τῶν Ἀποστόλων, πᾶσι προσφωνεῖ, καθάπερ καὶ σὺ τὸ πρῶτον, τὸ θεῖον γράψας Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

Εἶτα τὰ καθίσματα. Κάθισμα τοῦ Ἀποστόλου ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ὡς τοῦ σκεύους ὑπάρχων τῆς ἐκλογῆς, ἀπεικόνισμα θεῖον ὡς ἀληθῶς, τὰ θεῖα μυστήρια ἐμυήθης τῷ πνεύματι· καὶ φωτισθεὶς τῇ χάριτι, τῆς θείας ἐλλάμψεως, ἀποστόλων τὰς πράξεις τρανῶς διεσάφησας· ὅθεν καὶ τῷ κόσμῳ, θησαυρὸν καταλείψας, τὰ θεῖα διδάγματα, κατεφώτισας ἅπαντας, Λουκᾶ παναοίδιμε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Ἕτερον τῶν ἁγίων. Ὅμοιον.

Ἐγκρατείᾳ καὶ πόνοις ἀσκητικοῖς, τὴν ψυχὴν καθαρθέντες σεμνοπρεπῶς, γεγόνατε συμμέτοχοι τῶν ἀγγέλων μακάριοι· καὶ τῶν θαυμάτων ὄντως τὴν χάριν ἐλάβετε, τοῦ ἰᾶσθαι τὰς νόσους τῶν πίστει τιμώντων ὑμᾶς· ὅθεν καὶ δαιμόνων, ἀπελαύνετε πλήθη, παρέχοντες ἰάματα τοῖς ἀνθρώποις πανόλβιοι, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Ἕτερον Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ, θείου φέγγους λυχνία χρυσαυγής· ἄσπιλε ἀμόλυντε, παναμώμητε Δέσποινα, τὴν σκοτεινὴν ψυχήν μου, τυφλώττουσαν πάθεσι, τῆς ἀπαθείας αἴγλῃ, καταύγασον δέομαι· καὶ με-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] διὰ τὴν [illegible] τοῦ [illegible]· τὰ δὲ πρὸς [illegible] πρὸς τὸ [illegible], καὶ τὸν [illegible] ἄχρι [illegible], τὸ δὲ [illegible], καὶ [illegible] μὲν ὑπὲρ τὰς [illegible], κατὰ δὲ τὸ [illegible] καὶ [illegible]. [illegible] δὲ πρὸς τὸ [illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible], [illegible] ἄχρι [illegible], καὶ [illegible]. Ἐπὶ δὲ τοῦ πρὸς [illegible] τοῦ [illegible] Παντοκράτορος κατὰ [illegible] εἰκόνας [illegible] μὲν τοῦ ἱεροῦ [illegible], ἐφεξῆς δὲ τοῦ [illegible] Προδρόμου καὶ [illegible], καὶ τῶν [illegible] τῆς [illegible] καὶ [illegible], καὶ τῆς [illegible] [illegible]

§. κδ΄. Ἀπὸ δὲ τοῦ [illegible] [illegible]

§. κε΄. [illegible] [illegible]

§. κς΄. [illegible] δὲ τὸ [illegible] τοῦ [illegible] [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

« Κοσμήσας βασιλεῖς καὶ ἄνακτας γῆς τὴν ἀγλαὸν [illegible] τὴν [illegible], καὶ τὸν ναὸν θεῖον ἐν μεγαλείοις, λαοί, φυλαί, πιστοὶ [illegible] ἱερά, [illegible] καὶ σκεύη. Μεγαλύνου ἡ δόξα ἐν οὐρανῷ καὶ γῇ [illegible]. »

(Μέγ. [illegible] [illegible] [illegible] ἐν Ὑμνολ. [illegible] σελ. 152 Ἀθήνησι [illegible].)

ἄνακτος κατασπασθέντων καὶ τῆς μεσιτείας ἐν Χριστῷ πλείστων διακεκριμένων ἀδελφῶν, αὐτοὶ πάλιν ἀνέλαβον τὴν φροντίδα τοῦ κηρύγματος τοῦ ἀποστολικοῦ. Καὶ παρὰ τὴν λοιπὸν ὁρῶν καὶ [illegible] τὴν ἄδαρμον καὶ πολύζηλον [illegible], μεθ' ἧς ἀνέβησαν οἱ [illegible], ὡς ἄλλοι τινὲς [illegible] ἀετοί, ἀκάματοι διατρέχοντες πᾶσαν πάλιν τὴν χώραν τῆς Πελοποννήσου· καὶ νῦν μὲν τὰ περὶ τὴν Κόρινθον ἐπέρχοντο καὶ τὴν Σικυῶνα, ἄλλοτε δὲ τὸ Ἄργος, εἶτα δὲ τὴν Ἐπίδαυρον, καὶ πάλιν τὰς Ἀμύκλας καὶ τὰς Ἀθήνας, ἄλλοτε δὲ τοὺς Ἠλείους καὶ Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀρκάδας, καὶ αὖθις τοὺς Ἀχαιούς· καὶ ποτὲ μὲν ἀμφότεροι συνερχόμενοι, ποτὲ δὲ κατὰ μέρος ἑκάτερος· καὶ νῦν μὲν εἰς τὰς ἐπισημοτέρας τῶν πόλεων ἐνδιατρίβοντες, νῦν δὲ τὰ μικρὰ χωρία ἐπὶ πλέον ἐπισκεπτόμενοι, τὴν Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν [illegible], ὡς ἄλλοι μετὰ τοὺς δώδεκα δύο Ἀπόστολοι.

§ δ'. Διήρχοντο δὲ τὴν χώραν ταύτην οὐχὶ ταχέως καὶ ῥᾳδίως, καθὼς ὁ λόγος ὁ προφορικὸς ὀξέως αὐτὰς διηγεῖται, ἀλλὰ χωρὶς κακουχιῶν καὶ βασάνων· ἀλλὰ πολλοὺς μὲν ὑπέφερον κινδύνους καὶ διωγμούς, πολλὰς δὲ θλίψεις ὑπὸ τῶν ἀπίστων· πολλάκις δὲ καὶ δεσμὰ καὶ φυλακὰς καὶ ῥαβδισμοὺς ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους τυράννων, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ κράτος τῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας περιῆλθε (κατὰ θείαν παραχώρησιν) εἰς τὸν ἀσεβέστατον Ἰουλιανόν, καὶ τοὺς εἰδωλολατρεύοντας αὖθις ἀνεβίβασε (ἀπὸ τοῦ 361—363). Ἀλλ' ἐν πᾶσιν ἔμενον οἱ χριστοκήρυκες ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι αὐτοὺς Χριστῷ, καὶ διὰ τῆς ὑπομονῆς αὐτῶν καὶ καρτερίας ἀπέθανον ὁμολογηταὶ καὶ μάρτυρες τῇ προαιρέσει καὶ τοῖς ὑπὲρ Χριστοῦ παθήμασι, «βαστάζοντες καὶ αὐτοὶ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματι αὐτῶν».

§ ε'. Ἤδη δὲ τοῦ κράτους τῆς εὐσεβείας ἀναλάμψαντος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀποστάτου, πολλοὶ τῶν χριστιανῶν [illegible] πρός τε τὰς ἀνεκδιηγήτους εὐεργεσίας καὶ τὰς ἰάσεις, ὅσας παρὰ τῆς θαυματουργούσης χάριτος τῆς θεομητορικῆς εἰκόνος ἀπήλαυον καθ' ἑκάστην, καὶ πρὸς αὐτῶν δὲ τῶν ὁσίων πατέρων τοὺς ἀποστολικοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας βασάνους καὶ κακουχίας, ἤθελον προθύμως ἵνα καλλωπίσωσι τὸ ἱερώτατον Σπήλαιον, ναόν τε περικαλλῆ οἰκοδομοῦντες καὶ ἄλλας οἰκοδομάς· ἀλλ' οἱ ὅσιοι πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίναντο· «Ἡμεῖς, καθὼς [illegible] ἐχρηματίσθημεν, οὔτ' εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, οὔτε κατὰ τοὺς δευτέρους αὐτῶν διαδόχους, ἀλλὰ μετὰ πολλοὺς χρόνους οἰκοδομηθήσεται τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ μέγα Σπήλαιον εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ τιμὴν τῆς Θεοτόκου, καὶ ψυχωφελὲς καταγώγιον τῶν ὀρθοδόξων»· ὅπερ καὶ ἐγένετο κατὰ τὴν πρόρρησιν τῶν ἁγίων. Διότι χρόνοις ἱκανοῖς ὕστερον οἱ ὀρθόδοξοι Αὐτοκράτορες ναόν τε περικαλλέστατον καθίδρυσαν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸ θεάρεστον τοῦτο σέβασμα τῆς Θεοτόκου βασιλικῶς αὐξάνοντες [illegible]. Τούτων δὲ τῶν ἀοιδίμων Αὐτοκρατόρων ἀρχηγέτην (ὅσον ἐκ τῶν σωζομένων ἀποδείξεων) καὶ κυριώτερον γνωρίζομεν Ἀνδρόνικον, τὸν Γέροντα, τὸν Παλαιολόγον (καθὼς ἐμφαίνεται εἰς τὴν Λειψανογραφίαν τοῦ Μοναστηρίου προτάσσομεν κεφ. ς'. § γ'.). Τὰ δὲ πρὸ τούτου ἄδηλα πάντα· καὶ ἐπειδὴ ὁ κατὰ τὸ 1640 συμβὰς τῆς Μονῆς ἐμπρησμός, μέγιστος γενόμενος τότε, εἴπερ καὶ ἄλλοι μνημονεύονται, καὶ ὀλεθριώτατος, κατηφάνισε τὰ τῆς Μονῆς ἀρχεῖα καὶ τὰ χρυσόβουλλα. Πολλὰ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἐνδόξων Αὐτοκρατόρων καὶ τῶν Δεσποτῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ ποικίλα καθιερώθησαν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἐξ ὧν ὀλίγα τινὰ καὶ μέχρι τῆς σήμερον διατηροῦνται καὶ σώζονται ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φύλαξιν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, καθὼς ἐν τῇ ἱερᾷ Λειψανογραφίᾳ τοῦ Μοναστηρίου προσεγράφη. Καὶ ταῦτα μὲν ἐξέθεμεν ὕστερον.

§ ς'. Τότε δὲ οἱ θεόληπτοι πατέρες ἡμῶν ἔμειναν τῶν ἀποστολικῶν χαρισμάτων διαπρέποντες

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ μέμψεως καὶ [illegible] τῶν τοιούτων [illegible], ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων τῶν ἄλλων ἀναγκαιοτάτης [illegible]. Ὅσα γὰρ [illegible] τὴν [illegible], καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ καθαρὰν λατρείαν χαρακτηρίζουσι, καὶ πᾶσαν ἀρετὴν καὶ [illegible] τοὺς [illegible] ἐκδιδάσκουσι, καὶ τὴν τῶν ψυχῶν σωτηρίαν [illegible] ἐν τούτοις τοῖς ἱεροῖς [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἡ τούτων [illegible] καὶ [illegible] οὐδαμῶς [illegible] τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ, καὶ ἡ τούτων [illegible] καὶ [illegible] καὶ τῆς [illegible] καὶ τῆς προσηκούσης [illegible] εἰς [illegible], καὶ κατὰ μακρὰν [illegible], καὶ τῷ τῶν ὀρθοδόξων [illegible] μεγάλη βλάβη καὶ ζημία [illegible]. Διὸ καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν, κατὰ [illegible] τοῦ πανσέπτου [illegible], οὐ [illegible] τῶν ἱερῶν [illegible], [illegible] καὶ [illegible] τῶν ἱερῶν [illegible]. Καὶ γὰρ [illegible] ἡμῖν καὶ [illegible] ἡ παρ' ἡμῖν [illegible] καὶ [illegible] ἐν πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν σιγιλλιώδες γράμμα, [illegible] καὶ τοῦ [illegible] ἡμῶν κατὰ τὸ [illegible] χιλιοστὸν [illegible] ἔτος, κατὰ μῆνα [illegible] πατριάρχης, [illegible] τὸ κατὰ τὴν [illegible] Χαλκηδόνος ἐν τῇ νήσῳ [illegible] ἱερὸν καὶ [illegible] μοναστήριον, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, [illegible] τοῦ [illegible] τῶν [illegible] ἐν τῇ [illegible] τῶν πόλεων κατὰ τὸ Φανάριον, δηλαδή, [illegible], καὶ [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible], ζῆλον ἀναλαβόντας [illegible] αὐτό, [illegible] ἀναλάβωσιν εἰς ἀνάκτησιν αὐτοῦ [illegible] καὶ [illegible] αὐτὸ τῷ κατὰ τὴν Πελοπόννησον [illegible] ἱερῷ [illegible] πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible], εἰς [illegible] αὐτοῦ καὶ ἀγαθὴν κατάστασιν, [illegible]. Καὶ δὴ τὴν [illegible] αὐτοῦ ταύτην ἀποδεξάμενοι οἱ τοῦ πατριαρχικοῦ ἡμῶν καὶ σταυροπηγιακοῦ Μοναστηρίου [illegible] Πατέρες, οὐκ ὀλίγους [illegible], [illegible] πρὸς αὔξησιν καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἵνα [illegible] καὶ εἰς τὸ ἑξῆς [illegible] καὶ [illegible] ἀπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ ἡμῶν [illegible] μοναστηρίου τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, [illegible] καὶ τοῦτο [illegible] πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακόν, [illegible], [illegible], [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible], καὶ [illegible] παρὰ παντὸς [illegible] καὶ λαϊκοῦ, [illegible] δέ, ἡ [illegible] τῷ πατριαρχικῷ ἡμῶν Μοναστηρίῳ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, [illegible] ἐν τούτῳ καὶ τῶν [illegible] ἐκ τοῦ [illegible] τῶν [illegible], καὶ πρὸ πάντων [illegible] καὶ [illegible] τὴν [illegible] ταύτην τοῦ [illegible] μητροπολίτου Χαλκηδόνος, [illegible] καὶ ἐξάρχου πάσης Βιθυνίας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι [illegible] καὶ [illegible] ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κυρίου [illegible] [illegible] γνώμῃ καὶ [illegible], τὸ [illegible] πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα, [illegible] κατὰ [illegible] τὴν [illegible] τοῦ [illegible] μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ τὴν [illegible] τῶν [illegible] πατέρων, ὥστε [illegible] αὐτὸ [illegible] πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible], [illegible], [illegible] καὶ [illegible], [illegible] δὲ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σελ. 46

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ζωγράφος ὁ θεῖος Λουκᾶς, ζωγραφήσας τὰς τῆς Θεομήτορος εἰκόνας· ἐξ ὧν ἐστι καὶ ἡ κατὰ τὴν Μονὴν τοῦ Σουμελᾶ τιμωμένη (λέγομεν δὲ περὶ ταύτης ἐφεξῆς) (α). Τοῦτ᾽ αὐτὸ μαρτυρεῖ, ζωγράφον τὸν Εὐαγγελιστὴν ἀποκαλέσας, καὶ Ἀκάκιος μοναχὸς Σαββαΐτης (ἐκ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα), ὅστις συνέταξε ἀφελῶς ἱστορίαν τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Σουμελᾶ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου (τῷ 680 μ. Χ.) (β). Πάλιν ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς (ὃν ἡ Ζ. Οἰκουμενικὴ θεόπνευστος Σύνοδος ἐπισφραγίζουσα ἔκραξε, ὅτι «Ὁ ἔπαινος αὐτοῦ καὶ ἡ εὔκλεια ἐν πάσαις ταῖς ἁπανταχοῦ ἁγίαις τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις,» καὶ ὅτι «Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ διαδεδόνται,» καὶ ὅτι «Ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐξ ἀνατολῆς διὰ Χριστοῦ ἐπάλαισε τὴν εὐσέβειαν», κτλ. Ζ. Συνόδ. Πρᾶξ. ϛ΄), αὐτὸς λέγομεν ὁ θεοχαρίτωτος ἐν Δαμασκῷ τῆς Ἐκκλησίας φωστὴρ (τῷ 730) τὴν περὶ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου γνωματεύσας ἱστορίαν (γ), ὅπως καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ ζωγραφηθείσης εἰκόνος τῆς Θεομήτορος μνημονεύει λέγων «Καὶ γὰρ ὁ θεσπέσιος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὸν θεῖον καὶ σεβάσμιον χαρακτῆρα τῆς Θεομήτορος Μαρίας ἔτι (γρ. ἔτι) ἐν σαρκὶ ζώσης ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς διατριβὰς ποιουμένης ἐν τῇ ἁγίᾳ Σιὼν [illegible], ζωγραφικοῖς τε μέλασι τὴν τῆς Παναγίας ἀξίαν ἐν πίνακι ἐνεχάραξεν, ὡς ἐν κατόπτρῳ τῇ μετέπειτα γενεᾷ ἀγαπητῶς καθορᾶσθαι· καὶ ταύτην αὐτῇ ἀποδεξαμένης, ἡ χάρις μου μετ᾽ αὐτῆς ἔσται, ἔφη» (δ)· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ, «Ἐπεὶ μοι καὶ τὸν Εὐαγγελιστὴν καὶ Ἀπόστολον Λουκᾶν, οὐχὶ τῆς παναχράντου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τὴν τιμίαν εἰκόνα ἀνιστόρησε, καὶ πρὸς Θεόφιλον ἀπέστειλε» (ε). Σύμφωνα πρὸς τὸν θεῖον Δαμασκηνὸν φρονῶν καὶ Γερμανὸς ὁ πανάγιος Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης (τῷ 714) διέταξεν ἀντίτυπον ἀντιγραφῆναι ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ ζωγραφηθείσης εἰκόνος τῆς Θεομήτορος (ὡς λέγομεν ἐφεξῆς). Καὶ Γρηγόριος ὁ γ΄, ὁ ἁγιώτατος πάπας Ῥώμης (τῷ 731) διαβεβαιοῖ τὴν ἀποστολικὴν ζωγραφίαν ἐν οἷς ἔγραψε πρὸς Λέοντα τὸν Ἴσαυρον (ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ). Ἀλλὰ καὶ Νικηφόρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιώτατος Πατριάρχης (τῷ 814) πρὸς τὸν εἰκονομάχον Αὐτοκράτορα Λέοντα τὸν Ἀρμένιον τοὺς λόγους ποιούμενος ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, «Τιμητέαι (ἔλεγεν), ὦ βασιλεῦ, αἱ ἱεραὶ τῶν ἁγίων εἰκόνες εἰσὶν, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἕως τοῦ νῦν φαίνεται· καὶ γὰρ ἡ ἁγία ὀθόνη» (τουτ. ἅγιον Μανδήλιον), «ἥν ποτε λαβὼν ὁ Χριστὸς ἐπέθετο ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἀχειροποιήτως ἐγένετο, τιμητέα καὶ σεβάσμιός ἐστιν· ὥσπερ αἱ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἰδιόχειροι εἰκόνες τοῦ τε αὐτοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς τούτου τεκούσης» (ζ). Καὶ αἱ τῆς τῶν

(α) Βλ. Θεία καὶ ἱερὰ ἀκολουθία τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Σωφρονίου τῶν ἐξ Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ καὶ ἱερὰ ἱστορία τῆς βασιλικῆς Μονῆς τοῦ Σουμελᾶ κτλ. Συνελέγη παρὰ τοῦ Νεοφύτου Διδασκάλου κυρίου Νεοφύτου [illegible] Πελοποννησίου τοῦ Κωνσταντινουπολίτου κτλ. ἐν Λειψίᾳ 1775. προοιμ.

(β) Αὐτόθ.

(γ) Δαμασκ. περὶ ὀρθοδ. πίστ. δ. 16 καὶ περὶ τῶν εἰκόν. λόγῳ α. [illegible] Τ. α. σελ. 281, καὶ 325.

(δ) Ἰωάν. Δαμασκην. ἐπιστολ. πρὸς Θεόφιλ. [illegible] σελ. 631. τ. α. Venet. 1748.

(ε) Λόγῳ ἀποδεικτ. περὶ τῶν ἁγ. εἰκόν. πρὸς πάντ. χριστιαν. καὶ πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Καβαλῖνον [illegible] σελ. 619. τομ. α.

(ζ) Νικηφόρ. παρὰ Σουρίῳ τῷ Μαγίστρῳ [illegible] σελ. [illegible] καὶ [illegible] ἐν τοῖς Σουρίοις. σελ. 36.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μύλοι.

Ιωάννης ἱερεὺς Χατζηλάμπρος 1
Κ. Πάνος 1
Σ. Παρνασσὸς 1
Ι. Γρηγόρη 1
Ι. Κίλιας 1
Α. Μαυρομάτης 1
Α. τῆς Μήτσιας 1
Δ. Χατσάκης 1
Σ. Κυρίλλης 1
Α. Χριστόπουλος ἐξ Ὕδρας 1
Ιωσὴφ ἱερομόναχος 1
Παναγιώτης Ἰωάννης Γεωργίου 1
Α. Ζαῖμης 1

Δῆμος Δαυλείας.

Ἀναγνώστης Προκοπανὸ 1
Χαράλαμπος Σπύρου δήμαρχος 1
Ἀθανάσιος ἱερεὺς Οἰκονόμος 1
Ἀθανάσιος ἱερεὺς Τζάκας 1
Α. Γιδαράκης 1
Γ. παπᾶ Ἰωάννου 1
Α. Ἰωάννου [illegible] 1
Γεώργιος ἱερεὺς παπᾶ Οἰκονόμου 1
Μ. Μανιάτης 1

Μαντίνεια.

Ι. Καζαμίας Καλαβρύτων 1
Κ. Καλαπίδης 1
Ι. Γεώργης 1

Μεγάλη Κουρτάκιου Δῆμος.

Η. Οἰκονόμου δήμαρχος 1
Ν. Φαρμακόπουλος 1
Α. Πάνου 1
Α. Μπάρτζη 1
Α. Οἰκονόμου 1
Μ. Σαρῆς 1
Α. Ποταίρης 1
Γ. Χρόνου 1
Ἀθανάσιος ἱερεὺς Δίκας 1
Δ. Μπάρτζη 1
Ι. Μπουζάκος 1
Σπύρος ἱερεὺς 1
Α. Ρημαίος 1

Παναγῆς παπᾶ Ἰωάννου 1
Ν. Δημητρίου 1
Β. Γουναλῆς 1

Κορινθ.

Γ. Πρωτοπαπᾶς 1
Δ. Οἰκονομόπουλος 1
Κ. Σταματοπουλ. 1
Ν. Καπλάνης 1
Α. Γιαλαίτης 1
Δ. Καπλάνης 1
Α. Γάλλης 1
Ν. Δελόγλου 1
Α. Σταματόπουλος 1
Ι. Ἀγγέλου 1
Ι. Γιαλλῆ 1
Δ. Κυρίλη 1

Οἱ ἐν Ὕδρα.

Παπᾶ Σωτήριος οἰκονόμος 1
Παπᾶ Σταμάτης [illegible] 1
Παπᾶ Ἰωάννης Δήμας 1
Σ. Ἀθανασίου 1
Πάνος Γ. Μπουρμπαχῆ 1
Χρῆστος Γ. Τσιρίγος 1
Μιχαὴλ Α. Κυριὰ 1
Θ. Δ. Μήλιας 1
Ν. παπᾶ Γεωργίου 1
Γ. Ν. Λαμπάκης 1
Σαββάκης Δ. [illegible] ἀπὸ Ὕδρας 1
Π. Δ. Καστριώτης ἀπὸ Ὕδρας 1
Ν. Β. [illegible] 1
Ἀναγνώστης Σπάρτη 1
Σ. Ν. Οἰκονομίδης 1
Σ. Γ. Μπίρ 1
Δούκας Παπᾶ Καβαδίας 1
Σωτήριος Γεώργιος Σαῖμ 1
Γ. Ἀναγνώστου Θεοδώρου 1
Α. Μπασιώτης 1
Δ. Α. Ροδίτζη 1
Α. Σ. Μαγίδου 1
Δ. παπᾶ Σαρῆς 1
Γ. Γκίκα 1
Ι. Δ. Μπόφου 1
Γ. Κουρῆς παπᾶ Γεωργίου 1
Σπῦρος παπᾶ Γεωργίου Ἀθανασίου 1
Α. παπᾶ Ἰωάννου Κάτσαλο 1

Οἱ ἐν Ἀθήναις.

Γ. Σκουφὰς γραμματεὺς 1
Α. Γ. Οἰκονομίδης, γραμματεὺς 1
Πρόδρομος παπᾶ Γεωργίου ἱερεὺς 1
Σπύρος Ι. Μπαλατσόπουλος 1
Ἀνδρέας Ἀσημακόπουλος 1
Γεώργιος Καλλιγᾶς ἐκ Κρήτης 1
Βασίλειος Γεωργίου Μπούζιλος 1
Νικόλαος Οἰκονόμου ἱεροδιάκονος 1
Ἀπόστολος Σταύρου ἐκ [illegible] 1
Χριστόδουλος Ιωαννίδης Κρητικὸς 1
Ιερεὺς Καζάκης ἐκ Κυπρίων 1
Δήμας παπᾶ Ἀλεξίου Δημητρίου 1
Μιχαὴλ Οἰκονομίδης 1
Ἰωάννης Κουκούλης ἱερεὺς 1
Προκόπιος Λεοντίου ἱερομόναχος 1

Ἀγγελοκάστρου Δῆμος.

Νικόλαος ἱερεὺς παπᾶ Ἀθανασίου 1
Γ. Οἰκονομίδης διοικητὴς 1
Γ. Πετρόπουλος Τομέας 1
Γιαννάκης Αλεξόπουλος 1
Α. Δημητρίου 1
Ἀνδρέας Καλλιοντζόπουλος 1
Δ. Π. Κουτσούμης 1
Α. Στέφανος Καλύβας 1
Π. Κωνσταντόπουλος 1
Γ. Μπάζος 1
Ἀντώνιος Γεωργίου Ἀθανασίου 1
Ι. Γαλής 1

Δῆμος Περγάμου ἢ Υπάτης.

Ἀνδρέας ἱερεὺς Οἰκονόμου 1
Ἀναστάσιος Ιωάν. 1
Ν. παπᾶ Ἀθανασίου δήμαρχος 1
Ἰωάννης Γ. Μπούζη 1
Ι. Οἰκονόμου 1
Χ. Α. Κουτζοβάκης 1
Ι. Δημητρίου 1
Α. Γ. Τάμπας 1
Α. Κουδούνης 1
Α. Δ. Τραβούζης 1
Β. Τσούκας 1
Ν. Ἀθανασίου 1
Γ. Α. Α. Παπᾶς 1
Β. Δ. Κοσκολόπουλος 1

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σπηλαίῳ, ὁ θειότατος Λουκᾶς, τὴν τοῦ Σωτῆρος σάρκωσιν, πᾶσι κηρύττων ὑψηλότατα.

Ὕδατος ἐφύπερθε τοῦ θαυμαστοῦ, εὗρον σὺν τῇ κόρῃ οἱ ὅσιοι, θείαν εἰκόνα, τῆς τεκούσης τὸν Θεόν· ἀποκρυφὴν γὰρ ἔθετο, τῆς ἑαυτῆς μορφῆς τὸ σπήλαιον. Θεοτοκίον.

Ἥλιος ὡς ἄλλος τις θαῦμα ὁρατόν, ἔλαμψεν εἰκὼν πανακήρατος, τῆς Θεοτόκου, ἣ τὰ θεῖα χερουβίμ, δουλοπρεπῶς παρίστανται, ἔνδον τοῦ σπηλαίου λανθάνουσα.

Ἄλλος. Σύ μου ἰσχύς, Κύριε.

Ἵνα τὸ σόν, Δέσποινα θεῖον εἰκόνισμα, δείξῃς πᾶσιν, ἐκπάλαι κρυπτόμενον, ἐκ Θετταλῶν, εἰς τὴν Ἀχαΐαν, ἄνδρας θεολήπτους, καὶ κόρην ἄγεις ἐγχώριον, εἰς ἄντρον ἔνθα εὗρον, χερουβὶμ παρεστῶτα, καὶ βοῶντά σοι δόξα τῷ τόκῳ σου.

Νόμοις Χριστοῦ, ἐντεθραμμένη ἡ πάνσεμνος, Εὐφροσύνη, πρόβατα ποιμαίνουσα, βλέπει πηγῆς, ῥεῖθρον διαυγοῦς, ἄνωθεν ἐν ἄντρῳ, τὸ πάνσεπτόν σου εἰκόνισμα, παρθένε Θεοτόκε, καὶ ὑμνοῦσα ἐβόα, παντευλόγητε χαίροις παντάνασσα.

Ὠδὴν καινήν, ᾄδει σοι μονὴ Μητρόθεν, κατὰ χρέος, σὺ γὰρ ἡ ὑπόθεσις, ἣν ὁ Λουκᾶς ἔγραψε σαφῶς, ἐν Εὐαγγελίοις, καὶ τὸ σεπτόν σου εἰκόνισμα τυπώσας ἐν σπηλαίῳ, κρυπτόμενον ἀφῆκεν, ὃ καιροῖς ἰδίοις ἀνεύρηται. Θεοτοκίον.

Ῥῆμα τὸ σόν, πληρώσαντες πάναγνε Δέσποινα, γενεαί σε, πᾶσαι μακαρίζομεν, ἐπὶ τῆς γῆς, τάξεις τῶν πιστῶν, ὕμνοις ἀσιγήτοις· ἐν σοὶ γὰρ πάντες σεσώσμεθα, κολάσεως ῥυσθέντες τῷ τόκῳ τοῦ υἱοῦ σου, καὶ τυχόντες τῆς θείας βρώσεως.

Ὠδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Φῶς τὸ νοητόν, τῇ καρδίᾳ σου δεξάμενος, καὶ μολυσμάτων ὡς λαμπτὴρ καθαρθείς, ἀγάπης νόμῳ, τοῖς πᾶσι Λουκᾶ μετέδωκας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἡ ἐπιλεγομένη Ὁδηγήτρια αὕτη ἐθεωρεῖτο· ἐπειδὴ ἣν ἐξ Ἱεροσολύμων ἀπέστειλεν ἡ Εὐδοκία πρὸς Πουλχερίαν, ἥτις αὐτὴν παρειλήφει τῷ ὑπ' αὐτῆς ἀνεγερθέντι ἱερῷ, καὶ Μοναστηρίῳ ὑπάρχον κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει λεγομένην ὁδὸν τῶν Ὁδηγῶν (ἀφ' οὗ καὶ ἡ εἰκὼν Ὁδηγήτρια ἐπωνομάσθη, καὶ μέχρι τῆς ὑπὸ Τούρκων ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκεῖ διεσώζετο, ὡς πιθανώτερον ἐκ τοῦ μικρὸν πρὸ τῆς ἁλώσεως (τῷ 1430) ἀκμάσαντος ἀοιδίμου Ἰωσὴφ τοῦ Βρυεννίου, ὅς τις ῥητῶς αὐτῆς μνημονεύει (β). Μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν, ἄδηλον τί ἀπέβη

τὴν ἐν [illegible] Μεγαλόπολιν [illegible] [illegible]

(α) Ἴδ. [illegible]

(β) Ἴδ. Βρυένν. [illegible] Ὁδηγήτρια [illegible] 410, 411 [illegible]

9

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τοῦντες θησαυρὸν, προθύμως ᾀσόμεθα, τῷ Κυρίῳ ψάλλοντες· ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Θεοτοκίον.

Τῆς ἀνεκφράστου καὶ θείας συλλήψεως, τῆς πανυμνήτου ἁγνῆς, τὸν τρόπον διεσάφησας, ἀπόστολε Λουκᾶ· τὸ πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἐλήλυθε σαφῶς γὰρ ἐπ' αὐτὴν, καὶ Λόγος ἐπεσκίασεν· ᾧ συμφώνως ψάλλομεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ἕτερος Κανὼν τῶν ἁγίων καὶ τῆς ὁσίας, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Πατράσι Σὺν, καὶ μῆ ἄλλας κόρης.

Ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίοις, ᾠδὴ Παύλου.

Ὠδὴ ά. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Πατέρας ὑμνήσωμεν, τοὺς ἱεροὺς καὶ θεόφρονας, ἐνθέοις ἐν ᾄσμασι χαρμονικῶς ἑορτὴν, συστησάμενοι καὶ θαύματα τὰ τούτων, ὡς ἄνθη δρεψώμεθα πανηγυρίζοντες.

Ἀσμάτων ἀκρότητας, ὑφαίνειν πᾶσι σπουδάσωμεν, εἰκόνος τὴν εὕρεσιν τῆς τοῦ Κυρίου μητρὸς, ἑορτάζοντες ἣν πρόπαλαι ὁ θεῖος, Λουκᾶς ἐζωγράφησε, χάριτας βρύουσαν.

Τῷ πνεύματι ἔχραινεν, ἡ ἑορτὴ τῆς Θεόπαιδος· τῆς δὲ πανηγύρεως Λουκᾶς ὁ μέγας λαμπτὴρ, προεξάρχει τε καὶ μέλπει μακαρίζων, ὡς ἀειμακάριστον τὴν Θεομήτορα.

Θεοτοκίον.

Ὠδήν σοι ἑόρτιον, φέρω πανάμωμε Δέσποινα, Μαρία μητρόθεε, σὺ γὰρ τὴν ὄντως ζωὴν, ἡμῖν τέτοκας Χριστὸν, ᾧ Εὐφροσύνη, μακρᾶς δι' ἀσκήσεως ἁγνῶς νενύμφευται.

Ἕτερος Κανὼν τῶν ἁγίων οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Καὶ πάλιν ᾠδὴ τοῖς ὁσίοις ᾄδω.

Τὸ δὲ τοῖς Θεοτοκίοις, Κορνηλίου.

Ὠδὴ ά. Ἦχος πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Κατευθυνθήτω μοι ὁ ὕμνος ἄνωθεν, ἐξ οὐρανίας πνοῆς· ὃν ἐξ εὐλαβείας, μέλπειν νῦν προήρημαι, ἐγκώμιον ἑόρτιον τοῖς ὁσίοις πατράσιν, εὐχαῖς αὐτῶν καὶ δεήσεσι, κόρης τε σεμνῆς καὶ θεόφρονος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὥσπερ ἄνθεσιν, τὰς τούτων κάρας κοσμήσαντες, καὶ δῶρα προσάξωμεν τούτοις πράξεις ἀρετῶν· ἑορτὴν γὰρ πανίερον συνεστήσαντο, συγκαλοῦντες τοὺς πάντας ἐτησίως, καὶ τοῖς πίστει προσιοῦσι, χάριν παρέχοντες ἄφθονον.

Τοὺς πατέρας τιμήσωμεν, ἐν ᾠδαῖς μεγαλύνοντες, τὴν αὐτῶν ἰσάγγελον θεῖαν βίωσιν· ταῖς ἀρεταῖς γὰρ ἐξήστραψαν, ἐν γῇ καὶ ἀνεύραντο τῆς Μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, τὸ σεπτὸν ἀπεικόνισμα τὸ κρυπτόμενον, πλείστοις χρόνοις ἐν ἄντρῳ· καὶ τὴν πίστιν, τὴν ὀρθόδοξον πρὸς πάντας, τοὺς Ἀχαιοὺς ἀνεκήρυξαν.

Τοὺς πατέρας δοξάσωμεν, πρεσβευτὰς καὶ συλλήπτορας, καὶ μεσίτας ἔχοντες πρὸς τὸν Ὕψιστον· καὶ δὴ πιστῶς ἀνακράξωμεν, Θεὲ ὑπεράγαθε, δι' εὐχῶν καὶ πρεσβειῶν, τῶν ἁγίων οὓς ἔστεψας, οὓς ἠγάπησας, οὓς πατέρας τῆς ποίμνης σου ἔστησας, τήρει ταύτην ὀρθοδόξως, ταῖς ἐντολαῖς σου προκόπτουσαν.

Τὴν ὁσίαν τιμήσωμεν, Εὐφροσύνην ἐν ᾄσμασιν· αὕτη γὰρ ἐν ὄρεσι κρίνον εὔοσμον, Ἀρκαδίας ἀνθήσασα, εὗρεν εἰς τὸ Σπήλαιον, τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἐν εἰκόνι ἀστράπτουσαν, καὶ ἀκούσασα, θείους λόγους πρηνὴς κλιθεῖσα φόβῳ, καὶ τὸ χαίροις ἐβόα, παρθενομῆτορ πανάνασσα.

Τὴν ὁσίαν αἰνέσωμεν, Εὐφροσύνην γεραίροντες· κάλλει παρθενίας γὰρ καὶ τῆς ἀσκήσεως, ἐν Γαλατῶν χώρας ἔλαμψεν, ἄστρον φαεινότατον Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ· καὶ εἰσβῆναι τὸ Σπήλαιον πρώτη κέκληται· καὶ τῆς θείας αὐτοῦ φωτοφανείας, ἠξιώθη καὶ τοῦ τέλους, καὶ νῦν ἵλεται τοὺς κάμνοντας.

Ἕτερα προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου, γ'.

Ἦχος δ'. Νεφέλην σε φωτός.

Χριστοῦ τὸν μαθητήν, τὸν τοῦ Εὐαγγελίου συγγραφέα σοφώτατον, σκεύους τῆς ἐκλογῆς τὸν ὡραῖον, χαρακτῆρα ἔμψυχον πιστοί, οὗ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἁπάσαις ὁ ἔπαινος, Λουκᾶν τὸν ἀπόστολον, ἐν ὕμνοις τιμήσω-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Εἰς τὴν λιτὴν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων.

Ἦχος α'.

Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοὶ, τοὺς ὁσίους πατέρας ἡμῶν, Συμεὼν καὶ Θεόδωρον, σὺν τῇ ὁσίᾳ Εὐφροσύνῃ, ἐν ᾠδαῖς μεγαλύνοντες τὴν ἱερὰν αὐτῶν μνήμην· οὗτοι γὰρ ἔζησαν ἐπὶ γῆς ὥσπερ ἄγγελοι· καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς μητρὸς τοῦ Θεοῦ χρόνοις μακροτάτοις ἐν τῷ σπηλαίῳ κεκρυμμένην ἀνεῦραντο· καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκράτυναν· καὶ φωστῆρες τοῖς Ἀχαιοῖς ἀνεδείχθησαν· καὶ νῦν ἐν παῤῥησίᾳ πρεσβεύουσι σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Δεῦτε λαοὶ στεφάνους πλέξαντες ἐξ ἀνθέων ᾀσματικῶν, στεφανώσωμεν τὰς κάρας τῶν θεοσόφων πατέρων ἡμῶν· οὗτοι γὰρ ὡς σκύβαλα πάντα ῥίψαντες, μόνῳ τῷ Χριστῷ προσεκολλήθησαν· καὶ οὐδὲν ἐνταῦθα κεκτημένοι, τὸν ἐν οὐρανοῖς πλοῦτον ἐκληρονόμησαν, παλαίστραν ἀσκητικὴν ἐσχηκότες τὸ Σπήλαιον· ἐν ᾧ καὶ μεταστάντες, ψυχὰς μὲν ἔχουσιν ἐν χειρὶ Θεοῦ, ἣν δὲ ζῶντες ἐπλούτουν χάριν, ταύτην Χριστὸς βραβεύει τῇ θήκῃ τῶν λειψάνων αὐτῶν· ἐξ ἧς καὶ σωμάτων νόσοι, καὶ ψυχῶν ἰῶνται παθήματα.

Ἦχος γ'.

Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν; ἢ τί τερπνόν; ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό· ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ὁμοίους προβλέπων Δαβὶδ ὁ ᾀσματογράφος ἀνέκραγε, πατέρες παμμακάριστοι, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· ἐπὶ τὸ αὐτὸ γὰρ ὑμεῖς ἐν ὁμονοίᾳ ζήσαντες καὶ πολιτευσάμενοι, οὐδὲ γοῦν μετὰ θάνατον τὰ σώματα ὑμῶν χωρισθῆναι ἠνέσχεσθε· ἀλλ' ἐν ἑνὶ τάφῳ ἀδελφικῶς διατηρεῖτε πανόλβιοι· πλοῦτον ἄσυλον, καὶ καύχημα μέγιστον καταλιπόντες τῇ ἱερᾷ ποίμνῃ ὑμῶν.

Ἦχος δ'.

Ἀσματικὴν πανήγυριν στησώμεθα πιστοὶ, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν θεολήπτων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΙΒ΄.

ΣΟΥΛΤΑΝ ΜΕΧΜΕΤ (Δ΄.)

([illegible])

Οἱ καλόγηροι τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Καλαβρύτων κειμένου Μοναστηρίου Μέγα Σπήλαιον ἀνέφερον εἰς τὸ πρῶτόν μας [illegible], λέγοντες ὅτι, ὁ ἀπὸ τὴν ἅλωσιν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐντεῦθεν, τὰ δέκατα, τὰ χαράτζια, καὶ οἱ λοιποὶ φόροι τῶν παρ' ἡμῶν [illegible] τόπων, οἵτινες κεῖνται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῶν Καλαβρύτων, τῆς Βοστίτζης, τῶν Παλαιῶν Πατρῶν, καὶ τῆς Γαστούνης, [illegible] προσδιωρισμένως· καὶ κατὰ τὸ 1063 ἔτος, ὁ προσδιωρισμένος διὰ τὴν καταγραφὴν τοῦ Μωρέως Κεχαγιᾶ Ἀχμὲτ κατέγραψεν εἰς τὰ βασιλικὰ κατάστιχα τρεῖς χιλιάδας λεπτὰ (ἄσπρα) διὰ προσδιωρισμένον ἐτήσιον φόρον μας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἀνὰ χεῖράς μας δοθέντα βασιλικὰ ἐνδεικτικά, καὶ ἀντίγραφα τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου κατεκάησαν εἰς τὴν [illegible], [illegible] πρὸ μικροῦ τῆς [illegible] μας, διότι ἔχουσι [illegible] χρέος εἰς τὰ κτήματά μας καὶ μᾶς ἐνοχλοῦσι· διὰ [illegible] ἡμεῖς τὴν ἐνόχλησίν μας κατὰ τὸ 1084, καὶ προσθέσαντες εἰς τὸν ὡρισμένον φόρον μας τρεῖς χιλιάδας λεπτὰ (ἄσπρα), χρονικῶς πεντήκοντα γρόσια γινόμενα ὅλα, ἤτοι ἓξ χιλιάδες ἄσπρα [illegible], [illegible] εἰς τοὺς συνάκτας τῶν φόρων διὰ νὰ μὴ ἐνοχλώμεθα [illegible], καὶ καταγράφησαν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν χαρατζίων, καὶ ἐξεδόθησαν αὖθις βασιλικὰ ἐνδεικτικὰ ἔγγραφα καὶ ἀντίγραφα τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου, καὶ ὅμως πάλιν μᾶς ἐνοχλοῦσι καὶ δὲν μᾶς ἀφήνουν ἀνενοχλήτους. Διὰ ταῦτα, ἀφ' οὗ κατ' ἔτος [illegible] εἰς τοὺς συνάκτας τῶν φόρων τὸν προσδιωρισθέντα φόρον μας, διὰ τὰ [illegible] ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μας ὄντα χωράφιά μας, ἀμπέλια μας, λιβάδιά μας, δένδρα μας, καὶ ἄλλα κτήματά μας, εὑρισκόμενα εἰς τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Καλαβρύτων, Βοστίτζης, παλαιῶν Πατρῶν, καὶ Γαστούνης [illegible] μετόχιά μας, διὰ νὰ [illegible] ὑπὸ τὴν κυριότητά μας, καὶ μηδεὶς ἄλλος, εἴτε Μιρμηράνης, εἴτε [illegible] Βοεβόδας, εἴτε ἐπιστάται τῶν πραγμάτων, εἴτε [illegible], εἴτε ἀρχηγοὶ τῶν στρατευμάτων, εἴτε ἄλλοι ἐξουσιασταί, νὰ μὴ μᾶς ἐνοχλῶσι μὲ ἀπαιτήσεις χαρατζίων, καὶ ἄλλων φόρων χωρὶς βασιλικῶν φερμανίων, καὶ χωρὶς ἀντιγράφου τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς δοθῇ εἰς χεῖράς μας βασιλικὸν [illegible] (μπεράτιον) σύμφωνον μὲ τὰ πρὸ καιροῦ δοθέντα εἰς ἡμᾶς, τὸ βασιλικὸν φερμάνιον καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου». Θεωρηθέντων λοιπὸν τῶν βασιλικῶν καταστίχων τῶν φυλαττομένων εἰς τὰ ἀρχειοφυλάκεια τῶν χαρατζίων ([illegible]), καὶ τῶν [illegible] ([illegible]), ἐπειδὴ εὑρέθη καταγεγραμμένον, ὅτι εἰς τὸν [illegible] [illegible] κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων κειμένου Μοναστηρίου Μέγα Σπήλαιον, ὄντα [illegible] διὰ τρεῖς χιλιάδας ἄσπρα (λεπτά), καὶ ἔγιναν πεντήκοντα γρόσια κατ' ἔτος, [illegible] δὲ χιλιάδες ἄσπρα, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1084, [illegible] τῆς [illegible] [illegible], [illegible] εἰς αὐτοὺς βασιλικὸν φερμάνιον καὶ ἀντίγραφον τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου, διὰ τοῦτο [illegible] βασιλικὴ προσταγή μου. Καὶ δηλῶ [illegible] τὸ παρὸν βασιλικὸν μπεράτιον [illegible] τὸ μοναστήριον Μέγα Σπήλαιον, ἀφοῦ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τοὺς συνάκτας τῶν φόρων [illegible] γρόσια, ἤτοι ἓξ χιλιάδες λεπτὰ (ἄσπρα), τὸν προσδιωρισθέντα φόρον διὰ τὰ ἐν ταῖς

τας καὶ ἀλαλάζοντες τοὺς μοναχούς. Ἤδη δὲ πάλιν, ὄρθρου βαθέος, ὡς προσευχὴν οἱ πατέρες ἀναστάντες, ὡς εἰσῆλθον εἰς τὸ κοίλωμα, βλέπουσι θαῦμα παράδοξον. Ἀντικρὺ τοῦ τόπου, ὅπου ἐκρέματο ἡ ἁγία εἰκὼν, εὑρίσκουσιν ἀκριβέστατον αὐτῆς ἐκτύπωμα ἐν αὐτῷ τῷ κοίλῳ τῆς πλατάνου κορμῷ αὐτομάτως τετυπωμένον καὶ φωτὸς ἀκήρατος αἴγλη τὸ ἀπεικόνισμα περιηύγαζεν. Ἐκ τούτου ἐκθαμβοῦνται καὶ οἱ ἄλλοι παρατυχόντες εὐσεβεῖς κατιδόντες τὸ παράδοξον, θάμβους τε ἐπλήσθησαν καὶ φρίκης ἁγίας μετὰ χαρᾶς μεμιγμένης, καὶ πεσόντες προσκυνοῦσι τὸν Κύριον, καὶ τὴν ἀμώμητον Θεοτόκον ἐν ὕμνοις καὶ φωναῖς αἰνέσεως ἐμεγάλυνον. Συνέτρεχον δὲ πανταχόθεν καὶ οἱ περίοικοι τὸ θαῦμα ἐκπληττόμενοι. Καὶ οἱ μὲν πατέρες ἐνθυμηθέντες αὐτῶν τὴν εὐσέβειαν ταῖς προσηκούσαις διδασκαλίαις, καὶ παραθέμενοι αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, ἀνεχώρησαν προπεμπόμενοι· καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ Μοναστήριον διηγοῦντο τὸ τεράστιον τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ μία παρὰ πάντων ἀνεπέμπετο δοξολογία, ὑμνούντων τὸν Θεὸν, τὸν πάντα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἰδίου πλάσματος οἰκονομοῦντα. Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς χώρας ἐκείνης εὐκτήριον πήξαντες ἐν αὐτῷ τῷ κοίλῳ τῆς πλατάνου κορμῷ εἰς ναΐδιον αὐτὸν μετεποίησαν, καὶ καλλωπίζουσι. Καὶ μένει μέχρι σήμερον ὁ ναΐσκος ἐν τῇ πλατάνῳ δεκαπέντε περίπου ἀνθρώπων χωρητικός.

§. γ'. Διατηρεῖται δὲ σῶον καὶ ἀκέραιον καὶ αὐτὸ τὸ ἱερὸν ἐκτύπωμα τῆς Ἀποστολικῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, ἀκριβὲς ὁμοίωμα αὐτῆς καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀκριβῶς ὁρώμενον, καὶ ἀπαράλλακτον κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος. Ἔχει δὲ τοὺς χαρακτῆρας κατὰ βάθος ἐγγεγλυμμένους εἰς τὸ κοίλωμα τῆς πλατάνου, τρεῖς περίπου πήχεις ἀνωτέρω τοῦ τῆς γῆς ἐδάφους ὑπερέχον, βλέπει δὲ πρὸς δυσμάς. Νομίζει, ὅτι ἡ περίβλεπτος καὶ σεπτὴ τῆς Θεομήτορος εἰκὼν ἐνεσφραγίσθη εἰς τὸν σκληρὸν τοῦ δένδρου κορμὸν, ὡς ἄν τις ἀδαμάντινος ἢ μεταλλικὴ σφραγὶς κραταιῶς ἐπιπιεσθῇ ἢ καὶ τυπωθῇ, ὅτι ὁ ξύλινος καὶ ἰσχυρὸς κορμὸς ἐξαίφνης μαλακὸς γενόμενος καὶ εὔπλαστος, ὡς ἂν εὔπλαστον κηρὸν ἢ ζύμης φύραμα, ἀπεμάξατο τοῦ ἱεροῦ ἀναγλύφου τὴν ἄχραντον μορφὴν εἰς βάθος ἐναποτυπωθεῖσαν, καθὼς καὶ πᾶν ἄλλο ἔκτυπον ἐνυπάρχει κοίλους τοὺς χαρακτῆρας εἰς ὕλην προεπιτηδευθεῖσαν εὔπλαστον καὶ μαλακὴν ἢ οἷος ἀγαλματοποιὸς καλλίτεχνος γλύφει βαθέως ἐγχαράττει εἰς μάρμαρον ἢ μέταλλον ἢ ξύλον ξηρὸν οἱονδήποτε μορφώσας τοὺς χαρακτῆρας, κοίλους ἐγκολάψας καὶ γλυφίδι. Ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα χειρὸς ἀνθρωπίνης ἔργα τότε διαμένουσιν ἐπὶ πολὺ ἀμετάβλητα, ὅταν εἰς ὕλην ἐγγλύφωνται μόνον ξηρὰν καὶ ἄψυχον καὶ νεκρὰν ἡ γλυφὴ, ὅταν εἰς εὔπλαστον ἐκτυπῶνται μᾶλλον καὶ μαλακὴν, ἥτις ἔπειτα μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἀπέβη στερεὰ καὶ ξηρὰ, καὶ πάσης ζωτικῆς φυσικῆς ἰκμάδος ἀπηλλαγμένη. Ὁ δὲ τὴν Θεομητορικὴν μορφὴν ἐν ὑγρῷ καὶ ζῶντι τῷ κορμῷ τῆς πλατάνου χαράξας χειροποίητος ἢ γλυφεὺς ὑπῆρχεν ἆρα πάσης γλυπτικῆς καὶ λιθοξόου τέχνης ἀνενδεὴς καὶ οὔτε πρότυπον καὶ προεπιτηδείου ὕλης χρείαν, οὔτε καὶ τεχνίτου τὸ πρωτότυπον ἐφαρμόσας εἰς τὴν ὕλην, εἰς ἣν ἔμελλεν ἐκτυπωθῆναι ἀλλὰ καὶ μακρόθεν κρεμαμένης τῆς ἁγίας εἰκόνος τοὺς χαρακτῆρας ἐνεχάραξεν εἰς τὸ ἐντεριον τοῦ κοιλώματος πλαγίως, καὶ τούτους ἀϊδίως, βαθέως καὶ μονίμως ἐνεσφράγισεν. Καὶ εἶχε λοιπὸν ὁ τεχνίτης οὗτος, καθὼς φαίνεται, καὶ χεῖρα καὶ σμίλην ἀνωτέραν ἢ κατὰ ἄνθρωπον, καὶ διαφερόντως παρὰ τὴν τοῦ Φειδίου ἀριστοτεχνικωτέραν, ἥτις ἐν ἀκαρεῖ τῷ χρόνῳ ἐνεφύτευσεν εἰς τοῦτο τὸ παράδοξον σφράγισμα καὶ κάλλος ἀκριβέστατον, καὶ βάρος μόνιμον καὶ ἀφθαρσίας, ὡς πολλοὺς αἰῶνας καὶ γενεῶν διαδοχὰς ἀνεξάλειπτον διαμένει. Θαῦμα παράδοξον! Ὅλα τὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἐκτύπωμα συνεχῆ μέρη τοῦ κορμοῦ μεταβάλλουσι κατὰ φύσιν τὸ εἶδος, καθὰ μέρη θάλλοντος δένδρου καὶ ζωτικοῦ, καὶ τῇ μὲν εἰσωθοῦνται ἐξογκούμενα

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὡς συνέκδημος Παύλου ἀναδειχθείς, τοὺς ποικίλους κινδύνους καρτερικῶς, ὑπέμεινας πανεύφημε, τοῦ Κυρίου Ἀπόστολε· καὶ τὸν δρόμον ἀθλήσει, τελέσας τῆς πίστεως, σὺν αὐτῷ ἐν ὑψίστοις, εὐφραίνῃ μακάριε· ὅθεν καὶ τῷ κόσμῳ, τὸ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον, κηρύξας ἐφώτισας, τὴν ὑφήλιον ἅπασαν, Λουκᾶ πανσεβάσμιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα τῶν ἁγίων. Ὅμοιον.

Τῶν ἁγίων ζηλώσαντες ἀσκητῶν, τὸν ἰσάγγελον βίον τὸν ἐπὶ γῆς, ἐπ᾽ ὤμων ἀνελάβετε, τὸν σταυρὸν ὑμῶν ὅσιοι, καταλιπόντες πᾶσαν, τοῦ βίου τὴν μέριμναν, καὶ παθῶν νεκρώσει, τὸ πνεῦμα ζωώσαντες· ὅθεν καὶ φωστῆρες, ἀνεδείχθητε κόσμου, καὶ σκεύη μυρίπνοα, τῶν χαρίτων τοῦ Πνεύματος, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Ὁ τῶν ὅλων δεσπότης καὶ ποιητής, ἐξ ἀχράντου σου μήτρας σάρκα λαβών, προστάτην σε ἔδειξε, τῶν ἀνθρώπων πανάμωμε· διὰ τοῦτο πάντες, πρὸς σὲ καταφεύγομεν, ἱλασμὸν πταισμάτων, αἰτούμενοι δέσποινα, καὶ αἰωνιζούσης, λυτρωθῆναι βασάνου, καὶ πάσης κολάσεως, τῆς ἐκεῖσε δεόμεθα· ἵνα πίστει βοῶμέν σοι, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τοῦ δοθῆναι πᾶσι κόρη ἄφεσιν, τοῖς πιστῶς προσιοῦσι παρθένε τῇ σκέπῃ σου.

Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ τετάρτου ἤχου. Τὸ πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον ὄπισθεν, ζήτει Ἰανουαρίου ιζ΄. Εἶτα ὁ πεντηκοστός. Δόξα. Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις ἐλεῆμον. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου. Καὶ λέγομεν τὸ παρόν.

Ἦχος πλ. δ΄.

Δεῦτε μοναστῶν τὰ συστήματα, δεῦτε καὶ χορείαν στησώμεθα, ἀνευφημοῦντες τοὺς θείους πατέρας ἡμῶν, Συμεὼν καὶ Θεόδωρον, σὺν τῇ ὁσίᾳ Εὐφροσύνῃ· οὗτοι γὰρ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ ἐπ᾽ ὤμων ἀράμενοι, προ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

Τὸ πάλαι ὑπῆρχε καί τις ἄλλη θύρα μικρὰ [illegible] ἔσωθεν τῆς μεγάλης πύλης τῆς σιδηρᾶς (ὅπου τὰ νῦν ὑπάρχει τὸ λεγόμενον [illegible]), ἥτις ἔφερεν ἐκ πλαγίου πρὸς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Μαργαρίτης. Διὰ ταύτης τῆς θύρας εἰσῆρχον εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ οἱ [illegible] (ὡς προείπομεν). Ταύτην δὲ τὴν πάροδον ἀπέκλεισε τειχίσας ἔτι κατὰ τὸ αψ' (1700) ὁ Μιχαὴλ Ζαχαρίας [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ [illegible] καὶ πολλὴν ἐκ τούτου τὴν ἀσφάλειαν παρεσκεύασεν εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον. Ἀλλὰ καὶ [illegible] μετὰ ταῦτα, καὶ μετὰ τοὺς [illegible] τὸ ἔξω τεῖχος, καὶ ἄλλα κατὰ καιροὺς [illegible] μετὰ τῶν προηγουμένων καὶ προεστώτων [illegible] μέχρι σήμερον [illegible] τὸ ἱερὸν Μοναστήριον, καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ δὲ πολλάκις [illegible], [illegible] ἕκαστος εἶχε [illegible] χρημάτων, [illegible] εἰς τὴν Μονὴν [illegible] τῷ Θεῷ.

§. δ. Κτήματα δὲ ἀρχαῖα [illegible] καὶ ἄλλων [illegible] τὸ μὲν πάλαι εἶχε πολλὰ τὸ ἱερὸν Μοναστήριον, ὰ δὴ καὶ καταλέγονται ἐν τῷ [illegible] χρυσοβούλλῳ τοῦ [illegible]. [illegible] ὅλα [illegible] αἱ [illegible] τῆς Πελοποννήσου [illegible] καὶ [illegible]. Σώζονται δὲ καὶ τὴν σήμερον κτήματα τοῦ Μοναστηρίου κατὰ τὴν Πελοπόννησον [illegible] μετόχια. Α'. τὸ [illegible] κατὰ τὴν Ἀργολίδα ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τῆς ἀρχαίας [illegible]. Αὕτη ἡ [illegible] χώρα [illegible] Τροιζὴν ἢ Τροζὴν (α), καὶ αὐτοῦ κεῖται

(α) Τὰ Τροιζήνια [illegible]

[illegible]

καὶ τὸν Ζωοδόχον τάφον, ὅπου σωματικῶς ἐνταφιασθεὶς τριήμερος ἀνέστη· καὶ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅθεν εἰς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἄναρχον αὐτοῦ ἀνελήφθη πατέρα· κατησπάσθησαν δὲ καὶ τὸν ἐν Γεθσημανῇ τῆς ζωηφόρου Θεομήτορος τάφον, ὅθεν ζῶσα πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐνδόξως μετέστη, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἐπισκέψαντες τοὺς ἁγίους τόπους τῆς νέας Σιὼν ἐθαύμασαν, ἐν οἷς ἐτελεσιουργήθησαν τὰ μυστήρια τῆς παγκοσμίου σωτηρίας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπελθόντες προσεκύνησαν καὶ τοὺς ἱεροὺς τόπους τοῦ Θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ, ὅπου Μωϋσεῖ τῷ θεόπτῃ «ἐλάλησε Κύριος ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴ τις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον»· κατεφίλησαν τὴν ἁγίαν ἐκείνην κορυφήν, ὅπου, νηστεύσας ὁ θεόπτης τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια, τὰς θεογράφους πλάκας ἐδέξατο· κατησπάσθησαν τὴν ἁγίαν γῆν τῆς μυστηριώδους ἐκείνης βάτου, ἥτις ἐκαίετο καὶ οὐ κατεκαίετο, τὸ μέγα τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον προτυποῦσα· καὶ τὸ Χωρὴβ δὲ εἶδον, ὅπου καὶ Μωσῆς πάλαι, καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας ὕστερον θείας ἐπιφανείας κατηξιώθησαν· καὶ ὅσα ἄλλα πανσέβαστα μνημεῖα καὶ δείγματα τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ γενομένων θαυμασίων. Πληρώσαντες δὲ καὶ ταύτην τὴν φιλόθεον αὐτῶν ἔφεσιν ἐπῆλθον καὶ εἰς τὰς περὶ ἐρήμους αὐτοῦ τε τοῦ Σινᾶ, καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τῆς Νιτρίας καὶ Θηβαΐδος, ἔνθα συνεχῶς μετὰ τῶν ἐκεῖσε τότε ἀσκουμένων εὐαγγελικῶν ἐρημιτῶν. Καὶ συνασκούμενοι μετ' αὐτῶν, καὶ συμψάλλοντες πνευματικῶς ἠγάλλοντο καὶ ἔχαιρον, δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅστις ποιεῖ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς καὶ ταύτης τῆς χάριτος! ὥστε καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς μακαρίας αὐτῶν ζωῆς ἤθελον ἐκεῖ διαπεράσει· θεία δὲ ὅμως νεῦσις ἦγε πάλιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ. Ὑπῆρχε δὲ τότε τῆς τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησίας πρόεδρος θεοπρόβλητος καὶ πνευματικὸς ἀρχιποίμην Μάξιμος ὁ ἱερώτατος (α)· ὅστις, ὡς εἶδε πάλιν αὐτοὺς ἐπανελθόντας, ὑπεδέξατο μετὰ πολλῆς τιμῆς, κατά τινα περὶ αὐτῶν προγνωρίσας εἰς αὐτὸν θείαν ἀποκάλυψιν, καὶ τούτους τοῦ θείου βαθμοῦ τῆς ἱερωσύνης κατηξίωσε, καὶ κατεῖχε φιλοστόργως παρ' ἑαυτῷ, ὡς ἐγκόλπια πνευματικὰ καὶ τίμια τέκνα τοῦ Χριστοῦ διατηρῶν, καὶ περιμένων τί ἄρα τὸ θεῖον ἐν αὐτοῖς εὐδοκήσει πρὸς σωτηρίαν πολλῶν.

§. ζ'. Ἐνδημοῦντες λοιπὸν εἰς τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ οἱ μακάριοι οὗτοι ἑκάτερος κατὰ μέρος μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὀπτασίαν καθ' ὕπνους φανερωθεῖσαν, τὴν ἑξῆς. Ἑώρων αὐτοῖς τρεῖς τινες ἄνδρες, γηραλέοι τὸ εἶδος, ἱεροπρεπεῖς τὴν στολήν, αἰδέσιμοι τῇ καταστάσει τοῦ σχήματος, καὶ θεοειδεῖς διὰ τὴν ἐπανθοῦσαν εἰς τὰ πρόσωπα μάλιστα θαυμασίαν χάριν τε καὶ σεμνότητα. Καταπλαγέντες δὲ πρὸς τὴν θέαν οἱ μακάριοι καθορῶσιν αὖθις καὶ ἄλλο θέαμα κρεῖττον ἢ κατὰ ἄνθρωπον. Εὐπρεπεστάτην παγκάλως καὶ ἡλιόμορφον [illegible] οὐράνιον περιεστεμμένην· παρέστησαν δὲ παρ' αὐτὴν εὐθὺς προσελθόντες καὶ οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι γηραιοὶ ἄνδρες, οἱ πρότερον ἐπιφανέντες. Καὶ ἡ πάμφωτος βασιλὶς εὐμενῶς πρὸς τοὺς δύο τεθαμβημένους ἀδελφοὺς ἀποβλέψασα ἱλαρόν τε ἐκάλεσε, καὶ ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ταῦτα. «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πιστοὶ δοῦλοι τοῦ υἱοῦ μου καὶ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἵτινες τὴν στενὴν ἀφ' ὑμῶν ἐβαδίσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἠκούσατε, καὶ τὸ θέλημα ποιεῖτε προθύμως καὶ ἄξιοι τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἀγαπᾷ δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ τὸν δρόμον τὸν καλὸν ἀγωνίζεσθε, καὶ τὴν ἔρημον τῶν τριῶν

(α) Μάξιμος ὁ Γ'. ὁ Ἱεροσολύμων, ἀρχιεράτευσεν τῷ 333, μέχρι τοῦ 348 μετὰ Χριστόν· τοῦτον διεδέξατο ὁ ἱερώτατος Κύριλλος.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] μορφῇ, καὶ χρώματι βεβαμμένη, καὶ [illegible] — κα-
τεσκευασμένη διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηροῦ [illegible] (καθὼς προδιεγράψαμεν ἀνωτέρω).
Καὶ φαίνεται μὲν ὁ θεῖος Λουκᾶς, ὅτι καὶ διὰ γραφίδος μόνης καὶ χρωμάτων ἢ ἁπλῶν, ἢ ἐγ-
χρώμων [illegible] τὴν Θεοτόκον, καθὼς [illegible] ὁ ἱερὸς
Νικηφόρος · ἐν γραφῇ χρωμάτων ἀνιστορῆσαι [illegible] (καὶ τοιαῦτα ἴσως χρωματογραφία
ὑπάρχουσι καὶ [illegible] τοῦ Ἀποστόλου [illegible], ὅτι κατὰ
τὴν Μονὴν τοῦ Κύκκου, καὶ ἡ κατὰ Σουμελᾶν, καὶ ἡ ἐν [illegible], καθὼς προείπομεν ἀνωτέρω)·
ἀλλ' ἴσως τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁδηγήτριαν κηρῷ καὶ χρώμασιν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου
πεποιημένην ὑπάρχειν [illegible] Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς (ὡς ἀνάγλυφον δηλονότι εἰκόνα).
Καὶ ἄλλως δὲ ἡ αὐτὴ τῶν ζωγράφων [illegible] καὶ [illegible], καὶ [illegible]
ἢ ἀνάγλυφος, κατὰ τὴν [illegible] (α).

Γ.) Ὁ θεῖος Δαμασκηνὸς στήλην ἐν [illegible] τὴν [illegible] τοῦ Ἀποστόλου [illegible]
εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. [illegible] ἡ στήλη [illegible] γραπτὴν
(παρὰ τοῖς [illegible]) [illegible] δὲ στήλη λέγεται οὐ μόνον ἡ καὶ [illegible] στήλη καὶ
κολώνα, ἀλλὰ καὶ τὸ [illegible] καὶ [illegible], [illegible], καὶ ἐκ λίθων καὶ ξύλων ἢ με-
τάλλων ἀνεγεγλυμμένα [illegible]. Κατὰ [illegible] στήλη τις ἐν τῇ καὶ τὸ
[illegible] ἀνάγλυφον [illegible] (τὸ καὶ [illegible])
εἶδος τῶν εἰκόνων (ὁποῖα πολλὰ τῶν ἱερῶν [illegible] ἐν Ἄθωνι καὶ ἀλλαχοῦ [illegible]
[illegible] δὲ καὶ τῶν ἱερῶν [illegible] ἢ ἄλλης ὕλης [illegible]
[illegible] (ὡς προείπομεν), καὶ [illegible] στήλη τις
ἂν εἴη [illegible] ὑπάρχει καὶ ἡ τῆς [illegible] εἰκὼν [illegible] καὶ οἱ Ἀβραμῖται πρὸς
τὸν Θεόφιλον [illegible] ἀνωτέρω, ὅτι ὁ θεῖος Λουκᾶς [illegible] τῆς Θεοτόκου, [illegible] ἐνετύπωσεν,
[illegible] καὶ αὐτοὶ [illegible] τὴν [illegible] ἢ
[illegible] γλυφῇ καὶ [illegible] καὶ [illegible] καὶ τοῦ [illegible]
[illegible], πρὶν [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] ἐπὶ πίνακας ζω-
γραφικῶν.

Δ.) Ὁ [illegible] (ἐν τῷ [illegible] τῆς [illegible]) [illegible] τοῦ Λουκᾶ τὴν
ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, κηρῷ τε [illegible], καὶ
χρώμασιν ἐζωγραφημένην (καθὼς προείπομεν ἀνωτέρω).

Ε.) Ὁ [illegible] χρυσόβουλλος λόγος [illegible] τοῦ [illegible] τὴν Ἀποστο-
λικὴν εἰκόνα τῆς [illegible] πρὸς [illegible] χρυσόβουλλα Ἀν-
δρονίκου, καὶ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.

(α) Κατὰ [illegible] τῆς [illegible] καὶ ἐν τῇ [illegible]
[illegible] εἰκὼν τῆς Θεοτόκου [illegible] κατὰ τὴν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (ἐν Ἀθήν. 1838).

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Περιωρισμένης. Περὶ τὸν Δρόγκον, ἕτερον μετόχιον εἰς ὄνομα τιμώμενον καὶ αὐτὸ τῆς πανυπεράγνου Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος καὶ ἐπικαλουμένης τῆς [illegible], μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ [illegible] προσκτήσεων καὶ λοιπῶν δικαίων αὐτοῦ. Περὶ τὰ [illegible], [illegible]. Εἰς τὸ χωρίον τὸ [illegible] πάροικοι ὅτι Δημήτριος, καὶ Κωνσταντῖνος οἱ πρεσβύτεροι, καὶ Γεώργιος ὁ Βάρδας. Εἰς τὸ χωρίον τῆς [illegible], προσκαθήμενοι [illegible]. Εἰς χωρίον τὴν [illegible] πάροικοι καὶ ἐξαλειμματικαὶ ὑποστάσεις, ὡς [illegible]. Περὶ τὸ [illegible] τὸν ἅγιον [illegible], χωράφιον τὸ καλούμενον ἡ [illegible] καὶ ἕτερον εἰς τὸν [illegible] μετὰ τοῦ [illegible] [illegible] τοῦ καλουμένου τῆς [illegible]. Ἡ [illegible] ἡ [illegible] τοῦ χωρίου τῆς [illegible] (ὡς τῆς [illegible] μερίδος [illegible] Ῥωμαίων, καὶ ὑπὸ χεῖρα τῆς βασιλείας μου), καὶ αἱ [illegible] ἐξαλειμματικαὶ ὑποστάσεις [illegible] καὶ τοῦ [illegible]· ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ ἐν αὐτῇ [illegible], [illegible] τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου [illegible] καὶ νέμεσθαι τὸ μέρος τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς ἀνενοχλήτως καὶ [illegible] μέχρι τοῦ νῦν. Παρεκλήθη δὲ ἀρτίως ὁ ὀφείλων [illegible] ἀρχιμανδρίτης καὶ πρωτοσύγκελλος, [illegible] καὶ [illegible] χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου, [illegible] ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα χρυσόβουλλον ΛΟΓΟΝ [illegible] τῇ κατ' αὐτὸν τοιαύτῃ σεβασμίᾳ Μονῇ, δι' οὗ προστάσσει, καὶ [illegible] [illegible] πρωτοσυγκέλλου εἰς τὴν [illegible] καὶ [illegible] τῆς δηλωθείσης Μονῆς ἐφ' ὅρῳ τῆς αὐτοῦ ζωῆς· [illegible] καὶ τὴν τοιαύτην σεβασμίαν Μονὴν καὶ νέμεσθαι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὰ ἀνωτέρω κατὰ μέρος εἰρημένα μετόχια καὶ λοιπὰ [illegible], κτήματά τε καὶ [illegible], ἀνενοχλήτως [illegible] καὶ [illegible], [illegible], κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν [illegible] αὐτῇ, ὡς εἴρηται, χρυσοβούλλων τε καὶ προσταγμάτων [illegible], καὶ ὡς [illegible] πάντα καὶ μέχρι τοῦ νῦν, [illegible] καὶ [illegible], καὶ [illegible], καὶ [illegible], καὶ ἀνενοχλήτως [illegible]. Τῇ [illegible] καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου ΛΟΓΟΥ τῆς βασιλείας μου [illegible] μὲν ὁ [illegible] τιμιώτατος [illegible] ἀρχιμανδρίτης καὶ πρωτοσύγκελλος κῦρις Μάρκος εἰς τὴν [illegible] καὶ [illegible] τῆς τοιαύτης σεβασμίας Μονῆς ἐφ' ὅρῳ τῆς αὐτοῦ ζωῆς, ὡς [illegible]. [illegible] δὲ καὶ [illegible] καὶ ἡ αὐτὴ σεβασμία Μονὴ τὰ [illegible] [illegible], καθὼς εἴρηται, κτήματά τε καὶ [illegible] κατὰ τὰς [illegible], καὶ τῶν [illegible] αὐτῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις [illegible], κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν [illegible] χρυσοβούλλων προσταγμάτων τε καὶ λοιπῶν [illegible] δικαιωμάτων, ἀνενοχλήτως [illegible] καὶ [illegible], [illegible] τε καὶ [illegible], καθὼς κατέχει καὶ νέμεται ταῦτα καὶ μέχρι τοῦ νῦν, [illegible] τῶν [illegible] ἐπὶ τῇ [illegible] κατοχῇ [illegible], ἡ [illegible] τινὸς καὶ [illegible]· [illegible] καὶ τούτου ἕνεκεν [illegible] καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος ΛΟΓΟΣ τῆς βασιλείας μου, [illegible] καὶ [illegible] τῷ ὀφείλοντι τιμιωτάτῳ [illegible] ἀρχιμανδρίτῃ καὶ πρωτοσυγκέλλῳ, καὶ τῇ κατ' αὐτὸν τοιαύτῃ σεβασμίᾳ Μονῇ [illegible], [illegible] κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τῆς ἐνεστώσης Ἰνδικτιῶνος τοῦ [illegible] ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΤΩ ΘΕΩ ΠΙΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΡΩΜΑΙΩΝ
Ο ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ [illegible] τῆς Πεντέλης [illegible] Σελ. [illegible] [illegible] [illegible] Σελ. [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἁγία Εἰκὼν διεσώθη θείᾳ δυνάμει προφανῶς διατηρουμένη. Εἴπομεν ἐν τῇ Χωρογραφίᾳ (κεφ. α΄. §. γ΄.) τὰ κατὰ τὸν μέγαν καὶ τελευταῖον τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἐμπρησμόν, καὶ ὅπως ἀπ' αὐτοῦ μόνη τῶν κειμηλίων τοῦ θείου Ναοῦ ἡ πανάχραντος Εἰκὼν διεφυλάχθη. Τοὺς δὲ προγενεστέρους ἐμπρησμοὺς παραλείπομεν. Καὶ ἐξ ἄλλων δὲ κακῶν ὑπέρμαχος ἡ Εἰκὼν διετήρησε, μεγάλων τε καὶ δεινῶν καὶ οὐχ ἧττον τοῦ πυρὸς ὀλεθριωτέρων. Αὐτίκα, τῶν Ἑνετῶν καὶ τῶν τούτοις συμμάχων Φράγγων εἰσβαλόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὴν ἐπὶ καταστροφῇ, ἢ μᾶλλον ἐπὶ καταστροφῇ τοῦ Σταυροῦ γενομένην σταυροφορίαν (τῷ 1204), ἀφ' οὗ τούτων οἱ ἀγυρταὶ χώρας τε πόλεις καὶ ναοὺς ἁγίους σκυλεύσαντες ἐπῆλθον, ὥρμησάν ποτε καὶ εἰς τὸ μέγα Σπήλαιον, καὶ τὴν ἀτίμητον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου λαβεῖν ἐπεχείρουν ἀνοσιουργῶς· τοὺς δὲ πατέρας τῆς Μονῆς ἱκετεύοντας μετὰ δακρύων μὴ στερηθῆναι τοῦ θεοδωρήτου θησαυροῦ, ὠθοῦντες ἐξέβαλον τῆς Ἐκκλησίας. Ἤδη δὲ μέλλων ὁ τούτων ἀρχηγὸς ἐπιβάλλειν τὰς ἱεροσύλους αὐτοῦ παλάμας εἰς τὴν εἰκόνα, πρῶτον μὲν ἐκρατήθη τὰς χεῖρας, ἀκίνητος γενόμενος ὡς ἂν ξύλον, ἔπειτα δὲ τρόμῳ συσχεθεὶς καὶ σκοτοδινιάσας ἔπεσε κατὰ γῆς ἄφωνος ὡς νεκρός· οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἰδόντες, καὶ ἐκπλαγέντες πρὸς τοὺς πατέρας ἔξω τοῦ Ναοῦ κλαίοντας καὶ ὀδυρομένους, παρακαλοῦν αὐτοὺς προσπίπτοντες, ὅπως εἰσελθόντες ἐξιλεώσωσι τὸν Θεὸν ἐπ' αὐτούς, καὶ εἶτα ἐλθόντα βοηθήσωσιν, ὡς νεκρῷ κειμένῳ, τῷ ἀρχηγῷ. Καὶ εἰσῆλθον οἱ τεθλιμμένοι μοναχοί, καὶ γονυκλινοῦντες ἐδέοντο τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν πανάχραντον Δέσποιναν ἱκέτευον ἐλεῆσαι τὸν πεπτωκότα, ἔπειτα δὲ καὶ ἤλειψαν αὐτὸν ἐλαίῳ λαβόντες ἐκ τοῦ πρὸ τῆς εἰκόνος καιόντος λύχνου· καὶ εὐθέως ἀνένηψεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀναστὰς προσκυνεῖ τῷ Θεῷ μετὰ δακρύων ἄφεσιν ζητῶν τοῦ παρανομήματος. Καὶ τότε μὲν οὕτως ἡ ἁγία Εἰκὼν διεσώθη. Μετὰ δὲ τινας χρόνους, κρατούντων ἤδη τῆς Ἀχαΐας τῶν Φράγγων ἀπάντων κατακτητῶν, ἦλθεν ἄλλος τις αὐτῶν ἀρχηγὸς ζητῶν τῶν ὁσίων ἡμῶν πατέρων Συμεὼν καὶ Θεοδώρου τὰ ἱερώτατα λείψανα, καὶ τὸ τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης· καὶ οἱ πατέρες παρεκάλουν μετὰ δακρύων, ἵνα μηδὲ τούτων τῶν ἁγίων θησαυρισμάτων ὀρφανισθῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦσαν οὐδέν, καὶ οἱ κρατοῦντες ἐπέκειντο καταναγκάζοντες, παρεχώρησαν καὶ ἄκοντες οἱ πολυπαθεῖς, καὶ ἔλαβον οἱ Ἑνετοὶ τὰ ἱερὰ τῶν ἁγίων λείψανα, καὶ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας παρέπεμψαν εἰς τὴν Βενετίαν θησαυρίσαντες, ὡς λέγουσιν, εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, ὅπου πολλοῖς πρότερον χρόνοις (τῷ 827) καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου τὸ πάντιμον λείψανον εἶχον μετακομίσαντες. Καὶ ἄλλων δὲ τοιούτων ἁγίων ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ Παλαιστίνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀλλαχόθεν τῆς Ἀνατολῆς ἀφθόνως γῆς λαμβάνοντες τὰ ἱερὰ λείψανα συνεφόρησαν εἴς τε τὴν Βενετίαν καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Δύσεως οἱ σταυροφορήσαντες ἐκεῖνοι ἀρτισύστατοι τύραννοι, ὑφ' οὓς κατεξουσιάσθη τὸ πλεῖστον τῆς ἤδη ἐκλειπούσης Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Εἰς δὲ τὸ μέγα Σπήλαιον ἀφῆκαν μόνας τὰς τιμίας ἁγίας κάρας τῶν ὁσίων, τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτο οἰκονομήσαντος, ἵνα μὴ παντάπασιν ἔρημος τῆς κόνεως τῶν πρώτων αὐτῆς θεμελιωτῶν ἡ Μονὴ καταλειφθῇ. Κατὰ δὲ τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ Μοναστηρίου διεσώθησαν καὶ ταῦτα τὰ ἱερὰ κειμήλια ἔξω τυχόντα κατὰ τὰς Πάτρας, καὶ ἄλλας τῆς Πελοποννήσου χώρας, ὅπου ἦσαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἱ πατέρες προσκεκλημένοι, ἵνα μετὰ τῶν ἁγίων λειψάνων ἐλθόντες ψάλωσιν ἁγιασμὸν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν. Ἀλλὰ νῦν μετετέθησαν τὰ σκήνη τῶν ὁσίων, διαμένει ὅμως διὰ παντὸς μετὰ τῶν ἁγίων κεφαλῶν καὶ ἡ χάρις αὐτῶν εἰς τὸν ἐπίγειον τοῦτον οἶκον Θεοῦ. Καὶ ἄλλως δὲ παρεχώρησεν ἴσως ὁ Θεὸς ἵνα κατὰ τὸ φαινόμενον τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μακρὰν τῆς Μονῆς ἀπεξενωθῶσι καὶ δι' ἄλλα κρίματα τῶν ἀνεξιχνιάστων αὐτοῦ βουλῶν, καὶ πρὸς τούτοις ἵνα πληροφορηθῶσιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ σώζεται ἄρα πανταχόθεν ἔργον ἱερὸν τῆς Ἀποστολικῆς τοῦ Λουκᾶ δεξιᾶς ἡ Σπηλαιώτισσα τῆς Παναγίας εἰκὼν καὶ τίς οἶδεν ἐν ὅσῳ ὑπάρχει αὐτὴ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν πρῶτον ὁ θεῖος ζωγράφος παρέστησεν εἰς τὴν Θεοτόκον, ἡ δὲ Παναγία [illegible] ἐπ' αὐτῇ τὴν ποθητὴν ἐκείνην φωνήν· « Ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος εἴη μετ' αὐτῆς »!

§. ψ. Πῶς δὲ ἐγράφη, καὶ πότε, καὶ ὑπὸ τίνος ἡ Ἀποστολικὴ τῆς Θεομήτορος εἰκὼν ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ, ὅπου μετὰ ταῦτα τῇ μακαρίᾳ δόξῃ καὶ ταῖς [illegible] ἀνεκαλύφθη; Περὶ τούτου οὐδὲν ἔχομεν βέβαιον, οὔτε ἐκ τῆς παλαιᾶς τῶν πατέρων ἱστορίας, οὔτε ἐκ παραδόσεως [illegible] εἰ καὶ δέ τινες λέγουσιν, καὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον πιθανωτέρα ἡ ἀρεστή. Ὁ θεῖος Δαμασκηνὸς λέγει περὶ τοῦ θεσπεσίου Λουκᾶ, ὅτι τὴν τιμίαν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος ὁ Λουκᾶς ἱστορήσας « πρὸς Θεόφιλον ἀπέστειλεν »· ὁ δὲ Θεόφιλος ὑπῆρχεν ἀνὴρ ἀξιωματικὸς καὶ ἡγεμών, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ κράτιστος ἐπίθετον, ὡς ἐπονομάζει τὸν Θεόφιλον ὁ Εὐαγγελιστὴς « κράτιστε Θεόφιλε » (Λουκ. α. 3.) « τὸ γὰρ κράτιστος » (ὡς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ ἱερὸς Θεοφύλακτος) « ἐπὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἡγεμόνων » (ὅθεν καὶ Φῆλιξ καὶ Φῆστος οἱ ἡγεμόνες κράτιστοι ἐπονομάζονται, Πράξ. κγ. 26. κδ. 3. κς. 25.) διὸ καί τινες τῶν πατέρων λέγουσιν αὐτὸν τὸν Θεόφιλον ἔπαρχον τῆς Ἀχαΐας, ὑπὸ τοῦ θείου Λουκᾶ κατηχηθέντα καὶ βαπτισθέντα, ὁπότε κατὰ τὴν Ἀχαΐαν διέτριβεν ὁ Εὐαγγελιστής, ὅθεν εἰς αὐτὸν προσεφώνησε καὶ τὸν πρῶτον λόγον (τὸ Εὐαγγέλιον δηλονότι), καὶ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων (ὡς δεύτερον δηλονότι βιβλίον ταύτας ἱστορικῶς συγγράψας). Οὐδόλως λοιπὸν ἀπίθανον φαίνεται, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον εὔλογον, ὅτι παραδίδων τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Λουκᾶς τῷ Θεοφίλῳ κατὰ τὴν Ἀχαΐαν, παρέδωκε καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Μόνος τῶν θεσπεσίων Εὐαγγελιστῶν ὁ Λουκᾶς ἐξιστόρησε καὶ τὸν Εὐαγγελισμὸν, καὶ τὴν πρὸς τὴν Ἐλισάβετ συγγένειαν, καὶ αὐτὴν τὴν πολυύμνητον ᾠδὴν τῆς Κεχαριτωμένης καὶ πάλιν αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος ἀπομνημονεύσαντα ἐν ταῖς Πράξεσι (Πράξ. α.). Οὕτως ὑπὸ τοῦ λάμποντος ἐν αὐτῷ πνεύματος ἐγένετο ὁ τοῦ Χριστοῦ κῆρυξ καὶ Εὐαγγελιστὴς ἀπέβη συγχρόνως ὁ αὐτὸς κῆρυξ καὶ ὑπογραφεὺς καὶ τῶν θείων μεγαλείων τῆς μόνης ἐν γυναιξὶν εὐλογημένης. Καθὼς δὲ μεταξὺ τῶν ἄλλων Εὐαγγελιστῶν οὗτος ἐξαιρέτως ἐζωγράφει τὴν [illegible] τῆς Παρθένου Μητρὸς ἀξίαν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις, οὕτω καὶ τὴν [illegible] αὐτῆς μορφὴν ἐξετύπωσεν ἐν πινάξι καὶ χρώμασιν· ὅθεν καὶ πρὸς τὸν φιλόχριστον Θεόφιλον προσάγων πρῶτον τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεύτερον παρέδωκε καὶ τὴν εἰκόνα τῆς κατὰ σάρκα μητρὸς τοῦ εὐαγγελίζοντος Σωτῆρος τῶν ὅλων, ἀγκαλοφορούσης καὶ τοῦτον αὐτὸν τὸν δι' ἡμᾶς σαρκὶ νηπιάσαντα. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεόφιλος βλέπων μὲν σωματικῶς ἐν τῇ εἰκόνι τὸν τύπον τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ, θερμότερον ἀνήγετο εἰς τὴν νοερὰν θεωρίαν καὶ λατρείαν τοῦ μυστηρίου, καὶ λαμπρότερον ἐπεγίνωσκε « περὶ ὧν κατηχήθη λόγων τὴν ἀσφάλειαν »· ἀναγινώσκων δὲ πάλιν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τὴν γενομένην τῆς θείας οἰκονομίας ἀρχὴν καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν Ἀειπάρθενον μετὰ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, τὸ « Χαῖρε κεχαριτωμένη »,

---

[illegible] πάλιν ὁ μακαρίτης [illegible] εἰς τὸ ἔκδοθεν περιγραφὸν τοῦ Κωνσταντίου τοῦ [illegible], [illegible] ἐν τῷ μεγάλῳ Σπηλαίῳ εἰκόνα τῆς Θεομήτορος μίαν τῶν τριῶν ζωγραφιῶν τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ » (Περιγραφ. σελ. 23).

Ε'. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ κατὰ τὴν προϋπάντησιν τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν Ὀθωμανῶν Τζὴν Ἀλῆ Πασᾶ.

§. α'. Κατὰ τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν εἰκοστὸν τέταρτον σωτήριον ἔτος ὁ τότε τῆς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλείας ἀρχιστράτηγος τὸ μὲν ὄνομα Ἀλῆς, τὸ δ' ἐπώνυμον Τζὴν (δηλαδὴ, δαιμόνιον) ἐστράτευσε μετὰ μυριαρίθμου στρατοῦ κατὰ τῆς Πελοποννήσου, αὐτὸς ἀρχιστρατηγῶν. Ἤδη δὲ φθάσαντος αὐτοῦ κατὰ τὸν Ἰσθμὸν (τὸ Ἑξαμίλιον), καὶ τὴν Κόρινθον πολιορκοῦντος, ἡ Θεοτόκος ἐφάνη κατ' ὄναρ εἴς τινα τῶν εὐλαβῶν καὶ ἐναρέτων μοναχῶν τοῦ Μοναστηρίου, Γρηγόριον Προηγούμενον, κελεύουσα ταχέως εἰπεῖν πρὸς τοὺς πατέρας, ἵνα φθάσαντες προλάβωσι τὸν κίνδυνον, ἐξελθόντες εἰς προϋπάντησιν καὶ ἐπιτελῆ ὑποδοχὴν τοῦ ῥηθέντος Ὑπάτου Στρατάρχου τῶν Ὀθωμανῶν· καὶ εἶπεν ὁ Γρηγόριος τὸ ὄραμα. Οἱ δὲ πατέρες διά τινας κενὰς καὶ ματαίας ἐλπίδας (αἵτινες ἔθαλπον τότε τοὺς θαρροῦντας εἰς τὴν ἤδη [illegible] ἐνέργειαν τῶν Ἑλλήνων) ἀντέλεγον, οὐδ' ἤκουσαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Γρηγόριος, καθὼς ἐνετάλθη, νομίζοντες τὸ πρᾶγμα κενὸν φαντασίας ὄνειρον. Ἀλλ' ἡ πάντοτε τὸν πρὸς τὸ τέμενος [illegible] καὶ τοὺς οἰκείους θεράποντας [illegible] Παντάνασσα Μεγαλοσπηλαιῶτις ἐμφανισθεῖσα καὶ αὖθις τῷ Γρηγορίῳ κατ' ὄναρ, εἶπεν αὐτῷ πάλιν προστακτικῶς· « Λέγε πρὸς τοὺς πατέρας, ἵνα, τὰς ματαίας ἀφέντες ἐλπίδας, ἐξέλθωσιν ἀνεπιβραδύντως εἰς προϋπάντησιν τοῦ στρατάρχου τῶν Ὀθωμανῶν, διότι ἀνάγκη ὀλίγον καθυποταχθῆναι πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον· ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ». Ἀναστὰς λοιπὸν ὁ Γρηγόριος ἔντρομος αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνήγγειλε πάντα πρὸς τοὺς πατέρας. Συγχρόνως ἐλθὼν εἰς τὸ μέγα Σπήλαιον καί τις ὅσιος [illegible] Παΐσιος τοὔνομα, [illegible] τὸ ἐπίκλην, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν [illegible] Μοναστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος, ὅστις καὶ αὐτὸς ὑπὸ Θεοῦ φωτισθεὶς, ἔφερε καὶ συνεβούλευε τοῖς Σπηλαιώταις τὴν προϋπάντησιν τοῦ ἀρχιστρατήγου. Παρῆσαν δὲ καὶ ἐκ τῆς [illegible] Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν ὅ,τε Καθηγούμενος κύριος Θεοφάνης καὶ ὁ τούτου θεῖος Ἀγάπιος, συμφώνως καὶ οὗτοι παρακινοῦντες πρὸς ὑπάντησιν. Ὅθεν κοινῆς συμφωνίας γενομένης, ὁ τότε τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Ἡγούμενος Ἰωσὴφ, μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν προκριθέντων πατέρων [illegible] αὐτὸν τὸν Γρηγόριον (τὸν καὶ [illegible] μετὰ ταῦτα χρηματίσαντα), καὶ ἀπεστάλησαν ὡς οἱ πρόσωπα παντὸς τοῦ Μοναστηρίου πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ στρατάρχου μετὰ δώρων [illegible]. Συνεπῆλθε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ Ἀγάπιος ὁ ῥηθεὶς τῶν Ταξιαρχῶν.

§. β'. Ἤδη δὲ τοῦ Γρηγορίου κατὰ τὴν ὁδὸν [illegible] προπορευομένου καὶ φθάσαντος περὶ τὰ [illegible] λεγόμενον [illegible], Τουρκοί τινες [illegible] εἰς τὴν Πελοπόννησον [illegible] ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ τὰ περὶ τὴν Κόρινθον [illegible], καὶ [illegible] πάντα τὸν ἀπαντῶντα, ὡς εἶδον καὶ τὸν Γρηγόριον, ἐφώρμησαν κατ' αὐτοῦ θέλοντες αὐτὸν [illegible] μετὰ τῆς συνοδίας· καὶ τὰ ξίφη γυμνώσαντες ἐφώρμων [illegible]· ὁ δὲ Γρηγόριος ἰδὼν αὐτοὺς οὕτως [illegible] καὶ φονῶντας, ὅλος ἔντρομος μέγα ἐβόησε, Θεοτόκε Μεγαλοσπηλαιώτισσα πρόφθασον! καὶ εὐθὺς ὢ τοῦ θαύματος! [illegible] ἡ ταχεῖα βοήθεια καὶ ἀντίληψις τῶν εἰς αὐτὴν προστρεχόντων χριστιανῶν· διότι οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι καὶ αἱμοβόροι φονεῖς, ὡς ἤκουσαν τῆς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ προσηλωμένον τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, καὶ μετόχιον ἐκείνου λεγόμενον ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπαστον. [illegible] Μοναστηρίου [illegible] τῆς [illegible] μοναστηρίου τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible] Πελοπόννησον [illegible] τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible] μητροπολίτῃ Καλαβρύτων [illegible] Μοναστηρίου [illegible] τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible] πρὸς τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον τοῦ μεγάλου Σπηλαίου. [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Περὶ τῶν διαδόχων κτητόρων τῆς Μονῆς.

§. α. Πρῶτοι δομήτορες τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου γεγόνασι κυρίως αὐτοὶ οἱ ὅσιοι πατέρες ἡμῶν Συμεὼν καὶ Θεόδωρος, οἱ μετὰ τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης εὑρόντες τὴν ὑπερευλογημένην εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, καθὼς ἐν τῇ τούτων βιογραφίᾳ καθεξῆς ἱστορεῖται.

[illegible] πατέρες [illegible] τὸ τοῦ Ἀνδρονίκου ὑπόμνημα δηλοῖ, [illegible] τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης, καθὼς [illegible] ἐν τῷ Σπηλαίῳ [illegible] [illegible] Ναὸς, [illegible] καὶ τὸ σήμερον Καθολικὸν [illegible] τῶν Αὐτοκρατόρων [illegible] Τὸ [illegible] τοῦ Ἀνδρονίκου ὑπόμνημα [illegible] (τῷ [illegible] ἔτει τῷ 1310 μ. Χ.) [illegible] Τὸ δὲ σχῆμα τοῦ Μοναστηρίου [illegible] [illegible] »

§. β. [illegible] τοῦ Ἀνδρονίκου τῷ 1310 μ. Χ. [illegible] Αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ [illegible] τοῦ 1285 μ. Χ. [illegible] περὶ τὰ 1400 [illegible] (α). [illegible] τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ ἄλλοι τῶν [illegible] Αὐτοκρατόρων [illegible] σήμερον ἐν τῷ Μοναστηρίῳ [illegible] Αὐτοκράτορος [illegible] (τῷ 1348 μ. Χ.), [illegible] ἐν τῷ παρόντι [illegible]

(α) [illegible]

[illegible]

Ἐξεδόθη τῇ 25 [illegible] ἐν ἔτει [illegible] (καὶ Χριστοῦ 1674).

[illegible]

ΙΕ΄.

[illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἀναδεξάμενοι ζυγὸν τὸν ἔνθεον, μοναδικῆς ἀγωγῆς, ἐκ παιδικῶν χρόνων καὶ ἱερατεύσαντες, Κυρίῳ παντοκράτορι, ὦ πατέρες θεόπται, εἰκόνα θείαν εὑρήκατε, ἀποκαλυπτικῆς εἰσηγήσει.

Ἰταμωτάτης χαλεπῆς αἱρέσεως, εἰκονομάχων δεινῶν, πρὶν ἢ ἐπισκήψῃ, φάρμακον ἐδείξατε, τῷ κόσμῳ θεόφρονες, καὶ σωτήριον ὅπλον, εὑρόντες ἄντρῳ κρυπτόμενον, τύπον τῆς ἁγνῆς Θεομήτορος.

Θεοτοκίον.

Καταφυγὴν καὶ ἱλασμὸν Μητρόθεε, σὲ κεκτημένος πληθύν, τῶν ἁμαρτιῶν μου, ἐξάλειψον δέομαι, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου, καὶ ψυχῆς μου τὰ πάθη, παντελέστατα θεράπευσον, θείας Εὐφροσύνης δεήσεσιν.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ὠδὴ γ΄. Ὁ εἱρμός.

Σὺ εἶ τὸ στερέωμα, τῶν προστρεχόντων σοι Κύριε· σὺ εἶ τὸ φῶς, τῶν ἐσκοτισμένων· καὶ ὑμνεῖ σε τὸ πνεῦμά μου.

Ὕλην ἁμαρτίας μου, τῶν πρεσβειῶν πυρὶ σύμφλεξον, μῆτερ Θεοῦ, δρόσον μοι τὴν θείαν, τῆς ἀφέσεως φέρουσα.

Σὲ πάντες κεκτήμεθα, καταφυγὴν καὶ σκέπην ἡμῶν, δοῦλοι Χριστοῦ σὲ δοξολογοῦμεν, ἀσιγήτως θεόνυμφε.

Σοῦ τὸ Εὐαγγέλιον, Λουκᾶ θεσπέσιε ἄνωθεν, ἀνατολήν, ἐπισκεψαμένην, τοὺς ἀνθρώπους παρέστησεν.

Παῦλος ὁ ἀπόστολος, τῶν ἐγκωμίων σοι ἔπλεξε, τὰς ἀπαρχάς, καὶ τοὺς σοὺς ἐπαίνους ἐπιστέλλων ἐξέθετο.

Θεοτοκίον.

Σὲ νῦν μακαρίζουσιν, ὡς προεφήτευσας ἄχραντε, αἱ γενεαὶ, πᾶσαι τῶν ἀνθρώπων, διὰ σοῦ νῦν σῳζόμεναι.

Ἄλλος. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ῥανάτωσαν σήμερον νεφέλαι, οὐράνιον θεῖον γλυκασμόν, ἡ ἑορτὴ γὰρ ἤστραψε, Συμεὼν Θεοδώρου τε, πᾶσι πιστοῖς παρέχουσα, τῶν ἰαμάτων χαρίσματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀθροισθέντες δὲ λογογράφοι Μοναχοὶ [illegible] μετὰ παρρησίας παραστάντες τῷ βασιλεῖ Θεοφίλῳ (τῷ 836) « τὰ τῶν θείων εἰκόνων γεγραμμένα ἀποδείκνυσι σύντροφά τε τοῖς Ἀποστόλοις καὶ ἀκωλύτως εἶναι· Λουκᾶς μὲν ὁ θεῖος Ἀπόστολος τὴν τῆς Θεοτόκου μορφὴν ἀνεστήλωσεν » κτλ. (α). Θεόδωρος καὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς (τῷ 820), « Ἡ δὲ βίβλος τῶν ἄλλων ἐστὶ χαριέστατον, ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ προσλήμματος τοῦ ἐμοῦ Χριστοῦ τύπον, τόν τε τῆς αὐτοῦ τεκούσης καὶ [illegible] τὸ πρόσλημμα χαρακτῆρα πρῶτος οὗτος (ὁ Λουκᾶς) κηρῷ καὶ χρώμασι βάψας ἐν εἰκόνι [illegible] μέχρι καὶ νῦν παραδέδωκε » καί, « Τὴν εἰκόνα (τῆς Θεοτόκου) κατασκευάσας διὰ ζωγραφικῆς τέχνης ἐκ κηροῦ » (β)· τὰ δ' αὐτὰ καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἐπιμαρτυρεῖ (τῷ 780—826). Ἀλλὰ καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς (τῷ 950) τῆς ἐν Σικελίᾳ Ταυρομενίας ἐπίσκοπος, καὶ πάσης τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας [illegible] μᾶλλον, ζωγράφον τοῦ Θεομητορικοῦ χαρακτῆρος τὸν θεῖον ἀποκαλεῖ Λουκᾶν, λέγων « Καὶ μὴν (γρ. μέν), καὶ Λουκᾶς ὁ γενναῖος Εὐαγγελιστὴς τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος κηρῷ καὶ χρώμασιν ἐζωγράφησεν, ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀγκάλαις ἐγκολαψάμενος τὸν Κύριον, ἥτις ἐν τῇ μεγαλοπόλει νῦν διασώζεται » (γ). Τὰ δ' αὐτὰ περὶ τῆς ζωγραφικῆς τοῦ θείου Λουκᾶ ἱστοροῦσι καὶ Ἰωάννης, ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιώτατος Πατριάρχης, ὁ Ξιφιλῖνος (τῷ 1064) (δ) καὶ Μιχαὴλ ὁ Γλυκᾶς (τῷ 1150). Καὶ Νικηφόρος δὲ ὁ Κάλλιστος (τῷ 1290), « Πρώτιστον λέγει τὸν Λουκᾶν τὴν τοῦ Χριστοῦ εἰκόνα καὶ τῆς αὐτοῦ τεκούσης, ἔτι δὲ καὶ τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων διὰ ζωγραφικῆς ἱστορῆσαι τέχνης, κἀντεῦθεν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τὸ τοιοῦτον εὐσεβὲς καὶ πάντιμον ἔργον ἐξενεχθῆναι » (ε)· καὶ πάλιν ὁ αὐτός « Οὕτω γε καὶ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος μαθητῶν Πέτρου καὶ Παύλου τὰς εἰκόνας, ἔτι δὲ καὶ αὐτοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ τεκούσης ἱστορίας ἐν γραφῇ χρωμάτων εἰς δεῦρο σωζομένας πλείστας ἀναγινώσκομεν. Λουκᾶ μὲν τοῦ Ἀποστόλου πρώτως οὕτως ἀκριβῶς αὐτὰς χερσὶ γράψαι ἱστορήσαντος, καὶ τοῦ ἔργου κατάρξαντος· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀρχαίων ἀνδρῶν » κτλ. (ζ). Τελευταῖον ἐν χειρογράφῳ σωζομένῳ κατὰ τὴν ἱερὰν Μονὴν τὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου τιμωμένην καὶ ἐπιλεγομένην τῆς [illegible] τῶν παλαιῶν Πατέρων, [illegible] σώζεται χειρόγραφον ἀρχαῖον, ἐν ᾧ γέγραπται περὶ τῶν ἱερῶν εἰκόνων λόγος [illegible] τοῦ καὶ Ῥαφαλίτου, ἀρχιεπισκόπου πόλεως [illegible] (πότε δὲ ἤκμασεν οὗτος ἄδηλον, [illegible] περὶ τὸν ι', ἢ ια'. αἰῶνα γενόμενος)· ἐν τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ λέγει ὁ Ῥαφαλίτης ταῦτα· « Λουκᾶς, ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος κηρῷ τε [illegible] καὶ χρώμασιν ζωγραφήσας βαστάζουσαν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀγκάλαις τὸν Κύριον, ἥτις ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ νῦν ἀσπάζεται ».

§. δ'. Ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων βλέπομεν σαφῶς, ὅτι ὁ θεῖος Λουκᾶς πρῶτος ἐζωγράφησε τὴν

(α) Παρὰ Κεδρην. Συνοψ. ἱστορ. σελ. 519. Paris 1647.

(β) Συμεὼν Μεταφρ. ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Λουκᾶν (Βίβλος καὶ Μην. Ὀκτωβρ. ιη'.)

(γ) Θεοφάν. Ὁμιλ. κ'. τῇ Κυριακῇ τῆς [illegible] σελ. 129 Lut. Paris. 1644.

(δ) Σιφιλ. περὶ τῆς [illegible] παρὰ [illegible] ἱερεῦ τοῦ [illegible] ἐν [illegible] τῶν [illegible] Πατέρων [illegible] καὶ [illegible], κλπ.

(ε) Νικηφορ. Ἐκκλησιαστ. ἱστορ. βιβλ. β'. κεφ. 43. σελ. 200 τόμ. α'. Lut. Paris 1630.

(ζ) Αὐτ. Ἐκκλησιαστ. ἱστορ. βιβλ. ς'. κεφ. 16. σελ. 407 τόμ. α'.

Γ΄.

ΠΑΪΣΙΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

† Ἔργον φέροντες, καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς [illegible] σπουδῆς τῆς ἡμετέρας [illegible] [illegible] τῇ τοῦ χρόνου παρόδῳ καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] μοναστηρίων [illegible] [illegible] πατριαρχικοῦ ἀποστολικοῦ τε καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου, [illegible] [illegible] ἱερῶν [illegible] [illegible] πατριαρχικὰ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ Χριστοῦ μεγάλη Ἐκκλησία [illegible] [illegible] πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος, [illegible] Πατριάρχου [illegible] [illegible] ἐν τῇ Πελοποννήσῳ [illegible] [illegible] Μονή, [illegible] Μέγα Σπήλαιον, [illegible] τῆς Θεομήτορος [illegible] Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ [illegible] βασιλικοῦ, πατριαρχικοῦ, καὶ σταυροπηγιακοῦ [illegible] σταυροπηγιακοῦ [illegible] [illegible] βασιλικά τε χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικὰ σιγιλλιώδη γράμματα. [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ζ. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ κατὰ τὸν ἐκ Πεντέλης ἱεροδιάκονον Γρηγόριον.

§. α'. Ἱεροδιάκονός τις ἐκ τῆς οὐ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν κειμένης κατὰ τὴν Πεντέλην ἱερᾶς τῆς Θεοτόκου Μονῆς (Πεντέλην δὲ τοῦ τόπου καλοῦσι καὶ τὴν Μονήν), τοὔνομα Γρηγόριος, χρόνους ἱκανωτέρους ὑπὸ νόσου καλῶς(?) ἐβασανίζετο. Καὶ μηδὲν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὠφεληθείς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀκμὴν ἔληξεν(?) ..., ἐπειδὴ κατενόησεν ὅτι μηδεμίαν ἀνθρωπίνης ἰατρείας εἶχεν ἐλπίδα, ἐζήτει λοιπὸν μόνην τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν καὶ θεραπείαν. Καὶ παρὰ πολλῶν ἐπιστάμενος ὅσα θαύματα τελεῖ, καὶ νόσους ἀνιάτους παραδόξως θεραπεύει ἡ ἄμισθος ἐπίσκεψις καὶ θεραπεία τῶν ἀπελπισμένων διὰ τῆς ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ πανσέπτου αὐτῆς εἰκόνος, ἀνέλαβε τὸν κόπον τῆς εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον ὁδοιπορίας. Καὶ φθάσας εἰς Ἄργος(?) κατὰ τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν τριακοστὸν ἕβδομον σωτήριον ἔτος, Μαΐου γ'. ἡμέρᾳ Σαββάτου, εὗρε κατὰ τύχην συνοδοιπόρους καὶ προδρόμους εἰς τὸ Μοναστήριον ἐλθόντας, δύο τινὰς ἀδελφοὺς κατὰ σάρκα, Νικόλαον καὶ Δημήτριον, υἱοὺς Πετρούτζου τοὐπίκλην Καραλῆ(?), τὴν πατρίδα Ποταμίτας (ὑπὸ τῆς ἐν Ἀχαΐᾳ κάτω Ποταμίας). Οὗτοι δὲ οἱ κακοὶ συνοδῖται διελθόντες ἤδη τὸ χωρίον τὸ λεγόμενον Δουμενά, καὶ νομίσαντες ὅτι ὁ ἱεροδιάκονος ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πολύ τι ἀργύριον καὶ χρυσίον, κακὰ κατ' αὐτοῦ δολίως ἐμελέτησαν. Καὶ ἀποπλανήσαντες αὐτὸν δι' ἄλλης ὁδοῦ στενοπόρου κατήντησαν εἰς τόπον ἄβατον καὶ ἔρημον Θαλάσσιτεν(?) λεγόμενον, δι' οὗ καὶ τῶν Καλαβρύτων ὁ ποταμὸς διέρχεται. Ἐκεῖ δέ, νυκτὸς ἤδη καταλαμβανούσης, ὥρμησαν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς Γρηγορίου καὶ οὗτος, ὡς εἶδεν αὐτοὺς ἐπιπεσόντας, οὐδὲν ἕτερον ἐβόησεν ἐκφωνῆσαι παρεκτὸς «Παναγία Μεγαλοσπηλαιώτισσα βοήθει μοι». Ἐκεῖνοι δέ, λυσσῶντες ὡς ἄν τινες ἀνθρωποκτόνοι δαίμονες, ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς φονικὰς αὐτῶν χεῖρας, καὶ ὁ μὲν λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ, ὁ δὲ ἄλλος ἀπὸ τοῦ σώματος, ἔγχειν στραγγαλίζοντες καὶ νομίσαντες αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα κατέρριψαν εἰς ὄρυγμα βαθὺ καὶ πλῆρες ὕδατος, ἀφ' οὗ πρότερον αὐτὸν ἐγύμνωσαν, λαβόντες καὶ ὅσα ἔφερεν ἀλλοπρόσαλλα ἀργύρια (μόλις εἰς δύο γρόσια συμποσούμενα), καὶ οὕτως οἱ ἄθλιοι ἀνεχώρησαν εἰς τὰ ἴδια.

§. β'. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον (ἐξημέρωνε δὲ Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος) ὁ κακοδαιμονήσας ἱεροδιάκονος, ὡς ἐξ ὕπνου ἐγερθείς, βλέπει τὴν Θεοτόκον ὀφθαλμοφανῶς, ἥτις ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτὸν κρατήσασα, ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ βάθρου, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, «Χάριν τῆς διὰ τοσούτων χρόνων ἄκρας ὑπομονῆς σου καὶ τῆς πρὸς Θεὸν πίστεως, διὰ τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ μου καὶ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐρρυσάμην σε τοῦ ἐπικειμένου θανάτου. Δωροῦμαί σοι δὲ καὶ τὴν ἴασιν τοῦ πολυχρονίου πάθους σου». Ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἰποῦσα, καὶ ἅμα χειραγωγήσασα πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἀπῆλθεν ἄφαντος. Αὐτὸς δὲ μετὰ μικρόν, ὡς συνῆλθε, βλέπων ἑαυτὸν ἔξω τοῦ βάθρου σεσωσμένον, ἐδόξαζε τὴν Θεοτόκον, καὶ χαίρων ἐπορεύετο τὴν ὑποδειχθεῖσαν ὁδόν, ἕως ἔφθασεν εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον τοῦ μεγάλου Σπηλαίου.

§. γ'. Οἱ δὲ πατέρες, ὡς εἶδον τοῦτον οὕτως ἔχοντα, κατάγυμνον, ἀνέλαβον εὐθὺς αὐτὸν ἐξετάζοντες, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἐξηγουμένου ἤκουσαν. Ὅθεν πρῶτον μὲν πάντες ὁμοῦ συνελθόντες μετὰ καὶ αὐτοῦ τούτου, ἐδόξασαν τὸν Θεόν, καὶ τὴν Ὑπέραγνον Θεοτόκον, ὅτι ὡς Μήτηρ τῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἄλλος. Ἱλάσθητί μοι σωτήρ.

Πολλὴ χαρὰ τοῖς πιστοῖς, πολλὴ δὲ καὶ ἀγαλλίασις, τοῖς ψάλλουσι συνετῶς, ἐν οἴκῳ σου Δέσποινα, τὰ πολλὰ τεράστια τῶν πιστῶν σου δούλων, Συμεών τε Θεοδώρου τε.

Ἰάματα κρουνηδὸν τῆς λάρνακος ἀποβλύζουσι, πατέρων δύω σεπτῶν· ἀρίστευσθε ἄνθρωποι, τὸν Θεὸν καὶ Κύριον ἀνυμνοῦντες ὅθεν, τοῖς ὁσίοις ταῦτα δέδοται.

Συνέλθωμεν οἱ πιστοί, εἰς τῆς πανάγνου τὸ τέμενος ἐνώπιον τῆς σεπτῆς, εἰκόνος ἐκχέωμεν, ὕμνους μελῳδοῦντες, τὴν κεχαριτωμένην, καὶ τοὺς πατέρας γεραίροντες.

Νεάνιδες εὐσεβεῖς, τῆς κόρης δεῦτε μιμήσασθε, τὴν πίστιν καὶ ἀρετήν· ποιμαίνουσα γάρ ποτε, κόρης τῆς θεόπαιδος, εὕρατο τὴν χάριν, καὶ ἐς δεῦρο μακαρίζεται.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Κοντάκιον. Ἦχος γ΄. Ἡ παρθένος σήμερον.

Τῶν πατέρων σήμερον τὴν πανσεβάσμιον μνήμην, Θεοδώρου ᾄσμασι καὶ Συμεὼν εὐφημοῦμεν, ἅμα δὲ καὶ Εὐφροσύνης τῆς πανολβίας· εὗρον γὰρ τῆς Θεοτόκου εἰκόνα θείαν, ἐν σπηλαίῳ χορηγοῦσαν, πηγὴν θαυμάτων ἀδιαλείπτου πιστοῖς.

Ὁ Οἶκος.

Ἡ πᾶσι σήμερον ἦλθε σωτήριος ἡμέρα, ἡ μνήμη τῶν πατέρων καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης. ἣν πίστει συνελθόντες ἀνευφημοῦμεν εὐσεβῶς· οὗτοι γὰρ ἀσκήσει προκαθάραντες ἑαυτούς, εὗρον τὴν ἀποστολικὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου σὺν τῇ ὁσίᾳ Εὐφροσύνῃ. Καὶ πρὸς Κύριον μεταστάντες σὺν ἀγγέλοις χορεύουσιν εἰς αἰῶνας, αἰτούμενοι παρὰ Χριστοῦ πταισμάτων ἱλασμὸν δοθῆναι τοῖς εὐσεβῶς ἐπιτελοῦσι μνήμην τὴν αὐτῶν καὶ τὸν θησαυρὸν τῆς ἁγίας εἰκόνος ἡμῖν κατέλιπον, πηγὴν θαυμάτων ἀδιαλείπτων πιστοῖς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὠδὴ ζ΄. Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ δοξασθέντα.

Θεογράφους ὡς πλάκας δεδεγμένοι, τὰς σὰς βίβλους πιστῶς κατατρυφῶμεν, τοῦ φωτισμοῦ, τῆς χάριτος πανόλβιε, Κύριον ὑμνοῦντες, καὶ ὑπερυψοῦντες εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡς ὀργάνῳ τὸ πνεῦμά σου τῇ γλώττῃ, κεχρημένον φωτίζει τοὺς ἀνθρώπους, μυσταγωγοῦν, τῆς χάριτος τὰ δόγματα, Κύριον ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντας εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Συνέκδημος τῇ σχέσει μετὰ Παύλου, θεοῤῥῆμον Λουκᾶ τοῦ θεηγόρου, καὶ ξυνωρὶς, πανέντιμος ἐδείχθητε, Κύριον ὑμνοῦντες, καὶ ὑπερυψοῦντες εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοπλόκῳ σαγήνῃ σου τῶν λόγων, ἐξαπλώσας τοὺς πλάνῃ κρατουμένους, τῷ φωτισμῷ, τῆς πίστεως ἐζώγρησας, Κύριον ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντας εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ἐλισάβετ μητέρα σε Κυρίου, προσεφώνει προφῆτις δεδειγμένη, τὸν Βαπτιστὴν, καὶ Πρόδρομον βαστάζουσα, Κύριον ὑμνοῦσα, καὶ ὑπερυψοῦσα εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄλλος. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Νόμον σου φυλάσσοντας ἀγρύπνως, τοὺς ἄνακτας τῶν Ῥωμαίων ὦ φιλάνθρωπε, παντοκράτορ Κύριε, σκέπε καὶ περίσωζε, ἀγγελικαῖς ἐν πτέρυξι, πάντας ἐχθροὺς τοῦ Σταυροῦ, τιθεὶς ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ κράτους, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν στηρίζων εἰς αἰῶνας.

Οἴκτῳ τῶν ἀνθρώπων σαρκωθέντα, Χριστὸν ἐν σπηλαίῳ Βηθλεέμ, ὦ Θεομῆτορ τέτοκας· ὁ λατρεύων κράτιστος, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀνδρόνικος εἰς δόξαν σοῦ τῆς μορφῆς, τὸ Σπήλαιον Ἀχαΐας λαμπρύνει. Νίκας τούτῳ δίδου λαμπρὰς κατὰ βαρβάρων.

Σήμερον τῇ μνήμῃ τῶν πατέρων, σεμνὴν συγκροτήσαντες ὁμήγυριν, τούτων τὰ θαυμάσια, μέλπομεν ἐν ῥήμασιν, ἄλλος ἄλλο τι λέγοντες,

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Εἴσοδος. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν. Καὶ ἡ ἀφ᾽ ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ᾽ αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δέ ἐστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς. Ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα. Ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ῥομφαίαν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται. Καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ᾽ αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ σύνετε. Μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τῇ αὐτῇ μηνὶ ιη΄, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Εἰς [illegible]
Λουκᾶς [illegible] τῶν Χριστοῦ φίλων.
[illegible] Λουκᾶς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Συμεὼν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης, τῶν ἀνευρόντων τὴν θαυματουργὸν καὶ πάνσεπτον εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν Σπηλαιώτισσαν, καὶ τῆς τοῦ μεγάλου Σπηλαίου μονῆς [illegible].

Ἐν γῇ μὲν [illegible] τῆς Παρθένου [illegible]
Ἐν οὐρανοῖς δὲ [illegible] αὐτὴν [illegible]
[illegible]
[illegible] (α)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Μαρίνου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰουλιανοῦ.
Ταῖς αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὠδὴ ζ΄. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ.

Ὢ πῶς Λουκᾷ τε καὶ Κλεόπᾳ ἐμφανίζεται Δεσπότης ἐκ τοῦ τάφου ἀναστὰς γὰρ αὐτοὺς ἐδίδαξε κραυγάζειν, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τρίβον τοῦ βίου διατρέχων, συνοδεύοντα τὸν Λόγον εὗρες μάκαρ, οὐρανίων σκηνῶν ἀνοίγοντά σοι πύλας, εὐλογητὸς εἶ κράζοντι, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Λύρα τοῦ πνεύματος ἐδείχθης, μελῳδήματα θεόθεν φθεγγομένη, τοὺς ἀνθρώπους Λουκᾶ φωτίζοντα βοῶντας, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε Μαρία Θεοτόκε, ὁ ἀπόστολος ἐβόα σοι παρθένε· σὺν αὐτῷ δὲ πιστοὶ βοῶμέν σου τῷ τόκῳ, εὐλογημένος πάναγνε, ὁ καρπὸς τῆς σῆς κοιλίας.

Ἄλλος. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει.

Ἀλαλάξωμεν ἐφύμνια θεόφρονες, τῇ θεομήτορι, ὅτι ψυχόλεθρον πῦρ,

(α) [illegible] σελ. 37—82.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀσκητικοὺς θείων εὑρόντες, μονάζοντες ἀνδρείας τὸν ἔφορον.

Ἰατρὸν τὴν τεκοῦσαν, Θεοτόκον δέσποιναν σὺ θεραπεύσας, ἐγκλεισθεῖσα κέλλῃ, καὶ πρὸς ὕψος οὐράνιον ἐξίασας. Εὐφροσύνη θεία· διὸ καὶ χάριν ἐκομίσω, ἰατρεύειν τὰς νόσους ἑκάστοτε.

Ὠδὴ ς΄. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Εἰς ὄρος τῶν ἀρετῶν ἀπόστολε, ἀναβὰς τῷ ποθουμένῳ ὡμίλεις, καὶ ὡς Μωσῆς θεογράφους τὰς πλάκας, ἐγγεγραμμένας δακτύλῳ τοῦ πνεύματος, ἐδέξω μακάριε διττάς, Λουκᾶ τῆς οἰκουμένης διδάσκαλε.

Τὸν κόσμον ταῖς διδαχαῖς ἐφώτισας, ὦ ῥήτωρ τῆς σεπτῆς ἐκκλησίας· ταῖς γὰρ αὐγαῖς τῆς ἀκτίστου Τριάδος, πεπυρσευμένος ὤφθης θεόληπτε, καὶ γέγονας ὥσπερ ἀστήρ, δᾳδουχῶν οἰκουμένης τὰ πέρατα.

Τὰς νόσους νῦν τῶν ψυχῶν θεράπευε, ἰατρεύεις καὶ σωμάτων ὡς πάλαι, ἐμπιστευθεὶς οὐρανόθεν τὸ δῶρον, καὶ ὡς πλουτήσας τὴν χάριν τοῦ πνεύματος· ὁ Παῦλος γάρ σε μαρτυρῶν ἰατρὸν γεγονέναι παρίστησιν.

Θεοτοκίον.

Ἐπέβλεψεν ἐπὶ σὲ ὁ Κύριος, τὴν ἡμῶν ἀνακαινίζων οὐσίαν, ὡς δυνατὸς μεγαλεῖα ποιήσας, θεογεννήτορα ὡς ἔφης πανάμωμε, καὶ ἔσωσέ με διὰ σοῦ, ἐκ φθορᾶς ὡς Θεὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ἄλλος. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

Ἰδοὺ τὸ ὕδωρ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδειξεν ἡμῖν πάλαι Κύριος, βρύον ἰάματα· ἰδοὺ χαρίτων τὸ πέλαγος, δεῦτε πιστῶς προστρέχοντες ἀρυσώμεθα.

Μανίαν πᾶσαν αἱρέσεως, εἰκόνος ὑβριστῶν ἀπεδίωξας, νήσου τῆς Πάλοπος, διὰ τῆς θείας εἰκόνος σου, ἣν ἐκ τοῦ ἄντρου πάλαι πιστοῖς ἀνέδειξας.

Ἰδοὺ συντρέχουσιν ἅπασαι, αἱ πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἑορτικῶς, τῇ θεομήτορι, ἄγουσαι δῶρα καὶ ψάλλουσαι, τὸ τοῦ ἀγγέλου μέλος, χαίροις πανάμωμε.

Θεοτοκίον.

Ἀῤῥήτως λόγον γεγέννηκας, πατρὸς τὸν ὁμοούσιον ἄσπιλε, ᾧ δὴ νενύμφευται, κόρη πανσέμνως βρύουσα, καὶ ἰαμάτων χάριν τοῦ τάφου βρύουσα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὁπωσοῦν τὰ ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἀποφηνάμενα καὶ διατυπωθέντα, καὶ ὑπὸ [illegible] καὶ φόβου τὸ σταυροπηγιακὸν ἡμῶν τοῦτο Μοναστήριον, ἢ ἐπιχειρῶν καὶ ἀποξενῶσαι αὐτὸ τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖος ἂν ᾖ τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος εἴη [illegible] παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει καὶ μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος, καὶ ὑπόδικος τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι, καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης. Ταῦτα γοῦν ἀπεφάνθη, καὶ κεκύρωται κατὰ κοινὴν γνώμην καὶ συνοδικὴν διάγνωσιν. Εἰς δὲ τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν καὶ δήλωσιν, τὴν ἀσάλευτον ἀσφάλειαν καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον σταυροπηγιακὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα, καταστρωθὲν ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐδόθη ὡς τὸ ῥηθὲν ἱερὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸ ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιπάρῳ. Ἐν ἔτει ᾳψϞη΄ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἐπινεμήσεως α΄.

Γρηγόριος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Καισαρείας Γρηγόριος.	*Ἐφέσου Σαμουήλ.*
Ἡρακλείας Μεθόδιος.	*Κυζίκου Ἀγάπιος.*
Νικομηδείας Ἀθανάσιος.	*Χαλκηδόνος Ἱερεμίας.*
Δέρκων [illegible].	*Ἄρτης [illegible].*

ζ΄.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

† Ὅσα μὲν κατὰ τοὺς θείους ὅρους καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας [illegible] διακυβερνώμενα, πολλὴν ἔχουσι τὴν χάριν παρὰ Θεοῦ, καὶ τὸ κλέος μένουσιν· ὅσα δὲ τοὐναντίον παραβαίνει τῶν ὅρων ἀντιπίπτοντα, ἐν τούτοις προφανὴς ἡ ἀνομία, καὶ ἀπαραίτητος ἡ φθορά, καὶ ἐπὶ πᾶσι ἡ τῶν ψυχῶν ἀπώλεια. Εἰ γάρ, καθάπερ οἱ περὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἐκκλησιῶν νόμοι, οὕτω καὶ οἱ περὶ τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, τῶν ὑπὸ τὸν καθ' ἡμᾶς ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον, ἀπαράθραυστα διαφυλάττωνται, καὶ τῆς κατὰ νόμους ἐπιμελείας καὶ προστασίας [illegible] ἠξιοῦντο παρὰ τῶν ἀεὶ πατριαρχευόντων, οὐκ ἂν τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὰ δεινὰ τοῖς μοναστηρίοις συνέβαινον· ἀλλ' ἐπειδή, ὡς οἴδαμεν ὅπως τῶν ἱερῶν παρημελημένων νόμων, εἰς τοιαύτην προῆλθον ἀκαταστασίαν καὶ [illegible] ἀπώλειαν τὰ ἱερὰ ταῦτα καταγώγια, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀναλαβόντι ἡμῖν τοὺς οἴακας τοῦ πατριαρχικοῦ τουτουὶ σκάφους, ἔδοξε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ παρημελημένα ταῦτα κοινῇ μοναστήρια ἐπιμελεῖσθαι, ἀφορῶντι πρὸς τὸ ἐκείνων συμφέρον, ὡς μέλη γνήσια ὄντα τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὰ σταυροπηγιακὰ καὶ πατριαρχικὰ προνόμια πεπλουτηκότα· ἄλλως τε οὐδὲ καινούς τινας ἐφ' ἑαυτῶν νόμους γράφοντες, ἀλλ' ἀρχαίους τοὺς ἀνανεουμένους καὶ γεραρούς. Τὴν μὲν γὰρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων προ[illegible] τοῖς ἐπισκόποις ἐπιτρέπουσιν οἱ ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες, τὸν τοῦ θείου νόμου προσθέντες

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διώξεις δεινοτάτων [illegible]. Ὡς ἐπίμετρον δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου μέρους προσεθήκαμεν καί τινων κατεστραμμένων γραμμάτων συλλογὴν περιέχουσαν τὰ ἐνθύμησιν τοῦ τε παλαιμάχου Χρυσο-σπήλαιου τοῦ [illegible] Ἀντιστρατήγου Ἰωάννου τοῦ Κολοκοτρώνη, καὶ τῶν Πατριαρχικῶν Σιγιλλίων, καὶ τῶν ἀντιστρατήγων τῆς ἐν Πελοποννήσῳ κυβερνήσεως. Ἐπιστολὰς [illegible], καὶ αὐτῆς τινὰ τῆς Ὀθωμανικῆς, ὅσα συμβάλλονται εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἱερᾶς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Μονῆς. Ὡς δὲ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον μέρος τοῦ βιβλίου κατεστρώσαμεν τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς τῶν ὁσίων Πατέρων Συμεὼν καὶ Θεοδώρου καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, τῇ ιη' Ὀκτωβρίου τελουμένην μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ κατὰ τὴν Μονὴν ἑορταζομένων. Καὶ ἡ μὲν βίβλος τοιαύτη ἀρχέσθω δὲ ἤδη τοῦ πρώτου μέρους. « Θεὸς δ' ἡγείσθω, καὶ τελευτάτω τοὔργον »

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Βόρνικος· τοῦ Σαρδαλάκης Σκλαβινάκος μέγας Λογοθέτης τῆς κάτω Τζάρας· τοῦ Κωνσταντῖνος Σαΐτζας μέγας Κλούτζιαρ· τοῦ Μιχαλάκης Μάνος μέγας Βόρνικος τῆς πολιτείας καὶ λοιποί.

Ἐγράφη τὸ παρὸν ἡμέτερον χρυσόβουλλον τῷ Ϛ. ἔτει τῆς ἡμῶν ἡγεμονίας ἐν Βουκουρεστίῳ, 1814 Ἀπριλίου 5.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΤΖΑ ΒΒ.

(Τ. Σ.)

Ι.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΡΟΥΣΙΑ.

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον καὶ στρατηγὸν ... Ἀντώνιον Ζαΐμην, γενικὸν διοικητὴν τῶν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ στρατευμάτων, κλπ.

Ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν πολιτικὴν Γερουσίαν μας ὁ Ἡγούμενος καὶ οἱ Καλόγηροι τῆς Μονῆς τῆς ἐπιλεγομένης εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, τῆς ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Καλαβρύτων, καὶ ἐζήτησαν, ἐπειδὴ ... ἐφορολογήθησαν, ὅτι μὲ ὅλον τὸν φόρον τοῦ δεκάτου, ὅσον ἐγκρίθη δίκαιον νὰ προσδιορισθῇ παρὰ τῆς δημοσίου ἐξουσίας, νὰ συγχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ εἰρηνικὴ χάρτωσις τῶν κτημάτων, ὡς διωρισμένη πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου αὐτοῦ. Περὶ τῆς παρακλήσεως αὐτῶν ἐλάβομεν ἀξιοπιστοτάτην πληροφορίαν, καὶ διὰ κατὰ τὴν τούτων συνέπειαν ἐκδίδει ἡ Γερουσία τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ὅτι ὅσα εἰς τὰ κτήματα καὶ ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου, ὅσην κατὰ τὸ παρὸν κατέχει, νὰ πληρώνηται μέχρι νέας δημοσίας ἀποφάσεως τὸ χρέος τοῦ δεκάτου φόρου εἰς γρόσια 200 κατ᾽ ἔτος. Διαβιβάζομεν δὲ πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς διοικήσεως αἱ ἐξουσιοδοτήσεις διὰ ... τὰς διαταγάς, τὰς ὁποίας ἡ διὰ τοῦ φρόνησις ἐκείνου ἀναγκαίας νὰ ἐκδώσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν μας πρὸς παρηγορίαν τῶν ἱκετῶν.

Ἐδόθη ἐν τῷ ἐκτελεστικῷ σώματι τῇ 5 Σεπτεμβρίου. Τρίπολι 3.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΖΑΪΜΗΣ, κτλ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Γραμματεύς.

Τῇ 11 Φεβρουαρίου 1823, (ἐνεσ. νέον) ἐν Πάτραις.

Ἐπαρουσιάσθη εἰς χεῖρας τοῦ ἐκλαμπροτάτου καὶ ἐξοχωτάτου Ἀντωνίου Ζαΐμη, γενικοῦ διοικητοῦ τῶν στρατευμάτων ἐν ἐνεργείᾳ, παρὰ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας τοῦ μεγάλου Σπηλαίου. Παρεδέχθη αὐτὸ διὰ τὴν ἀπαραβίαστον ἐκτέλεσίν της.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΖΑΪΜΗΣ, κτλ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Γραμματεύς.

1823 Φεβρουαρίου 12 (ἐν. ν.), ἐν Πάτραις. Καταγράφθη εἰς τὸ βιβλίον τῆς συλλογιστικῆς υπηρεσίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Γραμματεύς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

ΕΙΣ ΤΟ Α΄. ΚΑΙ Β΄. ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ

ΚΤΙΤΟΡΙΚΟΥ,

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΕΚ ΤΩΝ ΚΤΙΤΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ, ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΤΑ ΕΞΗΣ:

α΄) Τὸ Χρυσόβουλλον τοῦ ἀοιδίμου Αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ.
β΄) Πέντε Σιγίλλια γράμματα τῶν παναγιωτάτων καὶ Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν.
γ΄) Τρία Χρυσόβουλλα τῶν αὐθεντῶν Ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας.
δ΄) Δύο [illegible] τῆς [illegible] ἐπὶ τῆς [illegible] Ἐνετικῆς [illegible].
ε΄) Δύο τὰ [illegible] Ὀθωμανικά.

Α΄.

Ὁ ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ.

† Ἐπεὶ ὁ τιμιώτατος Καθηγούμενος τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον σεβασμίας Μονῆς τῆς βασιλείας μου, τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τῆς πανυπεράγνου Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος καὶ ἐπικεκλημένης Μεγαλοσπηλαιωτίσσης, τῆς κατὰ τὸν [illegible] ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ἱστορηθείσης, ἀρχιμανδρίτης τε καὶ πρωτοσύγκελλος ἱερομόναχος κῦρις Μάρκος διέφερεν, ὡς ἡ κατ' αὐτὸν τοιαύτη σεβασμία Μονὴ κέκτηται διὰ χρυσοβούλλων καὶ προσταγμάτων τοῦ τε αὐθέντου μου τοῦ βασιλέως, τοῦ πάππου τῆς βασιλείας μου, καὶ τοῦ [illegible] μου δεσπότου καὶ βασιλέως τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, τῶν ἀοιδίμων καὶ μακαριτῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ἀπογραφικῶν ἀποκαταστάσεων, καὶ ἑτέρων εὐλόγων δικαιωμάτων μετόχια, καὶ λοιπὰ κτήματά τε καὶ ὑποστατικὰ ἐν διαφόροις τοποθεσίαις· ἃ δὴ καὶ κατὰ μέρος ἔχουσιν οὕτως. Εἰς τὴν Λακαίναν μετόχιον εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, μετὰ τῶν αὐτῷ παροίκων, προσκαθημένων τε καὶ ἐξαλειμματικῶν ὑποστάσεων. Ἕτερον μετόχιον περὶ τὴν Βοστίτζαν, εἰς ὄνομα τῆς πανυπεράγνου τιμώμενον Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος, καὶ ἐπικεκλημένης τῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γλυκύτατον θησαυρὸν τοῦτον διαφέρως ἐκθρέψας, καὶ ἀγαπηθεὶς ἠγάπησε μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς, καὶ δι᾽ αὐτὸν ἔζησεν ἐν σώματι ὡς ἐπίγειος ἄγγελος καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος εἰς ὕψος ἀρετῶν ἀνεβάθη, ὥστε καὶ προφητικοῦ κατηξιώθη θείου χαρίσματος, καὶ παμπόλλων θαυμάτων ἐγένετο ἐργάτης, καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον. Μετέστη δὲ πρὸς Κύριον ἐτῶν γενομένη [illegible] ἑξήκοντα ἕξ, καὶ ἐτάφη ἐν αὐτῷ τῷ [illegible] τοῦ [illegible] ναῷ (ὅστις διὰ τοῦτο καὶ κατ᾽ ἐξοχὴν τὸ παρεκκλήσιον τῆς ἁγίας Κόρης ἐπονομάζεται). Ἀλλὰ καὶ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν τὸ μὲν ἄλλο τρισόλβιον σκῆνος συνεφθάρη συγχρόνως, ὥσπερ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων καθὼς ἐν τῶν ὄπισθεν εἰπόντες, [illegible] καὶ σώζεται μέχρι σήμερον μόνη ἡ ἁγία κάρα, τιμωμένη καὶ αὐτὴ ὡς ἱερὸν τῆς [illegible] θησαύρισμα καὶ τῆς Μονῆς ἡμῶν ἐγκαλλώπισμα.

§. ς'. Τοιαύτη συντόμως ὑπῆρξεν ἡ ὁσία ζωὴ τῶν [illegible] καὶ θεοφόρων ἡμῶν πατέρων καὶ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης· καὶ τοιούτους, ἀδελφοί, τοὺς ἐπιγείους ἀγγέλους καὶ οὐρανίους ἀνθρώπους ἔχοντες ἡμεῖς πνευματικοὺς ἡμῶν γεννήτορας καὶ καθηγεμόνας καὶ κτίτορας τῆς [illegible] ἡμῶν Μονῆς, αὐτοὺς ὀφείλομεν ὡς παρόντας [illegible] ἔχειν πρὸ ὀφθαλμῶν, [illegible] κανόνα καὶ στάθμην τῆς μοναχικῆς ἡμῶν πολιτείας. Οὕτω καὶ πρὸς τὴν μακαρίαν αὐτῶν ζωὴν ἀποβλέπωμεν ὅπως τὸ ἐντεῦθεν καὶ τὴν ἡμετέραν, ἵνα διὰ τῶν ἁγίων αὐτῶν εὐχῶν καὶ τοῦ μακαρίου τέλους ἀξιωθῶμεν καί, ὅταν παραστῶμεν εἰς τὸ φοβερὸν Κριτήριον τῆς θείας δικαιοσύνης, εἴπωσι καὶ περὶ ἡμῶν οἱ [illegible] ἡμῶν Πατέρες τὸ προφητικόν· «Ἰδοὺ ἡμεῖς καὶ τὰ παιδία, ἅπερ ἔδωκας ἡμῖν ὁ Θεός» καὶ ἀκούσωμεν καὶ ἡμεῖς τῆς Δεσποτικῆς [illegible] φωνῆς· «Εὖ δοῦλοι ἀγαθοὶ καὶ πιστοί». Ναὶ Γένοιτο, Κύριε, διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανυπεράγνου Σου Μητρός, τῆς Δεσποίνης πάντων τῶν χριστιανῶν, καὶ προστάτιδος τοῦ ἱεροῦ τούτου Σπηλαίου, τοῦ [illegible] τῆς θείας δόξης Σου. Αὐτῆς ταῖς ἱκεσίαις [illegible] Κύριε, καὶ στερέωσον τὴν ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν καὶ πᾶσαν τὴν ἁγίαν Σου Ἐκκλησίαν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Σύντομος ὑποτύπωσις ἢ σχεδογραφία τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ Σπηλαίῳ πανσέπτου θαυματουργικῆς εἰκόνος, ὁποία ταύτης ἡ ἁγία μορφή, καὶ ὅπως ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ [illegible], καὶ εἰς τὸ μέγα Σπήλαιον τὸ πρῶτον ἀπετέθη, λανθάνουσα μέχρι τῆς εὑρέσεως αὐτῆς.

§. α'. Ἀποδόντες ἤδη τήν τε ἱερὰν [illegible] τοῦ μεγάλου Σπηλαίου καὶ τὴν ψυχωφελῆ βιογραφίαν τῶν ὁσίων ἡμῶν Πατέρων καὶ πρώτων [illegible] τῆς Σπηλαιωτίδος Μονῆς, ἐπιφέρομεν, κολοφῶνα τοῦ [illegible], τὴν ἀναγραφὴν τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἴδους αὐτῆς τῆς παναγίας καὶ Ἀποστολικῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, δι᾽ ἣν καὶ τὸ μέγα Σπήλαιον [illegible], καὶ τῶν ὁσίων ἡμῶν πατέρων ἡ [illegible]. Αὕτη κυρίως ὑπάρχει ἀρχὴ καὶ μέση καὶ τέλος [illegible] τῆς τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible] καὶ [illegible] τὰ μεγαλεῖα καὶ τὴν χάριν [illegible] καὶ [illegible] λήψεσθαι, ὅθεν ἀρχόμενοι τῶν λόγων, ὥστε

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῇ μνήμῃ τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, Συμεὼν καὶ Θεοδώρου· ὧν τὴν ἱερὰν ἐν κόλποις φέρεις λάρνακα, καὶ τὰς πανιέρους κάρας, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον, καὶ πηγὴν ἀένναον θαυμάτων τοῖς μετὰ πίστεως προσιοῦσιν. Ἀλλὰ καὶ τῆς παρθένου καὶ θείας Εὐφροσύνης, τὴν ἁγίαν καὶ θαυματόβρυτον σορὸν πεπλουτηκώς, ἀγάλλου καὶ χαῖρε, καὶ τέρπου μελῳδικῶς ἐκβοῶν· Πατέρες οὐρανόφρονες, στῦλοι φωτὸς ἀδύτου ταῖς ἀΰλοις ἀστραπαῖς καταλαμπόμενοι, μέμνησθε τῆς ποίμνης ὑμῶν, ἐκ πάσης θηρίων ψυχοφθόρων κακώσεως ἀβλαβῆ διατηροῦντες· καὶ πάντας τοὺς πλέοντας τοῦ βίου τὴν πολυκύμαντον ζάλην, εἰς ὅρμον ὁδηγεῖτε τῆς σωτηρίας· εἰρήνην αἰτούμενοι βαθεῖαν τῷ κόσμῳ παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ὁ αὐτός.

Θεοτόκε παντάνασσα, τῶν ὀρθοδόξων τὸ καύχημα· αἱρετικῶν τὰ φρυάγματα, καὶ τὰ πρόσωπα καταίσχυνον, τῶν μὴ προσκυνούντων μηδὲ τιμώντων πάναγνε, τὴν σεβάσμιον εἰκόνα σου.

Εἶτα τὸ Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα. Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστι. Καὶ τὰ ἀπολυτίκια. Ἀπόστολοι ἅγιοι. Καὶ τῶν ἁγίων. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Δόξα τῆς ἁγίας. Ἐν σοὶ μῆτερ ἀκριβῶς. Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Θεοτόκε παρθένε χαῖρε κεχαριτωμένη. Εἶτα ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Καὶ μεταλαμβάνομεν ἐκ τοῦ εὐλογηθέντος ἄρτου καὶ οἴνου πάντες οἱ ἀδελφοί (πλὴν τῶν μελλόντων ἱερουργῆσαι) εἰς ἁγιασμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Καὶ γίνεται ἀνάγνωσις ἐκ τῶν λόγων εἰς τὴν [illegible] τῶν ἁγίων πατέρων. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, κρούει τὸ μέγα σήμαντρον. Καὶ ἀρχόμεθα τοῦ Ἑξαψάλμου. Εἶτα συναπτὴ καὶ ψάλλομεν τὸ Θεὸς Κύριος. Καὶ τὰ τροπάρια τοῦ Ἀποστόλου καὶ τῶν Ἁγίων. Δόξα τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς. Εἶτα στιχολογοῦμεν τὸ Ψαλτήριον. Μετὰ δὲ τὴν πρώτην στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τῆς ἄνω ἐφιέμενοι ὑπερκοσμίου ζωῆς, τὴν κάτω τερπνότητα τῆς ματαιότητος, σοφῶς ὑπερίδετε· ὅθεν τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεδείχθητε στῦλοι, κήρυκες ἀληθείας, καὶ Σπηλαίου τὸ κλέος· διὸ καὶ ἑορτάζομεν πόθῳ τὴν μνήμην ὑμῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ι. Κυταδάδος 1
Ἐργάτης ἐργοχ. Κουρίας 1
Σ. Νικολάκος 2
Ι. Πετράς 2
Ι. Τζαγκίας 2
Α. Χαδζηγιάννης 1
Γ. Βαζζακίδης 1
Α. Μποτάς 1
Π. Μπλάνας 2
Β. Καβδαγέλας 1
Ν. Κουρίας 1
Π. Γαλανάτος 1
Π. Μεριτσάκης 1
Ι. Κουφουτίδε 1
Γ. Κουφουτίδης 1

Μάλτα.

Κωνσταντῖνος ὑγεὶς Πουρπαζέδης 1
Π. Σαρμπάζης ἰατρὸς 1
Τζάνης Σαρμπάζης 1
Θ. Καραμανλῆς ἐκ Γαλάζου 2

Λακώστα.

Ὁ πανοσιώτ. ἀρχιθυρσίας 1
Λάλακος ἀρχιμάνδρ. 1
Α. Μάνος 1
Ἠλίας Βασιλῆς 1
Μ. Χριστοδουλάκης 1
Γιαννάκης Κυβελίδης 1
Π. Φραγκιάδης 2
Σταύρος Μιχελίδης 1
Α. Γ. Τζανετῆς 1
Τζανῆς Καλογεράς 1
Γ. Γιαννακουγίας 2
Γιαννάκης Καρδάμητσης 1
Ι. Τζαγκαρης 1
Π. Γεωργακάκης 1
Α. Τζανῆς 1

Καλάσε.

Πετρόδης Φουτίας 2
Γ. Κατζάκης 1
Ν. Κόζογνας 1
Σ. Ταβουλακας 1
Κ. Καστανάτος 1
Β. Κουρτίδης 1

Δ. Πουρής 1
Ι. Δεμεσσος 1
Ἠλίας Πουρῆς 2
Κυριακὸς Κοβόγνου 2
Παναγιώτης Βασιλάκος 2

Τῆνος.

Ν. Αθιδοριάδης 1
Μ. Κουλάς 1
Σταυρος Μιλτιαδης 1
Γ. Ασίσνας 1
Ν. Λιβιάδης 1
Γ. Βασιλοράκης 1
Χ. Μαρικάκης 1
Π. Καπαδάκης 1
Ν. Κυριακὸς 1
Σ. Τζαμαντάς 1
Γ. Τσακαλάκης 1
Η. Τσαλίακος 1
Α. Μαυροζάλακας 1
Γ. Μπακοζάλακας 1
Ν. Λυκάδης 1
Π. Διστράκης 1
Β. Αρχοντάκος 1
Χ. Βλαστός 1
Α. Πλατείας 1
Σ. Καλλιεργάκης 1
Π. Φουρνακας 1

Μελγιάδουσα.

Λεοντῆς ἰατρὸς 1
Μ. Ξεφιάδης 1
Π. Μουστακας 1
Α. Αντώνιος 1
Π. Βοβέλος 1
Ι. Μπουλαζάκης 1
Ν. Κυριακὸς 1
Ν. Κυριακὸς 1
Ι. Βασιλάκης 1
Α. Γεωργάκης 1
Ν. Φουστάς 1
Δ. Ζωρίδης 1
Μ. Κυριακὸς 1
Α. Παπαδοπουλάκης 1
Δ. Φουρφουρῆς 1

Σεριφος.

Δ. Φλαπιάδης 1

Δ. Γιανάκης 1
Ν. Καλαφης 1
Ο. Σταματοπούλου ἀνεψιὸς 1

Πάργανα.

Ὁ πανοσιολ. ἡγούμενος διδάσκαλ. 1
Ὁ τοῦ αγίου Ὀθώνου γραμματέως
γόλκας Μαρκάκης 1
Ὁ αιδεσ. Δημήτριος Ἀσπασιάδης 1
Α. Στυλιανιδης 1
Καραμάνος ἰατρὸς Πουλίδης 1
Β. Βαλαζάκης 1
Σ. Ζαχαρίας 2
Α. Βασιλάκης Ἀλεξίου 1
Ν. Σαλπίδης ἐκ Λευτηδαπου 1

Λαγὼν Καρύων.

Σωρφίδης Β. Μιχαλάκος 1

Μαλία πλησίον.

Ὁ κράτος Καρβουνάκης Ιωαννίδης 1
Ὁ γραμ. μη. δημοτ. Χατζηνης 1
Α. Σπυρίδης Ἀλεξάκης 1
Κ. Καβάδας 1
Π. Πεγήνος 2
Γ. Βελισσάρης Νικολακάκης 1
Δ. Παπάδης 1
Γ. Καβάδας 2
Ι. Σφηνιάκης 1
Σ. Καπετανάκης 1
Γ. Δεβελάτου 1
Π. Κουτερίνας 1
Α. Μπαρτζάκας 1
Ἀποστόλης Ἀλεξάκης 1
Π. Μπαρτζάκας 1
Ν. Σπανουδάκης 1
Γ. Γεωργιάδου 1
Ι. Παπαδάκης Ἀλεξάκης 1
Ι. Χριστακάκος 1
Ι. Παλάδης 1
Λεοντάκης 1
Ι. Μυσίκας 1
Γ. Καβάδας 1
Γ. Φλαράκης 1
Γ. Μουδάκης 1
Γιαννῆ Γιαννακάκης 1

Κ.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

† [illegible]

οἱ πάντες, ὅτι καὶ μόνης τῆς ἱερᾶς εἰκόνος ἡ [illegible] χάρις ἀρκεῖ πρὸς τελείαν ἴασιν καὶ [illegible] τοῦ ἁγίου αὐτῆς [illegible].

§. γ'. Καὶ ἄλλος δὲ λόγος παλαιὸς ἦλθεν εἰς ἡμᾶς κατὰ παράδοσιν παρὰ τῶν πατέρων. Ὅτι μετὰ τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ ψευδοσύνοδον [illegible], τὴν γενομένην λόγῳ μὲν πρὸς ἕνωσιν, πράγματι δὲ πρὸς χείρωσιν [illegible] τῶν Ἑλλήνων, [illegible] Πάπας Νικόλαος (τῷ 1447) ὅτε [illegible] ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἀπεκήρυξε τὸ [illegible] τῆς Φλωρεντίας Συνόδου, [illegible] ὁ Πάπας [illegible] ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, [illegible] κατὰ τὴν [illegible] τῆς Πόλεως, [illegible] τοὺς Ἀνατολικοὺς [illegible] τὴν τῆς ἑνώσεως [illegible]. Ἐπειδὴ δὲ [illegible] οἱ Κωνσταντινουπολῖται, [illegible] εἰς τὸ [illegible] ὄρος τοῦ Ἄθωνος, καὶ μεθ' ὅπλων παρὰ τοὺς Ἀγιορείτας [illegible] ἔπραξε πολλὰ καὶ τυραννικὰ κατά τε τὰ Βατοπαιδίου, καὶ τὰ τοῦ Ζωγράφου καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐκεῖσε Μοναστηρίων (α). Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος [illegible] ὁ τῆς Ῥώμης [illegible]. Τότε καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Στειρίῳ τῆς Λεβαδείας ἱερὰν καὶ βασιλικὴν Μονὴν τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ [illegible] λείψανον τοῦ ὁσίου Λουκᾶ καὶ ἄλλων πολλῶν ἁγίων [illegible] μέχρι σήμερον ἐν τῷ [illegible] καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς τὰ ἱερὰ λείψανα [illegible]. Ἦλθεν δὲ καὶ εἰς Πάτρας [illegible] εἰς τὸ μέγα Σπήλαιον βουλόμενος [illegible]. Ἀλλ' οἱ [illegible] Εἰκόνι [illegible] ὀπίσω, [illegible] (β). Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἀρχαιότερα παραδίδονται.

(α) [illegible]

(β) [illegible] Πάπας Νικόλαος, [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δόξα, Καὶ νῦν, ὅμοιον.

Χαῖρε ἡ τὴν χαρὰν, τοῦ κόσμου δεξαμένη, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, καὶ παύσασα τὴν λύπην, **Π**αρθένε τῆς προμήτορος.

Νῦν ἀπολύεις. Τὸ Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Καὶ τὰ τροπάρια. Ἀπόστολοι ἅγιοι. Δόξα. Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. Καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ ἀπόδειπνον, ὁ φωτοφόρος Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· ποίημα Θεοκτίστου μοναχοῦ τοῦ Στουδίτου· οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Φωτὸς δοχεῖον φώτισόν με φωτί σου. Ἀμήν.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.

Φωτί με τῶν πρεσβειῶν σου φώτισον Θεογεννήτρια, ἡ γενομένη μήτηρ τοῦ φωτὸς, τοῦ ἀδύτου πανάχραντε, καὶ φωτισμόν μοι γνώσεως παρασχεθῆναι καθικέτευσον.

Ὡς οὖσα φωτοειδὴς πανάχραντε Θεογεννήτρια, φωτισμικαῖς πρεσβείαις σου ἁγνὴ, σκοτισθέντα με φώτισον, καὶ τοῦ φωτὸς βαδίζειν με τὰς θείας τρίβους καταξίωσον.

Τὴν νύκτα τῶν λογισμῶν μου φώτισον φωτί σου πάναγνε, καὶ τὴν ψυχήν μου πύλη τοῦ φωτὸς, φωτοφόρον ἀπέργασαι, ἵνα τὸ φῶς θεάσωμαι τοῦ φωτοδότου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὀμίχλην τὴν τῶν παθῶν ἀπέλασον τὸ φῶς ἡ τέξασα, Θεογεννήτωρ μόνη ἡ φωτὸς, προσφυῶς ὑπερλάμπουσα, ἐλεεινοῦ πανάχραντε, φωτοκυήτωρ παντευλόγητε.

Ὠδὴ γ΄. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Συγχώρησιν ἐξαιτῶ φωτισμῶν σου πρεσβειῶν ἄχραντε, ἣν συμπαθῶς δίδου μοι, φῶς τὸ ἐκ φωτὸς ἡ κυήσασα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μολυσμένην, τὴν καρδίαν μου πλῦνον, ῥοαῖς κατανύξεως, μετανοίας ταῖς δάκρυσι καὶ τοῦ ῥύπου με κάθαρον, πρεσβεύουσα Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς εὐσεβῶς προσκυνοῦσι, τὴν ἁγίαν εἰκόνα σου.

Ὠδὴ δ΄. Ὁ εἱρμός.

Ἐπέβης ἐφ᾽ ἵπποις, τοὺς ἀποστόλους σου Κύριε, καὶ δεξιῷ χερσί σου ἡνίας αὐτῶν, καὶ σωτηρία γέγονεν ἡ ἱππασία σου, τοῖς πιστῶς μελῳδοῦσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ὡς ὤφθης τῇ αἴγλῃ, πεφωτισμένος τοῦ πνεύματος, ἠξιώθης χερσί σου τοὺς νόμους αὐτοῦ, τοῖς θεοφίλοις ἄριστα διατυπώσασθαι, τοῖς πιστῶς μελῳδοῦσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἡ χάρις εὑροῦσα, τοῦ Παρακλήτου σε σκήνωμα, ἐξεχύθη πλουσίως σοῖς χείλεσι, καὶ τῆς εἰρήνης κήρυκα πᾶσιν ἀνέδειξε, τοῖς πιστῶς μελῳδοῦσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἀγώνων τῷ Παύλῳ, ὡς κοινωνὸς ὤφθης ἔνδοξε, τῶν στεφάνων ἐνδίκως ἠξίωσαι, τῆς βασιλείας ὕμνων τε συναγαλλόμενοι, συμφώνως κραυγάζετε, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Εὑρών σου τὸ κάλλος, τῆς διανοίας ὁ Κύριος, ὡς ταῖς θείαις ἀκτῖσιν ὡραίως διαλαμπούσης, κήρυκά σε προχειρίζεται, τοῖς πίστει κραυγάζουσι, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε. Θεοτοκίον.

Καθεῖλε δυνάστας, ἀπὸ θρόνων ὁ Κύριος, ἡ Παρθένος καὶ Μήτηρ ὡς ἔφησε· τοὺς δὲ πεινῶντας θείων ἀγαθῶν ἐνέπλησε, τοὺς πιστῶς μελῳδοῦντας, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἄλλος. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἴδετε ἰάματα ἃ ἐκ Θεοῦ, βρύειν ἐν σπηλαίῳ πεπλούτηκεν, ἡ τῶν ὁσίων, θήκη πᾶσι τοῖς πιστοῖς, καὶ μελῳδοῦντες κράζετε, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Δύναμιν κτησάμενος πνευματικὴν, γράφει ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐν τῷ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΤΙΤΟΡΙΚΟΝ

Η

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΡΙΟΝ

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΥΤΩι ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

§ 1. Ἐν [illegible]

§ 2. [illegible]

(α) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Οἱ ἐν τῇ Μονῇ τῆς ἄνω Δεύτης.

[illegible]

Οἱ ἐν Καρυαῖς.

[illegible]

Οἱ ἐν Λέχει.

[illegible]

Οἱ ἐν τῷ δήμῳ τῶν Ταξιαρχῶν.

[illegible]

Οἱ ἐν Φαναρίῳ.

[illegible]

Οἱ ἐν Πατρίωτι.

[illegible]

Οἱ ἐν Τζάβαι.

[illegible]

Οἱ ἐν τῷ δήμῳ Νικολαΐτζαι.

[illegible]

Οἱ ἐν Βελλῇ.

[illegible]

Οἱ ἐν Λαμπιδ….

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ρῆξον δυσμενῶν, τῶν κύκλῳ τὰς φάλαγγας καὶ τούτους ὄλεσον· νήσου δὲ τῆς Πέλοπος, προςάτην πέμψον θεῖον ἀρχάγγελον, τοὺς εὐσεβεῖς ῥυόμενον ἐκ πάσης θλίψεως, τῶν Πατέρων, κόρης τε ἐντεύξεσιν, Ἀειπάρθενε κόρη παντάνασσα.

Ἡ περικαλλὴς, καὶ πάμφωτος μνήμη σου τριὰς θεόληπτε, ἤθροισε πανήγυριν, λαῶν ὁσίως ᾠδάς σοι μέλπουσαν, ὦ Συμεὼν, Θεόδωρε, καὶ Εὐφροσύνη σεμνή, οἷς πλουσίαν, χάριν καὶ συγχώρησιν, τῶν πταισμάτων θεόθεν βραβεύετε.

Ὅλῃ τῇ ψυχῇ, καὶ νῷ καὶ καρδίᾳ μου μυςαγωγούμενος, παρὰ τῶν Πατέρων μου, καὶ τῶν Γραφῶν εἰς ἕνα Θεὸν πεπίςευκα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀδιαίρετον, καὶ εἰς ἕνα τὸν Χριςόν μου Κύριον, ἐκ παρθένου τεχθέντα θεάνθρωπον.

Θεοτοκίον.

Ὕδωρ οὗ ποτὲ, Δαβὶδ ἐπεθύμησε Βηθλεὲμ βλύζοντος, βρύει νῦν ἀέναον, ἐν τῷ Σπηλαίῳ δεῦτε ἀντλήσατε, λαοὶ φιλοθεώτατοι πανηγυρίζοντες· ἰαμάτων χάριτας ἀρύσασθε, Θεοτόκον ὑμνοῦντες τὴν Δέσποιναν.

Ἄλλος. Ἐξέςη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Θαυμάτων σου τὸ πέλαγος ὦ Ἁγνὴ, τῶν πατέρων μιμεῖται τὰ ῥεύματα, τοῦ ποταμοῦ, ὅςπερ τὴν μονὴν ἡμῶν περιρρέει, τοῖς τεραςίοις ὕδασι, πᾶσαν περικλύζον γῆν νοητῶς, Ἐλλήνων καὶ τὰς νόσους, καθαῖρον καὶ ὑγείαν, τοῖς δεομένοις παρεχόμενον.

Ἀνάδειξον θεόνυμφε Μαριὰμ, τὴν Μονήν σου πλουσίαν ἐν χάρισι, καὶ ἀρεταῖς, ἔρυμον, ἀκίνδυνον ἰσχυρὰν, πάσας κακώσεις πόῤῥωθεν, ταύτης ἐκδιώκουσα κραταιῶς· καὶ πάρεχε τοῖς πίςει προςτρέχουσι παρθένε, τῇ σῇ εἰκόνι χάριν ἄφθονον.

Δαιμόνων τε καὶ νόσων καὶ συμφορῶν, πειρασμῶν τε καὶ ζάλης καὶ θλίψεων, ὦ Μαριὰμ, σῶζε τοὺς οἰκέτας σου· τοὺς πιςοὺς συκοφαντίας λύτρωσον· ἐν τῇ τρίβῳ τούτους τῶν ἐντολῶν, τῶν θείων ποδηγέτει· καὶ πλοῦτον εὐσεβείας, δὸς τοῖς ὑμνοῦσι τὰ σὰ θαύματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

§. γ'. [illegible]

§. δ'. [illegible]

(α) [illegible]

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] καὶ ἡ [illegible] τῆς ἁγίας [illegible] καὶ τῆς σήμερον ἡμέρας. [illegible]

§. Ϛ'. [illegible]

[illegible]

(α) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ. Θ. Ι. Τριανταφύλλου
Ε. Γ. ιατρὸς Βασιλείου

Οἱ ἐν Γρεβενοῖς.

Ὁ ἅγιος Μητροπολίτης Λαρίσσης
Ὁ ἀρχιατρὸς Ν. Πετρίδης
Α. [illegible]
Α. Ν. Πετρίδης [illegible]
Ν. [illegible]
Ν. Παγγέρης
Ν. Θεοδωρόπουλος
Α. Πετρόπουλος
Γ. [illegible]
Α. Πετρίδης
Α. Π. [illegible]
Φ. Κωνσταντίνου
Π. [illegible]
Χ. [illegible]
Α. Π. [illegible]
Ι. Θεοδωρόπουλος
Κ. [illegible]
Γ. [illegible]
Ι. [illegible]
Χ. [illegible]
Ὁ πρωτοσύγγελος [illegible]
Γρηγόριος Θεοδωρίδης ἀρχιδιάκ.
Χ. [illegible] Κωνσταντίνου
Ἠλίας ἱερεὺς ἐκ [illegible]
Α. Κωνσταντινόπουλος
Α. Ἀγγελόπουλος
Α. Κωνσταντινόπουλος
Κ. Ἀγγελόπουλος [illegible]
Α. Κωνσταντινίδης

Μηλέαι.

Α. Παπαγεωργόπουλος
Α. Παπαδημητρόπουλος
Κωνσταντῖνος ἱερεὺς [illegible]
Κωνσταντῖνος ἱερεὺς [illegible]
Κ. Γρίβας
Π. [illegible]
Α. [illegible]
Χ. [illegible]
Π. Γ. [illegible]
Γ. [illegible]
Κ. [illegible] ἐκ Μηλεῶν

Δεσκάτη.

Ι. Π. [illegible], ἐκ Δεσκάτης
Α. Γεωργίου [illegible]
[illegible]
Οἰκονόμος ἱερεὺς [illegible]
[illegible]
Δ. [illegible]
Α. [illegible]
Π. [illegible]
Α. [illegible]
Ν. [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]
Α. [illegible] ἐκ [illegible]
Α. [illegible]
Α. [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]
[illegible]
Α. [illegible]
Α. [illegible]

Οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Μονάσπιτας.

Ὁ [illegible]
Ἠλίας ἱερεὺς καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
Α. [illegible]
Π. [illegible]
Π. [illegible]
Π. [illegible]
[illegible]
Ι. Ι. [illegible]
Ἠλίας ἱερεὺς καὶ [illegible] Νικολόπουλος
[illegible] ἱερεὺς καὶ [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible] ἱερεὺς καὶ [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]

Οἱ ἐν τῷ χωρίῳ [illegible].

Ὁ [illegible]
Καλλίνικος ἱερεὺς [illegible]

Οἱ ἐν τῷ χωρίῳ [illegible].

[illegible] ἱερεὺς [illegible]

Δ. [illegible]
Γ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]

Τῶν ἐν [illegible].

Μικρὰ Μονάσπιτα.

[illegible] ἱερεὺς καὶ [illegible]
Α. [illegible]
Α. [illegible]
Χ. [illegible]
[illegible]
Α. [illegible]
Ι. [illegible]
Α. [illegible]

Μεγάλη Μονάσπιτα.

Ὁ [illegible] Γαβριήλ
Α. Η. [illegible]
Κ. [illegible]
Γ. [illegible]
Π. [illegible]
Α. [illegible]
Γ. [illegible]
Π. [illegible]
Ν. [illegible]
Ι. [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]
Π. [illegible]

[illegible]

Δ. [illegible]
Γ. [illegible]
Π. [illegible]
Χ. [illegible]
Ι. [illegible]
Ν. [illegible]
Ν. [illegible]
[illegible] ἱερεὺς [illegible]
Α. [illegible]
Ι. [illegible]
[illegible]
Γ. [illegible]
[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ζωῆς καὶ πηγὴ τοῦ ἐλέους ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ ἀνέζησαν. Ἔπειτα δὲ μετ' ἐπιμελείας ἐξετάσαντες [illegible] τοὺς ἀνδροφόνους [illegible] τοὺς πατέρας ὁ τότε τοῦ χωρίου τῆς [illegible] προϊστάμενος ἱερεὺς Βασίλειος, [illegible]· τὸ δὲ πρᾶγμα πρὸς [illegible]. Ἐλθόντες οὖν εἰς τὸ Μοναστήριον οἱ κακοῦργοι, ὡς εἶδον τὸν διάκονον ζῶντα καὶ λαλοῦντα πρὸς αὐτούς, ἐξέστησαν ὅλοι ἔντρομοι, καὶ τὴν μιαιφονίαν εἰλικρινῶς ὡμολόγησαν, καὶ ἐξ ὅλης καρδίας μετανοοῦντες εἶπον· « ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν » [illegible], καὶ μεγάλην [illegible]. Οἱ δὲ πατέρες [illegible] αὐτοὺς χριστιανικῶς, καὶ τῆς μετανοίας ἄξια πρᾶξαι ἔργα τοῦ λοιποῦ παραινέσαντες, ἀπέλυσαν. Μετὰ δέ τινα καιρὸν (ἐπειδὴ « οὐκ ἔστι κρυπτὸν, ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται ») ἐκδοθὲν τὸ πρᾶγμα καὶ μαθὼν ὁ Τοῦρκος τῆς χώρας διοικητὴς, εὐθέως αὐτοὺς συνέλαβεν ἀποστείλας, καὶ ἔρριψεν εἰς φυλακὴν ὡς φονεῖς, βουλόμενος μετ' ὀλίγον εἰς θάνατον παραδοῦναι. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐμήνυσε ταῦτα παρευθὺς εἰς τὸ Μοναστήριον. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ ἱεροδιάκονος Γρηγόριος, ἔδραμε τάχιστα πρὸς τὸν τοπάρχην, καὶ παρεκάλει μετὰ δακρύων, ὅπως ἀπολύσῃ τοὺς ἀνθρώπους· διότι αὐτὸς ὁ παθὼν [illegible] κατ' αὐτῶν [illegible], ἀλλ' ἀφῆκε τὴν κρίσιν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ οὕτως [illegible] τοῦ τοπάρχου, καὶ τὰ ἱκανὰ λαβόντος, ἀπελύθησαν οἱ φονεῖς ἐκ τῶν δεσμῶν· καὶ εὐθέως ἀφέντες [illegible] καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ πατρίδι, μετέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον, καὶ ἐμόνασαν διάγοντες ἐν μετανοίᾳ, καὶ γεωργοῦντες κατὰ τὸ αὐτόθι ἐπιτήδευμα τὰ τῶν μετοχίων χωράφια μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν.

§. 7. Ὁ δὲ [illegible] ἱεροδιάκονος Γρηγόριος διατρίψας χρόνον ἱκανὸν εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον, [illegible] μετὰ δακρύων πολλῶν καὶ εὐχῶν, ὡς [illegible], τὴν Κυρίαν καὶ Δέσποιναν τῶν [illegible] καὶ αὐτοῦ καταμένειν ἤθελε μέχρι καὶ τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς· ἀλλ' οἱ [illegible] πατέρες ὡς φύλακες ἀκριβεῖς τῶν ἱερῶν [illegible] αὐτὸν συνεβούλευσαν, ἵνα μᾶλλον εἰς τὴν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ [illegible] ἐπιστρέψῃ, κατὰ τὸ « [illegible] τοῦ Κυρίου [illegible] » (α). Καὶ ἐπανῆλθεν ὁ Γρηγόριος εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ Μοναστήριον, τὸ τῆς [illegible], ὅπου [illegible], [illegible] πρὸς ἅπαντας, ὡς [illegible], διηγούμενος τὰ κατ' αὐτὸν γενόμενα θαυμάσια τῆς Θεοτόκου διὰ τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ Σπηλαίῳ θαυματουργοῦ αὐτῆς εἰκόνος, εἰς δόξαν Θεοῦ.

Π. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ περὶ τοῦ καταχωσθέντος παιδός.

§. 1. Κατὰ τὸ χιλιοστὸν [illegible] τρίτον σωτήριον ἔτος οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ καὶ μεγάλου Σπηλαίου ἀνακαινίζοντες ἓν τῶν μετοχίων τοῦ Μοναστηρίου, [illegible], ἐκ βάθρων ἀνακτίζοντες, ὡς ἤδη [illegible] ἐκ τῆς παλαιότητος· καὶ ἔσκαπτον οἱ κτίσται πρὸς οἰκοδομὴν τῶν θεμελίων ἐργαζόμενοι. Καί ποτε περὶ μεσημβρίαν ἀπελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ γευματίσαι, εἷς τῶν περὶ αὐτοὺς [illegible] παίδων, ὡς ἐτῶν δώδεκα, οὔνομα [illegible], υἱὸς

(α) Ματθ. ε. 33. καὶ [illegible]

μετὰ θάνατον ἄλυτος, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος, καὶ ὑπεύθυνος καὶ ἔνοχος τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεέννης. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν, ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα ἐν μεμβράναις, καταστρωθὲν μὲν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, τῷ δ' ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διορισθέντι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ ῥηθὲν μοναστήριον. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ, χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἐνενηκοστῷ ὀγδόῳ, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, ἐπινεμήσεως πρώτης.

Γρηγόριος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Κυζίκου Γαβριήλ.	*Ἡρακλείας Μελέτιος.*
Νικαίας Ἰωαννίκιος.	*Νικομηδείας Ἀθανάσιος.*
[illegible] Καλλίνικος.	*Δέρκων Μακάριος.*
Θεσσαλονίκης Γεράσιμος.	*Νεοκαισαρείας Ἠσαΐας.*
[illegible] [illegible].	*[illegible] [illegible].*

Ζ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΓΚΙΚΑΣ ΒΟΕΒΟΔΑΣ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑΣ.

Μέγιστον ὄντως καὶ ἐπαινετὸν παρά τε Θεῷ καὶ ἀνθρώποις τὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐκοσμίας μεριμνᾷν τοὺς ἐν ἀρχῇ ὄντας, καὶ τῆς τῶν ἱερῶν καταγωγίων συστάσεως καὶ βελτιώσεως φροντίζειν, καὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς αὐτῶν πάνδημον καὶ μόνιμον καύχημα πρὸς Θεὸν οἱ οὕτω διακείμενοι κέκτηνται, καὶ ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς κατὰ τὸν προφητάνακτα Δαβὶδ μετὰ παῤῥησίας τῷ Θεῷ ἐκβοῶσι, «Κύριε ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου», καὶ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν διὰ τοῦτο θαῤῥοῦσι παρὰ Θεοῦ ζητεῖν λέγοντες, «Μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχήν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωήν μου»· ὥστε οἱ περὶ τὴν σύστασιν τῶν ἱερῶν καταγωγίων προσανέχοντες, καὶ τῆς τούτων συστάσεώς τε καὶ εὐπρεπείας ἀντεχόμενοι, ἀντίληψιν παρὰ Θεοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἑαυτῶν ἁμαρτιῶν ἐκδέχονται, ἐξιλεούμενοι τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα διὰ τῆς πρὸς τοὺς ἱεροὺς αὐτοῦ ναοὺς μερίμνης τε καὶ ἐπιμελείας· καὶ μάλα δικαίως, ἐν αὐτοῖς γὰρ ὑμνεῖται τὸ θεῖον αὐτοῦ ὄνομα ἀπαύστως, καὶ δοξολογεῖται παρὰ πάντων τῶν εὐσεβῶν μετὰ πατροδότου εὐλαβείας καὶ ταπεινώσεως. Αὐτῆς τοίνυν ταύτης τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐκοσμίας, κατὰ μίμησιν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀοιδίμου θείου ἡμῶν Ἰωάννου Γκίκα Βοεβόδα καὶ λοιπῶν φιλοχρίστων ἀδελφῶν ἡμῶν Αὐθεντῶν, φροντίζοντες καὶ ἡμεῖς κατ' ὀφειλὴν ἀπαραίτητον, καὶ τῆς τῶν ἱερῶν καταγωγίων συστάσεως ὑπέρ τι ἄλλο ἀφορῶντες, ἔγνωμεν, ὡς θεόθεν τὴν ἡγεμονίαν τοῦ αὐθεντικοῦ θρόνου τῆς Δακίας λαχόντες καὶ τὰς αὐθεντικὰς ἡνίας ἰθύνοντες, τὴν ἐν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων κειμένην ἱερὰν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ Βλὰχ Σαράγιον κατὰ τὸν Ταχτὰ Μιναρὲ, τιμωμένην ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου Καμαριωτίσσης, ἣν οὖσαν τῆς αὐθεντείας Οὐγγροβλαχίας, προσηλῶσαι καὶ ἀφιερῶσαι τῇ ἐν Πελοποννήσῳ αὐτῇ σεβασμίᾳ μονῇ βασιλικῇ τε καὶ πατριαρχικῇ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἱστορηθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ἐπιλεγομένης τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, διὰ τὸ ἐπισκέπτεσθαι παρὰ τῶν

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὡς παρθένον αὐτὴν φαντασθέμενος διὰ τῆς εἰκόνος, καὶ σχετικῶς προσκυνῶν καὶ γεραίρων τὴν ὑπὸ πασῶν τῶν γενεῶν μακαριζομένην εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἐκ δὲ τοῦ Θεοφίλου θανάτου, εἰς ἄλλου χριστιανοῦ χεῖρας ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν μεταβᾶσα κατεσχέθη, τέλος εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἐν καιρῷ τῶν ὁρμῶν παρὰ τῶν Ἐθνικῶν κατὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως γινομένων διωγμῶν. Τῶν δὲ πρώτων τὴν εἰκόνα δεξάντων, ἢ καὶ διὰ Χριστὸν φονευθέντων, ἀπέμεινεν ἐν τῷ Σπηλαίῳ κεκρυμμένη ἡ θαυματουργὸς εἰκών, μέχρις οὗ ἀπεκαλύφθη εἰς τὴν ἁγίαν Κόρην καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς Πατέρας. Ἀλλ' ὅπως ποτὲ ἂν ἦλθεν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ ἀφ' οὗ ποτε, καὶ ὑπὸ [illegible] ἐν τῷ Σπηλαίῳ τούτῳ τὸ τῆς Θεομήτορος Ἀποστολικὸν ἐκτύπωμα, εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ποιῶν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων θαυμάσια καὶ εὐλογημένη ἡ παναγιωτάτη Μητροπάρθενος, ἥτις [illegible] τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν Μονογενῆ καὶ Σωτῆρα τῆς Ἐκκλησίας « [illegible] ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν ἁμαρτιῶν », καὶ πάλιν ἐπεφάνη διὰ τῆς ἁγίας αὐτῆς μορφῆς, καὶ [illegible] ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων καὶ τῶν τόπων εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ, [illegible] εἰς δόξαν καὶ ἀγαλλίασιν τοῦ παναγίου αὐτοῦ ὀνόματος! Τοσαῦτα περὶ τῆς εἰκόνος τῆς παμμακαρίστου Δεσποίνης τοῦ κόσμου καὶ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου.

§. θ'. Ἡμέρα δὲ καθ' ἣν εἶχον οἱ ἀοίδιμοι πατέρες ἡμῶν τὴν ἁγίαν εἰκόνα [illegible] ἡ [illegible] τοῦ Αὐγούστου μηνός, ἣ καὶ τὰ Ἐγκαίνια λαμπρῶς καὶ πάντοτε ἡ ἱερὰ τοῦ Σπηλαίου Μονὴ ἐτησίως ἑορτάζει, ἐπὶ τῇ [illegible] ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῇ εὑρέσει τῆς ἁγίας εἰκόνος.

§. ι'. Ἀλλ' ἐπαυσάσθω καὶ τοῦτο τὸ κεφάλαιον ἤδη ἵνα διηγηθῶμεν καὶ ὀλίγα τινὰ τῶν διὰ τῆς ἁγίας καὶ θαυματουργικῆς Εἰκόνος ὑπὸ Θεοῦ τετελεσμένων καὶ τελουμένων θαυμάτων. Πολλὰ δὲ πρῶτον καὶ τὰ [illegible] ὑπῆρχον καταγεγραμμένα ἐν τοῖς πυρποληθεῖσιν ἐκείνοις ἀρχαίοις ὑπομνήμασι τῆς Μονῆς· καὶ τινα [illegible] καὶ νῦν σῴζονται παρὰ πολλοῖς κατὰ παράδοσιν. Ἡμεῖς δὲ μήτε τὰς ἀρχαίας ἐκείνας [illegible] ἔχοντες, καὶ προσέτι (καθὼς εἶπεν ὁ ἱερὸς Θεοδώρητος ἐν τῇ φιλοθέῳ ἱστορίᾳ) « φοβούμενοι τῆς ἀπιστούσης [illegible], ὡς ἂν μὴ βλαβεῖεν οἱ τὸ ἀληθὲς τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων [illegible] », ἠρκέσθημεν μόνον ὀλίγα τινὰ καὶ τὰ προσφατώτατα τῶν κατὰ καιροὺς γενομένων μεγάλων θαυμάτων ἀπαριθμοῦντες, ἐν οἷς ὑπάρχουσι καὶ τινα τῶν, ὅπου καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς γέροντες αὐτόπται γεγόνασιν. Ἄλλων δὲ πολλῶν καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἑκάστοτε τελουμένων (καὶ διὰ [illegible]) [illegible] μάρτυρας ἀξιοπίστους καὶ [illegible] τοὺς [illegible], οἵτινες διηγοῦνται καὶ ἐξηγοῦνται πάντα πρὸς δόξαν Θεοῦ τοῦ θαυμαστοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ τῶν ἁγίων δόξῃ, τῇ [illegible] Μητρὶ αὐτοῦ.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] κατάστιχον [illegible] τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ [illegible] καὶ [illegible] κατὰ τὴν [illegible] προσταγὴν, καὶ τὸ ἴσον τοῦ κατάστιχου, καὶ τοῦ βασιλικοῦ [illegible] εἰς τὸν καιρὸν τοῦ [illegible] Μεχμέτ, [illegible] τὰ κτήματα καὶ τὰ χώματα τῶν [illegible] τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου, [illegible] Μωρέως, τὰ ὁποῖα [illegible] καὶ εἶναι εἰς τοὺς ἄνωθεν τόπους κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον [illegible] καὶ τὰ [illegible] νὰ μὴ [illegible] καὶ ἀντὶ τοῦ [illegible] καὶ [illegible] τῶν ἄλλων [illegible] καὶ ἔτος [illegible] ἄσπρα [illegible] 15000. Οἱ δὲ [illegible] Πασάδες, καὶ οἱ [illegible] καὶ οἱ [illegible], καὶ οἱ [illegible] τῶν [illegible] καὶ [illegible], καὶ οἱ [illegible], καὶ οἱ [illegible], καὶ οἱ [illegible], καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί, ἐναντίον τῆς προσταγῆς καὶ τοῦ κατάστιχου καὶ τοῦ ἴσου τοῦ κατάστιχου τοῦ βασιλικοῦ, καὶ ἐναντίον τῶν [illegible], νὰ μὴ τοὺς [illegible], καὶ νὰ μὴ τοὺς [illegible] κατὰ τὸν τρόπον [illegible] τὰ [illegible]. Ὁρίζω λοιπόν, καθὼς φθάσῃ ἡ ἀπόφασίς μου ἡ [illegible], κατὰ τὴν [illegible] προσταγήν μου νὰ [illegible], τὰ κτήματα καὶ τὰ χώματα τῶν μοναχῶν τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου, τὰ ὁποῖα αὐτοὶ [illegible], καὶ εἶναι [illegible] εἰς [illegible] καὶ [illegible], καὶ κεῖνται εἰς τοὺς ἄνωθεν τόπους, νὰ τὰ [illegible] νὰ εἶναι κατὰ τὴν [illegible] καὶ τὰ [illegible] νὰ μὴ [illegible], καὶ ἀντὶ [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἄλλων [illegible] νὰ πληρώνωσι κατ' ἔτος εἰς τὸ [illegible] 15000 ἄσπρα, καὶ [illegible] τοὺς [illegible] Πασάδες, καὶ [illegible], καὶ [illegible], καὶ [illegible] τῶν [illegible], καὶ [illegible], καὶ τοὺς [illegible], καὶ [illegible], καὶ [illegible] καὶ ἄλλους ἀξιωματικούς, ἐναντίον τῆς προσταγῆς καὶ τοῦ κατάστιχου καὶ τῶν [illegible], καὶ [illegible] καὶ τοῦ [illegible] νὰ μὴ [illegible] εἰς αὐτοὺς [illegible] καὶ [illegible] διὰ τὰ κτήματα καὶ τὰ χώματά των. Οὕτω νὰ ἐξεύρετε, καὶ νὰ [illegible] εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον τὸ [illegible], τὸ ὁποῖον ἔγραψα.

Ἐν ἔτει 1140 κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεγγαρίου Ρετζέπ (ἀπὸ Χ. 1724.)

ΙΔ΄.

ΣΟΥΛΤΑΝ ΣΕΛΙΜ (Γ΄.)

(Τουρκ.)

[illegible] καὶ [illegible] τοῦ Μωρέως, [illegible] Καλαβρύτων [illegible], Βοστίτζας, [illegible] καὶ παλαιῶν Πατρῶν, [illegible]

Ἅμα φθάσῃ τὸ παρόν μου βασιλικὸν [illegible] ὅτι οἱ καλόγηροι τοῦ Μοναστηρίου Μέγα Σπήλαιον [illegible] καὶ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Καλαβρύτων κείμενον, [illegible] εἰς τὸ κατάστιχον [illegible] ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς βασιλικῆς [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λοχαγὸν (Μπουλούκ-μπασση), ὀνόματι Μαχμούτην, τὸ δ' ἐπώνυμον [illegible], τὸ γένος Ἀλβανόν, ἵνα φέρῃ πρὸς αὐτὸν ἀποκεφαλίσας τὰς κεφαλὰς τῶν εἰς τὸ μέγα Σπήλαιον ἐνασκουμένων ἐπισημοτέρων μοναχῶν, καὶ πρὸ πάντων τοῦ Καθηγουμένου, πρώην [illegible], πρὸς ὃν αὐτὸς ὁ Γραμματάρχης μεγάλως [illegible] ὅτε εἰς Πάτρας ἀπῆλθεν ὁ Ἡγούμενος [illegible] τὸν [illegible] καὶ τὸν Γραμματάρχην αὐτὸν [illegible] τοῦ βαρβάρου [illegible] κατὰ τοῦ Ἡγουμένου [illegible], ἣν καὶ τότε ἐπέτυχεν.

§. 6. Ἀπελθὼν λοιπὸν εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον ὁ λοχαγὸς [illegible], [illegible] τοὺς προεστῶτας· ἀλλ' οὔτε ὁ Ἡγούμενος [illegible], οὔτε οἱ λοιποὶ πατέρες, [illegible] μόνοι, καί τις τῶν γερόντων [illegible], καὶ ἄλλος δέ τις γέρων [illegible], Γεννάδιος ὁ [illegible], καὶ [illegible], ὧν ὁ μὲν [illegible] ἀπὸ χωρίου [illegible], ὁ δὲ [illegible] ἀπὸ χωρίου τῆς κάτω Ποταμιᾶς [illegible] (ταῦτα δὲ τὰ χωρία [illegible] εἰς τὴν τῶν Καλαβρύτων [illegible]), ἄνδρες ἀμφότεροι [illegible] περὶ τὰ θεῖα καὶ [illegible], καὶ [illegible] εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον. Ὁ γοῦν [illegible], ὡς [illegible] παρὰ τῶν [illegible] οὐδεὶς ἄλλος [illegible], ἵνα μὴ τοὺς ἄλλους [illegible], [illegible] αὐτοὺς [illegible], τοὺς δὲ δύο [illegible] παρὰ τῶν [illegible] καὶ [illegible] τῶν [illegible] εἰς τὸν [illegible] παρὰ τὴν [illegible], [illegible] τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς τὸν [illegible] Γραμματάρχην. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ μακάριοι [illegible] καὶ [illegible] καὶ πρὸς τὰς [illegible] τοῦ θείου [illegible], [illegible] τοὺς αὐχένας [illegible] καὶ [illegible], ὡς [illegible], τὴν [illegible]. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ μεταξὺ φθάνει τις [illegible], ὀνόματι Ἀλβανός, [illegible] παρὰ τοῦ [illegible] πρὸς τὸν λοχαγόν, ἵνα μηδεὶς [illegible] τοῦ Μοναστηρίου [illegible] ὁ Ἡγούμενος τότε [illegible] εἰς τὰς Πάτρας, καὶ [illegible] τὴν κατὰ τοῦ Μοναστηρίου [illegible] τοῦ Γραμματάρχου, [illegible] μετὰ δώρων καὶ [illegible], καὶ [illegible] διὰ τοῦ [illegible]. Ὡς δὲ ἦλθεν ὁ [illegible] καὶ εἶδεν ἕτοιμα τὰ [illegible], [illegible] ὁ λοχαγὸς [illegible] τὴν [illegible], [illegible] τῶν [illegible], [illegible], [illegible], ἢ [illegible], ἢ [illegible]. [illegible] τῶν [illegible], [illegible] ὁ [illegible], καὶ [illegible]. Ὁ δὲ [illegible] τὴν [illegible] ὀργῆς [illegible] ἀπὸ τὸν [illegible] τοῦ [illegible] ἀλλ', ὢ τῆς [illegible] προστασίας σου [illegible]! ἡ [illegible] εἰς [illegible], ἡ δὲ [illegible] ὁ [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible] κατὰ τοῦ [illegible] μετὰ τοῦ [illegible], [illegible] τὸ [illegible] τὴν [illegible]. Ἐν ᾧ δὲ καὶ [illegible] μετ' ὀργῆς [illegible] ἐπὶ τὸν [illegible] ἐκεῖνον, [illegible] καὶ [illegible] τοῦ ξίφους [illegible], καὶ [illegible] εἰς τὴν [illegible] τοῦ [illegible]. Τότε [illegible] ἀπὸ θυμοῦ καὶ [illegible] ὁ [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ (α). Καὶ τοιαῦτα μὲν ὑπάρχουσι τὰ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Σπηλαίου καὶ τῆς κατ' αὐτὸ περιοχῆς.

§ ε. Αὐτῆς δέ, τέλος, τῆς περιοχῆς ὁ ἐξώτατος περίβολος τεῖχος ὑπάρχει μακρὸν εὐθὺς ἀπὸ τῆς σιδηρᾶς πύλης ἀρχόμενον, καὶ περιλαβὸν μάλιστα τὰ πρὸς δυσμὰς καὶ τὰ βορειότερα τοῦ ἱεροῦ Σπηλαίου· τὰ δὲ πρὸς νότον καὶ πρὸς ἀνατολὰς αὐτῷ περιβεβλημένα ἡ [illegible], αὐτοφυῶς ὠχυρωμένη. Ἔχει δὲ τὸ τεῖχος πύλας [illegible] τρεῖς, [illegible], καὶ πρώτην τὴν ἀφ' ἧς ἀρχόμεθα (καθὼς εἴπομεν), μᾶλλον δὲ πρώτην καὶ κυρίαν, αὐτὴν δηλονότι τὴν σιδηρᾶν, ἥτις [illegible] πρὸς τὸ νότιον πέλας τοῦ σπηλαίου κατεσκευάσθη πρὸς τοῦτον [illegible] (Ἰδ. κεφ. [illegible] § [illegible]). Δι' αὐτῆς εἰσέρχονται εἰς τὴν Μονὴν καὶ οἱ [illegible] προσκυνηταί. Ὑπεράνω τῆς μεγάλης ταύτης πύλης εἰς κοίλωμα τετράπλευρον ἐγγέγραπται καλλίστη εἰκὼν ἡ ἑξῆς. Ἐν τῷ μέσῳ κάθηται ἐπὶ θρόνου ἡ παντάνασσα Θεοτόκος, φέρουσα τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱὸν καὶ Θεὸν ἐν ἀγκάλαις τῇ δεξιᾷ· πέριξ δὲ περιίστανται δώδεκα προφῆται [illegible] καλλιτεχνῶς [illegible], οἱ ἑξῆς· δεξιόθεν μὲν ἄνω πάντων ὁ Δαβίδ, εἶτα Μιχαίας, Ἱερεμίας, Γεδεὼν (διὰ τὸν πόκον), Ἠσαΐας, καὶ (κάτω πρὸς τὴν εἴσοδον τῆς πύλης) Μωϋσῆς ὁ θεόπτης· ἐξ ἀριστερῶν δὲ Σολομῶν, Ἀγγαῖος, Δανιήλ, Ἰεζεκιήλ, Ἀββακούμ, καὶ ἔσχατος Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεύς, ἀντικρὺ τοῦ Μωϋσέως. Ἕκαστος τῶν προφητῶν φέρει βιβλίον εἰλητάριον, καὶ ἐν αὐτῷ τὴν εἰς τὴν Θεοτόκον προφητείαν αὐτοῦ· κατακόρυφα δὲ πάντων τῶν προφητῶν καὶ τῆς εἰκόνος κάθηται ἐπὶ θρόνου ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἔξω δὲ πάλιν τῶν κοιλωμάτων [illegible] οἱ προφῆται, καὶ παρ' αὐτοὺς τὰς ἑκατέρωθεν ἄκρας τοῦ τετραπλεύρου, παρίστανται δεξιόθεν μὲν ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος, καὶ ἀνωτέρω, ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ· ἀριστερόθεν δὲ Παῦλος ὁ Ἀπόστολος, καὶ ἀνωτέρω, ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ. Πρὸς δὲ τὰς ἄνω γωνίας τοῦ τετραπλεύρου [illegible] ἡ Εὔα, καὶ τὸ ξύλον τῆς γνώσεως καὶ ἄγγελος ἐν φλογίνῃ ῥομφαίᾳ διώκων ἔξω τῆς πύλης τοῦ παραδείσου τοὺς προπάτορας τοὺς παραβάντας! Τοιαύτη τις συντόμως ἡ εἰκών· ἔχει δὲ καὶ ἐπιγραφὴν ἐπὶ τῆς βάσεως τὴν ἑξῆς· «Δαπάνη τοῦ πανοσιωτάτου προηγουμένου κυρίου Γερμανοῦ τοῦ [illegible], εἰς μνήμην αὐτοῦ καὶ τῆς ψυχῆς σωτηρίαν.— Ἐπὶ τῆς ἡγουμενείας τοῦ κυρίου Ἱεροθέου» ([illegible]). Ἔξω δὲ τοῦ τετραπλεύρου ἀριστερόθεν τῆς εἰκόνος κεῖται μάρμαρον τετράγωνον φέρον καὶ ἄλλην παλαιὰν ἐπιγραφήν, ἣν σημειοῦμεν ἐν τῷ ἑξῆς κεφαλαίῳ § γ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆς πύλης τῆς σιδηρᾶς. Τὰς δὲ λοιπὰς δύο πύλας ἔχει τὸ τεῖχος ἀμφοτέρας πρὸς δυσμὰς ἐστραμμένας, [illegible] καὶ ταύτας [illegible] κατὰ τὴν [illegible]· ἄγουσι δὲ καὶ αὗται διὰ τοῦ σπηλαίου εἰς τὰ ἔσω τοῦ Σπηλαίου· καὶ ἡ μὲν κατὰ τὸ μέσον τῆς περιοχῆς [illegible] μάλιστα τὰ πρὸς τὴν χρείαν [illegible] ἡ δέ, [illegible] παρὰ τὸν [illegible] Πύργον ὡς ἄλλος [illegible]. Ἐξάγουσι δὲ καὶ αἱ δύο αὗται [illegible], δι' ὧν [illegible] οἱ [illegible].

§ ϛ. Καὶ τὸ μὲν Μέγα καὶ [illegible] Σπήλαιον μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὰ κατ' αὐτήν, τοιαῦτα.—Ἤδη δὲ λέγομεν καὶ τὰ περὶ τῶν [illegible] αὐτῆς [illegible].

(α). Ἰδ. Μέρ. Β. κεφ. Β, ἐδαφ. [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

§. 5. [illegible] Νάρθηκα, [illegible] τοῦ Ναοῦ. Καὶ [illegible] Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

§. 6. [illegible]

(α) [illegible]
(β) [illegible]
(γ) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κελλίον καὶ κυρίχωρον ἀδιαίρετον, καὶ μικρότερον ἄλλο, καὶ ναὸς τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ἄλλος τῆς ἁγίας Εἰρήνης, καὶ τρίτος τῆς ἁγίας Βαρβάρας, καὶ τέταρτος ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Γρηγορίου τοῦ μεγαλομάρτυρος, καὶ Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου. Αὐτοῦ καὶ οἱ πλεῖστοι τῆς Μονῆς ἀμπελῶνες, ἡ σταφιδῶνες, καὶ ἐλαιῶνες, καὶ κῆποι παντοῖοι, καὶ ἄλλαι φυτεῖαι μέχρι πρὸς τὴν παραλίαν κατατείνουσαι. Β'.) μετόχιον μετὰ τῆς κατ' αὐτὸ περιοχῆς τῆς ἐπιλεγομένης τοῦ ἁγίου Νικολάου (ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῇ Ἐκκλησίας) κεῖται δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα μαῦρα βουνά, χώραν τῆς Ἤλιδος· πρὸς ταῦτα δὲ γειτονεῖ. Γ'.) μετόχιον τὸ Βουπράσιον (τοῦτο καὶ Ἀλῆ Τσελεπῆ καλεῖται βαρβαρικώτερον ὡς ἐκ τοῦ πρώτου κτήτορος [illegible], παρ' οὗ [illegible] ἠγόρασεν ἡ Μονὴ τὸ ὑποστατικόν· ἐν δὲ τῷ Βουπρασίῳ καὶ ναὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Δ'.) ἡ λεγομένη Σάλμενα, μετόχιον καὶ αὐτή, καὶ χώρα κειμένη κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν πλησίον τῶν Καλαβρύτων, ἀπέχουσα μιᾶς ὥρας διάστημα, καὶ Ναὸς ἅγιος ἐν αὐτῇ τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τὸ δὲ πρότερον (πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως) ἐπανηγύριζεν ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων καὶ ἰσαποστόλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Ἔχει δὲ καὶ ἄλλα κτήματα μικρότερα τὸ Μοναστήριον, οἷον, τὰ πλησίον τῶν Τριπόλεων τέσσαρα μικρὰ μετόχια, τὸ λεγόμενον Σκουρία (καὶ Ναὸς ἐν αὐτοῖς τῆς ἁγίας Μαρίνης), καὶ τὰ Νεάμπτα (καὶ Ναὸς τοῦ ἁγίου Δημητρίου) καὶ τὴν Βοΐνακαν (καὶ Ναὸς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου), καὶ τὸ Καλαμάκιον (καὶ Ναὸς τοῦ Παντοκράτορος). Ἀπωτέρω δὲ πάλιν οὐ μακρὰν τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου κεῖται τὸ λεγόμενον Μέγα ἀμπέλιον, καὶ Ναὸς ἐν αὐτῷ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Παρεξῆς δὲ, αἱ Φωτεῖναι, καὶ Ναὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ παρὰ τὰς Φωτείνας ἐλαιῶν, καὶ ἀγρὸς, καὶ οἰκία, καὶ Ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου. Τὰς ταῦτα προστεθείσθωσαν, περιλάμπει καὶ κρατεῖ ὅλων τῶν τοῦ Μοναστηρίου κτημάτων καὶ θησαυρῶν [illegible], τὰ ὀλίγα καὶ μικρὰ ἀλλ' ἀνεκτίμητα χρήματα τῆς ἁγίας εἰκόνος [illegible], καὶ μάλα κατὰ τὴν Γαλατίαν (τὴν Λαγκαδιάν), καὶ διαφυλάττονται τὴν ἐπωνυμίαν τῆς ἁγίας μέχρι καὶ τῆς σήμερον ἡμέρας. Ταῦτα μόνα τὰ ὑποστατικὰ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου κατὰ τὴν Πελοπόννησον· τὰ μὲν ἐξ ὑπαρχῆς κτηθέντα καὶ φυτευθέντα, τὰ δὲ καὶ ἀπὸ πολλῶν καταδρομῶν ἀνακαινισθέντα καὶ μέχρι τἄρτι σωζόμενα διὰ τοῦ μεγίστου καὶ τιμιωτάτου τῶν ἀνθρωπίνων ὑπαρχμάτων, λέγω δὲ τῶν ὁσίων καὶ συνεχῶν ἱδρώτων καὶ πόνων τῶν φιλοπόνων μοναχῶν.

ὑπὸ κύματος (τῆς θαλάσσης [illegible]), ἡ δὲ Βοῦρα ὑπὸ χάσματος (γῆς) ἀφανίσθη » (Στράβ. η, 54. Ἀριστοτ. περὶ Κόσμου κεφ. δ. [illegible]) [illegible] εἶναι ἀμφοτέρας ὑπὸ θαλάσσης καταποντισθείσας· οὕτω καὶ [illegible]: ἀλλ' ὁ Ἀρκὰς [illegible] τῆς πόλεως τῆς Ἀχαΐας, « ἦν (λέγει) ἐν καὶ τῶν παραλίων [illegible], [illegible] καὶ Ἑλίκης, τῆς πρὸ τῶν Λευκτρικῶν ὑπὸ θαλάσσης καταποθείσης » ὁ [illegible] (τῷ [illegible]) [illegible] καὶ ὅτι μετὰ τὰ Λευκτρικὰ [illegible] ἡ Βοῦρα. [illegible] δὲ καὶ ἡμεῖς αὐθαίρετοι [illegible] Παυσανίας [illegible]. Ἀλλὰ τὴν [illegible] διαλλάττει πάλιν αὐτὸς ὁ Παυσανίας « Ὕστα δὲ (λέγει) Ἑλίκην [illegible] τότε καὶ τὴν Βοῦραν [illegible]—[illegible]—[illegible], καὶ αὐτὴ τῆς Βούρας [illegible] » (Παυσ. Ζ, κεφ. κε') [illegible] Ἑλίκης καὶ ἡ Βοῦρα [illegible] τῶν Λευκτρικῶν ἀλλ' αὐτὴ [illegible], καὶ [illegible] κατὰ τὸν Παυσανίαν καὶ [illegible] καὶ τὴν [illegible] καὶ [illegible] τοῦς πλοῖοις καὶ τὸ ὄνομα.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἁγίων τῆς Θεομήτορος μορφῶν. Ἐζωγράφησε δὲ οὐ μίαν καὶ μόνην ἀλλὰ πλείονας [illegible] εἰκόνας. Καὶ τοῦτο φαίνεται [illegible] ὁ θεῖος Δαμασκηνός, ὅτι ὁ θεῖος Λουκᾶς τὴν τῆς Παναγίας [illegible] ἐν πίναξι [illegible] ἐζωγράφησεν. Ὁμοίως καὶ ὁ ἱστορικὸς Νικηφόρος πληθυντικῶς [illegible] τὰς ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ τοῦ Ἀποστόλου εἰκόνας χειρῶν ἱστορηθείσας. Ἀλλὰ πόσας ἄρα [illegible] εἰκόνας ἐζωγράφησεν ἐν πίναξιν ὁ Εὐαγγελιστής; Ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίσσης Εὐδοκίας τρεῖς εὑρίσκω ἀνωτέρω μνημονευομένας ὡς ζωγραφίας τοῦ Λουκᾶ, ὧν τὴν μίαν ἀπέστειλεν ἡ Αὐτοκρατόρισσα πρὸς τὴν [illegible] Πουλχερίαν ἐξ Ἱερουσαλήμ. Ἄλλος δὲ λέγει [illegible] ὅτι ὁ [illegible] Λουκᾶς ἐζωγράφησεν εἰκόνας τῆς Θεοτόκου τὰς πάσας ἑπτά (αἱ δὲ [illegible]), καὶ μόνον [illegible]. Τρεῖς τοῦ Ἀποστόλου [illegible] εἰκόνας [illegible] κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Εὐδοκίας μόνον ἐν Ἱεροσολύμοις· ἀλλ' ἦσαν, καθὼς φαίνεται, καὶ ἄλλαι ἀλλαχοῦ. Ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἔδεσσαν τῆς Συρίας [illegible] ὑπομνήματα [illegible] τὴν ἱστορίαν τῆς ἀχειροποιήτου τοῦ Σωτῆρος εἰκόνος (τοῦ ἁγίου Μανδηλίου), ἐν οἷς [illegible] ὅτι μετὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου [illegible] εἰς τὴν Ἔδεσσαν καὶ τῆς Θεομήτορος εἰκὼν [illegible] (λέγουσι τὰ ὑπομνήματα)· « Ὁ Περσῶν βασιλεὺς [illegible] ζωγράφον [illegible] (εἰς Ἔδεσσαν) [illegible] Χριστοῦ τὸ εἶδος καὶ τῆς αὐτοῦ [illegible] [illegible] [illegible] » (α). Ταύτας τὰς ἁγίας εἰκόνας [illegible] καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος (τῷ 370) [illegible] εἰς τὴν Ἔδεσσαν, ὡς ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης [illegible] λέγων « Ἐφραὶμ ὁ θεῖος τὴν [illegible] [illegible] τὰ ἐκεῖσε [illegible] ἅγια » (β). Ἄγια δὲ λέγων ὁ ἱερὸς Νύσσης [illegible] τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου, τὴν [illegible] καὶ αὐτὸς ὁ θεῖος Ἐφραὶμ ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ [illegible] μνημονεύει· ταύτην δ' [illegible] περὶ τὰ μέσα τοῦ [illegible] αἰῶνος (τῷ [illegible]) ἐπὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐξ Ἐδέσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετακόμισαν (γ)· μετὰ ταύτης δὲ τῆς ἀχειροποιήτου μορφῆς τοῦ Σωτῆρος ὑπῆρχεν ἐν Ἐδέσσῃ τὸ πάλαι (καθὼς εἴδομεν ἀνωτέρω ἐκ τῶν ὑπομνημάτων) καὶ εἰκὼν τῆς Θεομήτορος, ἥτις ἦν [illegible] μία τις ἐκ τῶν [illegible] τοῦ θείου Λουκᾶ, ἢ [illegible] τῶν ἀρχαιοτάτων [illegible], ὅσα [illegible] ἴσως τὸν πρῶτον ἢ τὸν β. αἰῶνα [illegible] ἄνδρες [illegible], [illegible] δηλονότι πρὸς [illegible] τὰς πρωτοτύπους εἰκόνας, τὰς [illegible] τοῦ θείου Λουκᾶ ζωγραφηθείσας, « τοῦ πρώτου τὸν τῆς Θεοτόκου τύπον ἱστορήσαντος, καὶ πρώτου [illegible] τοῦ ἔργου » (ὡς εἶπεν ἀνωτέρω ὁ ἱστορικὸς Νικηφόρος).

§. 4. Τούτων δὲ τῶν [illegible] Ἀποστολικῶν εἰκόνων τῆς Θεομήτορος πέντε μνημονεύονται ῥητῶς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ [illegible]. Εἴδομεν ἀνωτέρω τὸν ἱερὸν Θεοφάνην τὸν Κεραμέα λέγοντα, ὅτι μία κατ' αὐτὸν [illegible] καὶ [illegible] ἐν τῇ μεγαλοπόλει· καὶ ὁ Θεοφάνης μεγαλόπολιν [illegible] τὴν [illegible] Κωνσταντινούπολιν (καθὼς φαίνεται [illegible]) (δ). Ἡ ἐκεῖσε [illegible] κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους [illegible] τῆς Θεομήτορος εἰκὼν ὑπῆρχεν

(α) [illegible] Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβ. [illegible] σελ. [illegible]

(β) Γρηγόρ. Νύσσ. [illegible] εἰς [illegible] Ἐφραὶμ. τόμ. [illegible] σελ. [illegible]

(γ) [illegible] Ἐκκλ. Ἱστορ. τόμ. [illegible] σελ. [illegible]

(δ) [illegible] ὑπῆρχε καὶ ἐν [illegible] κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν ([illegible]). [illegible] δὲ τοῦ [illegible] ἡ [illegible] [illegible] ἂν τις [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΤΙΤΟΡΙΚΟΝ

Η

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΜΟΝΗΣ

ΤΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΑΑΙΟΥ.

Ἐκδοθὲν ἐπιδιορθωθὲν ψήφῳ καὶ σπουδῇ τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου.

[illegible]

ΑΘΗΝΗΣΙΝ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΡΑΛΛΗ.

[illegible]

552

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φωνῆς, ὥσπερει ὡς ἐννεοί τι παθόντες· ἄλλοι δὲ καὶ μετ' ὀλίγον καλέσαντες πρὸς ἑαυτοὺς τοὺς περὶ τὸν Γρηγόριον ἔλαβον καὶ χαιρετήσαντες ὡς ἠρέμα ἄκουσα, ὁμιλίας τε ἠξίωσαν φιλανθρώπου (ἐλάλει δέ τις τῶν περὶ τὸν Γρηγόριον τουρκιστί), καὶ παρηγορήσαντες ἀπέλυσαν εὐμενέστατα λέγοντες· « Μὴ φοβεῖσθε, ὅσοι, καθὼς βλέπομεν, ὁ Θεὸς ὑμᾶς ἀγαπᾷ καὶ διαφυλάττει »· καὶ πλέον οὐδὲν εἰπόντες ἀφῆκαν αὐτοὺς ἀπιέναι. Διασωθέντες δὲ οἱ περὶ τὸν Γρηγόριον ὡς ἐκ στομάτων λεόντων ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ καὶ τῇ Θεοτόκῳ καὶ μικρὸν προβάντες συνήντησαν καὶ τοὺς Ταξιαρχίτας, οἵτινες ἀκούσαντες ταῦτα ἐρχόμενοι ἐδόξασαν ἀδελφοί.

§. γ'. Καὶ πάλιν ἐξακολουθήσας ὁ Γρηγόριος ἔφθασεν εἰς τὸν Ἰσθμόν, καὶ διαβὰς διὰ τῶν προφυλακῶν συναλλαγμένως ὑπὸ πάντων, παρῆλθε, τέλος, ἐνώπιον τοῦ Στρατάρχου τῶν Ὀθωμανῶν. Ὁ δὲ βλοσυρῶς πρὸς αὐτὸν ἀποβλέψας « Ποῖος εἶ σὺ (λέγει), καὶ τί ζητεῖς, καλόγηρε; » Καὶ ὁ Γρηγόριος ἀποκρίνεται· « Ὦ μεγάλε Ἀρχιστράτηγε ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς παραδίδωσι τὴν Πελοπόννησον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς κραταιᾶς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλείας, προσκυνοῦμέ σε κατὰ τὸ μέγα Σπήλαιον πτωχοὶ Μοναχοὶ πρέσβεις ὑπὲρ τοῦ Μοναστηρίου, φέροντές σοι κομίζοντα τὸν φόρον πρὸς ἔνδειξιν ὑποταγῆς ἐντελοῦς ὑποταγῆς »· (καὶ προσήνεγκε τὰ δῶρα) « Δέξαι, Στρατάρχα, τὴν προσφοράν, καὶ μηδενὶ συγχωρήσῃς ἐνοχλῆσαι τὸ Μοναστήριον ἐν ᾧ λατρεύεται ὁ τῶν ὅλων Θεός. Φρόντισον δὲ καὶ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου, ἵνα ταύτην ἔχῃ ὁ βασιλεὺς ὡς κτῆμα ἀδιάφθορον ἀκμάζοντα καὶ εὐθηνοῦντα πρὸς φόρου ἀποφορὰν ». Ταῦτα ἀκούσας ὁ βάρβαρος στρατάρχης, ἠρέμησέ τε καὶ ἐκήρυξε καὶ θάρρειν ἐκέλευσεν, ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ πρὸς τὸν Γρηγόριον ἀπιδὼν εὐμενῶς ἀπεδέξατο καὶ τοὺς Ταξιαρχίτας. Ὑπῆρχε δὲ τότε παρὰ τῷ Ἀρχιστρατήγῳ μέγας Διερμηνευτὴς Ἰωάννης Μαυροκορδάτος (ὅστις ἔπειτα καὶ ἡγεμόνευσεν εἰς τὴν Βλαχίαν). Καὶ οὗτος λοιπὸν ὑπεδέχθη τοὺς πατέρας φιλοφρόνως, καὶ τινα ἱερομόναχον ἐκ τῆς συνοδίας τοῦ Γρηγορίου Μεγασπηλαιώτην ἐκράτησε παρ' ἑαυτῷ ὡς ὑπηρέτην, διότι καλόγηρον (ὅστις καὶ σχολεῖον ἔπειτα κοινωφελέστατον συνέστησεν εἰς τὴν Πελοπόννησον). Συνεργίᾳ δὲ τῆς Θεοτόκου καὶ μεσιτείᾳ τοῦ διερμηνέως ἐκκλίνων ὁ Ἀρχιστράτηγος καὶ τὰ ἀπὸ τῆς πρώτης αἰχμαλωσίας (α) ἐκδίδωσι εἴς τε τὸ Μεγασπήλαιον καὶ εἰς τοὺς Ταξιάρχας Ὀθωμανικὰ διατάγματα (φερμάνια), καὶ ἀπέλυσεν εἰρηνικῶς τὸν Γρηγόριον μετὰ τοῦ Ἀγαπίου, δοὺς αὐτοῖς καὶ στρατιώτας, ὅπως αὐτοὺς φρουρῶσι καθ' ὁδόν, καὶ παραμένωσιν εἰς τὰ Μοναστήρια φύλακες, ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ πληστεύσῃ, ὅταν ὁ τουρκικὸς στρατὸς εἰσβάλῃ νικηφόρος εἰς τὴν Πελοπόννησον.

§. δ'. Ἀκουσθείσης δὲ τῆς τῶν Μεγασπηλαιωτῶν ὑποδοχῆς παρὰ τῷ Ἀρχιστρατήγῳ, ἀπῆλθον εἰς τοῦτον προσκυνήσοντες καὶ τινες Ἠλεῖοι, δόξης ἐπανερχόμενοι, καὶ ἄλλοι τινὲς ἀπὸ τῆς Σπάρτης καὶ ὁ Σατράπης ἀπέβη ἡμερώτερος. Διότι εἶχε σκοπὸν, ἵνα, λαβὼν τὴν Κόρινθον, εὐθὺς ἀποστείλῃ μέγα μέρος τοῦ στρατοῦ πρὸς αἰχμαλωσίαν καὶ σφαγὴν καὶ παντελῆ ἐξολόθρευσιν τῆς Πελοποννήσου· ἀλλ' ὕστερον ἰδὼν τὸν ἐθελοντὴν (ὡς ἐφαίνετο) προσφερόντων τὴν ὑποταγήν, καὶ διαπιστώσας τὸ διαβόητον Μέγα Σπήλαιον, ὡς κλεῖδα τῆς Πελοποννήσου προσκλινόμενον, εἰσέβαλε πρὸς πολλοὺς ἠπιώτερος. Οὕτω συνεργίᾳ τῆς Θεοτόκου ἐσώθησαν μὲν ἀπὸ τοῦ κινδύνου

(α) Πρώτη τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων ἅλωσις ἐγένετο κατὰ τὸ 1460—1460, καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 1687, ὅτε πάλιν ἐκυρίευσαν αὐτὴν οἱ Ἑνετοὶ καὶ ταύτην ἡ Ἑνετικὴ διήρκεσεν ἕως τοῦ 1715, ὅτε πάλιν ἐπανῆλθον οἱ Τοῦρκοι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δῆλον εἰς τινας τῶν [illegible] αὐτοῦ καὶ [illegible] τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Καὶ πρὸς τὴν ἱερουργίαν λοιπὸν τοῦ μυστηρίου εἶχεν αὐτοσχέδιόν τινα πέτραν τοῦ Σπηλαίου ὡς θείαν τράπεζαν, ὁ ἱερουργὸς Εὐαγγελιστής· ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ [illegible] τοὺς θείους πατέρας ἐν ὁράματι, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐρήμους, [illegible]· ὅθεν καὶ μέχρι σήμερον ὀνομάζεται ἡ ἱερουργικὴ τράπεζα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Τοῦτο λοιπὸν τότε τὸ μικρὸν θυσιαστήριον οἱ θεόληπτοι πατέρες ἀνευρόντες ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ [illegible] τινα αὐτὸ ναὸν μικρὸν καὶ αὐτοσχέδιον (ὅπου καὶ οἱ [illegible] τὰς ἱερὰς συνάξεις μέχρι τινὸς ἐποιοῦντο). Ἐν ᾧ [illegible] τὴν ἱερουργικὴν τοῦ Ἀποστόλου τράπεζαν εὕρηται καὶ τὸ σωζόμενον Τέμπλον (καθὼς διεγράψαμεν ἐν τῇ Χωρογραφίᾳ τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου)· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὕστερον. Τότε δ' εὐθὺς οἱ τρισμάκαρες πατέρες ἐπὶ [illegible] τῆς αὐτοσχεδίου τραπέζης ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀναλαβόντες [illegible] εἰκόνα· αὐτοὶ δὲ [illegible] αὐτὴν καὶ τὸ [illegible] τῆς [illegible] πηγῆς, μεταξὺ τῆς [illegible] καὶ αὐτοῦ [illegible] ἐν τῷ [illegible] ὑπὸ τῶν πατέρων καθιδρυθέντι μικρῷ [illegible] μέχρι καιροῦ· ἀφ' οὗ δὲ μετέπειτα κατεσκευάσθη ὁ [illegible] ναὸς [illegible] ὅπου καὶ νῦν [illegible], κατὰ τὸ κλίτος τὸ δεξιὸν, ὡς προείπομεν (Χωρογρ. κεφ. 2. § ι.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ Σπηλαίῳ πρώτης καθιδρύσεως τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῆς μακαρίας τῶν ὁσίων τελευτῆς.

§ α. Εὑρεθείσης δὲ ἤδη τῆς εἰκόνος, καὶ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου εἰς ναὸν Κυρίου, διὰ τοῦ Κυρίου μεταβληθέντος, εὐθὺς ἡ πολύγλωσσος φήμη καὶ μεγαλόφθογγος (ὅταν μάλιστα τύχῃ μηνύτρια θείων οἰκονομιῶν καὶ παραδόξων θαυμάτων ἀγγελίας) ἅμα πετάσασα πτερὸν, διέτρεχε, διαλαλοῦσα τὰ κατὰ τὸ μέγα Σπήλαιον οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐγγὺς κατοικημένους περιοίκους, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον· ὅθεν οἱ φιλόχριστοι, καὶ οἱ μακρὰν καὶ οἱ ἐγγὺς κατοικοῦντες, πᾶσα τάξις καὶ ἡλικία, καὶ νοσοῦντες καὶ ὑγιαίνοντες συνέτρεχον μετὰ πολλῆς σπουδῆς· οἱ μὲν ὑγιαίνοντες, ὡς ἐν τῇ ἄλλῃ [illegible] Σιὼν καὶ νέᾳ τινὶ Βηθλεέμ, [illegible] ἐκεῖνοι τοῦ θεοδόχου Σπηλαίου, ἵνα καὶ τὸν ἱερὸν τόπον ἱστορήσωσι, καὶ τοὺς ὁσίους τιμήσωσι τῆς παρ' αὐτῶν ἀξιούμενοι διδασκαλίας καὶ εὐλογίας, καὶ αὐτὴν δὲ [illegible] καὶ μάλιστα τὴν πάνσεπτον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου προσκυνήσωσι, εὐλαβῶς γεραίροντες· οἱ δὲ πάλιν ἀσθενεῖς, καὶ ποικίλαις συνεχόμενοι νόσοις ἐπείγοντο ὡς ἐν εἰς ἄλλην [illegible] ἀλεξητήριον κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὅπως ἀπολάβωσι παραδόξως τὴν κατ' ἄμφω θεραπείαν· καὶ οὕτω δὲ [illegible] ὑπέστρεφον μετὰ χαρᾶς μεγάλης δοξάζοντες τὸν Θεὸν, καὶ τὴν μητροπάρθενον Θεοτόκον. Πῶς δέ τινες [illegible] καὶ πολλὰς πατρίους αὐτῶν παραδόσεις καὶ διηγήσεις, ὅσας ἔγνωσαν περὶ τῶν εἰς τὴν Ἀχαΐαν τὸ πρῶτον εὐαγγελισαμένων Ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Ἀνδρέου, καὶ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ θείου Λουκᾶ ἰδίως, ὅτι ζωγράφος ὑπῆρχεν ὁ Εὐαγγελιστὴς, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον συνέγραψε κατὰ τὴν Ἀχαΐαν, καὶ [illegible] τῆς Ἀποστολικῆς ζωῆς ὑπομνήματα)· διότι μόλις ἤδη ἦσαν παρελθόντες τρεῖς αἰῶνες ἀφ' ὅτου [illegible] εἶχον οὗτοι οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὰ κλίματα τῆς Ἀχαΐας. Οἱ δὲ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γεγένηται ἤδη καὶ παρὰ τὸ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Χαλκηδόνος ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιγόνου ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. Οἱ γὰρ χρήσιμοι [illegible] [illegible] [illegible] τῶν [illegible], τῶν [illegible] ἐν τῇ [illegible] τῶν [illegible] κατὰ τὸ [illegible], [illegible], Τοπαλῆ, Παλαιοῦ, Κωνσταντίλλου καὶ [illegible], παραστάντες ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης, ἀνήγγειλαν καὶ ἐξετραγῴδησαν τὰ κατὰ τὸ μοναστήριον τοῦτο δυστυχήματα· πρὸ χρόνων γὰρ τινῶν [illegible] [illegible] αὐτὸ, καὶ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] τούτων μὴ [illegible] δὲ [illegible] τοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐρημώσεως [illegible], [illegible] ἰδίᾳ αὐτῶν γνώμῃ καὶ θελήσει, [illegible] θερμῶς [illegible] κατὰ [illegible] τὸ μοναστήριον τῷ κατὰ τὴν Πελοπόννησον κειμένῳ ἱερῷ καὶ σεβασμίῳ ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, Μεγαςπήλαιον ἐπικαλουμένῳ, εἰς ἀνάκτησιν αὐτοῦ καὶ ὅπως τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ [illegible] σιγιλλιώδους γράμματος εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν, [illegible] τῇ τοῦ χρόνου [illegible] λήθης [illegible], καὶ ἐξίτηλος γένηται ἡ τούτων ἀφήγησις. Διὸ τὴν [illegible] αὐτῶν [illegible] [illegible] ἀποδεξάμενοι, [illegible] καὶ πρὸς ὠφέλειαν καὶ βελτίωσιν τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου ἀφορῶσαν, κοινῇ καὶ συνοδικῇ διαγνώσει γράφοντες ἀποφαινόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ῥηθὲν σεβάσμιον μοναστήριον τὸ ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιγόνου τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, [illegible] ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ὑπάρχον τοῦ [illegible] τῶν [illegible], ὡς διὰ κοινῆς αὐτῶν γνώμης καὶ θελήσεως καὶ προαιρέσεως ἀφιερωθὲν καὶ [illegible] τῷ κατὰ τὴν Πελοπόννησον κειμένῳ ἱερῷ Μοναστηρίῳ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, μετὰ πάντων τῶν [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἤδη ὄντων, [illegible] τε καὶ [illegible], καὶ τῶν εἰσέπειτα προσκτηθησομένων, ὑπάρχῃ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ [illegible] τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, καὶ λέγηται καὶ γνωρίζηται μετόχιον ἐκείνου, [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς ἐντεῦθεν [illegible] [illegible] τὴν [illegible] [illegible] τοῦ μεγάλου Σπηλαίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πατέρων, ὀφείλοντος καὶ [illegible] [illegible] τε [illegible] [illegible] χειρὸς καὶ [illegible] [illegible] φροντίζειν τὰ πρὸς καλλωπισμὸν καὶ [illegible] καὶ ἐπὶ τὰ πρόσω αὔξησιν καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ, μηδενὸς μηδὲν ὀφείλοντος διδόναι, πλὴν τῷ κατὰ τόπον ἀρχιερεῖ καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος [illegible] καὶ ἐξάρχῳ πάσης Βιθυνίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος κυρίῳ [illegible], μνημονευομένου ἐν αὐτῷ τοῦ ἀρχιερατικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ὡς κατὰ τύπον προστεταγμένα. Ὀφείλουσι δὲ οἱ ῥηθέντες [illegible] τῶν [illegible] διδόναι κατ' ἔτος ὑπὲρ [illegible] [illegible] [illegible] μέρος [illegible] ἐκ τῶν [illegible] ἑαυτῶν [illegible] [illegible] τὰ [illegible] εἰς [illegible] [illegible]. Καὶ δὴ [illegible] ἤδη ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ [illegible] τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, τοῦ [illegible] ἐν ἱερομονάχοις κυρίου [illegible], παρέδωκαν οἱ ῥηθέντες [illegible] πρὸς αὐτὸν [illegible] τὸ μοναστήριον· ὅστις καὶ ὑπέσχετο φροντίζειν τὰ πρὸς [illegible] αὔξησίν τε καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ, καὶ τὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

§ ζ΄. [illegible]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ τοῦ ἀρχαιοτάτου Ναοῦ.

§ α΄. [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἁγνή, βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ εἰρήνευε, τούτους ἀεὶ πράϋνον λαμπρῶς καὶ ταραχὰς ἐθνῶν καὶ τῶν αἱρέσεων σβέσον τὰ φρυάγματα τὰ δεινὰ τῇ χώρᾳ καὶ τῇ πόλει, τοῦ κράτους ὦ παρθένε, νέμουσα δόξαν καὶ ἀσφάλειαν. Δόξα.

Τριάδα ἐν Μονάδι θεολογῶ μίαν φύσιν οὐσίαν καὶ δύναμιν, ἕνα Θεόν, ἐν τρισὶ προσώποις ὁμολογῶ, Πατέρα, Λόγον, Πνεῦμά τε, τρεῖς τὰς ὑποστάσεις, μίαν ἀρχήν, ἀχώριστον εἰς μίαν, θεότητα πιστεύω, τρισυπόστατον καὶ ὁμοούσιον. Καὶ νῦν.

Παρθένε Πανάγια Μῆτερ Θεοῦ, σὺ τὸν Λόγον σαρκὶ ἀπεκύησας, ἕνα Χριστόν, ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσιν ἐπὶ γῆς, Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα, καὶ τὸ γένος σώσαντα τῶν βροτῶν· διό σε Θεοτόκε, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ταξιαρχίαι μεγαλύνουσιν.

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Λουκᾶ Χριστοῦ ἀπόστολε, μύστα τῶν ἀποῤῥήτων, καὶ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλε, μετὰ Παύλου τοῦ θείου, καὶ τῆς ἁγνῆς Θεοτόκου, ἧς τὴν θείαν εἰκόνα, ἐκ πόθου ἀνιστόρησας, ἱκέτευε θεόπτα ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν μακαριζόντων σε καὶ τελούντων, τὴν ἱεράν σου κοίμησιν, πάνσεπτε μυστολέκτα.

Ἕτερον τῶν ἁγίων.

Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ἀπὸ τῆς λάρνακος βρύει, τῶν αὐταδέλφων Πατέρων, χαρίσματα ἰαμάτων, πᾶσι τοῖς προσιοῦσιν οὓς εὐφημοῦμεν ἐκ πόθου, σὺν τῇ μητρὶ Εὐφροσύνῃ. Θεοτοκίον.

Χρυσοπλοκώτατε πύργε, καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως, ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν δεσπότην.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἱστῶμεν στίχους η΄, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῶν ἁγίων ε΄, καὶ τοῦ Ἀποστόλου γ΄.

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Τοὺς πατέρας αἰνέσωμεν, Συμεὼν καὶ Θεόδωρον, εὐπρεπέσιν ᾄσμασιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ [illegible].

Περὶ τῶν ἐκτὸς καὶ πέριξ τοῦ Σπηλαίου.

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῆς εἰς τὸν Ἄθωνα καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἄλλους τόπους ἱεροὺς περιηγήσεως τῶν πατέρων.

§. α. Ἤδη δὲ χρόνοις ἱκανοῖς ἐν τοῖς εἰρημένοις ὄρεσιν ἐνασκηθέντες εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς, μετέβησαν καὶ εἰς τὸ τοῦ Ἄθωνος ἁγιώνυμον ὄρος, ὅπου ἀκμῇ τότε διέλαμπον ἄνδρες ἐρημικοὶ καὶ ἡσυχασταί, τῆς μελλούσης τῶν ἐκεῖ μοναστηρίων εὐδοξίας πρόδρομοι. Ἤλλασσον δὲ τόπους ἐκ τόπων οἱ μακάριοι, τῷ αὐτοκινήτῳ τοῦ πνεύματι πειθόμενοι, καὶ κατευχόμενοι μὲν αὐτοὶ συναθροίζοντες ὅσα χρήσιμα εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, γινόμενοι δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους μοναδικῆς τελειότητος ἔμψυχον παράδειγμα. Ἦσαν γὰρ καὶ θεωρίᾳ γεγυμνασμένοι, εἶχον καὶ τῶν ἀρετῶν τὴν παρακολουθοῦσαν πληρότητα, πίστιν, ἀγάπην, ἐλπίδα, γνησίαν ἐν δόγμασιν εὐσέβειαν, ἁγνισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, δάκρυα ἄληκτα, προσευχὴν ἀδιάλειπτον, νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν ἀκάματον, χαμευνίαν καὶ τὴν ἄλλην κακοπάθειαν, πάθη κατασβεννύουσαν. Ἐλεημοσύνην καὶ ταπείνωσιν εἰς ἄκρον ἐλάσαντες, συμπαθῆ φιλανθρωπίαν ὅσῳ μάλιστα Θεῷ τὸν ἄνθρωπον ἐξομοιοῖ, ζῆλον ἔνθεον πρὸς ἔλεγχον καὶ ἀποστροφὴν τῶν κατὰ τῆς εὐσεβείας λαλούντων, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀδιάκοπον τῶν θείων Γραφῶν τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην, ἐν ᾗ τοῦ θείου ἔρωτος ἄσβεστος λαμπὰς ἐμπυρον ἀνάπτεται καὶ ἐκκαίεται, κατὰ τὸν εἰπόντα προφήτην « καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ ».

§. β. Οὕτω δὲ κεκοσμημένοι ὑπὸ τοῦ θείου πόθου καὶ ζήλου ἐκβλύζειν εἰς αὐτοὺς ἔνθους λογισμούς, ὅπως ἀπέλθωσιν εἰς προσκύνησιν καὶ τῶν θεοβαδίστων τόπων τῆς τε Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ. Εἰς ἐκείνην μὲν τὴν μητέρα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἵνα κατασπάσωνται τοὺς προαιωνίους ἐκείνους τόπους, ἐφ' ὧν περιπατοῦντες περιεπάτησαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἔχρισαν πόδες τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς δὲ τὸ Σίναιον, ὅπως θεωρήσωσι τὰς πανσέπτους ἐκείνας ἐρήμους, ἐν αἷς ὁ θεῖος Μωϋσῆς τὸ θεόπτην λαμπρῶς ἐπεφάνη, καὶ τὰς πλάκας ἔλαβε τῆς νομοθεσίας· πρὸς δὲ τούτοις ἀπελθόντες ἵνα καὶ αὐτόπται γένωνται καὶ αὐτήκοοι τῆς συναφείας καὶ πολιτείας ἐκείνων μάλιστα τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, οἵτινες, ὡς προείπομεν, διέτριβον ἐν ταῖς ἐρήμοις ἀσκητικῶς κατά τε τὴν Παλαιστίνην, καὶ ἐν Συρίᾳ, καὶ εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ Σινᾶ, καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ Θηβαΐδος, καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρῶν.

§. γ. Πολλοὺς δὲ καθ' ὁδὸν καὶ ἄλλους ἱεροὺς ἀσκητὰς καὶ διδασκάλους τῆς ἀρετῆς ἐπεσκέψαντο κατὰ τόπους· πολλῶν ἱερῶν εὐτυχήσαντες καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς τεθησαυρισμένων ἁγίων λειψάνων τῆς χάριτος ἀπήλαυσαν πολλὰ ἐκοπίασαν, καὶ πολλάκις ἐκινδύνευσαν, καὶ πολλαχῶς ὠφελήθησαν καὶ ὠφέλησαν, ἕως, τέλος, Θεοῦ συνεργοῦντος, ἔφθασαν εἰς τὴν ἁγίαν γῆν. Καὶ χαίροντες, καὶ πάντα ποιοῦντες εἰς δόξαν Θεοῦ, προσεκύνησαν τὴν ἁγίαν Βηθλεέμ, ἐν ᾗ ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη· ἐπεσκέψαντο τὸν Ἰορδάνην, ἐν ᾧ ἐβαπτίσθη· ἐθεάσαντο τὴν ἔρημον, ὅπου μετὰ τὸ βάπτισμα ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα νηστεύσας ἐπειράσθη· ἀνέβησαν τὸ Θαβώριον ὄρος, ὅπου παραδόξως μετεμορφώθη· κατεφίλησαν τὴν ἁγίαν Σιών, ἐν ᾗ τὸν μυστικὸν ἐτέλεσε δεῖπνον, καὶ ὅπου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατῆλθεν ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν· προσεκύνησαν καὶ τὸν Γολγοθᾶν, ἐφ' οὗ ὁ Κύριος ἐσταυρώθη·

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὰ θεσπισθέντα καὶ ἑκάστου χρόνου ἀνὰ δεκαέξ γρόσια εἰς αὐτοὺς [illegible], πρὸς παρηγορίαν καὶ ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν [illegible] ἀφιερωσάντων, καὶ μνημόσυνον τῶν ἁμαρτωλῶν· τὰ δὲ λοιπὰ ἄσπρα, ὅσα ἤθελον συναχθῶσι, νὰ ἐξοδεύωνται εἰς πληρωμὴν τῶν πρὸς ἀκρόασιν τῆς Ἐκκλησίας ψαλτῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων τῇ ἐκκλησίᾳ. Ὀφείλουσι δὲ, ὅσοι ἡγούμενοι καὶ οἱ ἐφημέριοι, νὰ μνημονεύωσι διηνεκῶς ἐν ταῖς ἱεραῖς λειτουργίαις ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ὑγείας, κατευοδώσεως καὶ ἀφθόνου σωτηρίας καὶ συστάσεως τοῦ ὑψηλοτάτου [illegible] καὶ τόπου τῆς Βλαχίας. Ἐπὶ δὴ ἀξιοῦμεν καὶ τοὺς ἄλλους [illegible] ἡμῶν αὐθέντας, ὅσοι μεθ' ἡμᾶς ἀξιωθῶσι τῆς ἐξουσίας τοῦ αὐθεντικοῦ τούτου θρόνου, ἵνα [illegible] καὶ ἐπικυρώσωσι τὸ ἔλεος τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατὰ [illegible] τῷ [illegible] μοναστηρίῳ [illegible] γὰρ καὶ τὰ τῆς ἀειμνήστου [illegible] τῶν χρυσοβούλλων καὶ [illegible] καὶ κύρια καὶ σεβάσμια. Ἐπικυροῦμεν δὲ τὸ παρὸν ἡμέτερον χρυσόβουλλον καὶ τῇ ἰδίᾳ τῆς ἡμετέρας αὐθεντείας ὑπογραφῇ, Ἰωάννης Μιχαὴλ Κωνσταντίνου Σούτζος βοεβόδας, καὶ τῇ τῶν φιλτάτων ἡμῶν τέκνων, Ἰωάννου βοεβόδα, Γρηγορίου βοεβόδα, καὶ Ἀλεξάνδρου βοεβόδα, ὡσαύτως καὶ πάντων ἀναφανδὸν τῶν τιμιωτάτων καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων, τῶν πρώτων τοῦ ἡμετέρου διβανίου, τοῦ Δημητρίου Γκίκα μεγάλου Μπάνου, τοῦ Στεφάνου Βακαρεσκάνου μεγάλου Βορνίκου τῆς ἄνω Χώρας, τοῦ Γιανάκη Μαυρογένη μεγάλου Βορνίκου τῆς κάτω Χώρας, τοῦ Μιχαλάκη Βραγκοβάνου μεγάλου Λογοθέτου τῆς ἄνω Χώρας, τοῦ Γρηγορίου Παλαιολόγου μεγάλου Λογοθέτου τῆς κάτω Χώρας, τοῦ Γρηγορίου Παλαιολόγου μεγάλου Σπαθάρη, τοῦ Γιανάκη Βακαρέσκου μεγάλου Βιστιάρη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μεγάλου Ποστελνίκου, τοῦ Γεωργίου Σούτζου μεγάλου Κλουτζιάρη, τοῦ Δημητρίου Ῥακοβίτζα μεγάλου Πιταρίου, τοῦ Ἰωάννου Πρωΐλη μεγάλου Στολνίκου, τοῦ Ἀλεξάνδρου Μάνου μεγάλου Κομίσου, τοῦ Γρηγορίου [illegible] Σλουτζιάρη, τοῦ Κωστάκη Παλατζόγλου μεγάλου Πιτάρη. Διενεργοῦντος καὶ τοῦ Μιχαλάκη Βραγκοβάνου μεγάλου Λογοθέτου ἐπιτελεστοῦ. Ἐγράφη τὸ παρὸν ἡμέτερον χρυσόβουλλον κατὰ τὸ Ϛ΄ ἔτος τῆς πρώτης ἡμῶν αὐθεντείας ἐνταῦθα ἐν τῇ πρωτευούσῃ πόλει καὶ καθέδρᾳ ἡμῶν, Βουκουρεστίῳ τῆς Βλαχίας, κατὰ τὸ 1784 ἔτος τὸ Σωτήριον Ἰουνίου 25.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΟΥΤΖΟΣ ΒΟΕΒΟΔΑΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ, ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑΣ.

(Τ. Σ.)

Πρόσταγμα. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΟΥΤΖΟΣ κτλ.

Ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῶν ἄνω ἐκδοθέντων [illegible] εὑρέθησαν πρὸ καιροῦ ἀφιερωμένα εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον Πάτρητζας, ὑφ' ὅπερ [illegible] εἰς τὴν [illegible] τοῦ Βλάχ Σαραγίου νὰ λαμβάνῃ [illegible] Ῥακοβίτζα [illegible] ἐν τῇ [illegible] τὸ μέτρον, ἐπειδὴ καὶ τὰ λοιπὰ [illegible] καὶ τὸ [illegible] εἶναι ἀφιερωμένον εἰς ἄλλο μοναστήριον. 1786 Νοεμβρίου 25.

(Τ. Σ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δέξασθαι πνεύματος τὴν χάριν, πλουτήσας Λουκᾶς ὁ θαυμαστός, ἐν τῷ σπηλαίῳ γέγραφε, Χριστοῦ τὸ μέγα κήρυγμα, ἐκφράσας λόγων κάλλεσιν ἔργων ἀσύγκριτον μέγεθος.

Συνέλθετε, ἥκετε αἱ πόλεις, τῆς Πέλοπος νήσου καὶ λοιπῆς, Ἑλλάδος καὶ σκιρτήσατε, ἑόρτια χορεύοντες, ἐν τῇ εὑρέσει σήμερον, θείας εἰκόνος ἐν πνεύματι. Θεοτοκίον.

Δαβὶδ θυγατέρα καὶ τοῦ κτίστου, μητέρα γινώσκω σε ἁγνή, ἐκ σοῦ γὰρ ᾧ ἀπέκειτο, ἡ βασιλεία, ἦλθε, Σωτὴρ τοῦ κόσμου Δέσποινα, ᾧ Εὐφροσύνη νενύμφευται.

Ἄλλος. Ὁ στερεώσας κατ᾽ ἀρχάς.

Πεποικιλμένοι ἀρεταῖς, θεοπρεπῶς οἱ Πατέρες, καὶ τὰ δόγματα ὀρθόδοξα σχόντες, ἔν τε σώματι καὶ νῷ, τὴν ἐκκλησίαν ἠῤῥάϊνον, αἱρετικῶν ἁπάσας, δόξας μακρὰν ἐξελάσαντες.

Ἀγαλλιάσθω οὐρανός, καὶ χορευέτω ἡ κτίσις, ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ὁσίων πατέρων, εὐωδίαν ἱεράν, ἐκ τῶν λειψάνων βρύουσαν, ἀεννάως ὁρῶντες, καὶ τῶν θαυμάτων τὸ πέλαγος.

Ἀπολαμπρυσμένον ἀρετῶν, ταῖς καλλοναῖς θεοφόροι, καὶ τοῖς δόγμασι τοῖς θείοις Πατέρες, συντηρεῖτε εἰς ἀεὶ τὸ ἐν τῇ νήσῳ Πέλοπος, Σπήλαιον ἔνθα πάλαι, ταῖς ἀρεταῖς ἐνδιῃτήσατε. Θεοτοκίον.

Ὁλολαμπὴς ἡ ἑορτὴ τῶν μακαρίων πατέρων, ἐξανέτειλε καὶ κόρης θείας, καταστράπτουσα πιστούς, ἐν τῷ ναῷ σου σήμερον, πάναγνε Θεοτόκε, χαρίτων θείων λαμπρότησιν.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὁμολόγους Θεότοκε.

Εἶτα σιωπὴ καὶ λέγομεν τὸ κοντάκιον τοῦ Ἀποστόλου.

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Μαθητὴς γενόμενος τοῦ θείου λόγου, σὺν τῷ Παύλῳ ἅπασαν, ἐφωταγώγησας τὴν γῆν, καὶ τὴν ἀχλὺν ἀπεδίωξας, τὸ θεῖον γράψας Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὠδὴ ϛ'. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Στόμα μου τὸ ῥυπαρὸν φωτί σου θεόνυμφε, καθαρωτέρα ὡς οὖσα, τοῦ φωτὸς καθάρισον ἵνα μέλπω, τοῦ τῶν φώτων πατρὸς καθαρῶς τὸ ἀπαύγασμα.

Οἴκτειρον ὡς συμπαθὴς ἐμὲ τὸν ἀκάθαρτον, φωτεινοτέρα ὡς οὖσα, τοῦ φωτὸς παρθένε τοῦ ὁρωμένου, καὶ φωτός μου τὴν καρδίαν ἐνθέου νῦν πλήρωσον.

Νεύσεσι φωτισμικαῖς παρθένε ὁδήγησον, τὸν σκοτισθέντα ἀθλίως, πρὸς τὸ φῶς τὸ ἄδυτον τοῦ υἱοῦ σου, καὶ τὸν λύχνον τῆς ψυχῆς σβεσθέντα ὑπάναψον.

Μόνην σε τιμιωτέραν ἔγνωμεν πάναγνε, τῶν χερουβὶμ ὡς τεκοῦσαν, τοῦ φωτὸς τὸν πρύτανιν Θεοτόκε· ὃν δυσώπει πρὸς τὸ φῶς με σκηνῶσαι τὸ ἄδυτον.

Κοντάκιον.

Προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε.

Ὠδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ.

Ἐγὼ παρθένε ταῖς ἀνομίαις φεῦ ὑπερβέβηκα, πάντας τοὺς πρὸ νόμου πάναγνε ἀληθῶς, καὶ ἐν νόμῳ· ἡ κυήσασα, φῶς ἀπρόσιτον, φωτεινή με νεφέλη νῦν φώτισον.

Φθαρέντα κόσμον ἀνακαινίζεις ὦ μητροπάρθενε, κόρη τεκοῦσα τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον· διὸ νῦν φώτισον τῆς ψυχῆς μου τὰ ὄμματα δέομαι.

Ὡραιοτάτην κυριοτόκε σὺ καὶ πάμφωτον, νῦν μου τὴν ψυχὴν ἀπέργασαι ἡ φρικτῶς, τοῦ πατρὸς ἀποκυήσασα, τὸ ἀπαύγασμα, καὶ φωτὸς ἀϊδίου με ἔμπλησον.

Τὴν συντριβήν μου τὴν ψυχικὴν παρθένε θεράπευσον, πύλη τοῦ φωτὸς καὶ δίδου μοι πρὸς τὸ φῶς, τοῦ υἱοῦ σου τὰς πορείας μου, ποιεῖσθαι πάντοτε ἵνα βλέψω τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον.

Η. Λεμπεσῆς
Π. Κόδιος

Σύρου.

Λουκᾶς ἱερεὺς [illegible]
Ζ. [illegible]
Κ. [illegible]

[illegible]

[illegible] ἱερεὺς Γεωργίου
Γεώργιος Ι. [illegible]
Αναστάσιος ἱερεὺς
Α. [illegible]
Γ. [illegible]
Α. Χριστόδουλος
Σ. Ι. [illegible]
[illegible]

Ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου [illegible] Ἠλιοῦ.

Ὁ ἡγούμ. [illegible]
Ὁ ἱερεὺς [illegible]
Ὁ ἱερεὺς [illegible]
Ὁ [illegible]
[illegible]
Παναγιώτης ἱερεὺς [illegible]
Α. [illegible]
Ι. Ν. [illegible]

Ἡ Μονὴ τοῦ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Μονὴ τῆς [illegible]

[illegible]
[illegible]

Μονὴ τῶν [illegible]

Ὁ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Μονὴ τοῦ [illegible]

Ἡ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] Α. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Π. Ν. [illegible]
Ι. Σ. [illegible]
Κ. [illegible]
Κ. [illegible]
Κ. [illegible]
[illegible]
Α. Π. [illegible]
[illegible]
Ὁ [illegible]
[illegible]
Α. [illegible]
Ι. Κ. [illegible]
Α. [illegible]
[illegible]
Ι. [illegible]
[illegible]
Γ. Ζ. [illegible]

Μονὴ τοῦ ἁγίου [illegible]

Ὁ Κ. [illegible]

[illegible]

[illegible]
Γ. [illegible]
Τ. [illegible]
Α. Ι. [illegible]
[illegible] Μ. [illegible]
Δ. Γ. [illegible]
[illegible]
Κ. [illegible]
[illegible] Σ. [illegible]
Γ. [illegible]
Ι. [illegible]
Π. [illegible]

[illegible]
[illegible] Π. [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
Χ. [illegible]
Α. [illegible]
Δ. [illegible]
Γ. [illegible]
[illegible]

[illegible]

Ν. [illegible]
[illegible]
Α. [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] Α. [illegible]
Μ. [illegible]
Κ. [illegible]
Κ. [illegible]
Ι. Χ. [illegible]
Α. [illegible]
[illegible]
Γ. [illegible]
[illegible] Ι. [illegible]
Π. [illegible]
Κ. [illegible]
Α. [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Α. Π. [illegible]
[illegible] Α. Κ.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] καὶ τὰ μὲν ἐπιγράμματα ταῦτα. [illegible]

[illegible]

§ [illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πος τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καθήμενον ἐπὶ θρόνου, καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ Προφήτας ἕξ, τρεῖς ἀφ' ἑκάτερον μέρος· εἰς δὲ τὰς τέσσαρας γωνίας τῶν ἁγίων θυρῶν, τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστάς· ἑτέρωθεν δὲ βλαστάνουσαν τὴν ῥίζαν τοῦ Ἰεσσαί. Ὡσαύτως καὶ ὑποκάτωθεν τῶν Δεσποτικῶν ἁγίων εἰκόνων εἰς τὰ λεγόμενα στήθη τῆς κιγκλίδος φαίνονται γεγραμμένα πολλὰ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας ἀνάγλυφα· οἷον, ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τὰ κατὰ τοὺς προπάτορας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ τούτων ἡ πτῶσις, καὶ ἡ ῥομφαία [illegible] φυλάττουσα τὴν πύλην τῆς Ἐδέμ· ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν ὁ Εὐαγγελισμός, καὶ ἡ Βάπτισις, καὶ ἄλλα ἱερὰ πρόσωπα· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ καὶ διάφορα εἴδη ζώων, μονοκέρων, ἐλάφων, [illegible], καὶ τῶν τοιούτων καὶ προσέτι παντοίων ἀνθέων καὶ δένδρων ἰδέαι. Καὶ τὰ μὲν χρυσόγλυφα τῶν ἱερῶν κιγκλίδων ἀριστουργήματα τοιαῦτα.

§ ιβ'. Τὸ δὲ πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν κρεμάμενον μεταξωτὸν καταπέτασμα (ὃ καὶ τὰ Ἀμφίθυρα λεγόμενον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ λατινικώτερον Βῆλον καὶ Βηλόθυρον καὶ τὰ Βηλόθυρα· ἡ δὲ συνήθεια καὶ τοῦτο [illegible] ὀνομάζει) ἔχει διὰ μαργαριτῶν [illegible] κεκοσμημένην καὶ χρυσοκέντητον τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, καὶ τὴν αὐτῆς μετάστασιν εἰς οὐρανούς. Ὑπάρχει δὲ τὸ ἔργον θαυμάσιον καὶ πολυτελέστατον, καὶ κάτω τὴν [illegible] ἔχει [illegible]. Ἀπὸ δὲ τῶν περὶ τὰς [illegible] τέσσαρας [illegible] ἔχουσι τὴν περιφέρειαν καὶ διὰ μαργάρων [illegible], ὁ στέφανος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῆς νεκροφόρου κλίνης κειμένης, καὶ ὁ τῆς [illegible] αὐτῆς ψυχῆς ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ μονογενοῦς αὐτῆς Υἱοῦ καὶ Θεοῦ [illegible], καὶ τέταρτος ὁ στέφανος αὐτῆς τῆς Θεοτόκου μεθισταμένης μετὰ σώματος εἰς τοὺς οὐρανούς. Ὅλον δὲ τὸ [illegible] ὑπάρχει δι' ὅλου χρυσοΰφαντον καὶ πολυτελῶς [illegible], [illegible] φέρον καὶ καλλίστους ἀστέρας [illegible], ὡς [illegible] οὐρανός.

§ ιγ'. Μετὰ δὲ τὴν ἱερὰν κιγκλίδα ἵστανται τὰ θρονία ἢ στασίδια, ἐκ ξύλου [illegible], δι' ὅλου τοῦ Ναοῦ πρὸς τοὺς τοίχους [illegible] καὶ θρόνος ἀρχιερατικὸς (ὅπου κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς ἵσταται ὁ ἡγούμενος), καὶ αὐτὸς καλλίστως γλυπτὸς καὶ [illegible] ἐν μέσῳ τῶν στασιδίων τῶν δεξιῶν· ἀνωτέρω δὲ τούτων πρὸς τῆς κιγκλίδος ὁ δεξιὸς καὶ ἀπέναντι ὁ ἀριστερὸς χορὸς ([illegible]), καὶ ἅμα παρ' ἑκατέρωθεν [illegible] ἀναλόγια, χρήσιμα πρὸς τὰς ἱερὰς ἀναγνώσεις, κόγχαις τε [illegible] καὶ χελώνης [illegible] ἐπικεκοσμημένα. Πρὸς τὸν δεξιὸν χορὸν ἵσταται καὶ τὸ [illegible], ἢ προσκυνητήριον, ξύλινον [illegible] καλλιτέχνως [illegible], ἐν ᾧ [illegible] τῆς Θεοτόκου πρὸς ἀσπασμόν, προτίθεται δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς ἑκάστης ἡ εἰκών, [illegible] ἑορτάζονται.

§ ιδ'. Χωρὶς δὲ τούτων, καὶ τῶν κατὰ τὰς κιγκλίδας ἁγίων εἰκόνων, τῶν τε Δεσποτικῶν καὶ τῶν ἄλλων, [illegible] ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ θείου Ναοῦ καὶ ἀλλαχοῦ [illegible]. Ἐν δὲ τούτοις [illegible] τῆς ἁγίας Προσκομιδῆς ἐν τῷ θείῳ Βήματι [illegible] τῆς Θεομήτορος, [illegible] τῆς Ἀποστολικῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου. Ὑπάρχει δὲ [illegible] αὕτη, καὶ λέγεται μία τῶν ἐν μέσοις χρόνοις [illegible] τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ. Πρὸς δὲ τὴν εἴσοδον τῆς βορείας τοῦ ἁγίου βήματος [illegible] πρὸς τὸν τοῖχον [illegible] τῆς ἐν τῷ κήπῳ [illegible] τοῦ Κυρίου [illegible] ζωγραφικῆς [illegible]. Τὰς δὲ λοιπὰς [illegible] παραλείποντες, μίαν μόνην [illegible] τὴν ἑξῆς.

Γενόμενοι διὰ τῆς μεγάλης πύλης εἰς τὸν ἔξω Νάρθηκα πρὸς τὰ δεξιά, [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

Οἱ ἐκ τῆς [illegible] [illegible] [illegible]. Σελ. 80.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Ἀπαρίθμησις τινῶν ἐκ τῶν θαυμάτων ὅσα διὰ τῆς ἁγίας εἰκόνος ἐτέλεσε δεξιὰ Κυρίου ἡ ποιοῦσα δύναμιν.

Α.

Τὰ κατ' αὐτὴν τὴν ἁγίαν Εἰκόνα Θαυμάσια.

§ α'. Πρῶτον θαῦμα τῆς ἐν τῇ Θεομητορικῇ εἰκόνι ἐνεργούσης θείας χάριτος ἐστὶ τὸ καὶ διέμεινεν διὰ παντὸς αὐτὴ ἡ [illegible] ὕλη, ἄφθαρτος καὶ ἀσήπτως διὰ τοσούτων αἰώνων διατελέσασα. Πολλάκις [illegible] ἐν τῷ [illegible] Σπηλαίῳ [illegible] καὶ λανθάνουσα, καὶ μετὰ τὴν ἁγίαν αὐτῆς εὕρεσιν χιλίους ἤδη [illegible] ἐνιαυτοὺς [illegible] εὐπρέπειας καὶ [illegible] πρὸς πάντας τοὺς μετ' εὐλαβείας ἀσπαζομένους. Μυριάδων χειλέων ἅγια φιλήματα, [illegible], καὶ χλιαραὶ [illegible] δακρύων λιβάδες ἐκ μυρίων ὀφθαλμῶν καταστάζουσαι, προσπελάζονται ἀδιαλείπτως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χρωτὸς τῆς ἀχράντου μορφῆς παρὰ τῶν [illegible] προσερχομένων. [illegible] διὰ τοσούτων αἰώνων [illegible] αὐτῆς [illegible] καὶ [illegible] ἀέναοι καὶ [illegible]. Καὶ ὅμως ὁ [illegible] καὶ [illegible] κηρὸς (ἐξ οὗ μάλιστα συνίσταται ἡ περίχυσις ὅλη τῆς εἰκόνος) ἀντέχει πρὸς πάντα [illegible] καὶ [illegible], καὶ οὔτε λύεται, οὔτε [illegible] ἢ [illegible] κατὰ τόπους, ἀλλὰ μένει στερρότερος ἀδάμαντος, καὶ [illegible] καὶ [illegible], ὡς [illegible] καὶ [illegible], ὁποῖον αὐτὸν [illegible] τὸ πρῶτον ἡ ἀποστολικὴ τοῦ [illegible] ζωγράφου δεξιά. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ, περὶ ἧς εἴπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (κεφ. ς. § [illegible]), [illegible] τῆς ἱερᾶς εἰκόνος, [illegible] καὶ [illegible], [illegible] τὴν [illegible], καὶ ταύτην [illegible] καὶ [illegible], ὡς [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible]. Καὶ [illegible] λοιπὸν καὶ εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ὅτι καὶ περὶ τῆς [illegible] αὐτῆς [illegible] καὶ [illegible] ἡ Ἐκκλησία « ὅτι [illegible], κατὰ τὸν ἄχθηρον τόκον τῆς Θεογήτορος· ἐπ' αὐτῇ γὰρ καὶ φύσις καινοτομεῖται καὶ χρόνος » (α).

§ β'. Θαυμαστὸν δὲ [illegible] καὶ ὅπως, τοσούτων [illegible], [illegible] ἡ

(α) [illegible] καὶ [illegible] τῆς ἁγίας καὶ [illegible] Εἰκόνος [illegible] εἰς αὐτὴν [illegible] ἐ Μεγαλυνάρια [illegible] Τὴν [illegible], κτλ.)

† « [illegible] τὸ ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ, [illegible] ».

† « [illegible] ».

† « [illegible] ».

[illegible] αὐτῆς, καὶ ἐν ἀγρόροις τόποις [illegible] μετόχιον αὐτῆς, ἅτινα εἰσὶ [illegible] ταῦτα· Τὸ κατὰ τὸ χωρίον [illegible] μετόχιον τῆς [illegible], ὁμοῦ μετὰ τῶν [illegible] χωραφίων [illegible] τῆς Ἐκκλησίας· τὸ κατὰ τὰ Μέγαρα [illegible] τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τοῖς [illegible] τόποις· τὸ κατὰ τὸ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὰ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Μαρίνης, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὰ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὰ [illegible] σὺν τοῖς τόποις αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὴν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου, σὺν τοῖς τόποις αὐτοῦ ὁ ἅγιος Νικόλαος μετὰ τῶν [illegible] καὶ τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὴν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὸν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν [illegible], καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὴν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὴν [illegible] σὺν τοῖς τόποις αὐτοῦ· τὸ κατὰ τὰ Λεχαινα σὺν τῷ [illegible] καὶ τοῖς τόποις αὐτοῦ· τὸ ἐν τῇ [illegible] Πάτρα [illegible] τοῖς ἄλλοις τόποις αὐτοῦ· τὸ ἐν τῷ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ· τὸ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου· τὸ ἐν τῇ [illegible] μετόχιον κατὰ τῶν τόπων αὐτοῦ· καὶ ὅσα ἄλλα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ [illegible] Πατρῶν, καὶ τὰς [illegible] αὐτῇ [illegible] ὁμοῦ μετὰ τῶν [illegible] τόπων, οἵτινές εἰσὶν ἀμπέλια, χωράφια, κῆπα καὶ δένδρα, [illegible] καὶ λοιπὰ [illegible] ἀφιερώματα· ἔτι δὲ καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τῶν [illegible] προσκτήσεται πράγματα καὶ κτήματα ἡ ἱερὰ Μονὴ αὐτῆς, ἔχωσι μόνον καὶ ταῦτα πάντα [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible], ὡς μετόχια τῆς σταυροπηγιακῆς Μονῆς ταύτης, μηδενὸς [illegible] τολμῶντος [illegible] Ἀρχιερέως [illegible], ἢ ἄλλου τινὸς [illegible], ἢ πατριαρχικοῦ τινος [illegible] τῆς ἱερᾶς Μονῆς ταύτης, καὶ [illegible] αὐτῇ [illegible], ἢ [illegible] παρ' αὐτῶν [illegible] ἢ [illegible], ἢ [illegible] ἀλλ' [illegible] ἐκ τὸ παντελὲς, μηδὲ [illegible] παρέχειν [illegible] καὶ [illegible], [illegible] ἐν αὐτῇ [illegible] τοῦ πατριαρχικοῦ [illegible], [illegible] τοῦ καθ' ἡμᾶς [illegible] Θρόνου, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου [illegible], [illegible] τε καὶ [illegible] ἐν [illegible] αὐτῆς ταῖς χρείαις καὶ [illegible]. Οἱ δ' ἐν αὐτῇ [illegible] πατέρες, [illegible] ἐν [illegible] καὶ [illegible], [illegible] ζῆν [illegible] καὶ [illegible] καὶ κατὰ τὸν ὅρον τοῦ μοναδικοῦ [illegible], [illegible] τῆς συστάσεως καὶ αὐξήσεως τῆς ἱερᾶς Μονῆς ταύτης. Καὶ, ἐπειδὴ ἔχωσι χρείαν χειροτονίας, ἔχωσιν ἄδειαν [illegible] ἐν [illegible] ἐκ τῶν [illegible] ἀρχιερέων, ἐπὶ τῇ [illegible] τῆς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς [illegible], ὡς [illegible]· ἀλλὰ [illegible], ἔχωσιν ἄδειαν ἐκλέγειν ἕνα ἐκ τῆς [illegible] αὐτῶν τὸν [illegible] ἄξιον, καὶ τοῦτον [illegible]. Τῷ δὲ κατὰ καιρὸς [illegible] τῆς Μονῆς ταύτης [illegible] ἄδειαν [illegible] ἔνδον μόνον τῆς Μονῆς αὐτῶν αὐτῆς· καὶ πρὸς τούτοις παρέχομεν ἄδειαν καὶ τοῖς ἀξίοις καὶ ἐμπείροις [illegible] Ἱερομονάχοις τῆς Μονῆς ταύτης [illegible] τοὺς [illegible] τῶν [illegible] πατέρων, καὶ [illegible] χάριν [illegible] ἔνδον τῆς Μονῆς ταύτης. Μηδένα δὲ τῶν κατὰ καιροὺς [illegible] ἔχειν ἄδειαν [illegible] καὶ [illegible] ἄνδρας ἐπὶ τῷ [illegible] τῆς [illegible] τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς κοινότητος τῶν πατέρων καὶ μοναστηριακῶν [illegible] καὶ [illegible]. Τοὺς δὲ [illegible] τῇ ἱερᾷ Μονῇ ταύτῃ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πατέρων ἡμῶν· καὶ στεφάνοις ἐπαίνων τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀναδήσωμεν· οὗτοι γὰρ σὺν τῇ ὁσίᾳ Εὐφροσύνῃ, τὴν παντιθαύμαστον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου σπηλαίῳ λανθάνουσαν, ἐν καιροῖς ἰδίοις εὑρόντες ἐφανέρωσαν, πηγὴν ἰάματα βρύουσαν, καὶ μυρία θαύματα πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ. Ἀλλ' ὦ πανόλβιοι, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· ἱλασμὸν ἡμῖν δοθῆναι αἰτεῖσθε παρὰ Χριστοῦ καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος βαρύς.

Κροτήσωμεν ἐφύμνια, καὶ λαμπρῶς πανηγυρίσωμεν τὴν τῶν ὁσίων πατέρων μνήμην, Συμεὼν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης· κατασπαζόμενοι τὰς ἱερὰς αὐτῶν λάρνακας, ὡς θείαν μυροθήκην, ὡς ἀέναον πηγὴν τῶν θαυμάτων· ἀφ' ἧς φυγαδεύονται δαίμονες, καὶ δραπετεύουσι πάθη σωμάτων, καὶ ψυχῶν νοσήματα θεραπεύονται. Ἀλλ' ὦ πατέρες ἅγιοι, ἱκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀχρείων δούλων· ὅπως εὕρωμεν ἄφεσιν παρὰ Χριστοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Τοῦ Ἀποστόλου. Ἦχος πλ. δ'.

Πάνσοφε ἁλιεῦ, ἅγιε μαθητά, ἐργάτα τοῦ Σωτῆρος, καὶ θριαμβευτὰ τῶν αὐτοῦ παθημάτων· ὁ τὴν κτίσιν τῇ πίστει διαδραμών, καὶ τῆς πλάνης τὰ ἔθνη συναγαγών, καὶ Θεῷ προσενέγκας, ὡς θυμίαμα καλόν, εἰς οὐρανοὺς εὐωδώθης· διὸ παριστάμενος τῷ κριτῇ, πρέσβευε ῥυσθῆναι ἡμᾶς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, λυτρωθῆναι τῆς κολάσεως.

Ἦχος δ'.

Τῷ τῆς σοφίας ἁλιευτικῷ καλάμῳ, τὸν τῆς νοητῆς θαλάσσης βυθὸν ἀνιχνεύων, ἐκ θανατηφόρου βυθοῦ τὰς τῶν πιστῶν ψυχὰς ἐξώγρησας, Λουκᾶ παμμακάριστε· ὅθεν τῷ Παύλῳ μαθητευθείς, ὅλην ἐκάθηρας τὴν σεαυτοῦ καρδίαν, τῇ ἐπιλάμψει τοῦ πνεύματος· καὶ τοῖς ἐλέγχοις σου τὰ ἔθνη ἐφώτισας· καὶ τὰ τῶν παθῶν νοσήματα τοῖς θαύμασιν ἰάτρευσας· Χριστὸν τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ ἐκδυσωπῶν τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Γλέσον καὶ Μαργαρίτες.

Ὁ [illegible] Κόκαλης 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Πέτρ. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Χ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] 1
Δ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Ν. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Α. [illegible] 1
Θ. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Σ. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Θ. [illegible]

Θ. [illegible] 1
Χ. [illegible] 2
[illegible] 1
Μ. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] ἱερεὺς καὶ [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Ε. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

Πέτρος [illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

Ὁ [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Χ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Σ. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1

[illegible]

Π. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1

Πέτρος ἱερεὺς [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Πέτρος [illegible] 1
Γ. Α. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Ω. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Σ. [illegible] 1
Χ. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1
Γ. Α. [illegible] 1
Σ. Ν. [illegible] 1
Α. [illegible] 1

[illegible]

Α. Π. [illegible] 1

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πάντα τὰ στρώματα καὶ καθίσματα, ὅσα χρησιμεύουσι πρὸς [illegible]. Ἔστι δὲ καὶ εὐρυχωρότατον, καὶ [illegible] ἀνάμεστον, [illegible] καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα τῶν [illegible]. Ἀπέναντι δὲ τούτου πρὸς βορρᾶν εὑρίσκονται καὶ ἕτερα τρία δωμάτια διὰ τοὺς ὑπηρέτας τούτου, καὶ ταῦτα κατάλληλα πρὸς τὴν τούτων ἀνάπαυσιν. Κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τοῦ ξενῶνος πρὸς δυσμὰς [illegible] καὶ [illegible], ἢ [illegible], ἐκ τοῦ [illegible] τὴν εἴσοδον ἔχει, [illegible] τὸ μὲν πλάτος ὀργυιὰ μία καὶ ἡμίσεια, τὸ δὲ μῆκος ὑπὲρ τὰς [illegible]. Καὶ πάλιν ἐκ τῆς ἔξωθεν τοῦ ξενῶνος [illegible] πρὸς ἀριστερὰν ἀνερχόμενοι βαθμίδας [illegible], φθάνομεν εἰς ἄλλην οἰκίαν, ὅπου πρότερον ἦσαν οἱ ἱεροὶ κώδωνες, ἢ τὰ [illegible] ([illegible]), ἤδη δὲ κατοικοῦσι [illegible] τῶν πατέρων. Καταβαίνοντες δὲ καὶ ἐντεῦθεν [illegible] πρὸς ἀνατολάς, [illegible] εἰς ἄλλα τῶν πατέρων δωμάτια καλά, καὶ [illegible], καὶ πρὸς [illegible]. [illegible] τὰ δωμάτια ταῦτα μετέωρα καὶ [illegible]. [illegible] δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ [illegible] δωματίων, ἔχων τὴν εἴσοδον ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ξενῶνος.

§. κγ΄. Μετὰ ταῦτα καταβαίνοντες τὰς [illegible], καὶ περιδιαβαίνοντες [illegible] τὸ [illegible] τῆς ἁγίας [illegible], [illegible] πάλιν εἰς τὸν ἔξω Νάρθηκα τοῦ Καθολικοῦ, καὶ διελθόντες εἰς τὸ [illegible] πρόστοον (ἔνθα τὰ [illegible]) βλέπομεν δύο θύρας πρὸς τὰ δύο τοῦ προστόου πέρατα, τὴν μὲν πρὸς νότον ἐκ δεξιῶν, τὴν δὲ πρὸς ἀριστερὰν κατὰ [illegible] [illegible] δὲ αἱ θύραι ἑκάτεραι εἰς [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible] τῷ προστόῳ. Κατὰ δὲ τὴν [illegible] τῆς ἀριστερᾶς [illegible] τῆς θύρας τοῦ προστόου [illegible] καὶ οἱ ἱεροὶ κώδωνες τοῦ Μοναστηρίου, [illegible], καὶ [illegible], [illegible] τὰς [illegible] ὥρας τῶν προσευχῶν. Ἐπανερχόμενοι δὲ πάλιν διὰ τοῦ προστόου εἰς τὸν ἔξω Νάρθηκα, καὶ [illegible] πρὸς ἀριστεράν, εὑρίσκομεν [illegible] καὶ μικρόν τι [illegible]· τὰ δ᾽ ἄνω διὰ [illegible]. Ἐπ᾽ αὐτοῦ βαδίζοντες ὀργυιὰς [illegible] φθάνομεν εἰς [illegible] ([illegible]), ἥτις τὸ μὲν πρόσωπον ἔχει πρὸς δυσμὰς [illegible] εἰς [illegible] φωτός, καὶ διὰ θυρίδων [illegible] διά τι [illegible]· τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς μέρος τῆς αἰθούσης [illegible] πρὸς αὐτὸ τὸ σπήλαιον, ὅπου [illegible] καὶ ἡ [illegible] πηγή, δι᾽ ἧς [illegible] εἰς τὴν ὁσίαν [illegible] ἡ [illegible] εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ([illegible] ἐν τῇ τῶν [illegible]). αὐτὸ δὲ τὸ [illegible] ἱερὸν [illegible] ἔχει μὲν τὴν ἀρχὴν [illegible] τοῦ [illegible] ῥήματος τοῦ [illegible] ναοῦ [illegible], διὰ πρὸς ταῦτα τὸ μέρος [illegible], [illegible] χρησιμεῦον πρὸς τὰς χρείας τῶν πατέρων· [illegible] δὲ τὸ ὕδωρ [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible], καὶ [illegible]. Ἄνω δὲ τῆς [illegible] πηγῆς [illegible] καὶ [illegible] τῆς Θεοτόκου ναὸν πρὸς [illegible] τῆς [illegible] καὶ [illegible] τὴν πηγὴν ἁγίαν εἰκόνα, [illegible]. [illegible] δὲ τῆς αἰθούσης τὸ μὲν ἄνω ἔδαφος ἔχει [illegible], τὸ δὲ μῆκος ἀπὸ τῆς πηγῆς μέχρι τῶν [illegible] θυρίδων [illegible] τὰς δέκα ὀργυιάς, τὸ δὲ πλάτος εἰς ὀργυιὰς [illegible]. Ἐξ αὐτῆς δὲ πάλιν πρὸς βορρᾶν βαδίζοντες [illegible] καὶ ἄλλο [illegible], καὶ τοῦτο [illegible] καὶ [illegible]. [illegible] δὲ καὶ τοῦτο [illegible], ἔχων τὸ μὲν μῆκος ὀργυιὰς δύο καὶ ἡμίσειαν, τὸ δὲ πλάτος μίαν καὶ μικρόν τι πρός· [illegible] δὲ καὶ [illegible] εἰς τὸν [illegible] ἢ [illegible] ([illegible]) [illegible], τὸ καὶ [illegible]. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο πρὸς δυσμὰς μεγάλας θυρίδας [illegible],

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΑ΄.

ΑΝΑΓΓΕΛΜΑ.

[illegible]

Σᾶς γνωστοποιοῦμεν, ὅτι τῇ 20 ἡμέρᾳ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἐν τῷ [illegible] ἡμῶν συμβουλίῳ ὁ ἐπὶ τῆς [illegible] Κύριος Ἰωάννης [illegible] Κόμης καθυπέβαλεν ἡμῖν πρότασιν, [illegible] τῆς ἡμετέρας [illegible] [illegible]. Καὶ ἐπειδὴ [illegible] τῆς Μονῆς [illegible] ἀντιπροσώπου τῆς αὐτῆς ἁγίας Μονῆς, [illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διδοῦσαν, εἰς τοῦ θείου σου θελήματος, Σῶτερ Ἰησοῦ τὴν ἐκπλήρωσιν, διὸ πρὸς ταύτην ἔδραμον, ὡς ἀγγελικοί σου θεράποντες. Καὶ νῦν σὺν Ἀγγέλοις, τῆς αἴγλης ἀπολαύοντες τῆς σῆς, ὑπὲρ ἡμῶν δυσωποῦσί σε, Δέσποτα φιλάνθρωπε.

Εὗρον οἱ θεόφρονες, σὺν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, Σοῦ τὸν τύπον Δέσποινα, ὃν *Λουκᾶς* ὁ ἔνδοξος προεχάραξε, φωτισθεὶς πάναγνε, ἐκ τῆς σῆς χάριτος, καὶ αὐτὸν ἀπεθησαύρισαν, ἐν τῷ σκηνώματι, σοῦ τῆς θείας δόξης Παντάνασσα· διὸ τὴν τούτων σήμερον μνήμην ἐκτελοῦντες δεόμεθα, σῶζε Θεοτόκε, ταῖς τούτων ἱκεσίαις τοὺς πιστούς, τοὺς πανταχοῦ προσκυνοῦντάς σου, τὴν μορφὴν τὴν ἄχραντον.

Δόξα. Ἦχος β'.

Τὴν πτωχείαν τοῦ πλουσίου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς Ἰησοῦ ποθήσαντες, πλοῦτον ἐλίπετε φθαρτόν· καὶ τὴν τρίβον τὴν στενὴν προθύμως ἀνύσαντες, εἰς πλάτος ἐφθάσατε παραδείσου. Καὶ νῦν σὺν τοῖς χοροῖς τῶν ἁγίων τῆς θείας δόξης ἠξιωμένοι, Πατέρες τρισόλβιοι, μέμνησθε δεόμεθα καὶ ἡμῶν, πρεσβεύοντες τῷ Κυρίῳ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου.

Εἰς τὰ ἀπόστιχα προσόμοια. Ἦχος β'.

Οἶκος τοῦ Εὐφραθά.

Δεῦτε χαρμονικῶς, προφθάσωμεν ἐν Σπηλαίῳ, τὴν τῆς Ἀειπαρθένου, τιμήσοντες εἰκόνα, ἣν ὁ Λουκᾶς ἐτύπωσε.

Στίχ. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς.

Βρύει παντοδαπάς, ἰάσεις ἀενάως, ἡ πάνσεπτος καὶ θεία, εἰκών σου Θεοτόκε, τοῖς πίστει σοι προστρέχουσι.

Στίχ. Καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ καὶ ἀγαλλιάσει.

Σήμερον Συμεών, συνάμα Θεοδώρῳ, καὶ θεία Εὐφροσύνη, καλῶς ἀγωνισθέντες, ἐν οὐρανοῖς ἀγάλλονται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σὺ ταῖς ἀστραπαῖς, ταῖς τῆς χάριτος πανσόφως, κατηυγασμένος καθωράθης σοφῶς, πυρίνῃ γλώσσῃ· ἔνθεος Λουκᾶ φλεγγόμενος.

Παύλῳ τῷ σοφῷ, συνοδεύειν ἐπεπόθησας, ἀγαπητὸς γὰρ προσηγόρευσαι, ὡς ὑπηρέτης Εὐαγγελικὸς τῆς χάριτος. Θεοτοκίον.

Χαίροις ἀληθῶς, παρθενίας τὸ κειμήλιον, ἡ τῆς προμήτορος ἀνάκλησις, καὶ τῆς κατάρας ἡ λύσις τῆς τοῦ προπάτορος.

Ἄλλος. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Οἱ δοῦλοί σου Δέσποινα, Συμεὼν καὶ Θεόδωρος, πνεύματι ἁγίῳ κινηθέντες, πόῤῥωθεν ἦλθον, ἐν τῷ σπηλαίῳ σπουδῇ, καὶ τύπον μορφῆς σου τῆς σεπτῆς, εὗρον ἐγκρυπτόμενον μακροτάτοις ἐν ἔτεσιν.

Κυκλώσατε σήμερον, λαοὶ φιλοθεώτατοι, θήκην τὴν κοινὴν τῶν αὐταδέλφων, ῥεῖθρα θαυμάτων ἀντλοῦντες ἔνθεν πιστῶς, καὶ δόξαν προσάξατε Χριστῷ, χάριν τῶν ἰάσεων, δωρουμένῳ τοῖς χρῄζουσιν.

Ἀνύμφευτε Δέσποινα, πατέρας θεοκήρυκας, κόρην τε παρθένον καὶ ὁσίαν, ἤγαγες ἔνδον Σπηλαίου πρὶν ἀφεγγοῦς, εἰκόνος πρὸς εὕρεσιν τῆς σῆς, ἥνπερ καὶ ἀνέδειξας, ὑπὲρ ἥλιον λάμπουσαν. Θεοτοκίον.

Πιστεύομεν πάναγνε, τὴν ἄσπορόν σου γέννησιν, μόνη γὰρ ἐφάνης ἀπ' αἰῶνος, Ἀδὰμ θυγάτηρ, καθυπερτέρα βροτῶν, ἀγγέλων τε πάντων Μαριάμ, τὸν Σωτῆρα Κύριον, εἰς τὸν κόσμον εἰσάξασα.

Ἄλλος. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Παῦλον, Λουκᾶν, Ἀνδρέαν, Ἀγαθίας τοὺς μύστας τοὺς θεοκήρυκας, οὐρανόθεν πέμψας, διυπνίζεις τὸ ζεῦγος τὸ ἅγιον τῶν Πατέρων πάλαι, καὶ πρὸς ἀνεύρεσιν εἰκόνος, ἀποστέλλεις Χριστὲ τῆς τεκούσης σε.

Ἥλιος ὥσπερ ἄλλος, ἐξέλαμψεν ἡ μνήμη σου ζεῦγος αὐτάδελφον ὡς ἀκτῖνας κόσμῳ, τῶν ἰάσεων χάριτας νέμουσα, καὶ τῷ θείῳ φέγγει, παθῶν σκοτόμαιναν παντοίων, ἐκδιώκουσα πόῤῥω καὶ ἀφανίζουσα.

Τετρωμένοι τῷ πόθῳ, ὅσοι τοῦ κτίσαντος ἐξεκεντήσατε, τοὺς λαοὺς εἰς πίστιν, ὁδηγοῦντες καὶ πόνους ὑπέστητε, χρόνοις πάλαι πλείστοις,

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible] λέγομεν ἐφεξῆς (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, καὶ ὅπως αὐτῇ συνήντησαν οἱ πατέρες, καὶ δι' αὐτῆς ὡδηγήθησαν εἰς εὕρεσιν τῆς ἁγίας εἰκόνος.

§. α΄. [illegible]

(α) [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Κ. Μαρούγκας 1
Μαντζάκης Σάββα 1
Ἰωάννης Κ. 1
Σίμος Ἀλεξανδρῆ 1
Κ. Γεωργίου 1
Ἀθανασιάδης Π. 1

[illegible]

[illegible] Ν. λογιστής 1
Κ. Κανδήλης [illegible] 1
Γεώργιος ἱερεὺς ἀπὸ ἁγ. Γεώργιον 1
Μιχαήλης ἱερεὺς ἀπὸ ἁγ. Γεώργ. 1

Μονὴ [illegible].

Χρύσανθος ἱερομόναχος 1

[illegible].

Κ. Ἀργυρόπουλος ἐκ [illegible] 1
Α. Παπαζήσης [illegible] 1

[illegible].

Γ. Κ. [illegible] 1
Φ. Γ. [illegible] 1
Καλλίνικος ἱερομ. [illegible] 1
Τζώρτζης [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
Σάββας Φιλιππουσιάδης 1
Α. Α. [illegible] 1
Ἀρόνης [illegible] 1
Α. Ι. Γαβριλάκης 1
Ν. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. Μ. [illegible] 1
Α. Γ. [illegible] 1
Σ. [illegible] 1
[illegible] 1
Μιλτιάδης [illegible] 1
Γ. Θ. Ἀργύς 1
Δ. Α. Τζιναλίδης 1
[illegible] 1
Ι. Τζαμέρος [illegible] 1
Δ. Τζάνης [illegible] 1

[illegible].

Ι. Γεωργιάδης [illegible] 1

Ι. Σεράτης [illegible] 1
Ι. Π. [illegible] 1
Ἰωάννης ἱερεὺς ἐκ [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Κ. [illegible] ἐκ [illegible] 1
Σ. Α. [illegible] ἐκ [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Σ. [illegible] ἐκ [illegible] 1
Α. [illegible] ἐκ [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς ἐκ [illegible] 1
Α. [illegible] ἀπὸ [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Α. Ν. [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Γ. [illegible] ἐκ [illegible] 1
Κ. [illegible] ἐκ [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] Α. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Γεώργιος ἱερεὺς Κ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] Α. [illegible] 1
Α. Κ. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
Β. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
[illegible] Α. [illegible] 1
Α. Χ. [illegible] 1
Μ. Ι. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
[illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Δ. [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
[illegible] 1
Ι. [illegible] 1

[illegible].

Ἰωάννης ἱερεὺς [illegible] 1
[illegible] 1
Κωνσταντῖνος [illegible] 1
[illegible] 1

Α. [illegible] 1
Γεώργιος [illegible] 1
Ἰωάννης [illegible] 1
[illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Σίμος [illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Γ. [illegible] 1

[illegible] ([illegible]).

[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
[illegible] 1
Ἰωάννης ἱερεὺς [illegible] 1
[illegible] ἱερεὺς [illegible] 1
Κ. [illegible] 1
[illegible] 1
Χ. [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Γ. Κ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Κωνσταντῖνος ἱερεὺς [illegible] 1
Ἀθανάσιος [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Σ. Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

§. ε΄. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς μετανεωτέρους ἤδη χρόνους τοιοῦτό τι συμβὰν ἱστορεῖται τὰ πρότερα βεβαιοῦν. Κατὰ τὸ 1700 ἔτος, τῶν Ἑνετῶν κατεχόντων τὴν Ἀχαΐαν, ὁ κατὰ τὰ Καλάβρυτα διατρίβων ἔφορος ἢ τοπάρχης, [illegible] προβεδιτόρε λεγόμενος [illegible] τις, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις προνοητὴς ἢ [illegible], [illegible] καὶ προβλέπτης κατὰ τοὺς [illegible] ἄρχοντας [illegible] Ζάνης [illegible] Σιλβέστρου Τζάνης καλούμενος, εἴτε ἐξ οἰκείας εὐλαβείας (καίτοι [illegible] τινος καὶ [illegible]), εἴτε καὶ μᾶλλον [illegible] τῆς ἰδίας αὐτοῦ γυναικὸς Ἀντωνίνης [illegible] ἠβουλήθη [illegible] τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος. Καὶ πρῶτον μὲν ἱκανὰς καὶ [illegible] [illegible] καὶ δῶρα μεγάλα [illegible] τοὺς πατέρας· ἐπειδὴ δὲ [illegible] ἡμέρας πολλὰς [illegible], κατέβαλε τὰς παρακλήσεις εἰς ἀπειλάς, καὶ [illegible], ὅτι μετὰ βίας ἐλθὼν εἰς τὸ Μοναστήριον ἁρπάσει τὸ πάνσεπτον εἰκόνισμα· [illegible] οἱ πατέρες [illegible], καὶ τὰς ἐλπίδας ὅλας ἔχοντες εἰς μόνην αὐτὴν τὴν Παντάνασσαν [illegible]. [illegible] καὶ [illegible] τὴν ἡμέραν ὁ [illegible], καὶ νὺξ ἐπῆλθε, καὶ [illegible] ἐξαίφνης [illegible] θανάτῳ ἡ Ἀντωνίνα. Ὁ δὲ τοπάρχης Ζάνης τῇ ἐπαύριον ἦλθε [illegible] εἰς τὸ Μοναστήριον [illegible], καὶ τὴν [illegible] τοῦ [illegible] ὡμολόγησε, καὶ ὡς [illegible] τοῦ θανάτου τῆς γυναικὸς [illegible]· ἅμα δὲ παρεκάλει τοὺς πατέρας ἵνα καὶ τὸν νεκρὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐντὸς τῆς Μονῆς συγχωρήσωσιν ἐνταφιασθῆναι, τοῦτο γοῦν [illegible] εἰς τὰς [illegible] αὐτοῦ [illegible] τὴν ψυχήν, καὶ [illegible], ὅσον κατὰ [illegible], ἤδη [illegible], καὶ [illegible] ὡς ἐνόμιζεν ὁ τοπάρχης· καὶ [illegible] οἱ πατέρες [illegible], καὶ [illegible] τὰ λείψανα τῆς Ἀντωνίνης [illegible] τοῦ ναοῦ τῆς [illegible], ὡς [illegible] ὁ Ζάνης. Ὑπῆρχε δὲ οὕτως ἐπὶ τοῦ μνήματος καὶ πλάκα [illegible] ἐπίγραμμα βαρβαρόφωνον μέν, ἀλλ᾽ ὅμως ἀποχρώντως σημαῖνον [illegible]. Ἔστι δὲ ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη. « Ὧδε ἐθάφθη σῶμα τῆς [illegible] Ἀντωνίνης συζύγου τοῦ [illegible] αὐθέντου προβεδιτόρου Καλαβρύτων Τζὰν Σιλβέστρου Τζάνη, 1705. ἐν μηνὶ Αὐγούστου 17. ». Μετὰ ταῦτα δὲ χρόνους, ἐπειδὴ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἔμελλον οἱ πατέρες [illegible] καὶ [illegible] χάριν [illegible] οἰκοδομῆς, ἐξορύξαντες τὸν τάφον τὰ μὲν λείψανα [illegible], καὶ [illegible], τὸν δ᾽ ἐπιγεγραμμένον ἐπιτάφιον λίθον φέροντες κατέθηκαν ἐν τῷ Ναῷ καὶ φαίνεται μέχρι σήμερον εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ πρὸ τῆς ἁγίας εἰκόνος [illegible], [illegible] τὴν μνήμην τοῦ θαύματος. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα παράδοξα τῆς θείας δυνάμεως ἔργα.

---

(1) [illegible] τῆς Κωνσταντινουπόλεως [illegible] τιμῶντες τὴν Ὁδηγήτριαν. [illegible] (βλ. [illegible] 63) [illegible] Banduri Imp. Oriental. T. 2. p. 601.

[illegible] ἀλλ' εἰς τῶν [illegible] βαρβάρων στρατιωτῶν [illegible] τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος, εἶτε πρὸς αὐτὸν [illegible] τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν καλογήρων· διότι εἶτε ὁ παρ' αὐτοῖς τιμώμενος ἅγιος, εἴτε καὶ αὐτὴ ἡ [illegible] μὴ συμβῇ τι κακὸν καὶ εἰς ἡμᾶς· τότε ὁ [illegible] τοῦ θυμοῦ, καὶ ἀφῆκε τοὺς ἄνδρας, λαβὼν γρόσια [illegible] διὰ τὴν [illegible] τῆς [illegible] αὐτοῦ σπάθης· ἔλαβε δὲ καὶ ἄλλα [illegible] χρήματα πρὸς [illegible] τοῦ [illegible] Νεοφύτου καὶ τῶν ἄλλων, τὰ πάντα περὶ [illegible] γρόσια, καὶ οὕτως ἀνεχώρησε λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὰ τεμάχια τῆς σπάθης πλὴν ἑνὸς μόνου, τῆς ἄκρας ([illegible]) [illegible] εἰς τὴν Μονήν, παρ' ᾗ [illegible] μέχρι τοῦ νῦν τὸ ἄκρον τοῦτο τῆς σπάθης ὑποκάτω τῆς ἁγίας εἰκόνος εἰς [illegible] τοῦ θαύματος [illegible]. Τὰ δὲ λοιπὰ [illegible] παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ [illegible] φέρων αὐτὰ πρὸς τὸν [illegible], τὸν εἰρημένον ταγματάρχην, ὅπως [illegible] μὴ μόνον κατὰ τῶν ἄλλων, τῶν [illegible] στρατιωτῶν, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν τῶν τῆς σπάθης [illegible] τὸ περὶ τῆς [illegible] αὐτοῦ [illegible].

§. γ'. Ταῦτα μαθὼν ὁ ταγματάρχης [illegible], καὶ πρὸς τὸν σατράπην [illegible] περίφοβος [illegible] καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας μάλιστα περιεποιεῖτο τὸ ἱερὸν Μοναστήριον ὁ σατράπης. Ἀλλὰ καὶ ὕστερον εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ [illegible] ([illegible]) προβιβασθείς, ἀπεμνημόνευε τοῦ θαύματος· διότι κατὰ τὸ χιλιοστὸν [illegible] ἔτος [illegible] αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρασταθέντες οἱ πατέρες τοῦ Μοναστηρίου προσήνεγκον ἀναφοράν, ζητοῦντες ἄδειαν πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς [illegible] στέγης τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου. Ὁ δὲ [illegible], ὡς ἀνέγνω τὴν ἀναφοράν, [illegible] διὰ βασιλικοῦ [illegible] ἄδειαν αὐτοῖς ἐδωρήσατο· καὶ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, ἀπὸ τοῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible], [illegible] τὸν λόγον [illegible] τὸ θαῦμα διηγήσατο, καὶ τὸ τῶν πατέρων [illegible], καὶ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου τὸ ἄξιον εὐλαβείας καὶ προστασίας βασιλικῆς.

§. δ'. Τοιοῦτο γέγονε καὶ τοῦτο τὸ θαῦμα τῆς Θεοτόκου· τοῦτο δὲ οὐ μόνον ὁ προειρημένος Ἀβάρκας (μετὰ δὲ ταῦτα καὶ [illegible], καὶ Ἀθανάσιος μετονομασθείς) αὐτόπτης γενόμενος πρὸς πάντας διηγεῖτο· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ [illegible] ὡμολογοῦσι, ὅ,τε Παρθένιος καὶ ὁ Σωφρόνιος, [illegible] χρόνον, [illegible] τῆς [illegible] παρὰ πάντων. Ἔζησε δὲ μετὰ ταῦτα ὁ μὲν Παρθένιος (ὅστις καὶ [illegible]), ἔτη περίπου πέντε, [illegible] προσευχῇ ἐνώπιον τῆς ἁγίας εἰκόνος [illegible], ἕως ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, [illegible] τοῦ [illegible] Δαμασκηνοῦ· ὁ δὲ Σωφρόνιος (ὁ διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος [illegible] μετονομασθείς) καὶ αὐτὸς ὁσίως καὶ θεαρέστως ἔτη σχεδὸν εἴκοσιν ἐπιβιώσας, ἐπὶ τῆς ἡγουμενείας τοῦ [illegible] Ἰωσὴφ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τετμημένην. Ἀλλ' οὐχ οὕτως οἱ διαπρύσιοι τῆς ἀρετῆς καὶ ἡσυχίας ἀσκηταί, Συμεὼν καὶ Θεόδωρος· ἀλλὰ πᾶσαν τὴν τοῦ βίου πλάνην καταπατήσαντες καὶ πρὸς τὴν μόνην ἀληθινὴν καὶ αἰώνιον ζωὴν ἀποβλέψαντες ἐφόρεσαν τὸ σχῆμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, καὶ ἀνεχώρησαν εἰς ἀβάτους ἐρήμους, ἀποφυγόντες θορύβους πολιτείας, ὄχλων ἐγγύτητα, ἀρχοντικὰ τάγματα, κόσμου τρυφῆς, τὰς ἀηδίας καὶ νόσων πατέρα, τὰ δικαστήρια, τοὺς συκοφάντας, τοὺς μετὰ ἀλαζονείας πωλοῦντας καὶ ὑβρίζοντας, τοὺς ἁρπάζοντας, τοὺς φιλοδόξους, πᾶσαν τὴν τοῦ βίου κακίαν καὶ μοχθηρίαν, ὅσην ὁ κόσμος οὗτος εἰς τὰς πολυανθρώπους πόλεις μάλιστα ἐπιφέρεται καὶ ἀδιάπτωτον μένει, καθαρεύοντες τοὺς ὀφθαλμούς, καθαρεύοντες τὰ ὦτα, καθαρεύοντες τὴν γλῶσσαν, καὶ πρὸ πάντων τὴν καρδίαν κεκαθαρμένοι. Ἀνέβησαν δὲ πρῶτον ἐπισπευδόμενοι εἰς τὰ ὄρη, ὡς τέλεια μέλλοντα πρὸς ὑψηλὰς θεωρίας, καὶ ἐκεῖθεν φαίνεται χωρία θεοφιλῆ διότι καὶ θεῖαι ἐδέξαντο αὐτὰ πάλαι, τῆς φοβερᾶς αὐτοῦ καταβάσεως ἀστραπαῖς (ὡς τὸ Σίναιον καὶ Χωρήβ), καὶ αὐτὸς ὁ θεάνθρωπος Κύριος ἡμῶν καὶ Δεσπότης κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς αὐτοῦ πολιτείαν ἠγάπησε τὰ ὄρη ταχινῶς, ἀνερχόμενος εἰς ταῦτα καὶ προσευχόμενος κατ' ἰδίαν· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν δόξαν τῆς θείας αὐτοῦ μορφῆς ἐν ὄρει Θαβὼρ ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους. Ὅθεν καὶ Μωσῆς ὁ θεόπτης, καὶ Ἠλίας ὁ ζηλωτής, καὶ ὁ Ἐλισσαῖος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν προφητῶν, καὶ αὐτὸς ὁ ἐκ παιδὸς ἐν ταῖς ἐρήμοις διατρίβων Βαπτιστὴς τοῦ Κυρίου, καὶ οἱ τούτων ὕστερον ὀπαδοί, ἀνεχώρουν πολλάκις λέγοντες «τὰ ἄνω ζητοῦντες», καὶ «ἐγγίζοντες ὄρεσιν αἰωνίοις». Τούτους δὲ καὶ οἱ ὅσιοι πατέρες μιμούμενοι τὴν ἐν ὄρεσιν ἀδιάλειπτον ἡσυχίαν, ἀνηρχόμενοι εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν ὄρος τοῦ Κυρίου, ὅπου, τέλος, ἀναβαίνει καὶ ἵσταται «ὁ ἀθῷος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ». Καὶ πρῶτον μὲν ἀνῆλθον οἱ μακάριοι εἰς τὸν Ὄλυμπον, ὅπου καὶ διέτριψαν χρόνον ἱκανόν, ἐκεῖθεν δὲ μετέβησαν εἰς τὴν Ὄσσαν, ὁμοίως ὡς τὰ Πήλιον «ὑστερούμενοι (κατὰ τὸν Ἀπόστολον), θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς» καὶ τρέχοντες διὰ τῆς ὑπομονῆς τὸν καλόν, ὃν ἀνέλαβον, ἀγῶνα τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας.

§. δ'. Οὕτω δὲ διάγοντες, καὶ τὸν βίον ἐν προσευχῇ καὶ μελέτῃ τῶν θείων λογίων, καὶ εἰς ἐργασίαν (ὡς ἔφη) ἐτρέποντο «ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν», καὶ εἰς μικρὰν τοῦ σώματος ἀνάπαυσιν ἔχοντες ἀνακεχωρηκότες, ναὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀπέδειξαν καθαρώτατοι καὶ Θεοῦ οἰκητήριον, καθὼς κατὰ τὸ ἀψευδέστατον στόμα τοῦ Κυρίου καθυπέσχετο παντὶ τῷ εἰς αὐτὸν πιστεύοντι καὶ τὰς εὐαγγελικὰς ἐντολὰς ἐκπληροῦντι, λέγων, ὅτι «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ μου ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν». Καὶ διῆγον λοιπὸν οἱ μακάριοι ἐπὶ γῆς, ὡς ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀδιαλείπτως φρουρούμενοι τὸν κατὰ νοῦν καὶ ψυχὴν ὀφθαλμὸν ἀκοίμητον, καὶ ἀποβλέποντες πρὸς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν. Πολλὴν δὲ καὶ πρὸς τὴν ὑπέραγνον τοῦ Κυρίου μητέρα καὶ Θεοτόκον εἶχον εὐλάβειαν, καὶ ταύτην συνεχῶς ὕμνοις θείοις ἐγέραιρον, καὶ ταύτην ἐμακάριζον, καθὼς αὐτὴ προεῖπεν ἡ Μητροπάρθενος «ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί»· καὶ πρέσβιν αὐτὴν ἐπικαλοῦνται καὶ μεσίτριαν ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τοῦ κόσμου παντὸς πρὸς τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱὸν καὶ Θεόν.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τῶν Ἀποστόλων ἀμέσως αὐτόπται τότε γενόμενοι καὶ αὐτήκοοι Ἀχαιοὶ καὶ ἄλλοι Πελοποννήσιοι διηγοῦντο τὰ κατ' αὐτούς, [illegible] πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτῶν παῖδας· οὗτοι δὲ πάλιν πρὸς τοὺς ἐκγόνους· ὥστε καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν [illegible] τῆς ἁγίας [illegible], μόλις ἤδη πέντε ἢ ἓξ γενεὰς μετὰ τοὺς Ἀποστόλους γενόμενοι, ἐγνώριζον τὰ κατ' αὐτούς, παῖς παρὰ πατρὸς λαμβάνοντες τὴν παράδοσιν. Διατηροῦσι δὲ ταύτης ἴσως καὶ γραπτῶς ἐν τοῖς τότε συνειλεγμένοις ὑπομνήμασιν αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀχαΐας (ὡς καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου οἱ τότε τῆς Ἀχαΐας πρεσβύτεροι συνέγραψαν). Καὶ ἔχαιρον λοιπὸν οἱ τότε τῶν ὁσίων πατέρων ἀκουσταὶ ἀγαλλόμενοι ἐν πνεύματι, διότι ἔβλεπον τὰ παρόντα θεῖα χαρίσματα σύμφωνα πρὸς ὅσα κατὰ παράδοσιν ἤκουσαν.

§. β'. Οἱ δὲ αὐτοὶ βλέποντες τὸ πλῆθος τῶν μετ' εὐσεβείας καὶ πίστεως συνερχομένων, ἐδόξαζον κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα τὸν Θεόν, ὅστις, ὡς μόνος αὐτὸς οἶδε, πολυτρόπως τὰ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων οἰκονομεῖ· καὶ τοὺς προσερχομένους ἀδιαλείπτως ἐδίδασκον τὸν θεῖον τῆς πίστεως λόγον καὶ τὰς ἀποστολικὰς παραδόσεις, ὅσας εἴτε ἐγγράφως, εἴτε ἀγράφως καὶ διὰ λόγου παρέλαβον. Ὑπεμίμνησκον δὲ τοὺς προσιόντας καὶ τὴν ἐν Χριστῷ εὐγένειαν τῶν ἀρχαίων αὐτῶν προγόνων, καὶ τὸν ἔνθεον ζῆλον, ὅστις εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐβασίλευε (τοῦτο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος [illegible], καύχημα τοῦ κατ' αὐτὸν Εὐαγγελίου ὠνόμαζε, γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους καὶ πάντας τοὺς πιστοὺς τῆς Ἀχαΐας τὰ ἑξῆς· « Καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν »). Ἐκ τοιούτων λοιπὸν καταγομένους πατέρων, παρῄνουν αὐτοὺς οἱ χριστοκήρυκες τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι, ἵνα καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν θεαρέστων αὐτῶν ἔργων ἀποδείξωσιν ἑαυτοὺς ἀξίους ἀπογόνους τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, ὧν υἱοὶ καὶ καύχημα ἐχρημάτιζον, ὅπως πληρωθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ εὐαγγελικὴ ἐκείνη φωνὴ ἡ λέγουσα· « ὅτι ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται ». « Καὶ ἄλλως δὲ (ἔλεγον πρὸς αὐτούς) ὑμεῖς ὀφείλετε μάλιστα πρὸς πολλοὺς καὶ ἄλλους λαοὺς ὑπόδειγμα παρέχειν βίου χριστιανικοῦ, ἀσβέστως τηροῦντες τὸ πνεῦμα καὶ τὸν ζῆλον τῆς Εὐαγγελικῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς· διότι κατηξιώθητε [illegible] τῆς ὀρθοδόξου πίστεως [illegible] ἀμέσως τῶν θεσπεσίων Ἀποστόλων, οἵτινες πρῶτοι συνέστησαν καὶ κατέστησαν τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κορίνθου καὶ πάσης τῆς Ἀχαΐας, καὶ ὡς τινας πρὸς πολλὰ μὲν ἔθνη τῶν πιστῶν [illegible] καύχημα, πρὸς [illegible] δὲ [illegible] Θεὸν [illegible] καὶ [illegible], [illegible] καὶ τῆς [illegible] Θεομήτορος ». Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγοντες τοὺς [illegible] εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετήν, ἀδιαλείπτως ἐγυμνάζοντο νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ οὕτως ἡ [illegible] καὶ ἀποστολικὴ τῶν ἁγίων διδαχὴ ὡς ἄλλος χρυσορρόας Νεῖλος, ἢ μᾶλλον, ὡς ἄλλη τις πηγὴ τοῦ παραδείσου, ἥτις ἀνέβλυσε καὶ ἐπότιζε οὐ μόνον τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους ἔξωθεν ἐρχομένους λαούς. Οὕτως οὖν κατήρτιζον καὶ αὐτοὶ κατὰ μέρος τὸ τῆς ὀρθῆς [illegible], καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας χριστεπώνυμον πλήρωμα, ὅπερ ἐξηγοράσθη κατὰ τὸν Ἀπόστολον « οὐ χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἀλλὰ τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Κυρίου Χριστοῦ ».

§. γ'. Ἀφ' οὗ δὲ [illegible] ἀπέθανον οἱ [illegible] πατέρες, καὶ [illegible] μὲν τὴν [illegible] Υἱόν, συνέστησαν δὲ [illegible] χοροὺς πολλῶν [illegible] πρὸς ἄσκησιν τῶν προσερχομένων, δὲν ἀνεπαύοντο οἱ τρισμακάριοι χριστοκήρυκες, οὐδὲ παρέμενον [illegible] πρὸς αὐτοὺς οἱ [illegible] ἀλλὰ [illegible] εἰς [illegible] τοῦ [illegible] τὴν [illegible] τῶν ἐξ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

§. β'. Οὕτω δὲ διακείμενος (ὢ τῆς ἀφάτου σου συμπαθείας Παντάνασσα Μεγασπηλαιώτισσα!) ἐξαίφνης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ᾐσθάνθη χειρός τινος ἀοράτως τοῦ ποδὸς ἐφαπτομένης, καὶ κουφότερον αὐτὸν ἀπεργαζομένης καὶ παντάπασι τῶν ἀλγηδόνων ἀπηλλαγμένον· καὶ παρατηρῶν ἔβλεπε καθ' ἡμέραν τὸ σκέλος ἐπὶ τὸ κρεῖττον προβαῖνον· ἤδη δὲ καὶ σάρκας κατὰ μικρὸν ἐκφύοντα, καὶ ἀνακραθέντα, καὶ ἐκτεινόμενον ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ὑπὸ τῆς θεοσταλοῦς δυνάμεως αὐξανούσης, μέχρις οὗ τέλειον ὁ πούς ἀποκατεστάθη, καὶ οἷον ἐξ ἀρχῆς ἀνεπλάσθη, ἀποκατέστη ὅμως ὅλος καὶ ἄρτιος καὶ ὑγιής, ὁ πρώην ἄσαρκος καὶ νεκρώδης καὶ μονονουχὶ νεκρός. Καὶ λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ἀπαντας ἀγάλλεται θάλλων καὶ περιπατεῖ δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ θαῦμα ξένον γινόμενος καὶ τοῖς ὁρῶσι καὶ τοῖς ἀκούουσι.

§. γ'. Ἀπολαύσας δὲ καὶ τῆς πρὸς Θεὸν εὐχῆς ὁ Ἰωάννης εἰσῆλθεν εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, καὶ μοναχὸς Ἰωαννίκιος διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος μετονομασθείς, καὶ διετέλεσε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ νεωκορῶν τὸ ἱερώτατον τέμενος τῆς Θεοτόκου, καὶ λατρεύων τῷ Θεῷ νύκτωρ καὶ ἡμέρας. Πρὸς δεῖγμα δὲ τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτοῦ, καὶ μαρτύριον τῆς ἧς ἀπήλαυσεν, εὐεργεσίας, πόδα κατασκευάσας ἀργυροῦν ἐπίχρυσον, ὑποκάτω τῆς θαυματουργοῦ καὶ παντοδυνάμου Εἰκόνος φέρων καθιέρωσεν, ἐπιγράψας αὐτῷ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν τοῦ θαύματος ὁμολογίαν εἰς δόξαν Χριστοῦ, καὶ αἶνον τῆς πανάγνου αὐτοῦ Μητρός· καὶ ἀνάκειται ὁ πούς ἐκεῖνος κρεμάμενος μετὰ τῶν ἄλλων ἀναθημάτων ὑποκάτω τῆς ἱερᾶς Εἰκόνος μέχρι τῆς σήμερον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς.

Α'. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ κατὰ τὴν μετοχέτευσιν τοῦ ῥύακος.

§. α'. Ὀλίγον ὑπῆρχε τὸ ὕδωρ καὶ ἀνεπαρκὲς πρὸς τὰς χρείας τῶν ἔξω τῆς Μονῆς ὑπουργούντων ἀδελφῶν, καί, πλὴν τῆς ἄνω τοῦ Σπηλαίου καλλιρρόου κρήνης, ἄλλο νᾶμα πηγαῖον ὅλως ἔξω τῆς Μονῆς ἀνάβρυον οὐδέν, χρησιμεῦον ἐν τοῖς κήποις ὥστε μήτε ἄλευρον ἀλήθειν εἶχον οἱ μοναχοί, μήτε τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἄρδευσιν λάχανα ποτίζειν καὶ κηπεύειν· κατετρίβοντο δὲ περιφέροντες ἄνω καὶ κάτω καὶ πολλαχῶς κακοπαθοῦντες· αἱ δ' ἀνάγκαι κατήπειγον αὐξάνουσαι καθ' ἡμέραν, πληθυνόντων τῶν ἀδελφῶν. Ἐμελήθη λοιπὸν ἀναγκαῖον ἵνα μετοχετεύσωσι τὸ καὶ μέχρι σήμερον πρὸς τὰ κάτω τοῦ Σπηλαίου καταρρέον ῥεῦμα τοῦ Κερυνίτου (νῦν χυδαίως Λαδοποτάμου)· δι' οὗ καὶ μύλοι ἀλήθουσι, καὶ οἱ κῆποι τῶν ἀναγκαίων τῆς Μονῆς θεραπεύονται, καθὼς προείπομεν ἐν τῇ Χωρογραφίᾳ (κεφ. Β. §. α.). Ὁ δὲ Κερυνίτης οὗτος ἄνωθεν ἐξ ὄρους ῥέει Κερυνείας (Κεῦθος βάθους λόγου τοῦτον τὰς πηγὰς ἢ τὸν ποταμὸν)· ἡ δὲ Κερύνεια, παραρρέει τις οὖσα καὶ αὐτὴ καὶ ἄλλως ἡ κόρυς τῆς Κυλλήνης (καὶ ἴσως καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν Ἀροανίων ὀρέων γειτνιάζουσα τὸ πάλαι συνεχῶς ὀνομαζομένη), κατέρχεται νότιον καὶ παραλλήλως πρὸς τὸν σύνεγγυς βραχίονα τῶν Ἀροανίων, ἐν ᾧ κεῖται ἡ Πέτρα τοῦ Σπηλαίου (Χωρογραφ. κεφ. Α. §. α.). Μέσος τῶν δύο τούτων γειτόνων ὀρέων ἄνωθεν καταρρεῖ ὁ Κερυνίτης, καὶ συνελθὼν εἰς τὴν μεταξὺ βαθεῖαν κοιλάδα ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Ἑλίκης, ἢ τῆς Βούρας· ὅθεν ἔχει ὀνομασθεῖσαν καὶ τὴν ἐκβολὴν πρὸς δεξιὰ τῆς θαλάσσης ἐν ὄρει κατεσκαμμένην πόλιν Κερύνειαν ἐξ ἧς

Σιγίλλιον Γρηγορίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως 102
Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα 106
Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Μιχαὴλ Κωνσταντίνου Σούτζου 107
Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Ἰωάννου Γεωργίου Καρατζᾶ 110
Δύο ἐπιτάγματα τῆς Ἑνετικῆς ἐξουσίας 110
Τρία ἐπιτάγματα τῆς προσωρινῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας 114

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἐτησίου ἑορτῆς τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων [illegible] καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης 121

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ καὶ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

[illegible]

[illegible]

Α. [illegible]
Γ. [illegible]
[illegible]
Γ. Κωνσταντῖνος ἱερεὺς
Α. Παντζίδης
Γ. [illegible]
Σ. [illegible]
Α. [illegible]
Π. Ταρτίτης
Ι. [illegible]
Α. [illegible] Οἰκονομίδης
Ν. [illegible]
Δ. [illegible]

Καστέλλι Μεραμ.

Ὁ πρωτοσύγγελος [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1

Νεχώρι.

Δ. [illegible] 1
Δ. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Η. [illegible] 1
[illegible] Γεώργιος 1
Ν. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1

[illegible]

Π. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1

Σ. [illegible] 1
Π. [illegible] 1

[illegible]

Ὁ [illegible] Γρηγόριος [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
Α. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Ε. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

Ν. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1

[illegible]

Σ. [illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1
Χ. [illegible] 1

[illegible]

Ι. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1
[illegible] 1
Π. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
Α. [illegible] 1

[illegible]

Ὁ [illegible] 1
Π. [illegible] 1
Μ. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
[illegible] 1
Ι. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
[illegible] 1
[illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1

[illegible]

Ὁ [illegible] 1
Α. [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Ὁ [illegible] 1
Ν. [illegible] 1
Ι. [illegible] 1

[illegible]

Γ. [illegible] 1
Μ. [illegible] 1

[illegible]

Γ. [illegible] 1
Γ. [illegible] 1

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 1
Γ. [illegible] 1

[illegible]

Ε. [illegible] 1
Ὁ [illegible] 1
Π. [illegible] 1

[illegible]

Ν. [illegible] 1
[illegible] 1

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ [illegible]

§. 5. [illegible] ὁ Αἰγύπτιος [illegible]

[illegible]

§. 6. [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πατέρες πανόλβιοι ὑμᾶς, ὁ Κύριος ἔπεμψεν, ἐκ τῆς Σιὼν εἰς τὴν Πέλοπος, σεπτὸν εἰκόνισμα, τῆς αὐτὸν τεκούσης, ἐν ἄντρῳ κρυπτόμενον, εὑρεῖν καὶ ἀναδεῖξαι πρὸς καύχημα, πιστῶν καὶ στήριγμα, προσκυνούντων τὰ μορφώματα, τῶν ἁγίων, ὀρθοδόξῳ δόγματι.

Πατέρες τρισμάκαρες ὑμεῖς, ὡς φωστῆρες λάμπετε, τοῦ νοητοῦ στερεώματος, πιστοὺς αὐγάζοντες· ἀσκήσει λαμπτῆρες, ἀρετῆς ἐδείχθητε, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων ἀκέστορες, κανόνες πίστεως, μοναστῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα, καὶ τῆς ποίμνης ὑμῶν τὸ κραταίωμα.

Οσία πανεύφημε τὴν σὴν, ψυχὴν ἀναπτερώσασα, ταῖς ἀρεταῖς πρὸς τὸν ὕψιστον, βίον ἰσάγγελον, ἐπὶ γῆς βιοῦσα, διὸ κατηξίωσαι, τῶν θείων χαρισμάτων ἄθλημα· καὶ νῦν βοήθησον, Εὐφροσύνη τοῖς τιμῶσί σε, εὑρεῖν χάριν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα τῶν ἁγίων. Ἦχος πλ. δ΄.

Ω θεία καὶ ἱερὰ πατέρων δυὰς καὶ ξυνωρὶς ὁμότροπος, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· ὑμεῖς πατρίδα μὲν ἔχετε τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἧς τὰ τείχη ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Θεοῦ ἐζωγράφηνται· πατέρα δὲ τὸν Θεὸν, παρ᾽ οὗ γεγόνατε, καὶ πρὸς ὃν ἐπεσφράγητε· ἀδελφοὺς δὲ καὶ φίλους, τὰ τῶν ἀγγέλων μακάρια τάγματα, καὶ τοὺς χοροὺς πάντων τῶν ἁγίων. Ἀλλὰ καὶ τὸ σεμνότατον τῆς ἀρετῆς ὑμῶν ἀθλητήριον, οὐκ ἀγέραστον ἐπὶ γῆς καταλείπατε· τὸν γὰρ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Βηθλεὲμ ἐκ τῆς παρθένου τεχθέντα Σωτῆρα τῶν ὅλων τιμῶντές τε καὶ κηρύττοντες, σπήλαιον ᾠκήσατε, καὶ θαῦμα τοῦτο τοῖς ὑπ᾽ οὐρανὸν ἀνεδείξατε, ἐν ᾧ πηγάζουσιν ἀεὶ τοῖς χριστωνύμοις, παντοίων ἰαμάτων χαρίσματα. Ἀλλ᾽ ὦ πανόλβιοι μετὰ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, δωρηθῆναι τοῖς πόθῳ ἑορτάζουσι τὴν πανέορτον μνήμην ὑμῶν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. *Τίς μὴ μακαρίσει σε.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τὰ δὲ κατὰ τὴν Λακωνίαν καὶ τὰ παρὰ τὸ Αἴγιον (Βοστίτζαν) καὶ τὰ περὶ τὸν Δρόγκον μετόχια τοῦ Μοναστηρίου παλαιά, καὶ τὰ τῆς Ἀλισσαίνης, καὶ τὰ τῆς Προνοσαίνης, καὶ τὰ λοιπὰ μεγάλα χωρία τὰ ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ μνημονευόμενα χαίρει ἤρεμον ἱερόδουλον δουλείαν κεκτημένα.

§. ς'. Τῶν δὲ παλαιῶν κειμηλίων, ἱερῶν τε σκευῶν καὶ ἁγίων λειψάνων, τὰ μὲν πρώτιστα καὶ μέγιστα διέφθειρεν ὁ τῆς Μονῆς ἐμπρησμός· ὀλίγα δὲ τούτων διεφύλαξεν ἔξω καὶ πρὸς, κατὰ θείαν εὐδοκίαν, ἐν τοῖς Μετοχίοις τυχόντα. Προσετέθησαν δὲ καὶ ἄλλα πολὺ ὕστερον· ὡσαύτως καὶ ἱερῶν ἀρχαίων πολυτίμους στολὰς, ἔχομεν μετρίως καὶ τῆς ἀναγκαίας μετρίαν δὲ καὶ τὴν Βιβλιοθήκην καὶ μικρὰν ὡς πρὸς τὴν πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς πλουσίαν συνεγράψατε· ὅθεν καὶ μάλιστα φροντίζουσιν οἱ πατέρες ὅπως καὶ ταύτην ἐπαυξήσωσι μετὰ τῆς Σχολῆς.

§. ζ'. Οἴκους δὲ κατὰ πόλεις (Μετόχια καὶ ταῦτα ὀνομαζομένους συνηθέστερον) ἔχει τὸ ἱερὸν Μοναστήριον καὶ ἐντὸς καὶ ἔξω τῆς Πελοποννήσου παρὰ τῶν χριστιανῶν ἐπισήμως καθιερωμένους. Τοιοῦτον οἶκον ἔχει ἐν Αἰγίῳ, καὶ ἄλλον ἐν Παλαιαῖς Πάτραις, καὶ ἐν Τριπόλει, καὶ Ἄργει, καὶ Κορίνθῳ, καὶ Καλαβρύταις, καὶ ἐν Καλάμαις· καὶ ἐν Μάνῃ δὲ τὸ μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως· καὶ ἐκτὸς δὲ τῆς Πελοποννήσου, ἐν Ἀθήναις, καὶ Λεβαδείᾳ, καὶ Θεσσαλονίκῃ, καὶ ἐν Σμύρνῃ καὶ, τέλος, ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ λεγόμενον Βλαχικὸν παλάτιον (Βλὰχ-Σαράϊ), καὶ προσέτι τὸ κατὰ τὴν Ἀντιγόνην νῆσον μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὸ τοῦ Καρύπη ἐπιλεγόμενον.

§. η'. Αὕτη συντόμως ἡ τοπογραφία τοῦ ἱεροῦ καὶ μεγαλωνύμου Σπηλαίου, τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου, ἐν ᾧ ἔθετο τὸ σκήνωμα τῆς πανάγνου καὶ κεχαριτωμένης αὐτῆς μορφῆς ἡ Παντάνασσα Δέσποινα, κήρυκα τοῦτον ἀναδείξασα τῶν πνευματικῶν αὐτῆς χαρίτων καὶ δωρεῶν. Ἐν Σπηλαίῳ τῷ τῆς Βηθλεὲμ ἔτεκε τὸν μονογενῆ Υἱὸν αὐτῆς καὶ Θεὸν τοῦ παντός, καὶ ἐν Σπηλαίῳ τῷ τῆς Ἀχαΐας ἀπεθησαύρισε τὴν ἀρχέτυπον καὶ παντοθαύμαστον εἰκόνα τῆς προσκυνητῆς αὐτῆς μορφῆς, πηγὰς ἐλέους ἀναβλύζουσα τοῖς μετὰ πίστεως προσιοῦσι. Καὶ προσέρχονται τὰ πλήθη τῶν πιστῶν «ὡς νεφέλαι καὶ περιστεραὶ» (καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας) κατά τε τὴν δημοτελῆ πανήγυριν, καὶ ἄλλοτε πολλάκις συῤῥέοντα πανταχόθεν, καὶ μιμούμενα περιστερὰς μετὰ τῶν νεοσσῶν προσιούσας· ὥστε γίνεται καὶ πρὸς τοὺς συντρεχομένους εὐλαβεῖς προσκυνητὰς τοῦ ἱεροῦ σκηνώματος ὅ,τι ἔλεγεν ὁ μακάριος Θεοδώρητος περὶ πάντων καθόλου τῶν πιστῶν τῶν ἐν ταῖς πανηγύρεσι συντρεχόντων εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν. «Εἰ δέ τις (λέγει) ἀκριβῶς βούλεται νοῆσαι τὸ χωρίον (τὸ, Τίνες οἵδε ὡς νεφέλαι πέτανται, καὶ ὡσεὶ περιστεραὶ μετὰ νεοσσῶν; Ἡσ. ξ') ἐν ταῖς δημοτελέσιν ἑορταῖς, ἢ ταῖς δεσποτικαῖς, ἢ ταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων, θεασάσθω τὰ πλήθη συῤῥέοντα, καὶ τὰς μὲν (γυναῖκας) τὰς θυγατέρας ἐν ταῖς ἀγκάλαις φερούσας, καὶ ταῖς χερσὶν ὁδηγούσας· τοὺς δὲ (πατέρας) μετὰ τῶν υἱῶν βαδίζοντας· καὶ ὄψεται ἀληθῶς πνευματικὰς περιστερὰς μετὰ τῶν νεοττῶν πετομένας καὶ πρὸς τὴν νέαν περιστεραίνας Σιὼν» (α).

Γένοιτο δὲ διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου Θεοτόκου, ὅπως φθάνοντα τῶν πρὸς σωτηρίαν αἰτημάτων παρὰ Κυρίου τυγχάνωσι καὶ οἱ ἔξωθεν εἰς τὴν Μονὴν ἐρχόμενοι, καὶ οἱ ἔνδον ἐνασκούμενοι πατέρες τῆς Παναγίας Τριάδος λάτρεις καὶ προσκυνηταί, καὶ τῆς μελλούσης βασιλείας ἀξιωθῶσιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(α) Θεοδώρ. εἰς Ἡσαΐ. ξ'. τόμ. β. σελ. 185. ἐκδ. Σιρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Οἱ ἐν Πρεβέζῃ τῆς Ἠπείρου.

[illegible]

Ἐκ τῆς νήσου Ζακύνθου.

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

Γ΄. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ κατὰ τὴν θεραπείαν τοῦ χωλοῦ.

§ α΄. [illegible] (1684) [illegible]

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

[illegible]

Προκόπιος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἐφέσου Σαμουήλ.	*Κυζίκου Ἀγάπιος.*
Ἡρακλείας Μελέτιος.	*Χαλκηδόνος Παρθένιος.*
Νικομηδείας Ἀθανάσιος.	*Θεσσαλονίκης Ἰάκωβος.*
Δέρκων [illegible].	*Δράμας Γρηγόριος.*
Ἀδριανουπόλεως Καλλίνικος.	*[illegible] Μελέτιος.*

Ε.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

Ἡ κηδεμονία καὶ πρόνοια τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερῶν καὶ σεβασμίων Μοναστηρίων, [illegible]

Ὅτι μὲν οὖν τὸ ἱερὸν σπήλαιον [illegible] καὶ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων εἰς τὸ κλίμα τῆς Ἀχαΐας, πᾶσι τοῖς δῆλον (α). Τὴν δ' Ἀχαΐαν εὐηγγέλισεν Παῦλος ὁ μέγας Ἀπόστολος μετὰ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν ἐπελθών, ὅστις γράφων πρὸς Κορινθίους μνημονεύει καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας, καὶ πάντας ὡς [illegible] ἑαυτοῦ καύχημα ἐπαινεῖ (β). Τοῦ δὲ Παύλου συνέκδημος καὶ συνεργὸς ὑπῆρξε καὶ Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστής, [illegible] τε παρακολουθῶν, [illegible] κατ' αὐτὴν τὴν Ἀχαΐαν, ἣν καὶ ὕστερον αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν εὐαγγελικῶς περιῆρχετο. Ὅθεν καὶ ὁ μακάριος Ἱερώνυμος πρὸς τοῖς ἄλλοις μαρτυρεῖ ὅτι καὶ τὸ κατ' αὐτὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ἐν Ἀχαΐᾳ συνέγραψε· λέγει δὲ ταῦτα ἐπὶ λέξεως ὁ θεσπέσιος Ἱερώνυμος: «Τρίτος (τῶν Εὐαγγελιστῶν ἐστὶ) Λουκᾶς ὁ ἰατρός, ὁ τὸ γένος μὲν Σύρος, τὴν πατρίδα δὲ Ἀντιοχεύς, οὗτινος ὁ ἔπαινος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ὅστις, καὶ αὐτὸς μαθητὴς ὢν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐν τοῖς Ἀχαΐας καὶ Βοιωτίας μέρεσι τὸ τεῦχος (τοῦ Εὐαγγελίου) συνέγραψε» κτλ. (γ). Λέγουσι δὲ καὶ ὅτι καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μέγα σπήλαιον [illegible], χάριν [illegible], συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον ὁ ἱεράπιστος Λουκᾶς, καὶ περὶ τούτου διαλαμβάνουσι καὶ τὰ παλαιὰ χρυσόβουλλα, ὡς Νικόδημος ὁ Μελαχὰς, ὁ Πελοποννήσιος βεβαιοῖ (δ). Καὶ παράδοξον οὐδὲν, ἂν καὶ τὸ μέγα Σπήλαιον ὑπηρέτησε τῷ θεσπεσίῳ Εὐαγγελιστῇ εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς καὶ τὸ τῆς Πάτμου σπήλαιον ὑπηρέτησε τῷ θεολόγῳ Ἰωάννῃ εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς θείας Ἀποκαλύψεως. Οὕτως ὁ ἐν Σπηλαίῳ γεννηθεὶς ἐν σπηλαίοις [illegible] ἀποκαλύψαι καὶ τὸν λόγον τῶν τῆς πίστεως μυστηρίων εἰς τοὺς [illegible] τούτους ἀποστόλους καὶ κήρυκας τῆς θεότητος αὐτοῦ. Τότε δὲ, συγγράφων ὁ ἱερὸς Λουκᾶς τὸ Εὐαγγέλιον, [illegible] καὶ τῶν θείων ἔργων, [illegible] καὶ μετα-

---

(α) Ἀχαΐα κυρίως μὲν ἡ [illegible] τῆς Πελοποννήσου ἐπαρχία [illegible] (κατὰ τὰ 190 π. Χ.) καὶ αὐτὴ ἡ Ἀρκαδία καὶ ὅλη ἡ Πελοπόννησος [illegible] Ἀχαΐα (Παυσ. [illegible]) [illegible] Ἑλλὰς, ἡ τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Θεσσαλίαν [illegible] μέχρι Μακεδονίας· ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι [illegible] τὴν Ἑλλάδα [illegible] εἰς δύο ἐπαρχίας, Ἀχαΐαν καὶ Μακεδονίαν. Ἀλλὰ καὶ τὸ πάλαι [illegible] Ὁμήρῳ [illegible] Ἀχαιοὶ καὶ Ἀχαιΐδες [illegible] (ὡς [illegible] εἰς τὴν Πελοπόννησον [illegible] ἡ Ἀχαΐα. Στράβ. [illegible]), ἀλλὰ καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοὺς Ἀργείους (Παυσ. [illegible]), καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς Ἕλληνας ([illegible] 190, 193 κτλ. [illegible])

(β) Β. Κορινθ. [illegible] καὶ α, 1, 2.

(γ) [illegible] Lucas medicus natione Syrus, Antiochensis, cujus laus in Evangelio, qui et ipse discipulus Apostoli Pauli, in Achaiae Boeotiaeque partibus volumen condidit, etc. S. Hieron. Com. in S. Matthaeum. [illegible] Ἀντιόχεια [illegible] Ἀποστόλου Παύλου [illegible] Πράξ. [illegible] Ἀχαΐᾳ [illegible] Θήβαις τῆς Βοιωτίας [illegible] Κωνσταντινούπολιν [illegible] (S. Hieronym. adv. Vigilant. — [illegible] Λουκᾶ.)

(δ) Βλ. [illegible] Σημείωσ.

[illegible]

§. ζ'. [illegible]

Α'.) [illegible]

Β'.) [illegible]

(α) [illegible]

(β) [illegible]

Σταύρου τοῦ ἀπὸ Κολοκύθα, ἀπὸ χωρίον Δουμενῶν, διέβαινεν ἔχοντας κατὰ πανηγύριν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου ἐκοιμᾶτο. Καὶ ἐξαίφνης τὸ πέριξ ἀνωφερὲς χωρίον ἀπεσπάσθη, χῶμα μέγα μετὰ λίθων, κατέπεσε, καὶ τὸν παῖδα κατέχωσε παντοχόθεν περικαλύψαν· οἱ δὲ γονεῖς μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου καταπεσόντος τὸ περιδιάβασε αἰσθανθέντες τὴν συμφοράν, καὶ τὸ χῶμα καὶ τοὺς λίθους ἀπεσύρων, ὅπως ἀξιωσάντως ἀνταμώσωσι τὸν νεκρὸν καὶ ἀναπαύσαντες εὗρον τὸν παῖδα ζῶντα ἄρτιον καὶ ἀκαλλώπιστον καὶ λοιπὸν ἐφρόντιζον τὰ πρὸς ταφὴν ἑτοιμάσαι.

§ β'. Ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ τὸ κείμενον παιδίον ἐξαίφνης ἀνέπνευσε, καὶ ὡς ἐκ ὕπνου ἐλθὸν ἀνεκάθισε, καὶ διηγεῖτο πρὸς τοὺς παρευρεθέντας, ὅτι, τοῦ χώματος ἀποκαταπεσόντος, γυνή τις πάγκαλος καὶ λαμπροφόρος εὐθὺς ἐπεφάνη, τὸ μὲν χῶμα ἀνέσυρεν ἀπ' αὐτοῦ, τοὺς δὲ λίθους πόρρω ἀπέστελλεν ὅθεν οὔτε τὴν κεφαλήν, οὔτε τὸ λοιπὸν τοῦ παιδίου σῶμα συνέθλιψαν· αὐτὸ δὲ χωθὲν ἔκειτο λιποθυμοῦν, ἕως πάλιν ἀνέστη, καὶ εἶδε τὸν ἥλιον. Τότε πάντες ἐκπλαγέντες καὶ ἐκστατικοὶ μιᾷ φωνῇ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ τὴν Θεοτόκον ἐμεγάλυνον.

Θ'. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ κατὰ τὸν Αἰγύπτιον Ἰβραΐμην.

§ α'. Εἴπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅπως κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Κεχ-Ἀλῆ τοῦ ἀρχιστρατήγου διέσωσεν ἐκ τῆς τουρκικῆς μανίας τὴν Σπηλαιώτιδα μονὴν καὶ πολὺ τῆς Πελοποννήσου μέρος ἡ χάρις τῆς Παντανάσσης (Β. Θαῦμ. δ'.). Τοιαύτην σωτηρίαν καὶ ἄλλην περὶ τὴν φιλόχριστον Πελοπόννησον ἡ Θεοτόκος εἰργάσατο καὶ ἄλλοτε παραμοίως διὰ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, ὅλους τε πολλάκις τῶν Πελοποννησίων διεσώσατο καὶ μάλιστα τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων. Προστίθεμεν δὲ καὶ ταύτην τὴν θαυμαστὴν διήγησιν ἐνταῦθα, τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις ἐπισυνάπτοντες, καὶ μετὰ ταῦτα μεταβαίνομεν εἰς τὰ καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐσχάτως ἐπὶ τοῦ ἐκπεσόντος Ἰβραΐμου συμβεβηκότα.

§ β'. Κατὰ τὸ 1770, ὁπόταν κατὰ τῶν Τούρκων ἡ Πελοπόννησος τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην καὶ δυστυχεστάτην ἐπανάστασιν ἐκίνησε καὶ στρατὸς Ἑλλήνων ὁπλιτῶν ἐπολιόρκει τὰ Καλάβρυτα· ὁ δὲ τότε Ἡγούμενος Ζαχαρίας προεῖδε κατ' ὄναρ ὡς διὰ θείου φωτισμοῦ ὁδηγηθεὶς τὴν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως προσκειμένην μεγάλην συμφορὰν τῆς Πελοποννήσου. Καὶ δὴ συναθροίσας καὶ πείσας τοὺς πατέρας, ἐξῆλθε μετὰ τῶν προεστώτων καὶ πολλῶν ἄλλων μοναχῶν ἔξω τῶν Στενῶν ἀνὰ χεῖρας καὶ βαδίζων κατῆλθε Καλαβρύτων. Καὶ προσελθόντες πρὸς τοὺς πολεμιστὰς διὰ πολλῶν ἱκεσιῶν, ἀπειλῶν, δεήσεων, νουθεσιῶν, ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὰ Καλάβρυτα παραλαμβάνουσιν ὅλας τὰς ἐν τῇ πόλει τότε κατοικούσας οἰκογενείας τῶν Τούρκων, καὶ φέρουσιν αὐτὰς ἀβλαβεῖς μετὰ καὶ τῶν πολυτιμοτέρων αὐτῶν πραγμάτων ἀπαγαγόντες εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἔπειτα δὲ πάλιν ἐκεῖθεν συνοδεύοντες διὰ τῆς Ἀχαΐας κατάγουσιν εἰς τὴν θάλασσαν, κἀκεῖθεν διεβίβασαν αὐτὰς εἰς τὸν ἀντικρὺ Κρισσαίων κόλπον (ὅπου τυχαίως ἀνεμένετο ἀπεσταλμένη πρὸς ἀνάγκην ποσῶς ἡ τῶν Τούρκων στρατιὰ καὶ στρατὸς αὐτῶν παρεκάθητο πολὺς καὶ βαρὺς ἀπειλῶν), καὶ παρέδωκαν τὰς οἰκογενείας ταῖς ὁμοφύλοις αὐτῶν προσαγαγόντες καὶ λίαν εὐγνωμονούσας. Τοῦτο δὲ τὸ φιλάνθρωπον ἔργον τῶν Μεγαλοσπηλαιωτῶν ἐγένετο σωτηρία πολλῶν· διότι μετ' ὀλίγον εἰσβαλόντες οἱ Τοῦρκοι μετὰ τῶν Ἀλβανῶν, καὶ περιελθόντες τὴν Πελοπόννησον ἀπο-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ ἄλλο τι λόγου τε παντὸς καὶ θέας ἀξιώτατον, τὸ ἑξῆς. Πλησίως καὶ κατωτέρω τῶν τριῶν τούτων κορυφῶν πρὸς ἀνατολὰς ἐξέχουσι πέτραι τινὲς, ὡς τείνοντες μακρότερον, ἢ μονόλιθοι στῆλαι [illegible], τὸ σχῆμα πυραμιδοειδεῖς. Τούτων δὲ τρεῖς, ὡς ἐκ τῆς [illegible], τρίγωνον [illegible] κατὰ τὴν βάσιν. Καὶ τὸ μὲν ὕψος [illegible] οἱ λίθοι οὗτοι ὑπὲρ τὰς [illegible] ὀργυιάς· ἔχουσι δὲ καὶ οἱ τρεῖς ἀνὰ μίαν ἕκαστος ὀπὴν ἄνω πρὸς τὴν κορυφὴν ἐκ φύσεως τετρυπημένην, τετράεδρά τε καὶ μεγάλην, ὅσον διήρχετο τὸ μῆκος, τὸ δὲ πλάτος καὶ τὸ βάθος τριῶν ὀργυιῶν. Τούτων οὖν τῶν τριῶν πυραμιδοειδῶν μονολίθων ὁ [illegible] τῆς μέσης τοῦ Σπηλαίου κορυφῆς [illegible] θέαμα παρέχεται ἀξιόλογον· διότι διὰ τῆς ταύτης ὀπῆς κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν τοῦ Μαρτίου μηνὸς διαδύονται ἀκτῖνες ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, καὶ προσβάλλουσιν ἐπ' εὐθείας πρὸς τὴν μέσην κορυφὴν τοῦ κατ' ἀντικρὺ κειμένου βουνοῦ τῶν Γαλατῶν ([illegible] ὄντος). Καὶ γίνεται ὁ μονόλιθος γνώμων τις καὶ δείκτης τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας. Ταῦτα δὲ τὰ φαινόμενα τῆς τοῦ ἱεροῦ Σπηλαίου πέτρας ἀποδείκνυσι [illegible], ὁποῖον καὶ περὶ τὸ Σιναῖον ὄρος [illegible]. Διότι καὶ τὸ πλησίον τοῦ Σινᾶ παρακείμενον ὄρος, τὸ λεγόμενον τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, ἔχει τὴν ἄκραν κορυφὴν ἐκ φύσεως τετρυπημένην· καὶ δι' αὐτῆς (κατὰ τὴν [illegible] ἡμέραν τοῦ Μαρτίου μηνὸς), ἀκτῖνες [illegible] τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος διερχόμεναι [illegible] τὸν [illegible] τῆς ἁγίας βάτου, ἣν εἶδεν ὁ θεόπτης Μωϋσῆς καιομένην καὶ μὴ κατακαιομένην. Ἡ δὲ βάτος προεικόνιζε τὸ [illegible] τῆς θεότητος ἀφλέκτως ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσαν [illegible] [illegible] ἡ ὑπὸ τοῦ θείου Λουκᾶ ζωγραφηθεῖσα [illegible] αὐτῆς εἰκὼν [illegible] ἐν πολλῶν [illegible] διὰ τῆς χάριτος αὐτῆς [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ Σπηλαίῳ [illegible].

Τοιαύτη μὲν, ὡς [illegible], ἔστι θέσις καὶ ἡ ἔξωθεν ἰδέα τῆς μακρᾶς καὶ θαυμασίας πέτρας τοῦ μεγαλωνύμου Σπηλαίου· τὰ δὲ παρ' ἐν αὐτῆς ἔξωθεν φαινόμενα [illegible], ποῖά τινα καὶ πόσα, [illegible] ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν ἔσω τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, τοῦ τε θείου Ναοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτόν.

§. 1. Ποτε [illegible] ἡ ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ [illegible] Μονὴ, καὶ τίνας οἱ κτίτορες, καὶ ποῖα τὰ κατ' αὐτὴν [illegible] συμβεβηκότα, καθιστορήσομεν ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἤδη δὲ πρῶτον διαγράψομεν αὐτὴν τὴν Μονὴν καὶ πάντα τὰ ἐντὸς τοῦ θεοδέκτου Σπηλαίου, λέγω δὲ τὸν θεῖον Ναὸν καὶ τὰ περὶ αὐτόν.

§. 2. Τρεῖς [illegible] εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου· ἡ μὲν κατὰ πρόσωπον ἐπ' εὐθείας ἀπὸ δυσμῶν, ἀλλ' [illegible], ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου· καὶ τετάρτη δέ τις ὁδὸς φαίνεται [illegible] ἐξ ἀνατολῶν [illegible]. Καὶ πρῶτον μὲν [illegible] περίβολος [illegible], τεῖχος μακρὸς ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν [illegible] ἐν δὲ τῷ περιβόλῳ πύλη τε ξύλινη καὶ [illegible] τῆς ἔξω τοῦ Σπηλαίου [illegible] καὶ μετὰ τὴν πύλην ἡ τοῦ [illegible] εἴσοδος. Πρόκειται δὲ τοῦ [illegible] πρὸς τὰ δεξιὰ [illegible] πέτρας [illegible] μεγάλη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

§. 6'. [illegible]

[illegible] Χρυσοσπηλαιώτισσα [illegible] (β). [illegible] (βλ. Χειρογραφ. κεφ. ς'. [illegible]) [illegible]

(α) [illegible]

(β) [illegible]

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βασιλεὺς τῶν πτηνῶν φαίνεται τεθειμένος ὡς παράσημον τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, οἵτινες ἐγένοντο κτίτορες τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου (α). Πλὴν ἀλλ' οὐδ' ἀλληγορίας τινὸς ἄμοιρον παντάπασι καὶ γυμνὸν φαίνεται τὸ ἔμβλημα. Πολλάκις δὲ καὶ ἐν ταῖς Θείαις Γραφαῖς βλέπομεν τὸν ἀετὸν [illegible] ἀλληγορούμενον πρὸς τὰ [illegible]. Αὐτὴν τὴν ἄρρητον τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν ὁ θεόπτης Μωϋσῆς [illegible] εἰκονίζων, « Ὡς ἀετὸς (λέγει) σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς » κτλ. (β). Τοιαῦτα δὲ καὶ τάχα τις τῶν εὐσεβούντων ἀναλογίζεται πρὸς τὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας ἀετὸν [illegible], καὶ τὴν διάνοιαν εἰς ὑψηλοτέρας θεωρίας ἀνάγει, [illegible] τὴν περὶ ἡμᾶς [illegible] τῆς θείας οἰκονομίας, ἥτις σκέπην τε παρέχει καὶ ἀντίληψιν εἰς τοὺς πιστοὺς καὶ [illegible], καὶ [illegible] ὡς νεοσσοὺς [illegible], καὶ [illegible] ἐφ' ἡμῶν [illegible], καὶ [illegible], καὶ πρὸς ὕψος ἀρετῶν ἀναφέρει, καὶ τῆς [illegible] περὶ τὰ γήϊνα [illegible] αὐτοὺς καθιστᾷ, καὶ οὐρανοπολίτας ἀναδείκνυσι. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα διαλογίζεταί τις ἴσως καὶ ὑπὸ τῶν [illegible] καὶ [illegible] [illegible] τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ τῆς εὐσεβείας διδάγματα μαθεῖν γυμναζόμενος. Ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλην τινὰ τοῦ αὐτοῦ ἀλληγορίαν προσθήσομεν, ἣν [illegible] τις τῶν [illegible] ἡμῶν γερόντων, ὅστις ἀποβλέπων πρός τε τὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ λευκότερον τοῦτον ἀετόν, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον, τὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔξω Νάρθηκος μελανώτερον (περὶ οὗ προείπομεν κεφ. Γ'. §. ζ'.)· ἀντιστοιχοῦσι δὲ πρὸς ἄλληλα κατ' εὐθεῖαν κείμενα γραμμὴν τῶν δύο τούτων ἀετῶν τὰ μορφώματα· πρὸς ταῦτα βλέπων ὁ γέρων ἔλεγεν « Ἰδὲ ἀδελφέ, ὁ μὲν μέλας ἀετὸς τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν γεγηρακότα ταῖς ἁμαρτίαις ἐμφαίνει· τὸν δὲ νέον ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν ἀνακαινιζόμενον, ὁ λευκότερος ἀετὸς ὑποδεικνύει ». Οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς ἀνακαινιζώμεθα καὶ πράξει καὶ θεωρίᾳ διὰ τῆς ἀρετῆς, κατὰ τὸ « Ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου » · καὶ τὸν παλαιὸν ἡμῶν ἄνθρωπον ἔξω τῶν ἱερῶν περιβόλων ἀποθέμενοι, [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] εἰς τὰ θεῖα [illegible] [illegible], « τῷ πνεύματι ζέοντες », λατρεύοντες τῷ Θεῷ, καὶ « τῇ ἐλπίδι χαίροντες » (γ). « Οἱ γὰρ ὑπομένοντες τὸν Θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύν, πτεροφυήσουσιν ὡς ἀετοί, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσιν » ὡς εἶπε πάλαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ Προφήτου (δ). Οὕτω δὲ τρέχοντες [illegible] τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, [illegible] τῷ [illegible] Δεσπότῃ καὶ [illegible], τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ πιστῶς ἀκολουθοῦντες, καὶ τέλος εἰς τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν καταντήσομεν « εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων, ἔνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἡ κατοικία ». Τοιαῦτά τινα ὁ γέρων [illegible] ἀναλογιζόμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς. [illegible] δὲ μάλιστα τῆς τοιαύτης ἀλληγορίας τὴν ἀφορμὴν ἐκ τῆς κατὰ τὴν [illegible] ὥραν [illegible] εὐχῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (ἥτις

(α) Τὸ κατὰ ἔμβλημα φαίνεται καὶ [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ ἁγίου [illegible] [illegible] [illegible] καὶ ὁ [illegible] τούτου [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]· [illegible] [illegible] τοῦ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ἐν τῷ μέσῳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(β) Δευτερον. λβ'. 11.

(γ) Ρωμ. ιβ'. [illegible] 11.

(δ) Ἡσ. μ'. 31.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Ἐξεδόθη τῇ 17 τῆς Σελήνης [illegible] ἐν ἔτει 1219 (ἀπὸ Χριστοῦ 1803.)

[Ὅτι πιστὴ ἡ μετάφρασις τῇ 12 [illegible] 1834 ἐν [illegible]. Ὁ διερμηνεὺς τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. [illegible]]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Θ.

ΙΩΑΝΝΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΤΖΑΣ ΒΟΕΒΟΔΑΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑΣ

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὠδὴ η'. Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Ἴδω σου τὸ φῶς τῶν πρεσβειῶν, ἡ φῶς κυήσασα βροτοῖς τὸ ἄρρητον, καὶ τὰς αἰσθήσεις μου ἄχραντε, τῆς ψυχῆς καταφωτίζουσα, καὶ τῆς ἀγνοίας τὸ δεινὸν σκότος ἐξαίρουσα, ἵνα κράζω, φωτοκυῆτορ χαῖρε πανάμωμε.

Σκότος τῶν παθῶν μου φωτεινή, φωτὸς ὑπάρχουσα νεφέλη πάναγνε, τῇ φωτοφόρῳ σου ἀπέλασον, ὁσία μητροπάρθενε, καὶ φωταγώγησον τὸν νοῦν ἵνα σωζόμενος, ἀνακράζω, φωτοκυῆτορ χαῖρε πανάμωμε.

Ὄλβιος καὶ πλήρης φωτισμοῦ, ἡ σὴ πανάχραντε πρεσβεία πέφυκε, φωτὸς πηγή τε ἀέναος, καὶ φωτὸς κατοικητήριον, ἡ τὰς καρδίας τῶν πιστῶν καταφωτίζουσα, τῶν βοώντων, φωτοκυῆτορ χαῖρε πανάμωμε.

Ὕμνος σοι ἐπάξιος οὐδείς, προσενεχθήσεται Δέσποινα πάναγνε· σὺ γὰρ ὑπέρφωτε τέτοκας, φωτοδότην ὑπὲρ ἔννοιαν, καταφωτίζοντα ψυχὰς Χριστὸν τὸν Κύριον, τῶν βοώντων, φωτοκυῆτορ χαῖρε πανάμωμε.

Ὠδὴ θ'. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

Ἄχραντε φωτώνυμε κόρη, τῇ φωτοφόρῳ σου πρεσβείᾳ, φώτισον νοός μου τὰς κόρας, καὶ τὰς αἰσθήσεις πάσας τοῦ σώματος, ἵνα τὸ φῶς θεάσωμαι τοῦ φωτοδότου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Μόνος ὑπερβὰς παρθένε, τῶν γηγενῶν πᾶσαν τὴν φύσιν, ἐν ταῖς ἀσωτίαις ὅσα καὶ ὤφθην, κτηνῶν ἀλόγων ἀλογώτερος· ἀλλὰ φωτί με δέομαι τῶν πρεσβειῶν σου φωταγώγησον.

Ἥμαρτον ὁ τάλας παρθένε, ὑπερβαλλόντως· ἀλλὰ σύ με, φώτισον καὶ ῥῦσαι τοῦ σκότους, τοῦ αἰωνίου καὶ καθοδήγησον, πρὸς τὴν ζωὴν τὴν ἄρρευστον, καὶ τὴν αἰώνιον ἀπόλαυσιν.

Νόμου τὸ κεφάλαιον κόρη, σὺ καὶ τὸ πλήρωμα τεκοῦσα, πλήρωσον φωτὸς καὶ τὴν ψυχήν μου, καὶ τὰς αἰσθήσεις πάσας μου φώτισον, ἵνα τὸ φῶς θεάσωμαι τοῦ φωτοδότου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

φόλις κατὰ τὸ αχμε' μετὰ μεγάλης [illegible] καὶ χρόνους [illegible] μετὰ τὴν ἐκ τῆς Πελοπον-νήσου φυγὴν τῶν Τούρκων [illegible] μόνον τὸ νῦν σωζόμενον χρυσό-βουλλον τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωάννου [illegible] ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις [illegible] [illegible] τοῦ Αὐτοκράτορος) [illegible] (τοῦ τε Ἀνδρονίκου τοῦ Γέροντος [illegible]) [illegible]. Ὅσα δὲ ἱστορικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ κειμήλια [illegible] (ὅπως καὶ ἄλλα πολλὰ [illegible] ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ Ἐνετοὶ [illegible]) πρὸς κόσμον τῶν Ἐνε-τικῶν Ἀρχείων (καὶ ἴσως ἐκεῖ σώζονται μέχρι καὶ τῆς σήμερον). Δηλοῖ δὲ ταῦτα πάντα ἔγγρα-φον σημείωμα [illegible] σωζόμενον ἐν τοῖς [illegible] τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου.

§. γ'. Ὅσον ἔπειτα ἐκ τῶν [illegible] χρυσοβούλλων [illegible], πρῶτος ἐκ τῶν Αὐτο-κρατόρων [illegible] ἢ [illegible] τοῦ θείου Ναοῦ καὶ τοῦ Μοναστηρίου [illegible] φαίνεται ὁ ἀοίδιμος Ἀνδρόνικος ὁ Γέρων, καὶ μετὰ τοῦτον Ἰωάννης ὁ Κατακουζηνός· ἀρχαιότερα δὲ τῶν [illegible] Αὐτοκρατόρων [illegible] ἀφιερώματα καὶ χρυσόβουλλα λό-γοι, [illegible] τῆς Μονῆς ἐν τῷ [illegible] ἐμπρησμῷ τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου. [illegible] τῷ 1640 [illegible] ὑπομνήματα, καὶ ἡ ἐπάνω τῆς [illegible] πύλης τοῦ Ναοῦ [illegible] σωζομένη καὶ τὴν σήμερον ἐπιγραφή. Ἔχει δὲ αὕτη οὕτω· « Ἐν ἔτει ζρμη' (1640) ἐγένετο ἐμπρησμός, Θεοῦ παραχωρήσει, ἐν τῇ παρούσῃ [illegible] καὶ βασιλικῇ Μονῇ τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ Σπηλαίου, [illegible] τῆς [illegible] Θεο-τόκου, τῆς ἱστορηθείσης ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Τῷ δὲ ζρμθ' (1641) [illegible] ἐκ βάθρων, καὶ [illegible] ἐξ ἰδίων [illegible] τοῦ κυρίου [illegible]. Τῷ δὲ [illegible] καὶ ὁ [illegible] Ναὸς [illegible] τῆς Θεοτόκου, [illegible] τοῦ κυρίου [illegible] ἐπὶ [illegible] (1653), ἐν μηνὶ Δε-κεμβρίῳ. [illegible] Μανουὴλ [illegible] τοῦ Ἀνδρέου ἐκ [illegible] ».

Καὶ ἄλλη δὲ ἐπιγραφὴ ἐπάνω τῆς [illegible] πύλης [illegible] λέγει τάδε·

« Ἔτος [illegible] Χριστοῦ [illegible] τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, [illegible] Σπη-λαίου [illegible]. Καὶ τῷ [illegible] Χριστοῦ 1641, [illegible] τοῦ [illegible] εἰς [illegible] ἐκ βάθρων τοῦ θείου Ναοῦ καὶ τῆς Μονῆς » (α).

(α) [illegible]

τιμὴν καὶ χάριν τοῦ τόπου) δὲν εἶναι εὔλογον νὰ ἦναι ἐγκαταλελειμμένη, καὶ ἀπεστερημένη πάσης βοηθείας τοῦ τόπου τούτου, ἐν ᾧ ὅμως ἄλλοι τόποι καὶ τόσα μοναστήρια ἀλλαχοῦ βοηθοῦνται καὶ καλλωπίζονται διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χριστιανικῆς ταύτης ἐκκλησίας· τόσῳ μᾶλλον πρέπει νὰ βοηθῆται καὶ τὸ εἰς αὐτὴν ἀνῆκον [illegible] μοναστήριον. Διὸ καὶ διὰ τὸ χρέος ὅπερ ἔχει ὁ τόπος οὗτος πρὸς τὸ ῥηθὲν ἱερὸν μοναστήριον, καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν ἣν ἔχομεν ἡμεῖς πρὸς ὅλα τὰ ἱερὰ καθιδρύματα, καὶ δι' ὅσην καταβάλλομεν προσπάθειαν εἰς τὸ νὰ βλέπωμεν τά τε ἄλλα ἱερὰ καθιδρύματα καὶ τὸ ῥηθὲν [illegible] μοναστήριον μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εὐπρεπείας καὶ χωρὶς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων, [illegible] καὶ [illegible], καὶ ἐκδίδομεν τὸ παρὸν ἡμέτερον αὐθεντικὸν χρυσόβουλλον, ἵνα λαμβάνῃ ὁ ὁσιώτατος ἡγούμενος (ὅστις εἶναι κληρονόμος καὶ κυβερνήτης τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς) [illegible] ἀπὸ τῶν τόπων τούτων, ἐκ τῶν 27 [illegible] (ὅσα [illegible] ἄλλο μοναστήριον) ἀνὰ [illegible] εἰς τὸ μέτρον, καθὼς καὶ ἄλλα μοναστήρια, καὶ τὸ [illegible] κατὰ τὸ σύνηθες· τὰ δὲ λοιπὰ [illegible] [illegible]: [illegible]

[illegible] Διὸ [illegible] ὁ ὁσιώτατος ἡγούμενος, ὅστις κατὰ καιρὸν [illegible] ἔχει νὰ [illegible] [illegible] νὰ [illegible] μετὰ τῶν αὐθεντικῶν [illegible], καὶ [illegible] τῶν μέτρων [illegible], καὶ ἐκ τῶν πέντε [illegible] εἰς τὸ μέτρον [illegible] λαμβάνοντα, τρία [illegible] νὰ τὰ λαμβάνωσιν οἱ αὐθεντικοὶ [illegible], τὰ δὲ λοιπὰ δύο [illegible] καὶ τὸ [illegible] νὰ τὰ λαμβάνῃ ὁ [illegible] τοῦ μοναστηρίου, χωρὶς νὰ ἔχωσι νὰ [illegible] οἱ αὐθεντικοὶ [illegible] εἰς τὸ μέρος τοῦ μοναστηρίου. Ἐκ τούτων δὲ τῶν [illegible] τοῦ μοναστηρίου, ὅσα [illegible] ἀπὸ τὰ [illegible], χρεωστεῖ [illegible] ὁ [illegible] τοῦ [illegible] εἰς τὸ [illegible] τὰ κατὰ

καιρὸν μελετῶντες, ᾐσθάνοντο, ὡς ἐκ θείας ἐμπνεύσεως, ἀμφότεροι πολλὴν κλίσιν πρὸς τὴν μοναδικὴν μοναχικὴν ζωήν, ὡς ὑψηλοτάτην φιλοσοφίαν, ἀπὸ τῶν κοσμικῶν θορύβων ἀπάγουσαν, καὶ μᾶλλον ἀπερίσπαστον καὶ ἀπόλαυσιν, καὶ διὰ τῆς ἡσυχίας εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ ὄντως Ὄντος ἀναβιβάζουσαν. Ἐκήρυττε δὲ τότε ἡ φήμη τὴν ἀρετὴν καὶ ἄλλων μὲν πολλαχοῦ μοναστῶν, μάλιστα δὲ τῶν κατὰ τὰ μέρη τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Παλαιστίνης ἐν ἐρήμοις ἀσκουμένων ἁγίων Ἀναχωρητῶν. Διότι κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρῶτον, ἔτι περὶ τὰ μέσα τοῦ πρώτου αἰῶνος μετὰ Χριστόν, Μάρκου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ τὸν θεῖον λόγον κηρύξαντος, καὶ κατὰ τοὺς ἐφεξῆς χρόνους πολλοὶ πιστεύσαντες εἰς Χριστὸν ἀπῆλθον εἰς τὰς ἐρήμους, τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν, καὶ τὸν ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλιοῦ ἐπελθόντα μακάριον Πρόδρομον ἐκθύμως μιμούμενοι καὶ διώκοντες, ὡς εἶπεν ὁ Προφήτης, «ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ», θεῷ λειτουργοῦντες καὶ θεῷ γνωριζόμενοι· καὶ τούτων λοιπὸν τῶν ἐπαγγελιῶν ὁσίων τὸ παράδειγμα ἐξῆπτεν ἐν ταῖς καρδίαις τῶν δύο συνεκδήμων τὸν ἐμπνευσθέντα τῆς θείας ἀγάπης οὐράνιον ἔρωτα. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς θείοις Εὐαγγελίοις ἀνεγίνωσκον μετ' ἐπιστασίας νῦν μὲν τὸ «πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι», νῦν δὲ τὸ «καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς (ζῶντες δηλονότι ἐν ἀγαμίᾳ καὶ παρθενίᾳ) διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (α), καὶ τὴν κοινὴν τῶν Ἀποστόλων ἀκολούθων φωνήν, οὕτως διὰ τοῦ κορυφαίου Πέτρου πρὸς τὸν Διδάσκαλον κράζων «Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι». Ταύτας δὲ καὶ τὰς τοιαύτας ἐμμελετῶντες θείας φωνὰς ὡρμήθησαν οἱ μακάριοι πρὸς τὴν ἀκριβεστάτην ἐκπλήρωσιν τῶν ἐντολῶν τῆς Εὐαγγελικῆς τελειότητος, καὶ κλῆρον ἑαυτοῖς ἔλαβον τὴν ἁγνείαν καὶ ἀμίαντον παρθενίαν, τὴν σύνοικον τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν μακαρίων ψυχῶν. Καὶ δὴ λαβόντες εἰς τοὺς ἑαυτῶν ὤμους καρτερικῶς καὶ ἀνδρειοφρόνως τὸν Εὐαγγελικὸν τοῦ Χριστοῦ ζυγόν, ὑπερεῖδον μὲν δόξης καὶ πλούτου παντοδαποῦ, ὑπερεῖδον δὲ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ οἰκείων καὶ μεγάλων κτημάτων καὶ ἀπολαύσεων, καὶ πάντων τῶν ὀνείρων τῆς ματαιότητος, ὅσα τοὺς ἀνθρώπους ἀεὶ περισπῶσι, καὶ ἀφ' ὧν καὶ βραχεῖάν τινες ἔχοντες μερίδα, φυσῶσι καὶ τύφονται μεγάλα, καταλαζονευόμενοι τῶν ὑποδεεστέρων. Ἀλλ' οἱ μὲν τοιοῦτοι κύπτοντες ὡς βοσκήματα πρὸς τὴν γῆν, καὶ μηδέποτε τὰ ὄμματα τῆς διανοίας ὑψοῦντες πρὸς οὐρανὸν καὶ τὴν αἰώνιον τοῦ ἀνθρώπου πατρίδα, διάγουσιν ἐκδεδιῃτημένοι δοῦλοι τῶν ἀλόγων παθῶν, καὶ συγχέοντες τοὺς θείους παραβαίνουσι νόμους ἐν οἷς ἐγεννήθησαν καὶ ἐτράφησαν, ἕως οὗ ὑπέρχεται, τέλος, θάνατος διαλύων τὸν πρόσκαιρον τοῦ σώματος, καὶ τὸν ἀθάνατον τῆς ψυχῆς· πολλάκις δὲ καὶ καταλύων τὸν δύστηνον αὐτῶν βίον ἐν ἀπορίᾳ διάγοντα, γυμνὸν τῆς προτέρας εὐπραγίας ἀφίνει, ἣν ἐνόμιζον ὅτι εἶχον παρ' ἑαυτοῖς ἀσφαλῶς κατεσφρα-

---

(α) «Εἰσὶ γάρ, φησίν, εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» οὐχ οὗτοι, ἀλλ' οἱ [illegible] γυναικῶν ἀπεχόμενοι, καὶ [οἱ] μονάζοντες, καὶ αἱ [illegible] παρθένοι, ὥσπερ μὲν καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου μείναντες ἐν παρθενίᾳ, … καὶ [illegible] τὸ κλέος τοῦ [illegible] τοῦ ἀγῶνος [illegible] μετ' αὐτοὺς δέ, ὅσοι μονάδες ἐν τῷ κόσμῳ μονάζοντες καὶ ἀπὸ μοναστηρίων [ἢ μοναστηρίου] καὶ παρθένοι τινὲς τοῦ ἀγῶνος [illegible] ἀλλ' [illegible] ἐν ἀγῶνι τελειοτέρῳ, ὡς καὶ Ἠλίας ἐν [τῇ] παλαιᾷ διαθήκῃ εὑρίσκεται, καὶ Παῦλος λέγων (α΄. Κορινθ. ζ΄. 8) Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις ὅτι καλὸν αὐτοῖς, ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ». Ἐπιφαν. αἱρέσ. [illegible] Colum.

Μονῆς, ἔκειτο μετὰ τὴν [illegible] καὶ [illegible] ἀρχιτεκτονικὴν [illegible] δὲ καὶ τῶν [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἄλλως δὲ [illegible] τὰ περὶ τὰς [illegible] καὶ [illegible], ἂν καὶ μακρὰν τῶν ἱερῶν τῆς Μονῆς περιβόλων, ἀλλ' ὅμως [illegible] τῶν μοναχῶν [illegible] καὶ σπουδῇ τῶν [illegible] πατέρων [illegible] εἰς τὴν πόλιν τῶν Καλαβρύτων, ὅπου καὶ τὴν σήμερον [illegible]. Ἐκεῖ δὲ τῆς [illegible] καὶ ναΐδρια δύο, τὸ μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς [illegible] καὶ [illegible], τὸ δὲ [illegible] πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου καὶ [illegible], ἢ μᾶλλον [illegible], ἔχον δύο κελλία, καὶ πέριξ [illegible] καὶ ἀμπελῶνας καὶ [illegible] δὲ καὶ δένδρα [illegible], καὶ [illegible] καὶ συκαῖ καὶ [illegible], καὶ [illegible] καὶ τὰ [illegible] δὲ [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]. Ἄνωθεν δὲ [illegible] τοῦ [illegible] μακρὰν πρὸς τὸ [illegible] [illegible] καὶ τὸ χωρίον λέγεται [illegible] καὶ παρ' αὐτῷ [illegible] καὶ [illegible], καὶ Ναὸς τοῦ [illegible] ὁ [illegible] [illegible], ὁπότε ματαίως [illegible] κατὰ τοῦ Σπηλαίου.

§. 6. Πρὸς δὲ τὸ [illegible] μέρος τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου ἐκ τῆς ἔξω τῆς [illegible] πύλης [illegible], πύργος κεῖται στερεὸς καὶ παλαιός, καὶ [illegible] ὁ [illegible] ἐκ τῶν ἐν τῇ [illegible] τοῦ Σπηλαίου [illegible] (καθὼς προείπομεν). Ἀπωτέρω δὲ τούτου μεγάλη [illegible], ἐν ᾗ [illegible] τὰ [illegible] πρὸς [illegible] τῶν μοναχῶν. [illegible] δὲ καὶ τὴν [illegible] ἐν τῷ Μοναστηρίῳ, καὶ [illegible] καὶ [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible] τὰ πρὸς τὰς [illegible] χρείας τῆς Μονῆς καὶ τῶν πατέρων· καὶ [illegible] « ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσί ». Μικρὸν δ' ἀπωτέρω τῆς [illegible] πηγή, [illegible] ὕδωρ, [illegible] καὶ [illegible], [illegible] τὸ ὕδωρ [illegible] πρὸς [illegible] τῶν [illegible], καὶ τῶν ἄλλων [illegible] τῆς [illegible]. [illegible] δὲ τῆς πηγῆς [illegible] καὶ [illegible], [illegible] καὶ [illegible], τὸ [illegible] ἡ δὲ στέγη [illegible] τὰ μὲν [illegible] καὶ [illegible] διὰ τὸ ὄρος, τὰ δ' [illegible] καὶ [illegible] διὰ τὸ [illegible] [illegible] δὲ τούτου [illegible] τὰ πρὸς [illegible] τοῦ Μοναστηρίου [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] τούτου [illegible] τὰ μὲν [illegible] τὰ δὲ [illegible]. [illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible] ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου [illegible], τοῦ [illegible] τῆς [illegible]. [illegible] δὲ αὐτὴ [illegible] τὰ πρὸς [illegible]. [illegible] δὲ τοῦ [illegible], [illegible] μεθ' ἡμίσειαν ὥραν πρὸς βορρᾶν [illegible], [illegible] καὶ τοῦτο, [illegible], καὶ Ναὸς [illegible] ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου [illegible] καὶ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. [illegible] δὲ τὸ [illegible] παλαιὸν [illegible], ἐν ᾧ [illegible] πατέρες [illegible] καὶ [illegible] τοῦτο δὲ [illegible] καὶ τὸ χωρίον [illegible]. Τραχεῖα πρὸς ταῦτα

ἠγωνίζοντο τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς Εὐαγγελικῆς τελειότητος « ὥστε (κατὰ τὸν Ἀπόστολον) « μὴ ὑστερεῖσθαι αὐτοὺς ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ». Καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντες, καὶ τὸν δρόμον τελέσαντες, ἤδη πλήρεις ἡμερῶν ἐν γήρᾳ λιπαρῷ καὶ [illegible] μετηλλάξαν τὸν βίον, [illegible] ἐκ τῆς [illegible] εἰς τοὺς οὐρανούς. Καὶ τὰ μὲν ἱερὰ καὶ [illegible] αὐτῶν σώματα τῇ γῇ παρέδωκαν, τὰς δὲ [illegible] αὐτῶν ψυχὰς εἰς χεῖρας Θεοῦ [illegible] τὸν [illegible] τῆς δικαιοσύνης στέφανον, ὃν ἀποδώσει αὐτοῖς ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, εἰς τὴν [illegible] αὐτοῦ, κατὰ τὸν [illegible] Ἀπόστολον, [illegible] καὶ κατὰ πάντα [illegible] τοῦ κηρύγματος. [illegible] ὁ Κύριος, [illegible] « Ἄνευ [illegible] γὰρ ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, [illegible] τὰς γνώμας τῶν [illegible] ». [illegible]

[illegible] τρίτον νέφος [illegible]

§. ζ′. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Κυρίῳ [illegible] λῆξιν τῶν [illegible] καὶ [illegible] πατέρων ἡμῶν, οὐ πολὺ [illegible] πρὸς Κύριον καὶ ἡ ὁσία καὶ [illegible] μήτηρ ἡμῶν Εὐφροσύνη. Αὕτη γὰρ μετὰ τὴν [illegible] πρὸς τὸ [illegible] μέρος, [illegible] τοῦ [illegible] πρὸς τὰ [illegible] (ὁ [illegible] καὶ [illegible]), [illegible] καθὼς προείπομεν ἐν τῇ Χειρογραφῇ), [illegible]

[illegible]

ϛ΄. ΘΑΥΜΑ.

Τὸ περὶ τοὺς ἐκ τῆς καρατομίας διασωθέντας ἱερομονάχους, Παρθένιον καὶ Σωφρόνιον.

§ α. Κατὰ τὸ χιλιοστὸν [illegible] τῆς Πελοποννήσου [illegible] τῶν Τούρκων [illegible]

[illegible]

(α) [illegible]

(β) [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

εὑρισκόμενα εἰς χωριά τους κτήματα καὶ γαίας, ὁποῦ κεῖνται εἰς τὰς ἐπαρχίας Βοστίτζης, Καλαβρύτων, παλαιῶν Πατρῶν, καὶ Γαστούνης, ὑπάρχουσιν ἐκδεδομένοι βασιλικοὶ ὁρισμοὶ διαλαμβάνοντες τὴν ἀπόδοσίν των ἀπὸ τῆς δεκάτης καὶ λοιπῶν φόρων, μ' ὅλον τοῦτο ποτὲ μὲν ἀπὸ τὸ μέρος τῶν σπαχίδων, ποτὲ δὲ ἀπὸ τὸ μέρος τῶν βοϊβοδάδων καὶ ἄλλων ἐν δυνάμει, ἐνοχλοῦνται καὶ [illegible], διὰ τοῦτο προσθέτοντες εἰς τὸν [illegible] προσδιωρισμένον φόρον των ἔτι τι περισσότερον εἰς αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ Βοϊβόδαι τῆς Γαστούνης ζητοῦν ἀπὸ αὐτοὺς χρήματα μὲ διαφόρους ἐπιχειρήσεις(?) τρόπους, διὰ τοὺς τόπους τοὺς λεγομένους Μετόχιον τοῦ Μαυροβουνίου(?), μ' ὅλον ὁποῦ οἱ ἐν τούτοις τοῖς τόποις κατοικοῦντες καλόγηροι καὶ ῥαγιᾶδες ἦσαν ἐλεύθεροι ἀπὸ τοὺς ῥηθέντας φόρους, ἀναγκάζονται νὰ δίδωσι κατ' ἔτος καὶ τῷ Βοϊβόδᾳ τῆς Γαστούνης διὰ τοῦ [illegible] τοῦ ῥηθέντος Μετοχίου 250 γρόσια, λόγῳ συνδρομῆς εἰς τοὺς φόρους τῆς ἐπαρχίας [illegible] κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ αὐτῷ τούτῳ ἔγιναν καὶ ἐκ μέρους τῆς κρίσεως ἐπίσημα δικαστικὰ ἔγγραφα (χουτζέτιον(?) καὶ [illegible]) διαλαμβάνοντα τὴν συμφωνίαν ταύτην. Καὶ ὅτι διὰ νὰ μὴ τοὺς ἐνοχλῇ κανεὶς οὔτε ἀπὸ τοὺς κεφαλάδες τοῦ χωρίου [illegible], οὔτε ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν δεκάτων, λέγοντες ὅτι αἱ [illegible] ζευγαρικαὶ(?) τόποι τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς τόπους τῶν χωρίων των, ἐναντίον τῶν ὅσα διαλαμβάνουσι τὰ βασιλικά μου κατάστιχα, ἐξεδόθησαν βασιλικαὶ διαταγαὶ διαλαμβάνουσαι τὰ παλαιὰ ὅρια τῶν εἰρημένων κτημάτων, καὶ ἐμποδίζουσαι τὴν φορολογίαν τῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις ὁρίοις περιεχομένων κτημάτων, καὶ γαιῶν, ἀμπελίων, χωραφίων, ἐλαιοδένδρων, [illegible], ἐργαστηρίων, καὶ τόπων ἄλλων, τοὺς ὁποίους οἱ ἴδιοι καλόγηροι ἐξουσιάζουσιν, ἐν ὅσῳ δίδουσι κατ' ἔτος εἰς τὸν βασιλικόν μου θησαυρὸν τὸν προσδιωρισμένον φόρον αὐτῶν, καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν ἀποχὴν(?) δεκάτου καὶ ἄλλων φόρων ἐκ μέρους τῶν δεκατιστῶν, καὶ τῶν ἐν δυνάμει, καὶ τῶν ἐφόρων τῆς βασιλείας μου, καθὼς καὶ τὸν φόρον χιλίων προβάτων. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ εἰς τὰ [illegible] [illegible] τοὺς παρενοχλοῦσι, ποτὲ μὲ ἀπαιτήσεις δεκάτων καὶ φόρων, καὶ ποτὲ μὲ ἀπαιτήσεις προβάτων, καὶ γίνονται αἴτιοι τοῦ ὀλέθρου των, ἐζήτησαν νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἀρχείων μου ἀντίγραφα τῶν βασιλικῶν διαταγῶν καὶ τῶν ὑπὸ χεῖρας αὐτῶν εὑρισκομένων ἐνυπογράφων τοῦ βασιλικοῦ καταστίχου, ὅπου καταγράφονται αἱ γαῖαι τῶν ὁποίων εἶναι ἐκεῖνοι κύριοι, καὶ αἱ ὁποῖαι κεῖνται εἰς τὰς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, Βοστίτζης, παλαιῶν Πατρῶν, καὶ Γαστούνης, καθὼς καὶ τὰ σύνορα αὐτῶν, καὶ νὰ ἐκδοθῇ αὐστηρὰ βασιλική μου διαταγή, διὰ νὰ μὴ ἀπαιτῶνται παρὰ βοϊβοδάδων, δεκατιστῶν, καὶ ἄλλων ἐν δυνάμει, καὶ νὰ μὴ [illegible] παρ' αὐτῶν οὔτε ὀλίγα, οὔτε πολλά, δέκατα καὶ φόροι διὰ τὰς ἀμπέλους, τὰ χωράφια, τὰ ἐλαιόδενδρα, τὰ ἐργαστήρια, τὰ ὁποῖα ἐμπεριέχονται εἰς τὰ ῥηθέντα σύνορα, οὔτε δὲ ὅσα ἄλλα ἐξουσιάζουσιν οἱ καλόγηροι, οὔτε φόρος διὰ τὰ χίλια πρόβατά των. Ἐξετασθέντων οὖν τῶν ἐν τῷ βασιλικῷ μου θησαυρῷ καταστίχων, ἐδηλώθη, ὅτι οἱ καλόγηροι τοῦ κατὰ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ ἐπαρχίαν Καλαβρύτων κειμένου Μοναστηρίου Μέγα Σπήλαιον, ἐν καιρῷ τῆς ἁλώσεως τῆς Χερσονήσου, ἐπεδέχθησαν πρὸ πάντων τὴν ὑποταγήν, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖράς των αὐστηρὰ βασιλικὴ διαταγὴ διαλαμβάνουσα τὴν ἀπόδοσίν των, καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ πληρώνουν κατ' ἔτος εἰς τὸν βασιλικόν μου θησαυρὸν διὰ τῶν ἐφόρων τοῦ Μορέως, μετὰ τῆς γενομένης προσθήκης τὰ ὅλον τριάκοντα πέντε χιλιάδας λεπτὰ (ἄσπρα), ὡς ἀντίτιμον τῆς ἀποδόσεως τῶν δεκάτων καὶ ἄλλων φόρων διὰ τὰ [illegible] εἰς τὸ ῥηθὲν Μοναστήριον κτήματα καὶ γαίας, νὰ μὴ ἐνοχλῶνται παρ' οὐδενὸς μὲ ἀπαιτήσεις τοιούτων φόρων. Ἐπειδὴ δὲ ἐναντίον τῶν βασιλικῶν μου διαταγῶν ἐνοχλοῦνται παρὰ τῶν διαφόρων [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

αἱρέσεων ἐξῶσε, μορφὴν αὐτῆς τὴν σεπτὴν, πάλαι δείξασα, καὶ λόγου δοῦσα δύναμιν, τῇ ξυνάδι τῶν πατέρων.

Ἀνυμνήσωμεν φιλέορτοι τὴν ἔνθεον, μνήμην ἐν ᾄσμασι, τῆς ξυνωρίδος Χριστοῦ, κυκλοῦντες τὴν λάρνακα καὶ ἀρυόμενοι, χάριν ἄφθονον, καὶ ὁλοψύχως μέλποντες, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἰατῆρας τοὺς πατέρας ἡμῶν ἔχοντες, νόσων καὶ θλίψεων, αὐτῶν τὴν θείαν ζωὴν, πιστῶς μιμησώμεθα, Θεῷ δουλεύοντες, ἵνα τύχωμεν τῆς σωτηρίας ψάλλοντες, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ. Θεοτοκίον.

Ὑπὲρ ἥλιον ἐγέννησας Θεόνυμφε, ἐν κόσμῳ λάμποντα, τὸν φωτοδότην Χριστὸν, ζωήν τε παρέχοντα πιστοῖς αἰώνιον, ἧς ἀπήλαυσεν, ἡ Εὐφροσύνη μέλπουσα· ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἄλλος. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Ὁλόφωτος πνεύματος, αὐγαῖς εἰσέδυ τὸ πάλαι ἄντρον βαθὺ, μύστης τῶν ἀποῤῥήτων, Λουκᾶς ὁ μέγας τῆς Ἀχαΐας φωστὴρ, ψυχὰς Θεῷ προσάγων καὶ γέγραφε, χερσὶν ἁγίαις τὴν καινὴν Διαθήκην Χριστοῦ.

Σιὼν πανηγύριζε, Βηθλεὲμ δὲ χαῖρε καὶ τέρπου πιστῶς, ἀντίτυπον γὰρ ἔχεις, ἐν Ἀχαΐᾳ σπήλαιον ᾧ Μαριὰμ, ἡ Βηθλεεμῖτις ἐντεθησαύρικε, τὸν θεῖον τύπον αὐτῆς ἡ Θεοτόκος ἡ ἁγνή.

Ἰδοὺ Δαβὶδ θύγατερ, εὐλογημένη Παῦλος ὁ μύστης Χριστοῦ, Λουκᾶς τε καὶ Ἀνδρέας, ἐν Ἀχαΐᾳ προσήγαγόν σοι λαὸν, εὐσεβοφρόνως τῷ υἱῷ σου λατρεύοντας, ὃν περίσωζε σεμνὴ, ταῖς ἱκεσίαις σου πιστόν.

Ὁ λόγος σεσάρκωται, ἐκ τῶν ἀχράντων αἱμάτων κόρη τῶν σῶν· ἐν εἰκόνι δὲ τούτου, ἀνιστοροῦμεν θεανδρικῇ τῇ μορφῇ, πιστῶν τὰ πλήθη καὶ ψάλλοντες λέγομεν, σὺν τοῖς πατράσιν ἡμῶν, αὕτη ἡ δόξα πιστῶν.

Θεοτοκίον.

Θεοῦ συγκατάβασιν κατανοοῦσα ὁσία κόρη πιστῶς, ἐξ ἀχράντου παρθένου, σάρκα λαβόντος εἰς σωτηρίαν βροτῶν, ἐν παρθενίᾳ διέζης τοῖς δάκρυσιν, λουομένη Χριστὸν, διὰ τοῦ βίου παντός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

διατηρεῖται [illegible] τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ κατὰ τὴν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἁγίας [illegible], καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ κατὰ τὸν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ [illegible], καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ κατὰ τὴν [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ κατὰ τὰ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Μαρίνης, καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ κατὰ τὴν [illegible] σὺν τοῖς τόποις αὐτοῦ τὰ ἐν τῇ [illegible] Πέτρῃ [illegible] τῶν ἄλλων τόπων τὸ ἐν τῷ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τόπων αὐτοῦ τὸ Μέγα [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου [illegible] τὸ ἐν τῇ [illegible] μετὰ τῶν τόπων αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἄλλα [illegible], χωράφια, [illegible], δένδρα, καὶ ἄλλα ἀφιερώματα ἔχει ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ [illegible] Πατρῶν καὶ [illegible] αὐτῇ [illegible] μετὰ τούτων εἶν[illegible] καὶ μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ [illegible] σταυροπήγιον καὶ ὅπως ὁ [illegible] ἔχῃ τὴν ἄδειαν [illegible] τῆς Μονῆς καὶ [illegible] καὶ τοὺς [illegible] κατὰ [illegible], καὶ μηδεὶς τῶν [illegible] ἀρχιερέων [illegible] καὶ λαϊκῶν ἀρχόντων ἐπὶ τῷ [illegible] μοναστηριακῶς [illegible], ἀλλὰ [illegible] τῶν πατέρων αὐτοῦ [illegible] καὶ [illegible] τῇ Μονῇ ταύτῃ [illegible] ἄνευ ἀδείας τοῦ [illegible], καὶ [illegible] κατὰ [illegible]. [illegible] μὲν, ὑπάρχῃ [illegible], μοναχὸς δὲ [illegible] εἰς τὴν [illegible] αὐτοῦ. Εἰς [illegible] [illegible] μετὰ τῶν παρ' ἡμῶν [illegible] ἀρχιερέων καὶ [illegible], τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι [illegible] ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ Μοναστήριον τοῦτο μετὰ τῶν [illegible] μετοχίων αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιπάρῳ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου [illegible], ὄντος [illegible] μετοχίου τοῦ μοναστηρίου τούτου, κατὰ τὸ διὰ τῶν [illegible] πατριαρχικῶν [illegible] σιγιλλιωδῶς γράμμα, καὶ μετὰ τῆς ἐν τῇ [illegible] τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν [illegible] [illegible] τῆς [illegible] [illegible], κατὰ τὰ περὶ τούτου [illegible] [illegible], καὶ μετὰ τοῦ [illegible] μετοχίου τοῦ [illegible] μετὰ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων αὐτοῦ καὶ ἀφιερωμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, [illegible], ὡς ἀνέκαθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω καὶ [illegible] χρόνον [illegible] καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται ἐλεύθερον πατριαρχικὸν, σταυροπήγιον, [illegible], [illegible] καὶ ὅλως [illegible] παρ' οὑτινοσοῦν προσώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, [illegible] [illegible] ἄνθρωπος, ἔχῃ καὶ [illegible] κατὰ [illegible], ὥστε τὸν κατὰ καιροὺς ἐν αὐτῷ [illegible], ἐν ταῖς [illegible] [illegible], [illegible] καὶ [illegible]. Ἀποφαινόμεθα δὲ καὶ τὸ [illegible] [illegible] ἐξουσίας καὶ δεσποτείας. [illegible] [illegible] [illegible] εἰς τὸ κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ [illegible] [illegible] [illegible] τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας [illegible], καὶ [illegible], ὡς μέλος [illegible] τοῦ καθ' ἡμᾶς [illegible] καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου [illegible] [illegible], οὕτω καὶ [illegible] πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ [illegible] τῆς [illegible] ἐν ταῖς [illegible] χρείαις καὶ [illegible], ἵνα [illegible] [illegible] ἐν τῇ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Οἱ ἐν τῇ [illegible] ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου [illegible].

[illegible]

Οἱ ἐκ Καλαβρύτων.

[illegible]

Οἱ ἐν τῇ [illegible] Καλαβρύτων.

[illegible]

Κύμη.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Σμύρνη.

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δεῦτε πᾶσα κτίσις τὸν ἀληθῶς ἰατρὸν τὸν πνευματικόν, καὶ τοῦ Σωτῆρος μαθητήν, Λουκᾶν τὸν ἀοίδιμον, ἐν ᾠδαῖς εὐφημήσωμεν· οὗτος γὰρ ἀθείας τὴν νόσον, τῷ ἐπιχρίσματι τῆς Χριστοῦ κολυμβήθρας ἐθεράπευσε· καὶ ποταμοὺς θεοβρύτων ναμάτων ἐκ στόματος, ἐξηραμμέναις χώραις τοῦ Εὐαγγελίου κατήρδευσεν· ὅθεν ἐξῆλθε προφητικῶς ὁ φθόγγος αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκουμένην· καὶ πρεσβεύει σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ΄.

Δαβιτικῶς συνελθόντες οἱ πιστοὶ ἐν ᾄσμασι τῷ μυστικῷ ῥήτορι τοῦ λόγου Λουκᾷ ἐκβοήσωμεν· ἡ γλῶσσά σου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου Χριστοῦ ἀνεδείχθη, ὡραΐζων τὰς ὄψεις τῶν ἐθνῶν, πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς θείας ἐπιγνώσεως· ἐν ᾗ ἀνεκήρυξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τῶν συναποστόλων σου τὰς πράξεις συνεγράψω· διὸ παριστάμενος τῇ Τριάδι καὶ Θεῷ, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα τῶν ἁγίων. Ἦχος πλ. δ΄.

Ποῖος νοῦς, ἢ γλῶσσα βροτῶν, τὰ καθ' ἡμᾶς ὑμνῆσαι ἰσχύσει τρισόλβιοι πατέρες, Συμεὼν καὶ Θεόδωρε; Ἐνδεδυμένοι γὰρ τὴν ἁγίαν τῆς ἱερωσύνης στολήν, καὶ τὸν ἀποστολικὸν ἀγῶνα τοῦ κηρύγματος σὺν τοῖς ἄθλοις τῆς ἀσκήσεως εὐτόνως ἀγωνισάμενοι, πυρσοὶ νοητοὶ καταυγάζοντες τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεδείχθητε, καὶ τὴν ἀποστολικὴν εἰκόνα τῆς ἀχράντου Θεομήτορος εὑρεῖν ἠξιώθητε, θεοκινήτῳ ὁδηγίᾳ Εὐφροσύνης τῆς πανευφήμου. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς τῶν ἐσόπτρων λυθέντων μακάριοι, τῷ φωτὶ τῆς ὑπερθέου Τριάδος ἐγγύτερον καταλάμπεσθε· ἡμῖν δὲ τὰ πανίερα τῶν ψυχῶν ὑμῶν καταλίπατε σκήνη, ποταμοὺς ἰάσεων τοῖς χρῄζουσι βλύζοντα καὶ χάριν εὐλογίας. Ἀλλὰ μέμνησθε καὶ ἡμῶν, ὅσιοι, πρὸς Κύριον, αἰτούμενοι ὑμῖν ἱλασμὸν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ὁ αὐτός.

Ἐγὼ παρθένε ἁγία Θεοτόκε τῇ σκέπῃ σου προστρέχω· οἶδα ὅτι τεύξομαι τῆς σωτηρίας, δύνασαι γὰρ ἁγνὴ βοηθῆσαί μοι.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δόξα τῆς ἁγίας. Ὅμοιον.

Ἀσκήσει κοσμήσασα τὴν καθαράν σου ζωήν, ὡς δῶρον προσήνεξαι τῷ ποιητῇ καὶ Θεῷ, Εὐφροσύνη ἀοίδιμε· χάριν δὲ ἰαμάτων, παρ᾽ αὐτοῦ εἰληφυῖα, νόσους ἀπολαύνεις, τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων· πρεσβεύουσα σωθῆναι ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Παρθένε πανάμωμε τὸν ὑπερούσιον, Θεὸν ἡ κυήσασα σὺν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, ἀπαύστως ἱκέτευε, ἄφεσιν τῶν πταισμάτων, καὶ διόρθωσιν βίου, δοῦναι ἡμῖν πρὸ τέλους, τοῖς ἐν πίστει καὶ πόθῳ, ὑμνοῦσί σε κατὰ χρέος θεοχαρίτωτε.

Μετὰ δὲ τὴν δευτέραν στιχολογίαν καθίσματα.

Ἦχος γ΄. Τὴν ὡραιότητα.

Πάθη ξηράναντες πατέρες ὅσιοι, πνεῦμα ζωώσαντες δακρύων ῥεύμασι, χαρίτων θείων ποταμοὺς τῷ κόσμῳ ἀναβλύζετε· ὅθεν προσερχόμενοι, τοῖς τιμίοις λειψάνοις ὑμῶν, χάριν τε καὶ ἔλεος προφανῶς ἀρυόμεθα, τιμῶντες ὑμᾶς ἐπαξίως, πίστει θερμῇ θεομακάριστοι.

Δόξα τῆς ὁσίας. Ὅμοιον.

Κόσμου τερπνότητα προθύμως ἔλιπες, καὶ τῷ δεσπότῃ σου κατηκολούθησας, ἔρωτι θείῳ τὴν ψυχήν, τρωθεῖσα πανάοιδιμε· ὅθεν καὶ κατῴκησας ἐν σπηλαίῳ νικήσασα, πόνοις τῆς ἀσκήσεως τὸν ἐχθρὸν τὸν ἀντίπαλον· διὸ καὶ σὺν ἀγγέλοις χορεύεις, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσα.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Θεομακάριστε μῆτερ ἀνύμφευτε, τὴν ἀσθενοῦσάν μου ψυχὴν θεράπευσον, ὅτι συνέχομαι δεινῶς, τοῖς πταίσμασιν ὁ ἄθλιος· ὅθεν καὶ κραυγάζω σοι στεναγμῷ τῆς καρδίας μου· δέξαι με πανάμωμε τὸν πολλὰ πλημμελήσαντα· ἵνα ἐν παῤῥησίᾳ βοῶ σοι, χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὸν πολυέλεον, καθίσματα τοῦ Ἀποστόλου.

Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

§. ε΄. [illegible] 1765 [illegible]

§. ς΄. [illegible] Παρθένιος ἱεροδιάκονος [illegible] 1760 [illegible] Παρθένιος [illegible] 1765 [illegible]

§. ζ΄. [illegible] Μοναστήριον. [illegible] Μοναστηρίου [illegible] Ἁγίων [illegible]

(α) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Διάνοιαν σκοτεινήν τῇ φωτοφόρῳ σου αὐγῇ φώτισον· σὺ γὰρ φρικτῶς τέτοκας, τοῦ Πατρὸς ἁγνὴ τὸ ἀπαύγασμα.

Οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτωλότερος ἐμοῦ πάναγνε· ὅθεν βοῶ φώτισον, πύλη τοῦ φωτὸς τὴν καρδίαν μου.

Χωρίον φωτοειδὲς τῆς ὑπερφώτου ἀληθῶς φύσεως, φῶς θεϊκὸν ἄχραντε, καὶ φωτὸς ἀκτῖνα παράσχου μοι.

Ὠδὴ δ΄. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

Ἐκ νεότητός μου πάναγνε φωτοτόκε, ταῖς ἡδοναῖς ἐῤῥύπωμαι· τῆς δικαιοσύνης ἥλιον τεκοῦσα Χριστόν, φωτί σου νῦν φώτισον, τὴν ἀμαυρωθεῖσαν καρδίαν μου.

Ἰατρεῖον σὺ πανάμωμε φωτοτόκε, φωτιστικὸν ὑπάρχουσα, φώτισον τὸν νοῦν μου Λόγου φωτοφόρε σκηνή, καὶ ῥῦσαι τοῦ σκότους με, ἐν φωτὶ ἀΰλῳ σκηνοῦσά με.

Ὁλοτρόποις τῇ κακίᾳ κατεδουλώθην, ἀλλ᾽ ἐπὶ σοὶ προσφεύγω νῦν ὁ ἐσκοτισμένος, φώτισόν με πύλη φωτός, καὶ ῥῦσαι γεέννης με, καὶ φωτὸς ἀΰλου ἔμπλησον.

Νομοθέτην ἡ τεκοῦσα καὶ φωτοδότην, τὴν χαλεπὴν ἀπέλασον σκοτίαν νοός μου, σοῦ ταῖς πρεσβείαις τῷ φωτί, καὶ φώτισον δέομαι, τὸν ἐσκοτισμένον ὁλόφωτε.

Ὠδὴ ε΄. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Φῶς σὺ τὸ ἐκ φωτός, ὑπὲρ λόγον κυήσασα, φῶς δίδου μοι ἐπιστρέψον, ἐκ ζοφώδους ἀγνοίας, τὸν πίστει ἀνυμνοῦντά σε.

Ὡς οὖσα Χερουβίμ, Σεραφὶμ ὑπερτέρα τε, πανάχραντε Θεοτόκε, τὴν ψυχήν μου φωτί σου, φωτοκυῆτορ φώτισον.

Τίς δύναται νοεῖν, τοῦ φωτός σου τὸ ἄῤῥητον, ὑπέρφωτε Θεοτόκε; τῆς Τριάδος τὸν ἕνα, φρικτῶς γὰρ σὺ γεγέννηκας.

Ἰσότιμον Πατρί, τὸν Υἱὸν καὶ τῷ Πνεύματι, πανάχραντε φωτοδότην, ὑπὲρ λόγον τεκοῦσα, φωτί με τούτου φώτισον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Βίος καὶ πολιτεία τῶν ὁσίων καὶ θαυματουργῶν πατέρων ἡμῶν Συμεὼν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, τῶν τὴν ἁγίαν καὶ θεομητορικὴν εἰκόνα εὑρόντων, καὶ ὅπως ταύτην ἀνεῦρον, καὶ περὶ αὐτῆς τῆς ἁγίας εἰκόνος, ὅπως ὑπὸ τοῦ θείου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ἀνιστορήθη, καὶ ποία ταύτης ἡ μορφή, καὶ τινων ὀλίγων ἐκ τῶν δι᾽ αὐτῆς θαυμάτων ψυχωφελὴς διήγησις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῶν ὁσίων ἡμῶν πατέρων, καὶ ὅπως ἐμόνασαν.

§ α'. Οἱ τρισόλβιοι καὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν Συμεὼν καὶ Θεόδωρος ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, γεννηθέντες περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δ' αἰῶνος (310—320) ἐν τῇ μεγαλοπόλει Θεσσαλονίκῃ τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ γονέων λαμπρῶν μὲν κατὰ τὸ γένος καὶ τὴν τοῦ πλούτου πολυτέλειαν, λαμπροτέρων δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν ἀκήρατον ζῆλον τῶν ἀρετῶν. Διότι διῆγον οὕτω τὸν βίον «περιπατοῦντες ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ἡμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν», καὶ κατὰ πάντα πολιτευόμενοι ὡς ἄξιοι ἀπόγονοι τῶν Θεσσαλονικέων ἐκείνων, ὧν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐσέβειαν αὐτῶν ἐξέγραψεν ὁ θεσπέσιος Ἀπόστολος, γράφων πρὸς αὐτοὺς ταῦτα. «Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἐστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσι». Τοιοῦτοι δὲ ὄντες οἱ μακάριοι γονεῖς ἠξιώθησαν παρὰ Κυρίου καὶ τοιούτων κεχαριτωμένων παίδων, ἅτινα ἐκ τῆς βρεφικῆς αὐτῶν ἡλικίας ἀνέτρεφον ἐν φόβῳ Θεοῦ, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἐκπαιδεύοντες τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν ζωὴν ἀρετῆς παράδειγμα πρὸς μίμησιν αὐτοῖς προτιθέντες. Καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἡ Ἀκολουθία τῆς ἐτησίου ἑορτῆς τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων Συμεὼν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιη΄, ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχους δ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια. Ποίημα Καλλινίκου.

Ἦχος πλ. β΄.

Ὅλην ἀποθέμενοι.

Ὅλως ἐκ νεότητος, ἐνθέῳ πόθῳ τρωθέντες, κόσμου πλάνην ἅπασαν, καὶ τρυφὴν τὴν ῥέουσαν ἀπηρνήσασθε, τὸν σταυρὸν ἄραντες, ὅπλον σωτήριον, καὶ Χριστῷ ἀκολουθήσαντες· καὶ νῦν πανεύφημοι, σὺν χοροῖς ἁγίων εὐφραίνεσθε· μεθ' ὧν συνδοξαζόμενοι, καὶ τῶν ἱκετῶν ὑμῶν μέμνησθε, τῶν πίστει τιμώντων καὶ πόθῳ ἐκτελούντων εὐσεβῶς, τὴν ἱερὰν καὶ πανσέβασμον, μνήμην ὑμῶν ὅσιοι.

Κάλλος ἐκποθήσασα, σοῦ τοῦ Δεσπότου προθύμως, ὀπίσω σου εἵλκυσε, δυὰς ἡ ἀοίδιμος καὶ αὐτάδελφος· τὰ τερπνὰ πάντα δέ, τοῦ ματαίου βίου, ὡς σκιὰν ὑπερφρονήσαντες, πρὸς τὸ πρωτότυπον, κάλλος τῆς εἰκόνος ἀπέβλεπον, ἀλώβητον φυλάττοντες, καὶ πάθῶν ἀχλύος ἀθόλωτον, ὅθεν καὶ τὴν θείαν εἰκόνα Σοῦ Χριστὲ καὶ τῆς Μητρός, εὑρεῖν αὐτοὺς κατηξίωσας, μόνε πολυεύσπλαγχνε.

Τόπους προσκυνήσαντες, περιχαρῶς τοὺς ἁγίους, εἶδον ἐν ὁράματι τὴν τῶν ὅλων Δέσποιναν οἱ αὐτάδελφοι, φῶς αὐτοῖς ἄπλετον, καὶ κράτος

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

[illegible]

σταυροπηγιακῶν καὶ πατριαρχικῶν, ἀδιάσειστον, ἀδιάσπαστον, καὶ ἀκαταπάτητον παρὰ παντὸς προσώπου, μηδενὸς μηδὲν ἀπαιτεῖν, ἢ τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τὰ προσήκοντα [illegible] [illegible], [illegible] χάριν· ἀλλ' οὐδὲ οἱ κατὰ τόπον [illegible] [illegible] πατριαρχικοὶ Ἔξαρχοι ἔχωσιν ἄδειαν ἢ ἐξουσίαν τινὰ [illegible] τὸ αὐτὸ Μοναστήριον, καὶ ἐνοχλεῖν τοὺς ἐν αὐτῷ πατέρας κατά τι, καὶ ζητεῖν ἐπ' ὀνόματι πατριαρχικῶν ζημιῶν αὐτούς. Τοὺς δὲ ἡγουμένους τοῦ Μοναστηρίου αὐτοῦ ἐκλέγεσθαι κατ' ἔτος, καὶ ἀλλάττεσθαι, καὶ ἀποκαθίστασθαι ἐκεῖσε, τῇ κρίσει τῆς [illegible] παρόντων πατέρων· Καὶ προσέτι μνημονεύειν αὐτοὺς τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος καθ' ἑκάστην ἐπ' ἐκκλησίας, κατὰ τὴν συνήθειαν· καὶ [illegible] αὐτοὺς κατὰ τὴν πάλαι συνήθειαν τὴν πρὸ τῆς [illegible]· τοὺς δὲ [illegible] αὐτῶν γέγραφθαι [illegible] βρέβιον τῶν ἀρχιερέων, ἄνευ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνέδρου [illegible]. Ταῦτα πάντα βουλόμεθα μένειν ἀδιαλώβητα καὶ ἀπαρεγχείρητα καὶ ἀμετακίνητα μέχρι παντός· καὶ μηδένα τῶν πάντων ἔχειν ἄδειαν [illegible] αὐτοὺς ἐπὶ προφάσει τῆς [illegible] καὶ [illegible] τῶν παρ' αὐτοῖς [illegible] γραμμάτων, χρυσοβούλλων τε καὶ πατριαρχικῶν σιγιλλιωδῶν, ἐν βάρει ἀργίας ἀσυγγνώστου καὶ ἀφορισμοῦ ἀλύτου, τοῦ παρὰ Θεοῦ Παντοκράτορος καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἂν δέ τις τῶν πάντων βουληθῇ τινὰ ἐνοχλῆσαι αὐτούς, ἀρχιερεύς, ἢ ἱερεύς, ἢ λαϊκός, καὶ ποιῆσαι παρ' ἃ γράφομεν, οἱ μέν, ἀργοὶ μενέτωσαν πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως· οἱ δὲ λοιποί, ἀφωρισμένοι ἔστωσαν παρὰ Θεοῦ, καὶ κατηραμένοι, καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ ἄλυτοι μετὰ θάνατον, καὶ ἔξω τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικοι καὶ ταῖς πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς. Ἐπὶ γὰρ τῇ τούτου ἀμετατρέπτου βεβαιώσει ἐγράφη τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος βεβαιωτήριον καὶ σιγιλλιῶδες γράμμα, καὶ ἐπεδόθη τοῖς ἐν τῷ πατριαρχικῷ καὶ βασιλικῷ Μοναστηρίῳ πατράσιν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ ἐνάτῳ, ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ. Ἰνδικτιῶνος ιγης.

Γρηγόριος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος.	*[illegible] Παρθένιος.*
[illegible] Παχώμιος.	*Ἀγχιάλου Γρηγόριος.*
Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος.	*[illegible] [illegible].*
Φιλίππων καὶ Δράμας Γερμανός.	*Βάρνης Παρθένιος.*
[illegible] [illegible].	*[illegible] [illegible] [illegible].*
Παλαιῶν Πατρῶν Θεόφιλος.	*[illegible] Κύριλλος.*
[illegible] [illegible].	*Νέων Πατρῶν Ἰωάννης.*
[illegible] Παρθένιος.	*[illegible] [illegible] [illegible].*

Ἰδόντες τὸ παρὸν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, εὐλαβῶς προσκυνοῦντες ὑπογράφομεν ἰδίᾳ χειρί. Ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης [illegible] [illegible], καὶ πάσης [illegible] [illegible] καὶ ἔξαρχος. Ἐν μηνὶ [illegible] [illegible] τοῦ [illegible] ἔτους τοῦ Σωτῆρος.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΙΕΡΑ ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς θέσεως τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου.

§ 1. ΤΟ Σπήλαιον [illegible]

(α) [illegible]

(β) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

(γ) Καὶ τελευταῖον, ὁ ἱστορικὸς Νικηφόρος, ὁ Κάλλιστος [illegible] ἐπὶ τοῦ [illegible] Ἀνδρονίκου τοῦ Γέροντος, πρὸς ὃν καὶ τὴν βίβλον τῆς ἱστορίας ἐν τοῖς προοιμίοις [illegible], καὶ ἐπὶ τῶν [illegible] Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, καὶ τοῦ [illegible] Ἀνδρονίκου (ἐν ἐπιτρόπῳ Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνός), [illegible] παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τούτοις [illegible] καὶ διὰ στίχων [illegible] (α). Οὗτος δὲ ὁ [illegible] Ἀνδρόνικος, καὶ ὁ υἱὸς Μιχαήλ, καὶ Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς [illegible] τῆς ἱερᾶς τοῦ [illegible] Σπηλαίου Μονῆς, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ [illegible] εἰκόνα τῆς Θεομήτορος [illegible] ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ [illegible] ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις [illegible]. Καὶ ὁ ἱστορικὸς λοιπὸν Νικηφόρος [illegible] τοῖς συγχρόνοις βασιλεῦσι, [illegible] καὶ [illegible] τὴν Μεγαλοσπηλαιώτισσαν μίαν τῶν εἰς ἄκρον [illegible] εἰκόνων τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος, ἃς ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς [illegible] χερσὶν ἀνιστόρησε. Τὰ δ' ὑπὸ τοῦ [illegible] Πατριάρχου [illegible] (τῷ 1400) καὶ [illegible] Πατριαρχικὰ σιγιλλιώδη γράμματα, τὰ [illegible] τὸ [illegible] τῆς ἁγίας εἰκόνος, [illegible] (β).

(α) [illegible]:

« [illegible] Μιχαὴλ Παλαιολόγου [illegible]
[illegible]
[illegible] Ἀνδρόνικος [illegible]
[illegible]
[illegible] Μιχαὴλ Παλαιολόγου [illegible]
[illegible]
Ἀνδρόνικον [illegible]
[illegible]
[illegible] »

(β) Καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Μονῆς τοῦ Σπηλαίου [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὧν ἐπηγλαΐσθησαν, τὸν Κύριον ὑμνοῦντες ὡς πάσης ἀγαθοδωρίας αὐτὸν μόνον δοτῆρα.

Κλέος Ἐκκλησίας ἀνεδείχθη, τὸ ζεῦγος τὸ τῶν πατέρων Σῶτερ ὑψίστε· οὗτοι γὰρ βαδίσαντες, ἀποστόλων ἴχνεσι, καὶ θεομάχων αἵρεσιν θείοις κηρύγμασι, μακρὰν ἀποσοβήσαντες πάλαι, τῶν πιστῶν τῆς ποίμνης ἐκβλύζουσι νῦν μύρα. Θεοτοκίον.

Λεύκανον Παρθένε ὡς χιόνα, τοῦ βίου μου τὸ ζοφῶδες καὶ ἐκλάμπρυνον, θείαις ἱκεσίαις σου, ἵνα μεγαλύνω σε, ὡς τοῦ ἐλέους ἄβυσσον Κύριον τέξασαν, ὡς μόνην σωτηρίας ἐλπίδα, πᾶσι χριστωνύμοις δοθεῖσαν εἰς αἰῶνας.

Ἄλλος. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ἱερουργοὶ θεόφρονες, τῶν ὁσίων ἀγλάϊσμα, σὺν τῷ Θεοδώρῳ, Συμεὼν πανόλβιε, τῆς πίστεως πρόμαχοι, ὀρθοδοξίας στῦλοι λαμπροὶ, τῆς τε Πανελλάδος κραταιοὶ πολιοῦχοι, Χριστὸν ἐκδυσωπεῖτε ῥυσθῆναι τῶν κινδύνων, τοὺς πόθῳ εὐφημοῦντας ὑμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Στεφηφοροῦντας ἄνακτας, τῶν Ῥωμαίων περίφραξον, ταῖς ἀγγελικαῖς, ἀπ' οὐρανοῦ δυνάμεσι, Θεὲ ὑπερούσιε, τὰς ἐθναρχίας πάσας ὁμοῦ, τούτοις ὑποτάττων, καὶ συντρίβων τυράννους, πρεσβείαις τῆς παρθένου Θεοτόκου Μαρίας, Πατέρων τε πανσόφων, καὶ θείας Εὐφροσύνης.

Ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Πέλοπος, ὦ θεόνυμφε Δέσποινα, τὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ, τοῦ Μονὴν εἰς δόξαν σου, παγκάλως ἐπήξατο Παλαιολόγος ἄναξ σοφὸς, περιβεβλημένος εὐσεβείας τὸ κράτος, Ἀνδρόνικος ὁ μέγας· τούτῳ βράβευε νίκας, βαρβάρων κατὰ πάντων, καὶ τρόπαιον εἰρήνης.

Νῦν εἰς τὸ ἄντρον ἅπαντες, οἱ μονάζοντες σπεύσατε, δῶρα τοῖς πατράσιν ἀρετὰς προσφέροντες· τῇ λάρνακι πρόσιτε, πᾶσι βρυούσῃ χάριν πιστῶς ἀντλήσατε καὶ τούτους, εὐφημοῦντες βοᾶτε· υἱὲ Θεοῦ παντάναξ, ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἀξίωσον τοὺς δούλους τυχεῖν τοῦ παραδείσου.

Θεοτοκίον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σελ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ . . . . α—ζ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΙΕΡΑ ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΑ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ τῆς θέσεως τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου 1
ΚΕΦ. Β'. Περὶ τῶν ἔξω τοῦ Μ. Σπηλαίου, τοῦ τε θείου Ναοῦ καὶ τῶν παρ' αὐτόν . . 4
ΚΕΦ. Γ'. Περὶ τοῦ προνάου 6
ΚΕΦ. Δ'. Περὶ τοῦ ἀρχαιοτάτου ναοῦ 9
ΚΕΦ. Ε'. Περὶ τῶν [illegible] καὶ [illegible] τοῦ Σπηλαίου 25
ΚΕΦ. ς'. Περὶ τῶν [illegible] τῆς Μονῆς 30

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Βίος καὶ πολιτεία τῶν ὁσίων καὶ θαυματουργῶν πατέρων ἡμῶν Συμεὼν καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τῶν ὁσίων ἡμῶν πατέρων 37
ΚΕΦ. Β'. Περὶ τῆς εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ [illegible] τῶν πατέρων. 41
ΚΕΦ. Γ'. Περὶ τῆς τῶν ὁσίων ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστροφῆς . . . 43
ΚΕΦ. Δ'. Περὶ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης 45
ΚΕΦ. Ε'. Περὶ τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ Σπηλαίῳ πρώτης καθιδρύσεως τοῦ Μοναστηρίου . . 50
ΚΕΦ. ς'. [illegible] τῆς ἐν τῷ Μ. Σπηλαίῳ [illegible] θαυματουργικῆς εἰκόνος. 54
ΚΕΦ. Ζ'. Ἀπαρίθμησις τινῶν ἐκ τῶν θαυμάτων.
Α'. Τὰ κατὰ [illegible] θαύματα 68
Β'. [illegible] 72
Γ'. Τὰ κατὰ τὴν θεραπείαν τοῦ χωλοῦ 75
Δ'. Τὰ κατὰ [illegible] 76
Ε'. Τὰ κατὰ [illegible] τῶν Ὀθωμανῶν [illegible] . . 78
ς'. Τὰ περὶ [illegible] . . 80
Ζ'. Τὰ κατὰ [illegible] 83
Η'. Τὰ περὶ [illegible] παιδός 84
Θ'. Τὰ κατὰ τὸν Αἰγύπτιον [illegible] 85

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ.

Τὸ Χρυσόβουλλον τοῦ [illegible] 90
Σιγίλλιον Παρθενίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως 92
Σιγίλλιον [illegible] Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως 94
Σιγίλλιον Προκοπίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως 97
Σιγίλλιον [illegible] Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως 99

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὴν βασιλίδα κροτείτωσαν ἐν ὕμνοις, βασιλέα τέξασαν, τοὺς θανάτῳ κρατουμένους πρίν, ἀπολῦσαι φιλανθρώπως εὐδοκήσαντα. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὴν τοῦ καλοῦ ποιμένος ὑπέραγνον μητέρα συνελθόντες εὐφημήσωμεν, τὴν λυχνίαν τὴν χρυσαυγῆ, τὴν φωτοφόρον νεφέλην, τὴν τῶν οὐρανῶν πλατυτέραν, τὴν ἔμψυχόν τε κιβωτόν, τὸν πυρίμορφον τοῦ δεσπότου θρόνον, τὴν μαννοδόχον χρυσέαν στάμνον, τὴν κεκλεισμένην τοῦ λόγου πύλην, τὴν πάντων χριστιανῶν τὸ καταφύγιον ᾄσμασι θεηγόροις ἐγκωμιάζοντες, οὕτως εἴπωμεν, παλάτιον τοῦ λόγου, ἀξίωσον τοὺς ταπεινοὺς ἡμᾶς τῆς οὐρανῶν βασιλείας, οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον τῇ μεσιτείᾳ σου.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀποστόλου, ᾠδὴ γ΄. καὶ τῶν Ἁγίων, ᾠδὴ ς΄. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀποστόλου καὶ τῶν Ὁσίων.

Εἰς τὴν τράπεζαν ἀναγινώσκεται ὁ βίος τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ καὶ γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς.

ΤΕΛΟΣ. ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ.

[illegible]

§ γ'. [illegible]

[illegible]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ προναίου ἢ προπαμενίσματος, τοῦ καὶ ἔξω Νάρθηκος.

§ α'. [illegible]

ἀναφέροντα τὴν ζημίαν, καὶ τὸ ἀπολεσθὲν [illegible] καὶ ἐκτελοῦντα τὰ δημόσια χρέη, καὶ θέλει καταδικάζεσθαι [illegible] καὶ νὰ δουλεύῃ εἰς τὰς γαλέρας τῆς κυριαρχίας μας [illegible] εἰς τρεῖς χρόνους κατὰ συνέχειαν. Ἐξ ἐναντίας δὲ, ἐὰν [illegible] τρεῖς φοραῖς νὰ [illegible] εἰς τὴν [illegible] τοῦ τόπου καὶ περιοχῆς, καὶ νὰ ἐξορίζωνται 15 μίλια [illegible] διὰ δύο ἔτη· καὶ ἂν παραβιασθῇ αὕτη ἡ ζημία καὶ συλληφθῶσι, νὰ [illegible] διὰ ἕνα [illegible] χρόνον, καὶ νὰ ἐπιστρέφωσι πάλιν εἰς τὴν ἐξορίαν των [illegible] [illegible]

Ἐδόθη ἐν τῷ [illegible] παλατίῳ, εἰς 3 Ἰουλίου, Ἰνδικτιῶνος 6.

(Τ. Σ.)

[illegible]

Τῇ 13 Ἰανουαρίου 1711. Π. Ν.

[illegible] εἰς χεῖρας τοῦ [illegible] τῆς Πελοποννήσου παρὰ τοῦ [illegible] τῆς ἁγίας Μονῆς τοῦ μεγάλου Σπηλαίου [illegible]

[illegible] Γραμματεύς.

[illegible]

Οἱ ἐν Δαδυζίῳ.

[illegible]

Οἱ ἐν Π. Σάγραις.

[illegible]

Οἱ ἐν τῷ Ἰσίῳ [illegible]

[illegible]

Ἡ Μονὴ Μακελαρίας.

[illegible]

Ἡ Μονὴ Ὀμπλοῦ.

[illegible]

Ἡ Μονὴ τοῦ Βουραϊδου.

[illegible]

Χωρίον Χαλανδρίτσα.

[illegible]

Ἡ Θεσὶς τῶν ἁγίων Πάντων.

[illegible]

Ἡ Μονὴ Φιλοκαλ.

[illegible]

Πέρα μονάχων Μ. Σπηλαίου.

[illegible]

Ἀδελφοὶ Μ. Σπηλαίου.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ἡ Μονὴ Βλαχέρνας.

[illegible]

Δεμὲσ-Τζελεπῆ.

[illegible]

Χωρίον Σαραβάλι.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μὲ νέας ἀπαιτήσεις καὶ λήψεις ἔξω τοῦ εἰρημένου ἀντιτίμου τῆς ἀποδόσεώς των, διὰ τὰ κτήματα τὰ ἐγχειρισθέντα καὶ καλλιεργούμενα παρ' αὐτῶν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Χερσόνησον, καὶ φόρους διὰ χίλια πρόβατά των, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀντίτιμον τῆς παλαιᾶς ἀποκοπῆς τῶν δεκάτων καὶ φόρων, τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς καλογήρους τοῦ εἰρημένου Μοναστηρίου διὰ τὰ κτήματα καὶ τὰς γαίας των, ἦτο αἱ [illegible] χιλιάδες λεπτὰ (ἄσπρα), συναζόμενα παρὰ τῶν Ἡγεμόνων τοῦ Μωρέως ἐπεβάλλοντο εἰς τὸν βασιλικόν μου θησαυρὸν, καὶ ἦσαν ἐκ τῶν συμπεριληφθεισομένων εἰς τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Μωρέως· κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1200, ἡ ῥηθεῖσα ἀποκοπὴ ὁμοῦ μὲ ἄλλας προσόδους ἐχωρίσθη καὶ ἐδόθη πρὸς τινας, ὡς εἶναι μαλικιανέ, διὰ ἀντάλλαγμα 200 γροσίων, οἱ δὲ Ἡγεμόνες τοῦ εἰρημένου Μ[illegible] δὲν ἔμειναν εἰς ἡσυχίαν, καὶ παρηνώχλουν τοὺς καλογήρους τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου μὲ ἀπαιτήσεις φόρων διὰ τὰ κτήματα, καὶ περιβόλια, καὶ ἀμπελουργεῖά των. Διὰ τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅτι οἱ καλόγηροι τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου εἰς τὴν ἅλωσιν τοῦ Μωρέως ἀπεδέχθησαν πρῶτοι τὴν ὑποταγὴν, τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀποδόσεώς των, γενομένης καὶ προσθήκης δέκα χιλιάδων λεπτῶν (ἄσπρων) εἰς αὐτὴν τὴν ἀποκοπήν των, δι' ὧν τανῦν συμποσοῦνται τριάντα πέντε χιλιάδες λεπτὰ (ἄσπρα), κατὰ τὸ ἔτος 1211· ταῦτα τὰ χρήματα προσετέθησαν εἰς τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχείου, διὰ νὰ παραδίδωνται κατ' ἔτος εἰς τὸν θησαυρόν μου ἐκ μέρους τοῦ ῥηθέντος πατριαρχείου, καὶ ἀκριβὲς τὸ ἔγγραφον τοῦ Μαλικιανέ. Ἐπειδὴ εἶναι [illegible] εἰς τὰ ἀπὸ χρόνους τῶν καλογήρων [illegible] μου νὰ παραδίδωσι τὰ δέκατα καὶ τοὺς φόρους τῶν ἐν τοῖς ὅροις τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου κειμένων τόπων, καὶ νὰ μὴ ἀπαιτῶνται φόρους διὰ τὰ χίλια πρόβατά των, πληρόνοντες τὴν ἀποκοπήν των μετὰ τῆς γενομένης προσθήκης, μηδὲ νὰ ζητῆται παρ' αὐτῶν φόρος διὰ τὰ ἐν τοῖς ὅροις τοῦ Μοναστηρίου κτήματα, γαίας, περιβόλια, καὶ ἐλαιόδενδρα, καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῶνται μὲ λήψεις φόρων διὰ τὰ χίλια πρόβατά των, τόσον οἱ καλόγηροι, ὅσον καὶ οἱ ῥαγιάδες οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Γαστούνης κείμενον Μετόχιον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Μέγα Βουνὸ, ἀφ' οὗ πληρόνουν κατ' ἔτος [illegible] μετὰ τὴν προσθήκην γενόμενα τριάντα πέντε χιλιάδας λεπτὰ (ἄσπρα) ὡς ἀντίτιμον τῆς ἀποδόσεώς των, τῆς ὁποίας ἡ πληρωμὴ ὡρίσθη εἰς τὸν [illegible], καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους φόρους. Καθότι ἐφ' οὗ πληρόνουν κατ' ἔτος τὴν ἀποκοπήν των μετὰ τῆς γενομένης προσθήκης ὡς ἀντίτιμον τῆς ἀποδόσεώς των διὰ τὰ [illegible] δέκατα καὶ ἄλλους φόρους τῶν γαιῶν, ἐλαιοδένδρων, [illegible], περιβολίων, ἀμπελίων, καὶ κηπαρίων, χειμαδιῶν καὶ θερινῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι σημειωμένα κατὰ τὸ βασιλικόν μου [illegible], καὶ κεῖνται εἴτε εἰς τὸ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Γαστούνης [illegible] καὶ μετόχιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐκ τῶν περιγεγραμμένων τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου, εἴτε εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον Μοναστήριον Μέγα Σπήλαιον, τὰ ὁποῖα [illegible] τοὺς [illegible] ἔξωθεν ἐρχόμενοι, ἐξουσιασταί, καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι ὅσοι μὴ [illegible], νὰ μὴ ἐνοχλῶνται καὶ ἀπαιτῶνται [illegible], καθὼς καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῶνται οἱ καλόγηροι καὶ λοιποὶ ῥαγιάδες τοῦ ῥηθέντος Μετοχίου παρὰ τῶν [illegible] τῆς Γαστούνης μὲ ἀπαιτήσεις παρανόμων φόρων [illegible] ἐναντίον εἰς τὰς βασιλικάς μου διαταγὰς τὰς ἐκδοθείσας κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διὰ τὴν ἀπόδοσίν των καὶ τὴν [illegible]. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τινες ἐκ τῶν [illegible] τοῦ [illegible], καὶ τῶν [illegible], ἐναντίον τῶν βασιλικῶν κανόνων τοὺς παρηνώχλουν μὲ ἀπαιτήσεις φόρων, καὶ [illegible], [illegible] ἐπειδὴ ἀπεδείχθη ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις των ἦσαν ἐναντίον εἰς τὰς βασιλικάς μου διαταγὰς καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσίν των κατά-

αὐτὸς δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς (α)· μορφῇ δὲ λέγεται [illegible] τὸ ἄπειρον τῆς θείας εὐσπλαγχνίας [illegible], ὅτι πάντας καλεῖ πρὸς ἑαυτὸν, κατὰ τὸ « Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι » (β) καὶ « πάντας ἑλκύσω [illegible] » (γ) καὶ « τὸν ἐρχόμενον (λέγει) πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω » (δ). Ἐπέχει δὲ τῆς πύλης τὸ μὲν ὕψος ὀργυιὰ μίαν καὶ σπιθαμὰς [illegible] · τὸ δὲ πλάτος, [illegible] καὶ τὸ μὲν [illegible] ἔχει, [illegible] γεγλυμμένον· τῆς δὲ θυρίδος ἡ [illegible] κατὰ τὸ μέσον [illegible], καὶ φέρουσι [illegible] εἰκόνας τῶν Προφητῶν, καὶ τὴν ῥίζαν τοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ τὸν [illegible] τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, καὶ [illegible] τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαήλ· ἔχει δὲ καὶ ἰαμβεῖά τινα ἐγγεγλυμμένα, ἄλλα μὲν στίχους ὡς ἐκ τῆς Θεοτόκου πρὸς τοὺς εἰσερχομένους, τούσδε [illegible]

« [illegible]
[illegible] »

ἄλλα δὲ πάλιν ὡς ἐκ τοῦ [illegible], τούσδε [illegible]

« [illegible]
[illegible] »

ὁ δὲ, τέλος, [illegible] τῆς Ἐκκλησίας [illegible] ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ [illegible] τοὺς ἑξῆς στίχους·

« [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] » (ε)

Καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῶν [illegible] ταῦτα.

(α) Ἰωάν. [illegible]
(β) Ματθ. ια, κη.
(γ) [illegible]
(δ) Ἰωάν. [illegible]
(ε) [illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κἀκεῖνοι ἀργυροῖ, κατὰ πυρὸν ἐπικεχρυσωμένοι. [illegible] παρ' αὐτοῖς δὲ καὶ καὶ λύχνος ἄλλος εὐμεγέθης, ὁλάργυρος καὶ αὐτός, καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τηρούμενος ἀκοίμητος καὶ ἄσβεστος. Ἔμπροσθεν δὲ τῶν λοιπῶν πέντε Δεσποτικῶν ἁγίων εἰκόνων, τῶν ἐφεξῆς ὡς τὰς κογχύλας ἀνακειμένων, κρέμανται εἰς ἑκάστην [illegible] καὶ [illegible] τοῦ Ἑπταλυχνίου [illegible] τοῦ [illegible] Ναοῦ [illegible]. Πάντα δὲ συμποσούμενοι ἀναβαίνουσιν ὑπὲρ τὰς ἑξήκοντα.

§ ιϛ'. Ὅλος δὲ ὁ [illegible] Ναὸς καὶ αὐτὸς ὁ ἔσω Πρόναος ἢ Νάρθηξ [illegible] καὶ ὁ ἔξω, περὶ οὗ [illegible], [illegible] τοὺς τοίχους ἔσω [illegible], μαρτύρων καὶ ἄλλων ἁγίων [illegible], καὶ πολλὰ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἱστορίας ἱερὰ [illegible]. Ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας ἀναβαίνουσιν ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς ζωγραφίας. Ἡ δὲ ζωγραφία καλλίστη καὶ [illegible] κατὰ τὴν ἀρχαίαν, τὴν τοῦ Πανσελήνου λεγομένην [illegible], ἀκριβῶς πεποιημένη. Ἐζωγραφήθη δὲ ὁ Ναὸς ἕως τῷ 1633, ὑπὸ ζωγράφου [illegible] ἱερέως, Ἀνθίμου, τοῦ ἐκ Ναυπλίου, ὡς [illegible] ἄνωθεν τῆς μεγάλης πύλης τοῦ Ναοῦ· γράφομεν δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ. [illegible] δὲ [illegible], τέλος, καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ θείου Ναοῦ.

§ ιζ'. Τοῦτο λοιπὸν τὸ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἐκ μαρμάρων λευκῶν, καὶ [illegible] μουσειωτῶν ψηφίων [illegible]. Οὕτω δὲ πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν αἱ πλάκες [illegible] συνηρμοσμέναι, ὥστε, [illegible] τῶν ἑκάστης περάτων [illegible] τῆς [illegible], λαμβάνουσι πρόσοψιν ἑνὸς καὶ μόνου μαρμάρου [illegible], καὶ [illegible] κατὰ τύπους γραμμὰς [illegible] λεπτοῖς [illegible]. Τοιαύτη λεία καὶ ὁμαλὴ [illegible] διὰ τῆς τῶν λίθων [illegible] ἡ ὁμαλὴ τοῦ [illegible]. Αἱ δ' ἐν τῷ μεταξὺ [illegible] πλάκες πολλὰ φέρουσι διὰ μουσείου [illegible] σχήματα παντοίων εἰδῶν, οἷον φύλλα, καὶ [illegible], καὶ ἄστρων, καὶ δένδρων παντοίων, ἔτι τε καὶ ἄλλων πτηνῶν, καὶ [illegible] δὲ καὶ κύκλων καὶ ἄλλων διαφόρων σχημάτων γεωμετρικῶν. Ἴσως ὁ τεχνίτης ἠθέλησεν [illegible] τὸ σύστημα τοῦ παντός, [illegible] ἄλλα [illegible] καὶ μάλιστα τὰ [illegible], οὗτε [illegible] διὰ τῆς [illegible] ὅτι « Οὐρανὸς [illegible] ἡ Ἐκκλησία », καθὼς ἐν τοῖς ἱεροῖς ᾄσμασιν ἐξυμνεῖται. Μόνον δὲ φαίνεται τοῦ καλλιτέχνου [illegible] τὰ λίθα· [illegible] καὶ τὸν αὐτὸν χῶρον [illegible] πάντα [illegible] τὰ κάλλη, καὶ [illegible], [illegible] τὸν θεατήν, ἀφ' ἑνὸς εἰς ἕτερον τῆς [illegible] μᾶλλον καὶ [illegible] οὐδὲ συγχωρεῖ [illegible] ἑκάστου κατὰ μέρος [illegible], [illegible] καὶ [illegible] εἰς αὐτὴν [illegible]. [illegible] τὴν [illegible] καὶ μεταξὺ τῆς [illegible] τῶν [illegible] ὁ τεχνίτης [illegible] τὰ κατὰ τὸ [illegible] [illegible] τοῦ ἐδάφους [illegible] πρὸς τὰ τοῦ ἀριστεροῦ [illegible], [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]. Διαφέρουσι δὲ μόνα τὰ κατὰ μέσον τοῦ Ναοῦ μεγέθει τε καὶ κάλλει τῶν ἄλλων [illegible]. Πολλῶν δὲ τούτων ὄντων καὶ ποικίλων, καὶ πρὸς παντοῖα σχήματα [illegible], ἡμεῖς τὰ μὲν ἄλλα [illegible] εἰς τὴν [illegible] τῶν [illegible] καὶ τῶν [illegible] [illegible], τρία δὲ μόνον [illegible], τὰ ἑξῆς.

§ ιη'. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, κατὰ [illegible] ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ [illegible] [illegible], [illegible] κύκλος, [illegible] [illegible] ἐν μέσῳ [illegible], τὰς μὲν ἔσω [illegible], τὰς δὲ [illegible]. Καὶ οὗτος μὲν ὁ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

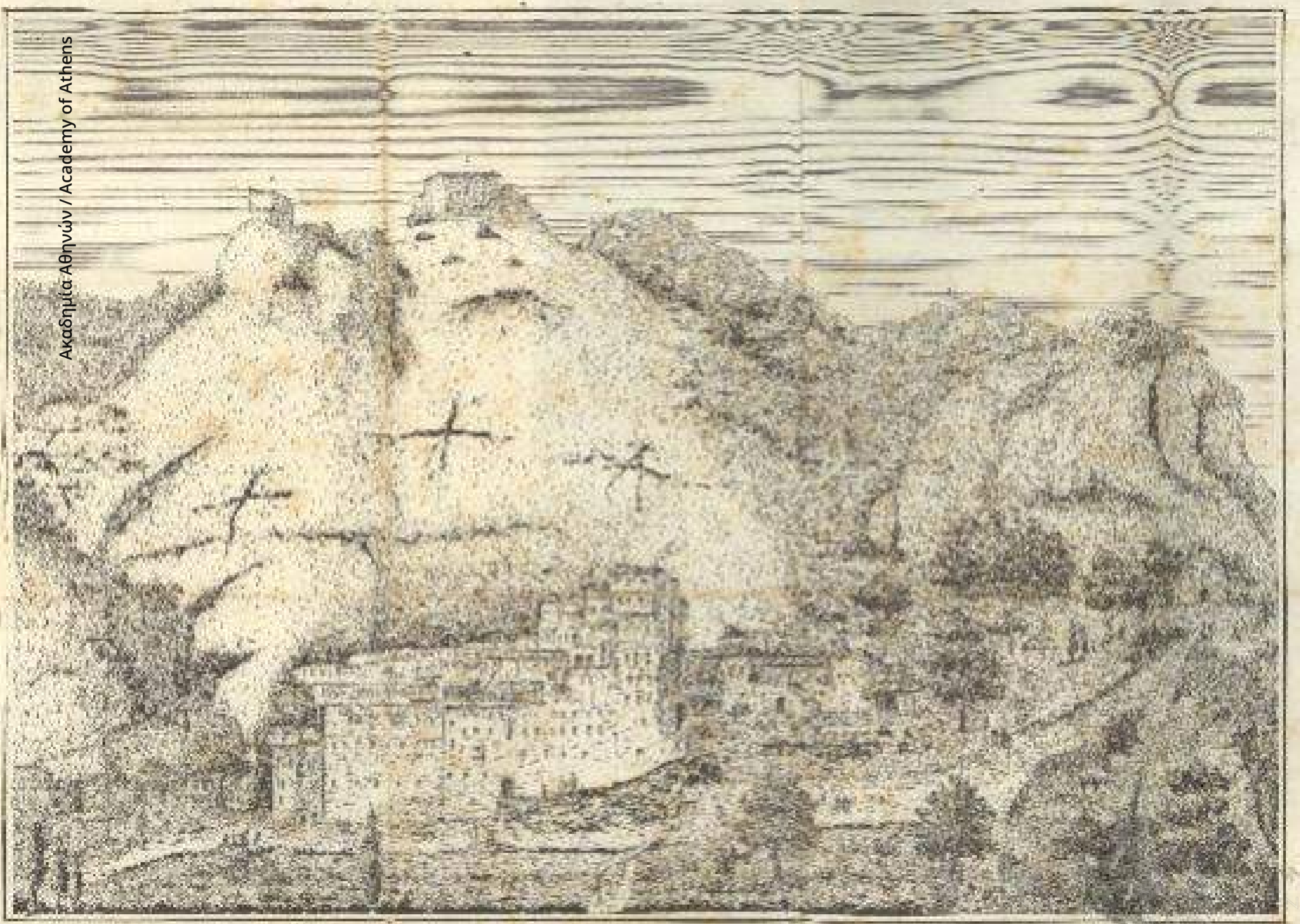

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὅτε ὁ Κύριος ἡμῶν προεῖπε πᾶσι τοῖς αὐτοῦ πιστοῖς μαθηταῖς, ὅτι « Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλῖψιν ἕξετε », καὶ αὐτοὶ τῶν Ἀποστόλων οἱ πρόκριτοι ἐν πνεύματι ἁγίῳ διετράνωσαν. Λέγουσι δὲ καὶ στηρίζουσιν, ὁ μὲν Ἀδελφόθεος ὅτι « *Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν* »· ὁ δὲ σύμπνευσάμενος Παῦλος ὅτι, « *Πάντες οἱ θέλοντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εὐσεβῶς ζῆν διωχθήσονται* »· καὶ πάλιν, « *Εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί* »· πρὸς δὲ τούτοις καὶ Πέτρος ὁ κορυφαῖος· « *Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος· ἀλλὰ, καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι· εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι· ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται* ».

§. 6'. Περιάγοντες λοιπὸν οἱ ἰσαπόστολοι κατὰ χώρας πολλὰς καὶ μακράς, διαβάντες δὲ καὶ διὰ τῶν Μακεδονικῶν ὀρέων, καὶ τοὺς ἐν τῷ Ἄθῳ ἀδελφοὺς πάλιν ἐπισκεψάμενοι, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην τὴν κατὰ σάρκα πατρίδα, κἀκεῖ τὸν θεῖον λόγον κηρύξαντες μετὰ πολλῆς τῆς καρποφορίας, ἔπειτα διῆρχοντο τὰς χώρας τῆς Θεσσαλίας στηρίζοντες ἐν τῇ πίστει τοὺς ἀδελφούς. Ὡς δὲ ἔφθασαν εἰς τὰς Θερμοπύλας τῆς Θεσσαλίας, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τῆς Οἴτης, ὅπου τινὰς ἡμέρας ἡσύχασαν αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες ἀπαύστως τὸν Θεόν, καὶ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον· καὶ πάλιν καταβάντες ἐκεῖθεν διῆλθον ἀποστολικῶς τὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας καὶ τῆς Λοκρίδος, αἵτινες κεῖνται τῆς Πελοποννήσου κάτωθεν πρὸς βορρᾶν ἄνεμον· καὶ διαπλεύσαντες τὸν μεταξὺ Λοκρίδος καὶ Πελοποννήσου διαβατικώτερον πορθμὸν, κατέλαβον τὰ ὅρια τῆς Ἀχαΐας. Καὶ πρῶτον ἦλθον εἰς τὸ Αἴγιον, μίαν τῶν καὶ τότε ἐνδοξοτέρων τῆς Ἀχαΐας πόλεων (Βοστίτσαν αὐτὴν ὀνομάζουσα ἐπιλέγει ἡ χυδαία λαλιά). Ἐπειδὴ δὲ προεῖπεν εἰς αὐτοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ὁ θεῖος χρησμός, ἵνα προελθόντες ἀπέλθωσιν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀχαΐας, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τοῦ Αἰγίου καὶ διαπεράσαντες κατὰ μεσημβρίαν ὡς τεσσάρων σχεδὸν ὡρῶν διάστημα, ἔφθασαν πρὸς ἑσπέραν εἰς τόπον περιπατήσιμον (ὅπου νῦν εὑρίσκεται χωρίον τοῦ Σαλμενικίου δήμου Κλαπατζοῦνα χυδαιότερον ἐπιλεγόμενον), κἀκεῖ ἔμειναν παρὰ τὰς ὄχθας καὶ αὐτὰς τὰς πηγὰς τοῦ Σαλμενίκου, ἢ Σελίνου ποταμοῦ (τοῦ νῦν καλουμένου τῆς Βοχούσης).

§. γ'. Αὐτοῦ τοίνυν διανυκτερεύοντες, ποικίλους καθ' ἑαυτοὺς ἀνέστρεφον λογισμούς· τοῦτο μὲν, ὅτι ἤγγισαν πρὸς τοῦτο τῆς Ἀχαΐας μέρος οὐδὲ πορευθέντες (κατὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτοὺς ἀποκάλυψιν) εὑρήσουσι ἐναποκείμενον τὸν ὑποσχεμένον ἱερὸν θησαυρόν· τοῦτο δὲ, πῶς ἄρά γε καὶ διὰ ποίου γνωρίσουσι σημείου, ὅτι τοῦτ' αὐτό ἐστιν ἐκεῖνο τὸ προκαταγγελθὲν ὑπομνηματικὸν ἐκτυπον. Οὕτω λοιπὸν οἱ ἅγιοι μεριμνῶντες προσηύχοντο πρὸς Θεόν, καὶ τὴν Θεοτόκον δακρυρροοῦντες ἱκέτευον, καὶ τοὺς προσοφθέντας εἰς αὐτοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις τρεῖς ἁγίους Ἀποστόλους παρεκάλουν, ἵνα καὶ δι' αὐτῶν εἰσακουσθῶσι γένηται ἡ πρὸς Θεὸν αὐτῶν δέησις· οὕτω δὲ διακείμενοι μικρὸν ἀφύπνωσαν. Καὶ ἰδοὺ κατὰ μέσον νύκτα κατ' ὄναρ πάλιν ἐνεφανίσθησαν εἰς αὐτοὺς ὅ,τε μέγας Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, καὶ ὁ πρωτόκλητος Ἀνδρέας, καὶ ὁ ἱερώτατος Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς· οἵτινες αὐτοὺς ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ παραμυθούμενοι. « Τί λυπεῖσθε; (ἔλεγον) « αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται· πᾶς γὰρ ὁ ζητῶν, εὑρίσκει » ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ διδάσκαλος ἀψευδῶς ἐπηγγείλατο. Τί λοιπὸν ἀθυμεῖτε; εἰ δὲ καὶ ἐπαύξετε, ἀπέλθετε πρὸς ἀνατολὰς περιπατοῦντες ἕως ὥρας δύο πρὸς τὰς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

§ [illegible]

§ [illegible]

§ [illegible]

(α) [illegible]
(β) [illegible]
(γ) [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κυριακ. ἱερεὺς Χριστόπουλος 1
Γ. Δ. Πιδέπης 1
Κ. ἱερεὺς Ἀγγελόπουλος 1
Π. ἱερεὺς Κωνσταντόπουλος 1
Παναγῆς Καλάγρος 1
Σπυρίδ. Τζουρεῦ 1
Π. Δ. Φωτομανόπουλος 1
Δ. Π. Ἀνδρέου 1
Δ. Π. Ἀρμαόπουλος 1
Χρῆστος Παῦλος 1
Σ. Ρήγας 1
Χρῆστος Καλτζῆρης 1
Θ. Γεροντόπουλος 1
Ἀβράμιος Δημητρίου 1
Π. Ἀντωνόπουλος 1
Φώτιος Δημητρίου 1
Ν. Καραβαγάκης 1
Ι. Κωστόπουλος 1
Γ. Τζηλεμάκης 1
Δ. Ι. Κατσαρέλιας 1
Κ. Παπαδημητρόπουλος 1
Δ. Παπανικολόπουλος 1
Δ. Μιχαλόπουλος 1
Δ. Νικολοπουλόπουλος 1
Γ. ἱερεὺς Φωτόπουλος 1
Γ. Παπαδρόπουλος 1

Κωμόπολις Γαργαλιάνοι.

Α. Καλλες Τζωρῶν Σιρίδας 1
Σ. Παπαδοπούλου 1
Ι. Κατσίκης 1

Χωρίον Καλάμι.

Χ. ἱερεὺς Χριστοδούλου 1

Οἱ ἐν Γυθείῳ.

Κ. Λεοντ. ἀρχιμανδρίτης 1
Ν. Ι. Σαλίνης 1
Ἀδάμ. Κουκίνης 1
Διονύσιος Π. Ι. 1
Ἰωακείμ Μιχαήλ 1

Ἡ Μονὴ Σκορτζῆ.

Γρηγόριος καθηγούμενος 1

Χωρίον Μουρίου.

Π. ἱερεὺς Σακελλάριος 1
Δ. Σταθακόπουλος 1
Δ. παπᾶ Αναστόπουλος 1
Δ. ἱερεὺς Παναγιωτόπουλος 1
Μελέτιος Βενέρης 1

Καλαμάτα.

Σωφρόνιος ἱερεὺς Σακελλάριος 1
Δ. ἱερὰς σακελ. Ἀντωνίου 1
Ν. Ἀρβανίτης 1

Χωρίον Κυλλήνη.

Δημήτριος ἱερεὺς 1
Μ. Μαργαλιάκης 1
Π. Σταθόπουλος 1

Οἱ ἐν Πύργῳ.

Αἰ Οἰκονομίδης ἀρχιμ. Ὠλένης 1
Γεώργιος ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος 1
Δ. Λόγγος 1
Γ. Παπᾶ Σπυλιωτάκης 1
Ι. Αναλίδης 1
Δ. Καλαμάρης 1
Ν. Γραμματάκης 1
Π. Σακελλαρίδης 1
Κ. Γαΐτας 1
Π. Π. Ἀγγέλης 1
Ι. Θεοτόκης 1
Κ. Πετρίδης 1
Ι. Χ. Σταματόπουλος 1
Ι. Δ. Πουλάκος 1
Ι. Ατρίας 1
Δ. Αποστόλης 1
Κ. Σωτηρόπουλος 1
Π. Κ. Γιαννόπουλος 1
Α. Σύνεσις ἐκ Πατρῶν 1
Ν. Σταματόπουλος 1
Ι. Δ. Μανόλης 1
Α. Ι. Αριστείδης 1
Ι. Μιλτιάδης Δημήτριος 1
Χ. Λάζος 1
Χαράλ. ἱερεὺς Οικονόμου 1
Ευθύμιος ἀρχιμ. Σακελλαρίδης 1
Γ. Καθηγητόπουλος 1

Π. ἱερ. Γιαννόπουλος 1
Ἀνανίας Διονυσιάδης 1
Κ. Καλαδόπουλος ἀρχιερεὺς 1
Γ. Κόλιας 1
Δ. ἱερεὺς Δρίζ 1
Δ. ἱερεὺς Μηλιώτης 1
Νεόφυτος ἱερομ. ἐκ Δημητζάνης 1
Γ. Ι. Παλαιόπουλος 1
Α. ἱερεὺς Λυκούργος 1
Ι. ἱερεὺς Τζοῦλης 1
Α. Ἀγγελίδης 1
Διονύσιος Α. ἐν Πύργῳ 1
Ι. Κ. Σπηλιόπουλος 1
Ν. Χριστόπουλος 1
Αλ. Οἰκονόμου 1
Στέφανος Καλλιέρης 1
Γ. Κόλιας 1

Ἡ Μονὴ Φραγκαπίδημα.

Αγάθων ἀρχιερεὺς 1

Οἱ ἐκ τῆς περιοχῆς Πύργου

Α. Οἰκονομόπουλος 1
Κ. Ἀθανασιάδης 1
Α. Ἀνδρεόπουλος 1
Ι. Γαδίς 1
Π. Παναγόπουλος 1
Ι. Χριστόπουλος 1
Δ. Σταματόπουλος 1
Α. Καλανιζόπουλος 1
Ι. Σακελλαρίου 1
Ι. Πέρρης 1
Α. Ἀθανασόπουλος 1
Ι. Παναγιώτης 1
Φ. Παπαδόπουλος 1
Α. Πανογιάννης 1
Π. Κονδόπουλος 1
Α. Βέργης 1
Α. Πετράκης 1
Ευστάθιος Α. Βέρα 1
Ι. Κουτσούρης 1
Δ. Θ. Παπαγεωργόπουλος 1
Π. Παπαπαναγιωτόπουλος 1
Δ. Θεοδωρόπουλος 1
Θ. Κωνσταντόπουλος 1
Ι. Παυλόπουλος 1
Δ. Μαρκάκης 1

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν καταχωσθέντων παιδιῶν. Σελ. 183

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible]

[illegible]

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ τοῦ Ἀποστόλου. Ἦχος πλ. δ΄.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χάρις τοῖς χείλεσί σου Λουκᾶ, πυρίνῃ γλώσσῃ ἐξεχύθη Ἀπόστολε, καὶ γλῶσσα πυρὸς ἐδείχθης, λόγους ἐκπέμπων φωτὸς, τοῖς φωτὸς ἀξίοις τῷ κηρύγματι, βολίδας φλεγούσας δὲ, τοῖς τὸ σκότος ποθήσασι, γράφων διδάσκων τὸ σεπτὸν Εὐαγγέλιον, καὶ ὀσμὴ ζωῆς, τοῖς ζωὴν ὄντως θέλουσιν, ὡρίσθης ὡς Παῦλος ἔφησεν, ὃν ἔσχες διδάσκαλον, ὀσμὴ θανάτου δὲ πάλιν, τοῖς μὴ ζωὴν ἀγαπήσασιν· ἀλλ' ἡμῖν εἰρήνην, καὶ ζωὴν, καὶ φῶς παράσχου, καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

Χαῖρε ὁ μόνος γράψας ἡμῖν, τὸ χαῖρε χαίρων τῆς ἁγνῆς Εὐαγγέλιον· καὶ ταύτην κυριοτόκον, εἰπόντα τὸν βαπτιστὴν, ἐκ γαστρὸς οὗ γράφεις καὶ τὴν σύλληψιν· καὶ λόγου τὴν σάρκωσιν, πειρασμοὺς καὶ τὰ θαύματα· λόγους καὶ πάθη, τὸν σταυρὸν καὶ τὸν θάνατον, καὶ τὴν ἔγερσιν, ἥνπερ εἶδες καὶ ἄνοδον, πνεύματός τε τὴν κάθοδον, κηρύττων τὰς πράξεις τε, καὶ ἐξαιρέτως τοῦ Παύλου, οὗπερ ἐδείχθης συνέκδημος ἀκέστωρ καὶ μύστα, καὶ φωστὴρ τῆς Ἐκκλησίας, ἣν φρούρει πάντοτε.

Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Ἔγνωμεν ἐκ τῶν λόγων τῶν σῶν, καθώσπερ ἔφης τὴν τῶν λόγων ἀσφάλειαν· ὧν ἔφης ἔνθεος μύστα, ἐπείπερ γράψαι ἡμῖν περὶ τῶν πραγμάτων ἐπεχείρησας, ὧνπερ πεπληροφόρησαι, καὶ καθὼς σοι παρέδωσαν, οἱ πρὶν αὐτόπται, ὧν καὶ σὺ ἴσος γέγονας, ὑπηρέτης τε, τῆς τοῦ λόγου σαρκώσεως· ὃν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, εἰς Ἐμμαοὺς ἔβλεψας· καὶ καιομένῃ καρδίᾳ, μετὰ Κλεόπα συνέτρεχες αὐτοῦ θείας θέρμης, καὶ ἡμῶν τῶν σὲ τιμώντων τὰς ψυχὰς πλήρωσον.

Δόξα τῶν ἀγίων. Ἦχος δ΄.

Εὐφραίνου Μέγα Σπήλαιον, τὸ τῆς παναχράντου καὶ Θεοτόκου Μαρίας ἐκλεκτὸν οἰκητήριον· κρότησον ἐφύμνια λαμπρῶς πανηγυρίζον, ἐπὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

αἱ τῶν Ἀγγέλων χορεῖαι καὶ πάντα τῶν ἁγίων τὰ τάγματα, Σέ, Μῆτερ Θεοῦ, καὶ Μῆτερ πιστῶν, ἣν πᾶσαι τῶν εὐσεβῶν αἱ γενεαὶ (καθὼς προεφήτευσας) μακαρίζουσι. Σέ, Παμμακάριστε, πιστῶς εὐλογοῦμεν, καὶ δοξάζομεν ἀπαύστως ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς μετὰ τοῦ Γαβριὴλ ἀνακράζοντες « Χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ »! Ὑψώθητί Σου τὸ ὄνομα, ἐδοξάσθη Σου τὸ κράτος, ἐθαυμαστώθη τὰ θαύματα. Γῆ καὶ οὐρανὸς τὴν θεομητορικήν Σου προσκυνοῦσιν δόξαν, καὶ τιμᾷ Σε ἡ Ἐκκλησία δοξάζει, καὶ τὴν πανσεπτόν Σου μορφὴν τῶν ἁγιωτάτων εἰκόνων πάντες οἱ πιστοὶ εὐγνωμόνως προσκυνοῦμεν· καὶ ὅσοι μὲν ἐν Πόλεσι τὰς αὐτὰς εἰκόνας Σου εὑρόμεθα καὶ τιμῶμεν ἁπάσας, τάς τε ἄλλας αὐτὰς οὔσας ἐν τῇ τῶν πιστῶν τῇ εὐσεβείᾳ, καὶ ἐν ἄλλαις ἰδίως τὴν χάριν Σου φανεροῖς, κατὰ θείαν εὐδοκίαν, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν προσιόντων· καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς Σπηλαιωτίδος ταύτης τῆς πανσέπτου Σου εἰκόνος, ὦ Παμβασίλισσα πολλῷ, ἣν ἀποστολικαὶ μὲν χεῖρες κατὰ θεῖον νεῦμα ἐζωγράφησαν, Σὺ δὲ Παρθενομῆτορ αὐτή, ζῶσα ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, τοῖς τε πανσέπτοις ὀφθαλμοῖς Σου κατεῖδες αὐτὴν εὐμενῶς, καὶ ταῖς πανσεπτόταις Σου χερσὶν ἐψηλάφησας, καὶ τῇ ζωηφόρῳ Σου φωνῇ χαριτοβρύτως ηὐλόγησας, καὶ εἰς τὸ ἱερόν Σου Σπήλαιον ἀνέκαθεν θησαυρισθῆναι κατηξίωσας, ἄφθαρτον καὶ ἀκήρατον εἰς αἰῶνας διατηρεῖσθαι. Εὐχαριστοῦμέν Σοι πάντες, ὦ Δέσποινα, ὑπὲρ πάντων τῶν εὐεργετημάτων, ἅπερ τὰ κατὰ τοὺς ἄνω χρόνους ἐποίησας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, καὶ ὅσα καὶ νῦν ἡμῖν εἰς θαυματουργήσας προφανέστατα, καὶ καθ' ἑκάστην θαυματουργεῖς. Καὶ καρδίᾳ καὶ νῷ καὶ ψυχῇ καὶ φωνῇ τὰς πρὸς ἡμᾶς Σου χάριτας ὁμολογοῦμεν, καὶ πρόμαχον ἀήττητον ἀκαταμάχητον Σε κηρύττομεν, καὶ προστάτιν ἡμῶν ἀκαταίσχυντον· καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἑαυτούς, καὶ ἀλλήλους, καὶ τὰς ψυχάς, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὴν ἁγίαν ἡμῶν Μονὴν (μᾶλλον δὲ τὴν Σήν) ἐπὶ Σὲ διὰ παντὸς ἀνατιθέμεθα, καὶ διὰ Σοῦ τῷ Θεῷ. Σοὶ τὰ σῶστρα, Σοὶ τὰ νικητήρια, Σοὶ τὰ χαριστήρια ἀναφέρομεν. Καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν καὶ ἱκετεύομεν, καὶ πρέσβειν θερμὴν πρὸς Θεὸν προσβαλλόμεθα. Σὺ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν τὴν ἀναψυχή, τὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἀγαλλίαμα, τῶν ὀμμάτων τὸν φωτισμόν, τῶν στομάτων τὸν γλυκασμόν, τὴν βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, τῶν ἐν ἀνάγκαις τὴν λύτρωσιν, τῶν ἐν ἀτυχίαις τὴν χαραγωγόν, τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν ἐλπίδα, τῶν ἀνθρώπων τὸ στήριγμα! Ὦ πανυπέρτιμον Κυρία καὶ Κυριώνυμα Μαριάμ, τὸ ὄνομα τὸ προσκυνητὸν καὶ δεδοξασμένον, Σὺ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἡ δόξα, τῶν ἁγίων ἡ ἰσχύς, τῶν Ἀγγέλων τὸ θαῦμα, τὸ πλήρωμα τῶν χαρισμάτων τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἡ ἀειπάρθενος Μήτηρ τοῦ σεσαρκωμένου Θεοῦ Λόγου, ἡ ἀπειρόγαμος Νύμφη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ἡ ἐξαίρετος κατοικία τῆς ὁμοουσίου καὶ παναγίας Τριάδος. Σὺ καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον τὴν Ἐκκλησίαν στερέωσον, καὶ πᾶσαν ψυχὴν καὶ πᾶσαν χώραν τῶν εὐσεβῶν, καὶ τὴν Ἑλλάδα Σου πᾶσαν μετὰ τῆς ἱερᾶς Σου Μονῆς ταύτης ἐκ παντοίων κινδύνων διάσωσον, καὶ ἐνίσχυσον ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Θεοῦ, καὶ τήρησον ἐν τῇ πίστει, καὶ διαφύλαξον ἀβλαβεῖς, ἕως ἂν ὁ Σὸς Υἱὸς ἔλθῃ κρῖναι τὸν κόσμον ἅπαντα κατὰ τὴν μεγάλην ἐπιφάνειαν. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἵνα πιστώσῃς ἄχραντε, τοῦ υἱοῦ σου τὴν σάρκωσιν, ἄχραντον εἰκόνα σῆς μορφῆς ἀνέδειξας, ἐν ἄντρῳ λανθάνουσαν, χειρὶ Λουκᾶ γραφεῖσαν ἁγνή· ἐν ᾗ Παρθένε φέρεις, ἐν ἀγκάλαις ὡς βρέφος, τὸν Μονογενῆ σου, πανευσπλάγχνως ὁρῶντα· Αἱρετικῶν οὖν θράσος πιπτέτω παραυτίκα.

Καταβασία. Παῖδες εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

ᾨδὴ θ΄. Ὁ εἱρμός.

Ὅρους παρῆλθες τῆς φύσεως, τὸν δημιουργὸν συλλαβοῦσα καὶ Κύριον, καὶ πύλη σωτηρίας τῷ κόσμῳ γέγονας· διό σε Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνομεν.

Ἔσχες Λουκᾶ τῆς ἐφέσεως, τὸ τῶν ὀρεκτῶν διὰ φθάσαι τὸ ἔσχατον, καὶ τέλους μακαρίου σαφῶς ἐπέτυχες, λυθέντων τῶν ἐσόπτρων, τῆς ἀληθείας ταῖς ἐμφάσεσι.

Λάμψας τῷ κόσμῳ ὡς ἥλιος, ἐνδεικτικῶς τῇ Τριάδι παρίστασαι, σὺν Παύλῳ τῷ θεόπτῃ Λουκᾶ πανεύφημε· μεθ' οὗ σε θεοφάντωρ, ἀκαταπαύστως μεγαλύνομεν.

Αἴγλῃ Λουκᾶ τῇ φωσφόρῳ σου, τοὺς σοὺς ὑμνητὰς φαιδρυνθῆναι δυσώπησον, καὶ κόσμῳ τὴν εἰρήνην παμμάκαρ βράβευσον, ὅπως σε θεηγόρε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

Χαίρων Λουκᾶ νῦν παρίστασαι, τῷ παμβασιλεῖ τῷ στεφάνῳ κοσμούμενος, τῆς θείας εὐπρεπείας καὶ ὡραιότητος· διό σε θεορρῆμον, ἀκαταπαύστως μεγαλύνομεν.

Θεοτοκίον.

Λόγον ἐδέξω τὸν ἄσαρκον, φύσιν τὴν ἐμὴν ἀναπλάσαι βουλόμενον, καὶ τοῦτον σαρκωθέντα παρθένε τέτοκας· διό σε Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνομεν.

Ἄλλος. Ἅπας γηγενής.

Ὄρος θαυμαστόν, ἐν ἄντρῳ καὶ ὕδασιν ἁγνὴ κρυπτόμενον, εἶχε σὺν εἰκόνι σου· Βουρβούλης δὲ σιγῶν παρέῤῥεεν· ἕως πατέρες εὕρηκαν αὐτὴν δοξάζοντες, τὴν ἁπάντων, Κύριον ὃν αἴτησαι, βασιλείας τὰ σκῆπτρα κρατύνεσθαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀθανάτου ποταμοῦ τῆς αὐτῆς μονῆς, ἐπικυροῦνται δέ τε καὶ βεβαιοῦνται διὰ παντὸς πρὸς σύστασιν αὐτῆς κρείττονα καὶ [illegible] καὶ αὔξησιν καὶ βελτίωσιν· καὶ ἡ αὐθεντικὴ ἡμῶν χρυσόβουλλος τὴν ἁρμόζουσαν ταύτην ἐπικύρωσιν, ἵνα τὸ ἔχῃ διὰ παντὸς τὸ μόνιμον, καὶ τὸ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀμετάτρεπτον καὶ ἀμετακίνητον [illegible] ἐπὶ τῇ ἀποφάσει ἡμῶν ταύτῃ, ὡς ὅλως [illegible] καὶ εὐθέως [illegible] πλήρει καὶ τῶν γονέων ἡμῶν [illegible]. Καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα μετὰ τῶν παρ' ἡμῖν [illegible] ἀρχόντων τοῦ ἡμετέρου αὐθεντικοῦ διβανίου, τοῦ τε [illegible] μεγάλου Βορνίκου Κωνσταντίνου [illegible], Ἰωάννου Παύλου Κατακουζηνοῦ, Βορνίκου [illegible] Βακαρέσκου, μεγάλου Σπαθάρη Δημητρίου Γκίκα, μεγάλου Λογοθέτου Σωτηρίου [illegible], μεγάλου Ποστέλνικου Μιχαὴλ Κατακουζηνοῦ, [illegible] Νικολάου [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], καὶ [illegible] Λογοθέτου ζ', ὅπως ἡ ῥηθεῖσα Ἐκκλησία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, ἡ ἐν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων κειμένη [illegible] τοῦ [illegible] Μονῆς εἰς τὸ Βλὰχ Σαράγιον, μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν ὀσπητίων καὶ [illegible] καὶ πάντων ὧν κέκτηται κτημάτων [illegible] εἴη, λέγηταί τε καὶ γνωρίζηται ἀφιέρωμα τῆς [illegible] ταύτης Μονῆς τοῦ μεγάλου [illegible], παρ' αὐτῆς [illegible] καὶ [illegible] ὡς μετόχιον αὐτῆς, μενούσης τῆς ἀφιερώσεως ταύτης αὐτῇ ἀναπαλλοτριώτου καὶ ἀναφαιρέτου εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἀξιοῦμεν δὲ καὶ τοὺς μεθ' ἡμᾶς ἀδελφοὺς αὐθέντας τοὺς ἀναδεξομένους τὴν ἡγεμονίαν [illegible] τοῦ αὐθεντικοῦ τούτου θρόνου τῆς Οὐγγροβλαχίας, κατὰ μίμησιν τοῦ [illegible] ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει [illegible] θείου ἡμῶν, ὡς πρωτοτύπου ὄντος αὐτῆς τῆς ἀφιερώσεως, [illegible] [illegible] καὶ [illegible] τὴν ἀφιέρωσιν ταύτην, ἀλλ' ἐπικυρῶσαι καὶ βεβαιῶσαι πρὸς ψυχικὴν αὐτῶν σωτηρίαν [illegible] τε καὶ ἀγαλλίασιν. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐδόθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον ἐν μεμβράνῃ χρυσόβουλλον, καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ σεβασμίᾳ Μονῇ τῆς [illegible] τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

͵αψξ' ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ. Ἐγράφη ἐν τῷ ά χρόνῳ τῆς Οὐγγροβλαχικῆς ἡμῶν αὐθεντίας ἐν Βουκουρεστίῳ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΓΚΙΚΑΣ ΒΒ.

(Τ. Σ.)

Η.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ ΒΟΕΒΟΔΑΣ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΚΡΟΒΛΑΧΙΑΣ.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ Βλαχία ἔχει ἐν τῇ βασιλικῇ περιφανεστάτῃ καθέδρᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μίαν ἱερὰν Μονὴν ὀνομαζομένην Βλὰχ Σαράγι, ἥτις εἶναι καὶ κατάλυμα τῶν αὐθεντικῶν ἀνθρώπων ὅσοι ὑπάγουσι καὶ ἔρχονται ἐδῶθεν ἐκεῖσε, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἱερὰ αὐτὴ Μονὴ δὲν ἔχει κἀνὲν αὐθεντικὸν ἔλεος μήτε εἰσόδημα ἀπὸ τὴν Βλαχίαν, καθὼς ἄλλα μοναστήρια καὶ μοναὶ ἔχουσιν εἰς διάφορα μέρη καὶ ἔξω καὶ ἐντόπια, καὶ μεθ' ὅλον ὅτι [illegible] βασιλεύουσαν δὲν ἔχει [illegible] εἰσοδήματα (καθὼς καὶ ἄλλαι ἔχουσιν [illegible]), ἀπὸ τῆς συνδρομῆς τῶν ὁποίων νὰ ἠμπορέσῃ νὰ προφθάνῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, καὶ οὕτως εἶναι στερημένη πάσης προμηθείας, ἐκρίναμεν ὅτι μία Μονὴ τοῦ τόπου τῆς Βλαχίας ἀφιερωμένη εἰς τὴν βασιλικὴν Καθέδραν (τὸ ὁποῖον τοῦτο εἶναι πρὸς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

[illegible] Μονῇ τοῦ μεγάλου Σπηλαίου. [illegible] μηνὶ Μαρτίῳ. Ἰνδικτιῶνος [illegible]

Προκόπιος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

[illegible]

Λ.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ἘΛΕῼ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

† Πάντα τὰ [illegible] μοναστηρίων καὶ θείων [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακὸν ψαλμόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ, τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον· εἶτα τὸ Κύριε ἐκέκραξα· ἱστῶμεν στίχους η΄ καὶ ψάλλομεν τὰ ἑξῆς Στιχηρὰ προσόμοια γ΄. Ἦχος πλ. δ΄.

Τί ὑμᾶς καλέσωμεν Ἅγιοι.

Τί σε ὀνομάσω Ἀπόστολε; οὐρανόν, ὅτι τὴν δόξαν διηγήσω τοῦ Θεοῦ· ἀστραπήν, ὅτι τὸν κόσμον καταυγάζεις φωτισμῷ· νεφέλην, ἐπομβροῦσαν θεῖα νάματα· κρατῆρα, τῆς σοφίας ἐνθεώτατον οἶνον ἡμῖν ἀναβλύζοντα, τὸν τὰς καρδίας εὐφραίνοντα, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν προσείπω θεόληπτε; ποταμὸν ἐκ παραδείσου προερχόμενον ἡμῖν· κιβωτὸν τῆς διαθήκης, ἣν διέθετο Χριστός· φωστῆρα, νοητὸν φῶς ἀπαστράπτοντα· λυχνίαν, Ἐκκλησίαν καταυγάζουσαν· ἄρτον ζωῆς θείαν τράπεζαν, ποτήριον θείου πνεύματος, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν θεόπτα καλέσωμεν; λειτουργὸν τῶν μυστηρίων ἱερώτατον Χριστοῦ· τῆς σκηνῆς τῆς νοουμένης, ἀρχιτέκτονα σοφόν· τὰς πλάκας λατομοῦντα τὰς τῆς χάριτος, τὸν νόμον γεγραφότα τὸν καινότατον· τὸν ἐκ Σιὼν προερχόμενον καὶ δι᾽ οὗ κηρυττόμενον, ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νῦν καλέσωμεν ἔνδοξε; μαθητήν, ὅτι ἡμῖν εὐηγγελίσω τὸν Χριστόν· ἰατρόν, ὅτι τὰ πάθη θεραπεύεις τῶν ψυχῶν· καὶ ξύλον εὐσεβείας ἀκατάσειστον· καὶ πύργον Ἐκκλησίας ἀκατάλυτον· πολλὰ Λουκᾶ τὰ ὀνόματα ἡ ἀρετή σοι πεποίηκεν· ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερα τῶν ἁγίων. Ἦχος δ΄.

Πανεύφημοι μάρτυρες ὑμᾶς.

Πατέρες πανεύφημοι ὑμᾶς, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, πηγὰς θαυμάτων ἀνέδειξε, τῇ γῇ τοῦ Πέλοπος, πάσης ἀῤῥωστίας δροσιζούσας καύσωνα, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων ἑκάστοτε ῥύσιν καθ᾽ ὅμοιον δέ, χορηγούσας τοῖς ἐκ πίστεως ἐκτελοῦσιν ὑμῶν τὸ μνημόσυνον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θύμους αὐτῷ ἠκολουθήσατε, καὶ πόνοις τῆς ἀσκήσεως τὰς μηχανὰς τοῦ κοσμοκράτορος καταῤῥάξαντες, νικηταὶ γεγόνατε στεφανῖται, τοῦ μακαρίου τέλους ἀξιωθέντες. Ἀλλ' ὦ πατέρες θειότατοι, μὴ παύσησθε καὶ τὴν ποίμνην ὑμῶν, ἣν αὐτοὶ συνηγάγετε, διασώζοντες ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ πολυμήτορος, καὶ πρεσβεύοντες Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τὸ Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Εἶτα, Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ. Οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀποστόλου, μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς ϛ΄. Καὶ τῶν ἁγίων δύο, μετὰ τῆς ὁσίας ψαλλόμενοι εἰς η΄. Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου ψαλλόμενος μετὰ τοῦ Ἀποστόλου.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ὁ εἱρμός.

Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε, καὶ εἶδεν ἥλιος γῆν, ἣν οὐκ ἐθεάσατο· ἀλάστορα ἐχθρὸν, τὸ ὕδωρ κατεπόντισε, καὶ ἄβατον διῆλθεν Ἰσραήλ· ᾠδὴ δὲ ἀνεμέλπετο· Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ἵνα τοὺς κάτω ταῖς ἄνω συνάψειεν, ὁ μόνος πάντων Θεός, μήτραν ἀπειρόγαμον, ᾤκησε καὶ σαρκὸς φανεὶς ἐν ὁμοιώματι, τῆς ἔχθρας τὸ μεσότειχον λύων, εἰρήνην ἐμεσίτευσε, καὶ ζωὴν ἐβράβευσε, καὶ θείαν ἀπολύτρωσιν.

Νομίμων δίχα τῆς φύσεως, τέτοκας τὸν νομοδότην καὶ Θεόν, ἄνθρωπον γενόμενον· αὐτὸν ὡς ἀγαθόν, ἱκέτευε πανάμωμε, ἡμῶν τὰς ἀνομίας παριδεῖν, τῶν πίστει προσκυνούντων σου, τὴν εἰκόνα πάναγνε· ὅσα γὰρ θέλεις δύνασαι.

Μυσταγωγῶν σε Χριστὸς τὰ οὐράνια, καὶ θεοπνεύστους γραφάς, ἀμέσως διανοίγων σοι, Ἀπόστολε Λουκᾶ, καὶ μύστην ἀναδείκνυσι, καὶ κήρυκα σοφὸν τῶν ὑπὲρ νοῦν, εὐτόνως ἀνακράζοντα· Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Τῆς ἀνωτάτω σοφίας τὸ στόμα σου, κρατῆρα θεῖον σοφέ, πάντες ἐπιστάμενοι, Ἀπόστολε Λουκᾶ, τὸν μέγαν καὶ ἀπόῤῥητον τῆς χάριτος πλου-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διωρισμένω καιρῷ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἅπαντα τὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα αὐτοῦ καὶ τὰ [illegible] [illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μεν· αὐτὸς γὰρ ἐκήρυξε, τοῦ Θεοῦ τὰ παράδοξα θαύματα, φωτίσας τοὺς ἐπὶ γῆς, θεολογίας ἀκτῖσι διὰ τῆς χάριτος.

Ψυχῶν ἰατρικήν, ὑπὲρ τὴν τῶν σωμάτων ἐκμαθὼν ἐπιστήμην σοφέ, κατ᾽ ἄμφω παγκαλὴς ἀνεδείχθης, τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν ἐμπνευσθείς, ἐν ᾗ καὶ θεραπεύων ψυχὰς καὶ σώματα, Λουκᾶ παμμακάριστε, καλεῖς πρὸς ἐπίγνωσιν, στερρῶς πρὸς τὸν ἐρῶντα, τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἑκάστοτε, ἀνάγεις εἰς οὐρανόν, καὶ ὑπὲρ πάντων πρεσβεύεις τῶν εὐφημούντων σε.

Ἀγκίστρῳ λογικῷ, τοὺς ἐν βάθει ἀγνοίας, ὡς ἰχθύας, εἰσδύσαντας, ἑλκύσας εἰς ἐπίγνωσιν θείαν, τῷ Χριστῷ ὀψώνιον καλόν, προσηγάγω παμμάκαρ καὶ ἔλαβες, τιμὴν ἀξιόχρεων, ζωὴν τὴν ἀκήρατον, Λουκᾶ ἱερώτατε· διὸ καὶ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ ἐχρημάτισας, σοφὸς εὐαγγελιστής, ἐξηγητὴς τῶν πρακτέων ἔργων τῆς χάριτος.

Δόξα ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. δ΄.

Ποῖος νοῦς, ἢ γλῶσσα βροτῶν τὰ καθ᾽ ὑμᾶς ὑμνῆσαι ἰσχύσει, τρισόλβιοι πατέρες Συμεὼν καὶ Θεόδωρε· ἐνδεδυμένοι γὰρ τὴν ἁγίαν τῆς ἱερωσύνης στολήν, καὶ τὸν ἀποστολικὸν ἀγῶνα τοῦ κηρύγματος, σὺν τοῖς ἄθλοις τῆς ἀσκήσεως εὐτόνως ἀγωνισάμενοι, πυρσοὶ νοητοὶ καταυγάζοντες τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεδείχθητε· καὶ τὴν ἀποστολικὴν εἰκόνα τῆς ἀχράντου Θεομήτορος εὑρεῖν ἠξιώθητε, θεοκινήτῳ ὁδηγίᾳ Εὐφροσύνης τῆς πανευφήμου. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, τῶν ἐσόπτρων λυθέντων μακάριοι, τῷ φωτὶ τῆς ὑπερθέου Τριάδος, ἐγγύτερον καταλάμπεσθε· ἡμῖν δὲ τὰ πανίερα τῶν ψυχῶν ὑμῶν κατελίπετε σκήνη, ποταμοὺς ἰάσεων τοῖς χρῄζουσι βλύζοντα, καὶ χάριν εὐλογίας. Ἀλλὰ μέμνησθε καὶ ἡμῶν ἑστῶτες πρὸς Κύριον, ἱλασμὸν ἡμῖν αἰτούμενοι, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. α΄.

Ποίημα τοῦ ἁγιωτάτου Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ᾀσμάτων· προκύψασα γὰρ ἄνωθεν ἡ παντάνασσα μητροπάρθενος, ταῖς εὐλογίαις καταστέφει τοὺς τιμῶντας αὐτήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ